

Universitätsbibliothek Wuppertal

Auli Gellii Noctes Atticae

Gellius, Aulus

Lugd. Batavorum, MDCLXXXVIII

Joannis Frederici Gronovii notæ et emendationes in Aulum Gellium

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1123](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1123)

11, 9
ibid.
2, 25
13, 9
ibid.
1, 5, 19, 1
4, 2
13, 15
otius con-
2, 16
3, 9
18, 4
1, 18
1, 9
1, 18
4, 15
7, 14
2, 22
à Lat.
2, 7, 12

JOANNIS FRÉDERICI
GRONOVII

Notæ & Emendationes

I N

AULUM GELLIUM.

JOANNIS FREDERICI

GRONOVII

Notæ & Emendationes

IN

ALBUM GELLIUM.

JOANNIS FREDE ICI
GRONOVII
NOTAE
ET
EMENDATIONES

IN
AULUM GELLIUM.

IN PRAEFATIONEM.

v. Syl. Parm.
t. 1. p. 2. p.
3. L. 185. epist.
praest. L. 1. Ep. 4.

*T*qui jucundiora alia reperiri queunt. ipse autem ad hoc scripsi] Hæc & quæ sequuntur, usque ad summas capitum uniuscujusque libri antehac in fine totius operis adhæserant. At eam præfationem esse scripto Regio, & res ipsa clamat, ut docuit Salmasius in Prolegomenis ad Solinum. Animadvertit hoc quoque nescio

an non prior Erycius Puteanus Apparatus Epistolarum centuria 1 epist. 45. Subscribunt membranæ Rottendorfiæ, idem principium Noctium Atticarum facientes. Uterque autem codex: *jucundiora alia reperiri queunt. ad hoc ut liberis quoque meis parata (Reg. parta) istiusmodi remissiones essent.* Salmasius ubi tradit, quemadmodum ex vetusto codice legendum sit, de posterioribus solum autem expunxit; credo, quod *ipse scripsi*, quæ tamen etiam, ut dixi, in ambabus membranis desiderantur, ad sensum implendum necessaria judicaret. Ego vero & in Charraeco veteri, qui cum vulgaris hæc ad calcem rejecisset, inveni: *Atqui jucundiora alia reperiri queunt. ad hoc ut liberis.* Et sane *Atqui ex ævâ ægyptiâ Juvio* omisi, quippe quod interdum & exordium sermonis ornet. Sic Appulejus incipit Milesias: *At ego tibi sermone isto Milesio varias fabulas conseram.* Ubi male mutarunt. Virgilius secundo Æneid. *At tibi pro scelere, exclamatis; pro talibus ausis.* Ovidius tertio Fastorum: *At quam sunt simi-*

similes, a quam formosus uterque! Et in Epistola Medæ: *At tibi Colchoæ, meministi, regina vacavi.* Ubi & ὁ πᾶν Nic. Heinſius particulae istius vim animadvertit. Tale principium Hippodromi est Sophistæ, quod & Megistias audiens & narrans Philostratus admirati sunt: *Αἰ ἐμῶν τὸ δόναυον.* Hæc autem etiam quasi indignatio lectoris est: cui potuit respondisse auctor pari brevitare: *Atqui jucundiora alia reperiri queunt. At hæc, ut liberis quoque meis.* Juxta enim commode intelligas in his, a me reperta sunt, atque à principio, *Exspecto ut lector dicat.* Plautus Cistellar. *At pòl ille à quadam muliere, si eam monstret; gratiam ineat.* L. A. *At sibi ille quidam volt dari mercedem.* Mercatore: *At ego, si velim, jam dantur septem & viginti mina.* De. *At ego.*

Indistinctè atque promiscue] Sic Rot. & in sequentibus libris promiscua, promiscam, promisco, tanto consensu membranae, ut diffidete nequeas. Nimirum pronuntiatio contraxit duas syllabas, primum ut quasi promiscuus dicerent, quemadmodum arcuatus pro arcuatus: postea & promiscus, ut cocus, praccocis, corilie. Sic Lucretius vacesit, pro vaquesit, ex vacesit. Nam miscus ab initio dixisse non magis credo quam mutus pro mutus à muto, continus pro continuus à contineo: etſi serior ætas audacius continari pro continuari fecerit, ut & vacum pro vacuo: sed miscus, misquus, miscus, misculus, miscellus.

Annotationibus, tractationibus lectionibusque variis] Satis hoc absonum atque abhorrens: annotationes facere annotationibus. Itaque H. Stephanus observationibus subjicit. Duo optimi Regius & Rottendorſius, incondite eruditionibus lectionibusque variis. sine τῶν tractationibus. Atque etſi insolentior videatur vox eruditiones, exstat tamen & apud Vitruvium lib. 1. cap. 1. *Architectura est scientia pluribus disciplinis & variis eruditionibus ornata.* Et ibidem: *Disciplina conditorata & abundans eruditionibus variis ac pluribus.* Item: *qui à teneris ætatibus eruditionibus variis instruuntur.* Sed nondum salva res est. Quam enim belle cadit annotationes facere eruditionibus lectionibusque? Si nihil aliud, præpositio desideratur. Denique scripsisse auctorem cenſeo: *quæ fuit in illis annotationibus pristinis, quas breviter & indigeste & incondite ex auditionibus lectionibusque variis feceramus.* Meminerat enim se supra dixisse; *proinde ut librum quemque in manus ceperam seu Græcum seu Latinum, vel quid memoratu dignum audieram.* Idgò nunc repetit *auditiones & lectiones.* Lib. 9, 4. *in istiusmodi rerum auditiones.* Lib. 20, 4. *ἐξ ἧς τῶν ἀκροάσεων* auditiones Lib. 14, 1. Et per omne opus satis est utraque agnoscere.

Ille Κηελον, alius Κίεος Ἀρχαλθρίας] Legendum ex regio, ut præcepit Salmasius: ille Πίπλον, hic Ἀρχαλθρίας Κίεος, alius Κηελα,

Κηεία, partim Λειμῶνας. Habes eosdem indices in praefatione historiarum naturalis apud Plinium. Nam partim est quidam, ut passim nostro. Sic 2, 22. 5, 6. 7, 3; Plinius: *Inscriptionis apud Græcos mira felicitas. Κηείων inscribere, quod volebant intelligi savorum. alii Κέρας Αμυλθείας, quod Copia cornu, ut vel lactis galimacei expectare possis in volumine haustum. Jam Muse, Πρωδέν, Εγχειρίδια, Λειμῶν, Πίναξ, Σχέδιον, inscriptiones, propter quas vadamonitum. Quibus ad Solinum acquievit Salmasius, sed ad Simplicium mavult Καίεια, quia MS. Καίβια.*

Atque alius Πρωκίδος, & item alius Εγχειρίδιον, &c. de natura humana] Pro his omnibus: Atque alius Ανθρῶν, alius Εὐρημάτων sunt etiam qui Ανθρώπος inscripserunt: sunt item qui Στεφάνου. Sunt adeo qui Πρωδέκτος, & Ελικῶνα, & Πεγβλήμεθε, & Εγχειρίδια, & Παροξιδίδια.

Est qui Memoriales titulos fecerit] Merito his offensus Stephanus correxit, *Memorialia titulum.* Sed sufficiebat posterius, & id Regius confirmat. Cogitabat autem *Memorialia* Masflurii Sabini, quæ & in Digestis juris civilis & apud nostrum appellatur. Sed Gellio Macrobioque constanter ea *Memorablem* inscribi, & quod in nuperis A. Gellii editionibus id mutatum est, contra scriptorum, quos viderit antiquissimos, auctoritatem factum contendit Casaubonus ad Suetonii Julium. Haud dubiè manum adierunt summo viro, quos putavit antiquissimos. Nam & Regius Rottendorfsiue lib. 4, 20 in *septimo memoriali* & lib. 5, 6 in *undecimo librorum memorialium*: & ne nuper demum *Memorablem* in editis mutatum putes, prima omnium editio 1474 Romæ Sueinhemo & Panartio auctoribus lib. 4, 20 in *septimo memoriali*: lib. 5, 6 in *XI librorum memorialium*; lib. 6, 7 in *primo memorialium*, exhibent. *Memoriales* autem dixit, ut *Annales*: & plenius *Memoriales libri*, quemadmodum Atejum Capitonem in *libris conjectaneis* advocat Nonius, quæ nostræ & aliis *Conjectanea*.

Est qui *Sنديسorum* & *De ridiculis* & *πῶς ποικίλης ἰστορίας*] Ne hæc quidem ἀνάμων ille Regius, sed loco illorum: Est qui Περγαμῆνης, & Πέρσης, & Διδασκαλικῆ.

Est qui *βιβλιοθηκῶν*] Reg. est Πρωδένος ἰστορίας. Interponendum τὸ qui, ut fecit Salmasius.

Est præterea qui *Pratum*] Quod *Pratum* inter Latinas refert inscriptiones, puto esse interpretationem Græcæ Λειμῶν, inquit Salmasius.

Est item qui *Εποκίδων* est qui scripsit *Συγγεφῶν*] Mirifice sudat in his optimus Stephanus, sed frustra. non sunt enim Gellii, sed ex Plinio transcripta, ut apparet è Regio, qui vicem eorum: Est *idem*, qui Πάργερον, est qui τὸ Πῶν scripsit.

Unde Salmafius, qui *Ἐπίστωρ*. Ad τὸ *ſcripſit* intellige ex ſuperioribus *titulum*. Sic minuitur quaestio, an *ſcripſit* pro *inſcripſit* dicere potuerit auctor.

Neque item deſunt] Uterque cum Chartaceo : *Neque item non ſunt*.

Aut Epistoliarum quaestionum] Liphſius, *epistoliarum quaestio- rum*, 2 Elect. 4. ſed qui uteretur exemplari, in quo ſuperius habebatur : *de natura humana & epistoliarum quaestionum*. Quae verba cum jam virtute vet. libb. ſublata ſint, nihil impedit, quo minus maneat, quod illi hic fanciunt, *Epistoliarum Quaestio- num*.

Multaſque prorsus concinnitates] Uterque *prorsum*.

Illud Heracliti Ephesi viri summè nobilis] In Regio non apparet nomen Philoſophi. Et poterat profecto abeſſe. Sed Rottend. plane : *illud eracliti*.

Introite, nam & hic dii ſunt] Sic ſuppleverunt aetate avorum noſtrum aut proavorum ex Ariſtotelis lib. 1 cap. 5 de parti- bus animalium. nam prima editio pro his verbis habet ſpatium vacuum ; chartaceus nil niſi *G* ut ſolet, Græca deſiderari ſigni- ficans. Laus huius loci reſtituti Salmafio debetur, neque ab eo averti poteſt. Iſ primus è Regio codice produxit : *Πολυμαθὴν νόον οὐ διδάσκει* & quidem loco tam illuſtri, ut mirum ſit in- ventos, qui laureolam in hoc muſtaceo. Niſi quod addiderunt apud Julianum ἢ *παρὰ τὸ αὐτῷ*, Diogenem Laërtium, Athenæum, Clementem Alexandrinum id Heracliti dictum quoque exſtare. Sed, inquit Crøjus 4 Obſerv. mens Agellii poſtulat, ut ex Heracliti verbis tollatur negatio, atque ut ita legantur : *Πολυμαθὴν νόον διδάσκει*. Ita ut quod negavit Heraclitus, affirmet Agellius : alioqui quomodo quave ratione teſtaretur, ſe in variorum librorum lectione plurimum temporis impendiſſe ? Credo, ſi ſtitiſſet ibi auctor, nec ſtatim ſubjeciſſet : *ſed modica ex iis eaque ſola accepi*, & quæ ſequuntur proprie illi dicto reſpondentia & exponentia id, quod in ſe agnoſcit Heracliti ſententiæ ſimile. Memor illius, multa ſcire non facere meliores, legi quidem multos, ſed non multa ex illis ad me pertinere pu- tavi, dignaque habui, quæ memoria tenere ac ſcire me poſtula- rem. Præterea Heracliti dictum tot auctoribus eſt *ἄνθρωπος* : quod ſi invertere & contrarium illi pronuntiare voluiſſet au- ctor, non dixiſſet *cum illud dictum cordi haberem*, ſed potius, *cum ſentirem ſecus atque Heraclitus : cum mihi videretur Πολυμαθὴν νόον διδάσκειν* contra atque Heraclitus ſenſit. Nam dicere ſe cordi habere alicuius monitum, & ei contrarium monito fa- cere ipſum mentiri eſt.

Super augurio jure & pontificio] Sic MSS. & rectè Stephanus
edi-

edidit, cum legeretur, *super augurio* & *jure pontificio*. Quis igitur locus conjecturis, *super augurum jure*, & *augurali jure*? Lib. 6, 6. *cum de jure augurio quaeretur*. Apud Ciceronem quoque de Senectute cap. 4. *quae praecepta? quanta noticia antiquitatis? scientia juris augurii?* libri veteres, ubi vulgo fecerant *augurandi*. Sed Car. Langius distinguit: *scientia juris? augurii?* Adversus quem disputat Gifanius Ind. Luc. in *Clarere*. Lib. 3 famil. 9. *ipsam cognitionem juris augurii consequi cupio*. Sic ediderunt Victorius & ex illo Gruterus: sic ego quoque in optimæ notæ codicibus legi notavi: etsi dissimulet Manutius.

Minuta ista admonitiones pauillula] Et Regia & Rottendorfia membranæ, *admonitiones epauillula*. Nemo non viderit legendum, & *pauillula*.

Vel ad alendum studium inhonestæ] Sic à Carrione opinor Stephanus, qui & alios legere notat *ineptæ*. Prima editio & aliæ superiores *honestæ*. Reg. *vesce*. Rot. plane *vesce*. quæ vera omnino & docta scriptura est. Nam *vescum* aridum, tenue, exsuccum, macilentum, eoque ad alendum minimè idoneum. Sic Virgilius 3 Georg. *vescas salicum frondes*, Servio *teneras* & *exiles*. nam *vescum* apud antiquos significabat *macrum*, & quod *quasi escam non reciperet*. Sequitur ut nec præbere multum possit. Festus: *Vesculi, male curati* & *graciles homines*.

Ad oblectandum frigida fovendamque animum] Tres codices: *ad oblectandum fovendumque animum frigida*.

Aut delectantior motio aut in ludo] Sic edebatur, cum Stephanus fecit, quod & prima habet editio, *delectatior motio*: fatebatur tamen neutram sibi vocem satisfacere, seque malle, *delectatior motio*. Philippus Rubenius 2 Elect. 22 *delectantior in otio*: quod ipsum & ab sese & ex cod. Vat. laudat Rutgersius 4 Var. 11. Joh. Ilac. Pontanus ad Macrobius, *delectatior in otio*. Chartaceus, *delectatior motio*: Reg. & Rottend. *delectatior in otio atque in ludo liberalior*. Lib. 3, 15. *in osculis atque in manibus filiorum*.

Sed tractationes rerum] Chartaceus & prima editio *tractationes*. Reg. & Rot. *sed rationes rerum* & *autoritates hominum*. Præclare. Idque conjecerat Antonius Thysius.

Discepcionibusque percunctando scribendo, elimati sunt] Hoc à Carrione. Scripti, ut prima & aliæ editiones: *discepcionibusque elimati sunt*, *sed intemperiarum negotiorumque pleni sunt*, *abecant percunctando scribendo à nobis his procul*. Prius sunt videtur exterrendum. De reliquo possis suspicari alterum verbum excidisse supra, & cum ad marginem relatum esset una cum sequenti proximo verbo, utrumque à succedente librario in locum non suum fuisse additum. Foret enim non male: *qui in lecti-*

lectitando, percontando, scribendo, commentando, nunquam voluptates, nunquam labores ceperunt.

Mutabor ex Aristophanis Choro anapesta pauca] Egregie sic restituit P. Victorius 17 Var. Lect. 4. cum legeretur *choronapesta*. Et eo ducunt Reg. qui *choronapesta*, & Rot. qui *choroapesta*. Sed ambo cum Chartaceo habent *Aristophane*. Scribe: ex *Aristophani choro*. Sic amat noster *Sophocli*, *Euripidi*, *Empedocli*, *Socrati*, patrio casu. Nisi malumus *Aristophane*, ut 14, 1 *Socrate* & *Antisthene*. & ibid. c. 6 *Hippocrate*, licet alio ista casu.

Η γνώμη μή κενταρώσει] Tres hos versus de conjectura interposuit Victorius; utrum plures apponi debeant, an tribus his contentus fuerit auctor, adfirmare non ausus. Docte simul & modeste. Regius & hos ipsos habet versus, & præterea tres alios juxta opportunos: sed & in utrisque aliquid à vulgatis diversum, quod non temere incidisse videtur. Est enim illic, *μή κενταρώσει*, ut & apud Plutarchum *Πότερον Αθηναίοι*, & μήτ' εἶδον μήτ' ἐχόρωσι, ubi Plutarchus *μήτ' ἤτε μήτ' ἐχόρωσι*. Subjiciuntur:

Τούτοις αὐδῶ, κ' αὐδῆς ἀπαυδῶ, κ' αὐδῆς τὸ πείτον μιλῶ
ἀπαυδῶ

Ἐξίταδ' τοῖσι χοροῖς, ὑμεῖς δ' ἀνεγείρετε μοπαῖν

Καὶ παννυχίδας τὰς ἡμετέρας, αἱ τῆδε πρέπουσι εὐρήϊ.

Primus versus hic integrior quam apud auctorem suum: de sunt enim illic τὸ πείτον, coque labant pedes. Sed in secundo versu rectius μύταισι χοροῖς & ob elegantiam sermonis & propter metrum.

Subseciva & *subsecundaria tempora*] Suspiciari possis posterius sub imprudentia librarii repetitum, cum scripsisset auctor: *subseciva* & *secundaria tempora*.

Quantumque à cura publica & *à re familiari*] Scripti *cura* isti *publica* gratiam faciunt. Chartaceus, *quantumque a uens à re familiari*. Rotten. *quantumque ad uenda re familiari*. Regius, *quantumque à tuenda re familiari*, ut beneficio Carrionis edidit Stephanus. Mox Reg. & Rot. *Progredietur ergo*.

Memoriarum disceptatiunculas] Reg. & Rot. *delectatiunculas*. Neque longiora mihi dari spatia vivendi volo] Rot. *nescit tibi mihi dari*.

Quod quoque in libro quæri inveniri que possit] Alii, *quid quoque*. Magis antiqui moris, in quod consentiunt MSS. & prima editio: *quid quo in libro*. Atque his verbis subnexuisse auctorem in fronte operis summas capitum quis non intelligit? Crojus tamen hunc indicem non in principio librorum, ut Plinius ac Solinus, sed ad eorum finem adscripsisse eum, quicquid alii sentiant,

niant, pluribus se probare argumentis ex verbis ipsi Agellii collectis posse gloriatur. Nempe qualibus probavit ex Heracliti verbis inficiationem tollendam. Potissimum ex iis fuit opinor, quod paullo superius legitur, *volumina commentariorum ad hunc diem viginti jam sibi facta*. Sed huic jam occurrit Salmasius, absolutis demum commentariis, ut moris est, præfationem scriptam. Demus igitur manum rebus ipsis & optimorum codicum auctoritati.

AD LIB. I.

CAP. I. *Quem scribit, ὅτιον ψυχῶν καὶ σωμάτων ἀ-
φ' ὁμοίως ἀεὶ ἐφ' ἑαυτῶν καὶ ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ* Carrio quæ
in Bussid. loco Græcorum hic mere Latina, & quidem
longe alio sensu, reperit, exposuit timide; Ant. L. 17. Ad Sal-
lustii fragmenta, quum notasset eadem in Parisiensi, confiden-
tior vetuit homines ineptissimos veterem scripturam à se primo
asseritam irridere. Ut vero in rem præsentem venit, ipsumque
auctorem recensuit, non potuit quin labasceret, & licet quatuor
scriptis codicibus in summa re consentientibus, ob leviculam
varietatem, non auctoris, sed nescio cuius ea vetusti literatoris
esse decerneret. Ego quatuor istis addo quatuor, in quorum uno
est, *Plutarchus in libro, quem de Hercules, quantum inter homines
fuit, animi corporisque ingenio atque virtutibus conscripsit*: in
altero: *Plutarchus in libro, quem scribit de Hercules genealogia,
quantum inter homines fuit, animi corporisque ingenio*: in tertio,
*Plut. in lib. quem de Hercule scribit, quantum inter homines animi
corporisque ingenio atque virtutibus inter se conscripsit, rite*: in
quarto, *quem scribit G. quantum inter homines, &c.* Non temere
est conspirare tot codices, & in his valde bonos. Et quæ varietas
est, ea mihi confirmat ab auctore hæc verba, ut sana sunt, pro-
fecta esse, & captum librariorum literatorumque ante quadrin-
gentos annos excessisse. Sunt autem vel, ut primo loco ex
Rottendorfsiano ea posui, vel ut in binis apud Carrionem est,
de Hercules quali inter homines fuerit animi corporisque ingenio.
Sermo uterque non publici saporis, & prorsus decens nostrum,
tum ista, tum qua parte *animi corporisque ingenio legis* Alterum
est veteris Poëtæ apud Ciceronem 1 de Inventione: *Nam si
veretur, quid eum accuses, qui est probus? Sin in verecundum animi
ingenium possidet, Quid eum accusas qui id parvi aut titu aestimet?*
Alterum habet Sallustius in oratione Cottæ: *Atque ego, cuius
etati mors propior est, non deprecor, si quid ea vobis incommodi
demitur; neque max ingenio corporis honestius quam pro vestra sa-
lute*

late finem vita fecerim. Quae Sallustii videtur etiam ob oculos habuisse Appulejus, cum scriberet de dogmate Platonis: *Adhac ei (mundo) attributa est perpetua iuventus & inuoluta valetudo: eoque nihil praeerea extrinsecus est relictum, quod corrumpere posset ejus ingenium.* Ipse hoc libro cap. 9. *conjectatione quadam de oris & vultus ingenio.* Super omnia notandum, ubi vulgo legebatur, *longitudinisque Hercules praestantia*, omnes omnino scriptos, etiam Carrione teste, & primam editionem pro *Herculis* praefere *ejus*; in quo ille multa & inania verba profundit: sed id argumentum certum est in superioribus verbis hujus ipsius capitis, non lemmatis tantum, factam mentionem *Herculis*.

Cap. 2. *Longis ambulacris & mollibus*] Sic Plinio lib. 2 epist. 3 *illa mollis & tamen solida gestatio.*

Adium posticum refrigerantibus] Utrum *ambulacris* an *lavaris*? dein quare *posticam* potius quam alias partes? Ocius scribe ex Fulviano & Rot. *adium positum refrigeranti.* Ovidius 4 *Factor. Trinacris à postu nomen adepta loci.* Tacitus 4 ann. *Dalmatiam, quae postu regionis à tergo illis.* Et alludunt huc Carrionis codicum *ludibria, positicum refrigerantis & posticum refrigeranti & post refrigerandi.* Lincolnienis quoque ac Schefferi, *refrigeranti.*

Aquis undique canoris atque avibus] Lipsius distinguit, *aquis undique, canoris atque avibus*: & cum sic priscos eam quoque copulam locare solitos monuisset, Notet, inquit, & imitetur *iuventus* 2 *Elect.* 19. Caveat potius. Omnia enim, quibus id probare se postulat, fucata sunt. Lib. 19, 1 & 9 nullus ita, ut ille voluit, nostrorum codicum. In lege *Mamilia*: *municipibus iis. in. quorum. agro id. factum. erit.* Florus quoque 2, 6 ex melioribus libris restitutus: *quod in bullis singulisque annulis.* Quare autem, *aquis undique canoris atque avibus*, non queat intelligi, ut sit, & *aquis & avibus canoris*? an unda labunda sonans non potest dici *canora*? Ego tamen, quia satis praedicavit *lavacra*, malim: *auris undique canoris atque avibus personante.*

Κυελδόνους, ή συχάζονους, σωείους] Felix auxilium, quod nostro tulit Rutgerfius 4 *Var.* 11. *Arrianus* 2, 18. *Κομψόν συφισμάλιον έλυσις πολλα ήμψόπερον & κυελδόνου.* Et mox: *πύτο μρ ήδη το σέφισμα υπέρ τ ψυδόμενον, υπέρ τ ή συχάζονα.* Et sequenti: *Ανίπατς ου μόνον έν τούσ ωει κυελδόνου.* Apud *Lucianum* βίαν *πράσει* ait *Chrysippea Vita*: *θάρρε, ή ή άπα γάρ σε διδάξαμαι ήμμοσιώτες.* *Αγρ. πύ ποια; Χρυσ. ή ήριζονα, ή ή κυελδόνου ή ή έγκελυμρόν.* *Η συχάζονες λόγοι,* inventum *Chryssippi*, quibus *acervum soriticum* circumscribere & in-

& inhibere tentavit: duosque de illis libros eum scripsisse testis Diogenes Laertius. Cicero 4 Acad. *Placet enim Chrysippo, cum gradatim interrogetur, verbi causa, tria pauca sint anne multa, aliquanto prius quam ad multa perveniat, quiescere. id est, quod ab illis dicitur ἡσυχάζειν.*

Officiaque earum confinitiva aut contraria] Sic Carrio ex uno Buslid. Sed neque officium confinitivum neque ipsa vox placere potest. Edebatur antea: *officiaque earum confinia aut contra.* Membrana Rottendorfia & Schefferi addunt conjunctionem, *earum & confinia.* Scribe igitur, *officiaque earum & confinia, ut & contra, morbos vitiorumque fraudes.* Sed G. Ranchinus 1 Var. L. 3 trajicit, *vitiorumque labes ac p. animorumque fraudes;* quia sit locutio inaudita *fraudes morborum ac vitiorum.* Imo non est inaudita, si cogites sæpe veteribus fraudem idem omnino esse quod malum vel incommodum: ut in illo, *ne cui fraudi sit, & incidere in fraudem & sine fraude esto, & similibus.*

Nulli esse magis ea omnia explorata] MSS. & vet. edit. *nulli esse ulli magis ea omnia.* Schef. *nulli esse quam illi.* Omisla vox in Stephanica invito Carrione, qui de loquendi ratione se alibi dixisse ait. Censeo Gellium scripsisse: *nulli esse uni magis ea omnia explorata.* Ut nemo unus & alii & noster 18, 5. *nemo unus veterum literarum diligens.*

Ut hujus plurimus mos fuit] Sic Carrio è Buslid. Vulgo, *cujus plurimus ei mos fuit,* quod è Pal. refert Gebhardus 1 Antiq. 2. Rot. *ui plurimus ei mos fuit.* Forte: *ut plurimus ei mos fuit.*

Se in theorematibus &c. oblectantes] Sic Carrio ex uno Buslid. nisi quod Antiq. 3, 17. *seque in theor. in Notis sed se in theor.* Olim erat: *sed theorematibus &c. dilatrantes.* Gebhardus *deblaterantes.* Fulv. *deblaterantes.* Rottend. *sed theorematibus tantum nugalibus &c. deblaterantes.* Buslidianus quoque *theorematibus,* ut in Antiquis notavit Carrio. Scribe igitur: *neque opera proba, de theorematibus tantum nugalibus & puerilium isagogarum commentationibus deblaterantes.* Verbum *Deblaterare* exstat 9, 15. Priscianus auctor est Ciceronem quoque *toreumatis, peripetasmatis, emblematis* in pluralivo dixisse. Et noster *poëmatibus* 9, 9 & 12.

Ανανάγκης] Fulvianus: *ἀνανάγκης*] Quo verbo & Arrianus utitur 1, 17. *αἰσείρουσιν ἑχέεις ἀκώλυτον φύσει καὶ ἀνανάγκησον.* Et mox: *τὸ αἰσείρουσιν ἑχέεις ἀκώλυτον ἀνανάγκησον, ἀπειροπόδιον, 2, 19. ἀποτελέσει ὑμᾶς ἀκώλυτας, ἀναναγκάσεις, ἀπειροποδίους, ἐλασθέρους, δισθώνους, δίδαμογνώνους.* Lib. 3, 3. *καὶ ἰδούκει, εἶον εἶχον αὐτοῖς, ἀκώλυτον, ἀναναγκησον, ἀπειροπόδιον.*

Δέ γε μοι σὺ τῶς θεῶς ἀπὸ σώλου] Sic quidem & apud Arrianum. Sed

Sed Regius monstrat aliquid vitii subesse: λέγε μοι τὸς τὲς σοὶ ἀποσώλω. Scribe: λέγε, μὲ τὸς θεῶς μοι, ἀ πρῶτω ἐλεγε. Eodem spectat, quod ex suo notavit Carrio: λέγε μοι τὸς θεῶς σοὶ πρῶτον.

Cap. 3. *Capitali perdendus*] Sic Carrio, cum in libro unico, unde Canterus hanc partem sectionis hujus vulgavit, esset *capitalis*; miratus tamen & ipse genus loquendi, suspicatusque excidisse vocem *sententia*. Alii advocant ut priscam scripturam, *capiti perdendus*: quod si est, quid propius promptiusve, quam *capitis perdendus*, Plautino sermone? *Afinar. 1, 2. Capitis te perdam ego & filiam. Bacchid. 3, 3. Egone illam mulierem Capitis non perdam? Milite. 2, 4. quem pol ego capitis perdam.*

Præstabilis homo sapientia] Sic ex duobus Carrio: etsi fateatur non suppetere sibi exempla hujus locutionis, *præstabilis aliqua re*; sed & *præstabilior* & *præstabilius* frequenter dixisse veteres, *præstabilis* vix unquam. Quod ne quem sollicitum habeat, Cicero lib. 2 de Oratore: *Sumende autem res erunt aut magnitudi- ne præstabiles aut novitate prima aut genere ipso singulares.*

Et in qualibus & in quibus causis & quemnam adusque modum] *Fulv. Reg. Rott. & in qualibus causis & quemnam ad modum. Ut & nonnulli apud Carriorem.*

Pensim atque enucleate] Et hoc ex uno Buslid. Alii & olim vulgati, quibus: cum nostri, *penscinate atque enucleate*: Et possis putare hæc ἰσχιόπια & composuisse, ut paulo ante *strictim atque cursim*.

Quatenus quoque sine] Error operarum Stephanicæ, ut obtetur Carrio: nam præter unum, quem tamen ille sequendum non putarat, omnes, ut & vulgati, *quaque fini*.

Δεῖ με συμπεῖν] Carrio notat alios dare μέγε βωμῶν. *Fulv. & Regius justum faciunt trochaicum: Δεῖ μὲρ συμπεῖν τοῖς φίλοις, ἀλλὰ μέγε τῶν θεῶν.*

Theophrastus autem quo dixi libro] Sic ex Buslid. Carrio, cum esset vulgo, *in eo quem dixi libro*. Rottend. *in eo quo dixi*. Suspicor, *Theophrastus in quo dixi libro*. Vide obser. in Ecclesiast. cap. 17 extremo.

Lacuna fama imminentis parturam amico utilitatum ratione] Quid sibi voluerit Lipsius, cum *laciniam* maluit, quasi duriter dicatur *lacuna solidari*, non *lacinia*, 2 *Elect. 3*, haud exputo. Quin *laciniam solidari* quid sit, Romanum hominem scisse arbitror neminem: at *lacunam solidare*, quis dubitet esse quod Ciceroni & Varroni *lacunam explere*, Palladio *lacunam sarcire*? Plinius lib. 11 cap. 27. *Perfracta* (ossa capitis) *non queunt solidari*. Lib. 24, 16. *bovm nervos abscissos vomere solidari ea rursusque jungi*. Ut & lib. 30, 13 loquitur. Lib. 35, 6. *spumam maris*

maris esse dicunt solidatam cum limo. Enochus in vita S. Antonii: planari ardua, solidari scissa, pendentia non timeri. Minuentis habet aliquam speciem, & Carrionis etiam in mentem venit. Sed Fulv. Regius, Rottendorf. Lincoln. lacuna fame munimentis partarum amico utilitatum solidatur: nec aliter quintus apud me, nisi quod lascivia: omnes sine *τῆ* ratione, quod & Carrio suis in nonnullis quæri annotat. Eam scripturam jam produxit è regio ad Solinum Salmasius. Quid autem *τῶ* munimentis? In hujus vocabuli significatione aliquid novasse noster, aut secutus auctores, qui non exstant, videtur. Satis notum est munire viam. Appius apud Ciceronem pro Cælio: Ideo viam munivi, ut te eam alienis viris comitata celebrares? Suetonius Julio: viam munire à mari supero per Appenninum dorsum ad Tiberim usque. Sic Livius munire rupem pro perviam facere. Hinc munimenta dixit pro impensis, quarum, ut canit Statius, injectu solidantur & muniuntur viz. De quibus idem: Et alio Egestu penitus cavare terras, Mox haustas aliter replere fossas, Et summo gremium parare dorso. Inde transtulit noster.

Id primum illo, quod honestum nobis est] Quam commodum hic *τῶ* primum? Cogitabam aliquando: id primum, illoque quod honestum. At Reg. & Rott. Id præ illo. Recte, nam ea particula interdum & comparationis est. Ut cum Plautus in Curcul. omnium unguentum odor præ tuo nautæ est. Menæch. Solem vides: Satin ut occacatus præ hujus corporis candoribus.

Parva lamina auri] Reg. & Rot. lamina. Ut semper optimi libri historiciæ naturalis Plinii.

Ὅν αἰδ' εἶπε τὸ τῶ γένη] Fulv. Reg. Schefferi: τὸ γένη. Forte, εἶπε π τὸ γένη. nisi malis, εἶπε τὸ γένη πικρὸς ὄγυ. Neque intelligitur satis vulgo. Haud satis novi, inquit, numquid ejus quod in genere ac totum majoris pretii est, si pars definit cum alterius certa parte conferatur, tamen etiam præoptanda sit. Non enim (verbi gratia) ut aurum æri præstat, ita tantillum quoque auri magno æris ponderi compositum plus valebit: sed aliquid momenti ea in æstimatione facient copia & modus.

Tempestivius, laxato paulum permissoque] Carrionis quidam, tempestive lassato Fulv. Reg. Rot. tempestive laxato. Scribe: hujusmodi indulgentiam gratia tempestiva. Statius 2 Thebaid. Ὁ σφύλα μαῆστις Tempestiva genis posuit. Statim legendum, laxato paulum remissoque, utcumque libri permissoque: nam quod repugnat Carrio, & vocis notionem notare jubet, est in eo errore, quo imbut complures Cujacius: Vide 4. Obfer. 2.

Παρεῖ τοῖς ἀνθρώποις τὸ ὄντα εἶναι] Regius, τοῦτο εἶναι. Fulvianus, τὸ γένη. Parum interest. Sic autem distingue: ἡ ἕρως-

πάντων χάρις ἀπὸ τοῦ ἀσπράτου, τῆς ἐστίν, ὑφ' ἑαυτοῦ ἀνεκείνας ἐς
 Νουῦ.

Officiorum existimationes] Latatur hoc Carrio. Ego quoque alibi hoc vocabulum defendi: sed hic malo cum editis & scriptis nostris *astimationes*. Equidem *existimatio* interdum est sensus, sententia, iudicium, & facultas illa mentis, per quam de re opinamur vel iudicamus, & eam vel magni vel parvi facimus: sed pro taxatione, indicatione pretii, compositione rerum, ut intelligatur quid anteferendum, quid posthabendum sit, non puto *existimationem* dixisse veteres. Sic apud Iustinum lib. 12, 6. *in ira locum successit existimatio*, rectè se habet: & ne ferò quidem *astimatio*, quod de Bongarsii consilio subiecerunt. At ubi Cicero ait *astimationem census*, aut *prædia in astimationem accepit*, aut *astimationem litium*, insanum puto de *existimatione* ibi surroganda cogitare.

Causa differendi magis disputandique] Fulv. Reg. Rot. Scheff. *cum discernendi magis disputandique diligentia quam cum decernendi sententia atque fiducia*. Nec rò *differendi* patitur, quod mox sequitur *differuit*: etsi pro eo Reg. & Rot. *servitute*: quod monstri instar: sed tamen majorem partem ejus verbi & in corrupto agnoscimus. *Discernendi*, inquit, id est, separandi & distinguendi, quæ misceri non debent, & vulgo ab indoctis miscentur, ac pro iisdem putantur. Vide 3 *Observ.* 13.

Causas scientiæ, corporum varietates, disceptationumque differentiam ignorantes] Nihil meo iudicio vexatius: & tamen omnes sine offensione transeunt: nisi quod illud pro *dissertationumque ac differentiarum*, cum in scriptis haberet *differentias*, fecit Carrio. Ego vero nec *causa scientiæ*, nec *corporum varietates* quid hic faciant, hilum video. Unum video *ignorantes* illos auctorem non inculcasse. nam quum de his dici putes aliquid eos *non capere*, hoc *non capere* ille nequaquam de personis, sed de rebus pronuntiavit. Quid enim censēs non capi? *præceptum*, quod in prima parte tractatus istius desideraverat. At id præceptum omnino dari non potest: adeo non verendum est, ne, si detur, desit, qui capiat. Est aliquid sensum deprehendisse: verba si tractavero violentius, at occasionem mollius ea tractandi acutioribus præministrabo. Reg. & Rot. habent *varietates discriminumque ac differentiarum*. Hoc voluit dicere: *quoniam profecto causarum, personarum, temporum varietates discriminaque ac differentia directum atque perpetuum distinctumque in rebus singulis præceptum, quod ego nos in prima tractatus istius parte desiderare dixeram, non capiunt*.

Intra modum tantum coercuit] Carrio non male ut & Scheff. feri

feri membrana: *intra modum tamen.* Reg. & Rot. *intra modum cautum coëruit.*

Hac, inquit, fini ames, tanquam forte fortuna osurus] Hoc est, coufque ames, ita te des dedasque amico & in potestatem ejus venias, ut latere tecto inde discedere saluusque & honestus esse possis, si quando te ille amare desinat: sic persequare inimicitias, ut non reddas inexpiabiles, & tuto possis cum adversario in gratiam redire. Exemplum insigne præbet hic locus, ut superioribus seculis, homines, ut tempora ferebant, doctos in emendandis, quæ librarii rudiores in scriptis antiquorum peccassent, conatus destituerit: utque libri veteres ab ipsis, qui eos iuvare volebant, mangonizati sint. Puteani codex apud Carrionem: *Hac, inquit, finiam ex tanquam f. f. o.* Proxime hunc Rottendorffianus: *Hac inquit finiam & tanquam f. f. o.* Vides per indoctos, sed fidos & quod invenerant sine dolo imitatos, scriptores *in fini ames* male divisa esse, corrupta etiam una litera, sic ut ex illis fieret *finiam ex* vel *finiam &*: in quibus etiam vides quam leve censorium opus foret pudentem censorem gesturo. At ecce sarcinatorum probum & suendi centonnis gnarum, qui & mutare, & quasi aliquid deesset, supplere hæc ausus est in Buslid. hoc modo: *Hunc, inquit, amorem ita finiam, tanquam forte fortuna positurus.* Teneo falsum manifestarium. Qui miraretur, quid sibi veller, *Hac, inquit, finiam,* neque aut sciret *hac fini* elegantius esse, aut suspicaretur *in am* esse partem *in ames*, interposuit (ut fere tum solebant addendo & infulciendo curare) *amorem ita*: quorum alterum vocabulum materia, alterum *in am* videbatur perere: priori aptandum fuit *Hunc* pro *Hac*. Idem mango ex *Hac itidem tenus oderis* (quod perpauillum modo excedit quotidianas loquendi formas, & ideo displicuit) fecit *Hoc odium ita ut te nunc oderim*, satis affinis & propinquis literis, ut liquido appareat, qui hæc concepit, ab illis ductibus quantum posset minimum recedere voluisse. Carrionem, qui primum hæc quasi apertius elegantiusque dicta laudaverat, derisus æmuli tamen saniora sentire compulit. At quam fistula pastoritica dignus, qui mangonio improbum novo mangonio interpolavit expatratque: *Hunc amorem ita ineam, tanquam forte fortuna osurus: hoc odium ita, ut te nunc oderim fortassis post amaturus.* Et tamen inventus est clitellarius, qui carduis hisce velci gauderet.

Καὶ συνεπάρου φιλίας καὶ ἀπεχθείας.] In Fulv. & Regio & Schefferi non est posterior copula. Fulv. *Φιλία.* Forte: *τοῦ ἐξ ἀνάγκης ἐπιχειρεῖν καὶ συνεπάρου φιλίας ἀπεχθείας.*

Cap. 4. *Curiose spectabat, aut videntes]* Hiæ indecore oratio.

tio. Quare scribe cum Reg. & Rott. *spectabat, & aut virtutes.*

[*Judicium factum examissim*] Quis non delectaretur vocabulo, si certa ratio id auctori assereret. Scripti & editi omnes, ad *amissim*: quod ex mera Carrionis conjectura mutari anceps & incivile est. Varro lib. 2 de re rust. 1. *Si, inquam, numerus non est ut sit ad amissim, ut non est, cum dicimus mille naves iisse ad Trojam, centumvirale esse judicium, Noster: 20, 1. talionem in eo vel ad amissim aquiperarent.*

Cap. 5. *Gestumque in agendo histrionicum*] Tres, *bistrionum*. Forte, *histrionum*.

[*Demostenen tradant vestitu sincero*] Reg. Lincol. Rot. *traditum*. quali vellent traditur. Dein lectum ante Carrionem, & *vestitu ceteroque cultu corporis*. Quod ex Pal. refert Gebhardus, 1 Ant. Lect. 2, & rogat: Quid est *vestitus sincerus*? Nempe pluribus id adjunxerunt veteres, quam nunc vulgo solemus. *Sincerum purum*, ut Donatus ad Terentium interpretatur, sine labe, sine macula. Sic *porci sinceri* Plauto, qui probatae possint fieri hostia: eidem *corium opere faciundo optimum & sincerissimum*: Ovidio *corpus sincerum sine vulnere*: Lucretio *sincera membra illaesa*. Quærit etiam an non satis sit *nitidum*? Id vero ad vestitum non pertinet, sed ad alium cultum corporis: quod intelligere potuit ex eo ipso, quem apponit, Ciceronis loco: *pexo capillo nitidos & imberbes aut bene barbatos*. Sic Plauto *nidiusculum caput*.

[*Hinc etiam ἡμψή illa χλαυίς*] Rot. *hinc eita*. Reg. *Incerta ἡμψα*. Lege *Hinc certe ἡμψή illa*.

[*Parum vir, ore quoque*] Et hic copulativa excidit. Reg. & Rottend. *parum vir & ore quoque polluto*.

[*Compellationibusque probrosis*] Sic & ex antiquis editis & ex omnibus membranis se restituisse ait Carrio, cum legeretur, *appellationibus propositis*. Alterum fert Lipsius: de altero, *Substituant, inquit, probrosis*; ego ex scripturae tramite, *prope Ofiss*, 2 Elect. 3. Nimirum leporem veteris conjecturae tacitus perdere non potuit: nam, ut Carrio dixerat, nostri quoque, ut & Romana editio, aut prima aut in primis, plane ac sine dubio, *compellationibusque probrosis*.

[*ἄμισθον, ἀναφροδίτην, ἀπεσδιόνυσον*] Ita est, codex Regius: *ἄμισθον, ἀναφροδίτην, ἀπεσδιόνυσον*. Medium firmat Vaticanus, nec tertio indubito. Neque tamen præcise *ἀπεσδιόνυσον* accipio, qui aliena rei ac temporis & non *ἔκστασι* loqueretur, quique extra causam, quæ agebatur in alienam vitam moreque inquireret. Id enim sic faciebant causarum patroni omnes, ut quæ in adversarios, & qui illis aderant, invidiam conflare possent,

sent, arripent. Tria hæc unum significant rusticum, inficetum, inelegantem, inhumanum. Nam doctum quis negabit Torquatium fuisse? Ἀμύσθω tamen, hoc est, remotus ab ea suavitate morum, quam efficit didicisse fideliter artes; quam Justinus ait Alexandro ingeneratam *Græcorum literis*; qua præditi sunt οἱ παῖς καὶ εἰσὶ τῶν Μύσων ἀναμυθύνοντες. Eam hic & Μῦσων & Ἀφροδίτη & Διόνυσος significant. Sic transfert τὸ ἀμύσθω pro inepto vel ingrato Plutarchus 4 συμποσ. quum suam dicit κρηνοδείλια καὶ αἰδέου τὴν ὄψιν οὐκ ἀεπώτερον, ἢ τὴν φύσιν ἀμυροτέρον. Ἀναφροδίσει quoque, non quia viri munia nonungeretur, sed quia nihil habebat de illis, quas Lesbia Catulli

Omnibus una omnes surripuit Veneres:

quia illi deerat ea comitas & facilitas, quam præcipiunt Artis amatorix duo libri, & non magis amatorem hominem quam petiorem & ambitiosum, & quem nunc vocant Politicum formant: ut Horatio *Fabula nullius Veneris*. Item ἀφροσδιόνυσος, qui nihil ad Liberum: Liberum proprie ipsum, quem Semeles filium fecerunt, intelligo. Sic Plutarc. 4 συμποσ. Οἱ μὲν ἢ καὶ τὴν Ἐσπερίαν εἰς τὴν μὴ πινυάπειν ἀφροσδιόνυσον εἶναι. Quem vero Bacchum? nempe Apollinis prope σύννομον & contubernalem in Parnasso, quem Poëtæ invocant ἀοιδῆς ὑποθήτορον, & in cujus tutela sunt οἱ Διόνυσον τεχνίτιον κολακίται, qui & Μουσικόλαοι. Sic ἀμύσθω & ἀφροσδιόνυσον conjunxit & Plutarchus 1 συμποσ. πέμψω ἢ καὶ τὰ λοιπὰ ταχέως, ἀντὶ τοῦ δόξῃ μὴ πινυέλωσ ἀμύσθω μηδὲ ἀφροσδιόνυσον εἶναι.

Cap. vi *Ad matrimonia adhortaretur*] Et nostræ, ut Carriionis membranæ, hortaretur.

Non oportuisse neque de molestia] Turbat orationem τὸ *Neque*: quod si retinemus, τὸ *oportuisse* etiam ad sequens membruna ejus pertinet, quo tamen nisi inepte non potest referri: sive malis, ut edebatur, *neque adhortari magis quam dissuadere absterreque*; sive ut reddidit Carrio, *neque adhortari id magis esse quam dissuadere absterreque*. Priori modo foret, non oportuisse Metellum neque confiteri neque adhortari magis quam dissuadere: cum res exigeret, non oportuisse neque confiteri neque dissuadere magis quam adhortari. Posteriori modo acciperes, non oportuisse neque confiteri neque oportuisse id magis esse adhortari, quod rursus ineptum & intolerabile. Ergo fidenter inducimus eam particulam, & quidem Rot. quoque & Lincoln. ac Regio jubenibus. Quietiam, *adhortari magis esse*, eo ipso alludentes ad τὸ *magis id esse*, quod fuit in duobus apud Carriionem.

Si modo verisimiles sunt] Reg. & Rot. *si veri modo similes sunt.*

Destitutum atque impugnatum relinquitur] Quid est *impugnatum*? an haud oppugnatum? At non ea vis verbi. Præterea in mala causa magis præcavere tempus quam ulcisci. Lege ex Regio: *destitutum atque impugnatum*. Cujus verbi si nobis exemplum deest, at non defuisse Gellio certum habeo: adeo non insolens ad aures accidit. *Impurgabile* dicit Ammianus lib. 22 *impurgabile crimen excusari posse existimans*.

Si pergimus errare, suis bonis nos] Plenius hoc quidem uno in Bullidiano, sed antiquius mihi & magis censorium videtur, quod nostri & omnes ante Carrionem: *At parentes si pergunt errare liberi, bonis exheredant*. Quod etiam ex Pal. laudat Gebhardus 2 Antiq. 1. 20.

Nisi errationibus finem faciamus] Ne hoc quidem ex uno codice inductum placet præ altero: *nisi malis rationibus finem faciamus*. Nam & ratio, pro eo, quod agitur vel instituitur, & mala ratio pro peccato exquisitè dicuntur, & non possunt à quoquam subjecta videri. Sic Terentianus Demea: *Vosstram nequeo mirari satis rationem*: Et respondet Syrus: *Est hercle inepta*. Idem Demea: *ne nimium modo Bona tua isti nos rationes, Micaeo, Et tuus iste animus æquus subvertat*. Et quemadmodum *optima & honesta sunt rationes*, quæ appellantur apud Ciceronem, sic etiam sunt mala. Actione prima in Verrem: *quoniam pugnare contra me instituisti ex istius tempore & causa malitiose, necesse est istiusmodi rationi me aliquo consilio obistere*. Tua ratio est, ut secundum binos ludos mihi respondere incipias; mea, ut ante primos ludos comperendinem. Ita fiet, ut tua ista ratio existimetur acuta, meum hoc consilium necessarium. Cum dicit, *Tua ratio est*, significat, *tu hoc agis*: similiter cum, *Mea ratio est*, vult, *ego autem in hoc sum*: tum, *tua ista ratio, id quod tu agis, moturis*. Et sic apud Tullium centies, quod tamen perpauci observant, vix quisquam scit imitari. Sic quamvis in alia re, l. 40 pr. D. de Statuliberis: *quam ea, quæ mala ratione reliquatus est, quod furatus est, reposuerit*. Horat. 2 Sat. 6. *feci ratione mala rem*. Contra Seneca de benef. 4, 17. *Dic enim cuilibet ex istis, qui rapto vivunt, an ad illa, quæ latrocinii & furis consequuntur, malint ratione bona pervenire?* Alconius Pedianus in Divin. *Quasi ex nulla parte bonam rationem defendendi habeat Hortensius*. Et in lib. 1. *Destruxisse cum cæperis, mala ratio: est enim inconstantia & mutatio quedam in deterius*.

Idem deos propitios esse] Fulv. *His demum*.

Cap. VII. *Ubi neque noti essent quo venerunt*] Rot. & Regius, *noti essetis quo*. Scribe, *neque noti esse sis quo venerunt*: ut legitur apud ipsum Ciceronem 5 in Verrem 65. Tà ubi nostri, perinde ut Carrionis, veteres libri ignorant.

Vide

Videbatur compluribus] Ita MSS. & recte sic editum invito licet Carrione. Mancinellus olim adversus Vallam disputavit *quam plures* Latine dici, usus verbis Ciceronis 5 Tusc. 21, & auctoris ad Herennium 2, 1, & Senecæ epist. 78. quibus omnibus locis nunc è melioribus exemplaribus *complures* habetur. Idem puta factum illis, quæ ex Plauto, Cicerone, Cæsare, Plinio minatur Carrio. Gebhardus quoque 1 Ant. Lec. 6 reducit *quam pluribus*, idque confirmat Sallustiano: *ut illi quam plurimi deberent*. Si Vallam inspexisset, sciret, quid inter ista sit discriminis.

Debuisse enim scribi non futurum] Omnes etiam nostri, non modo Carrionis: *scribi putabant*. Sustulit ille hoc verbum auctoritate verustissimæ editionis. Potest fieri, ut & aliis videretur pulcrius, quod ipsi: Romana tamen, ut scripti. Qui si sancirent illam non insuavem sermonis breviter, primus assentiret: nunc editi unius auctoritas tanta mihi non est, ut innovare quicquam velim.

Menda sua illudebant] Vidit Carrio membranas, in quibus erat, *illudiabant*. Qui de mera conjectura Plautinum *examissim* inculcare ausus est, cum nunc certe tempus erat imitatore Plauti agnoscere. Pœnulo 5, 4. *At tu hercle alludiatu*. Sticho 2, 3. *Quando adbibero, alludiabo*. Hic friget homo bonus, caufatus, plures in istis membranis fuisse *mendas*, & præcipiens cum magna cautione scriptis utendum. At tu scito in duobus emendatissimis, Regio & Rott. *illudiabant* legi, idque auctoris nostri esse, ut quod optima lege. Lincolnienfis quoque *illudiabant*.

Nullum esse in eo verbo neque mendam] Fortassis in hoc conjuraverint Carrionii libri: at nostri *mendum*: neque aliter procedit oratio. Statim Rot. Lincoln. & quintus apud me, *probe ac vetusto*. nec spreverim.

Impromiscuum est] *Impromiscuum* ex optimis optimorum librorum exemplaribus fecisse ait Carrio, in quo nostri optimi ei non subscribunt. At quo illi nostri juvant hunc sermonem, mutus Carrio. Ambo enim *ablegant* est. Et sufficit sane: *sed verbum est indefinitum*, quod Græci appellant *ἀπρόσμετρον*, neque numeris neque generibus præserviens, *sed liberum undique & impromiscuum*.

In centesimo quinquagesimo quoque Quadrigarii annali libro] Hoc ex Buslid. irreperere passus est Carrio, cum legeretur: *In Q. quoque Quadrigarii tertio annali verba*. Sed in Notis monuit Gellium lib. 3 cap. 3 commemorare, eam fortitudinem tribuni Q. Claudio Quadrigario descriptam annali tertio: nec se comperisse tot annales libros cum composuisse: eoque numerum Buslidiani

corruptum jure suspicari, & vulgatum suo loco manere jubere. Regius & Rottendorffianus: *In Cl. quoque Quadrigarii tertio annuali libro verba haec esse dixit.*

Et benefacturum] Notat Carrio in altero Puteani τὸ *bene*, in altero hoc totum deesse. In nostris quoque non comparet τὸ *bene*: & merito: non enim *benefacturum* una composita voce, sed binis simplicibus *bene facturum* dixisse Quadrigarium accepit Gellius: itaque, ut cæterorum exemplorum singula tantum verba, ita hic quoque unum *facturum* repetit.

Neque in tempora distrabitur] Hoc ab Aldo, cum Ro. & Venetiis omisissent tres voces priores, pro quarta dedissent *distrabitur*. Regius confirmat Aldinum. Rot. & Scheff. *neque in personas neque in tempora neque in genera distrabitur*, Verum tamen est modi hujus tempora distingui & ea, de quibus hic agitur, unam tantum habere Ἐμέλιον & significacionem: quo argumento delenda esse τὰ *neque in tempora* colligit Phil. Rubenius Elect. 2, 17. Immo diu ante illum Petrus Mosellanus.

In ejusdem M. Tullii Ciceronis oratione] Reg. Rott. Lincolnensis, Schefferi conspirant in abolendo cognomine Tullii: neque amplius habent, quam, *in ejusdem M. Tullii oratione.*

Plautus verborum Latinorum elegantissimus] Merito rejiciunt Carrio & Stephanus illum, qui, quasi aliquid deesset, inseruit *conservator*; sed non debebat Stephanus & istis offendi atque conjicere *diligentissimus* aut *eligentissimus*. Nam τὰ *verborum Latinorum* accipienda sunt, ut Cicero Terentiusque solent dicere *caterarum rerum*, pro eo, quod est, quod ad cæteras res attinet, quemadmodum Hotomannus & alii observarunt. Lib. 7, 17. *Plautus homo linguae atque elegantia in verbis Latina princeps.*

Cujus ille in presenti exemplo usus est] *In praesens* voluit Carrio, idque orationem minus præstat ambiguum. Quemadmodum etiam: *Ut rationem autem istam missam facias & auctoriates*. Denique, ἐπιμελεία ἢ λέξων *modulamentiisque orationis*. Hæc omnia ille sic edi se voluisse scribit in Notis, & omnibus adstipulantur nostri: quæ jam toties ex Stephanica corrupta referunt. Quin & Stephanus in suis Noctibus confectat & *modulamenti*, quasi non diserte alterum in MSS. esse Carrio monuisset. Forte autem & melius sit ἐπιμελεία ἢ λέξων.

Conspectiusque insuavius hoc imperfectiusque est] Sic Carrio ex editione vetusta, cum vulgares haberent *imperfectiusque*, in Put. autem libro esset *inspectiusque*. Regius & Rottend. *imperpetiusque*. Sed prima vox, de qua nihil Carrio, in utroque codice sic editur, *completiusque*: quo videtur significari, quod exstat in Sulyiano; *completiusque*.

Número verborum sonus clauderetur] Quasi de conjectura Lipsius & Elect. 7 *clauderet*: hoc opinor nobilius ratus: sed credibile est ex MS. habuisse, unde & Fruterius Carrioque, quibus Regius Rottendorffianusque faciunt secundas: haud dubie & alii, si libuisset excerptoribus annotare. *Claudeo* & *claudio* veruſtis idem quod *claudio*. Vide Addenda ad Livii lib. 22. Ubi ad ea, quæ alii observarunt de hoc verbo, primi addidimus Plinii locum: nunc addemus & Appuleji alterum, qui priores, quod sciam, effugit. De Deo Socratis: *sicubi tamen interfectis sapientia officiis, non consilio, sed prasajio indigebat, ut ubi distributione clauderet, ibi divinatione consisteret*. Sic Florentinus, ubi vulgo *claudicaret*: ut notavit optimus Elmenhorstius; hoc tantum, neque enim aut probavit, aut cum altero Appuleji loco comparavit. Novi apud eundem *interfectam virginatatem*: hic tamen malim, *defectis sapientia officiis*.

Cap. VII I. *Poscebat illa nimium quantum*] Rectè sic Carrio *ἀνά τὴν νιμίαν quantitatem*. Et tamen tricator Stephanus, malletque *mirum quantum*, ut magis responderet τὸ ἄνυμωτον ὄσων. Sed hoc est nodum in scirpo. *Nimum quantum* libri veteres, & sic Cicero, Quintilianus, Symmachus, Ammianus loquuntur.

Ictus expavidusque Demosthenes avertit] Colvius ad septimum Appuleji *expavidusque*, à verbo *pavire*: unde *terram pavire* pro *ferire* apud Ciceronem, & *Depavire* Lucilio Festoque verberare. Accipio *expavidus*, sed τὴν ἀδολογητότητα in pronuntiando correpta, ut sit idem quod *pavifactus*, ab *expavescio*, *expavi*: unde & *pavito pavitansque*. Et *expavidus*, *expavifactus*, ut *expergitus expergefactus*. Omnes autem scripti *avertitur*: unde certatim Fruterius, Gifanius, Carrio, *avertit*. Lib. 4, 18. *Id quum dixisset, avertit & ire in Capitolium cæpit*.

Μυριάς δραχμῶν ἢ τάλαντον] Hinc myriadem drachmarum seu talentum, ut ait nummi Romani, denarium dena millia facere nimis supine collegit Chokierius. Aliquid suboluit Carrioni, qui nescire sese ait, τὰ ἢ τάλαντον sintne ipsius Gellii, an recentioris alicujus interpretis. Sane talentum Æginæum decem millium drachmarum Atticarum est. Sed quoties talentum sine aliâ descriptione nominant, fere sex millium & ipsum Atticum intelligunt. Et video in Vaticano Regioque, qui omnia Græca diligenter & egregie exhibent, tantummodo legi: *At Λαίς μυριάς δραχμῶν παρασίτ*. Nec secus in Schefferi codice, cui pleræque Græcorum rubrica notavit.

Cap. IX. *Jubebat, quin & certum tempus statuebat, ut tacerent, non in omnes idem*] Quam ineptissimam omnium vulgatorum & plurimarum membranarum scripturam vocat Carrio, reti-

nent mei: & est in ea forsan aliquid vitii: sed lacunam tantam esse, & sic solidandam è Buslidiano, parum consuadet. Tum habent nostri pro *Eum*. præterea omnes idem sine media præpositione & alius aliud pro aliud aliis, unde faciendum alios aliud. Sic enim scripsit Gellius: Tum qui exploratus ab eo idoneusque fuerat, recipi in disciplinam statim jubebat & certum tempus tacere, non omnes idem, sed alios aliud pro æstimato captu solertia. Melius Tum quam Eum. nam oratio hæc, qui exploratus ab eo idoneusque fuerat, habet figuram, per quam ex uno plures intelligi ait Fabius, & perinde se habet, ac si dixisset, qui explorati. Sic iisdem verbis respondent, non omnes idem, sed alios aliud, ad intellectum magis quam ad voces relata. Existimato Carrionis in eodem errato est, quo supra existimationes officiorum. Vellet etiam Stephanus idoneusque inventus vel compertus fuerat. Videtur id satis intelligi. Alioqui possemus scribere: qui exploratus habitusque idoneus fuerat.

Propter Alcibiadis commissationem] Quod Carrio ex vett. & editis & membranarum omnibus notat Alcibiade, Reg. & Rott. Schefferi confirmant. Sic Parmenida apud Appulejum de dogmate Platonis.

Quod re atque verbo Romano appellabatur ῥωμαῖος] Sic Carrio, cum inveniret, quod in re atque verbo. Fatetur autem de hoc loco, quid statui debeat, non sese habere quod dicat, quum neque verbum Romanum sit ῥωμαῖος, neque juri Romano locus hic ullus. Catanæus debebat τὸ Romano, ut refert Flavius Conject. cap. 81: qui tamen excusat vulgatum, ut cænobium sit vox Latina qualis rhetor, belleborum, sycophanta, philosophus, & similia, quæ Latinus usus mollivit, ut jam peregrina non videantur. Rottendorf. quod jure atque verborum a. no appellabatur ertonocito. Vides quam prope accedat ad id, quod ex Regio codice divine prorsus eruit Salmasius: quod jure atque verbo Romano appellabatur Hercto non cito. Servius ad lib. 8 Æneidos ver. 642 Donatus hoc loco contra metrum sentit dicens, Cita, divisa, ut est in jure, Ercto non cito, id est, patrimonio vel hereditate non divisa.

Cap. x. Antiquissimi viri nostri] Carrio jubet deleri τὸ viri de membranarum sententia: & sic Schefferi codex. In Fulviano, Reg. Rottend. deest τὸ nostri. Sed hoc eodem pertinet, nam τὸ viri ex ῥ nostri contracto est. Sic infra cap. 22. sic nostros quoque veteres superesse alias dixisse. 2, 3. inferebant eam veteres nostri plerisque vocibus. Et 21. nostros quoque veteres à bubus junctis septentriones appellarunt. Lib. 19, 9. discite nostros quoque antiquiores amasios ac Venerios fuisse.

Primi incoluisse Italiam] Reg. Rot. Schefferi. coluisse, ut omnes apud Carrionem.

Tanquam scopulum] Schefferi membrana: tanquam navis scopulum.

Cap. XI. De Gracchi fistula concionatoria] Et hic Regius Schefferique, concionaria, & postea Regius cum Rottendorfiano: Ecce autem per tibicinia (de hoc jam monuit Lambecius, ubi vulgo pro tibicina) Laconica tibia quoque illius concionaria in mentem venit. Quin & prima editio, Veneta Pincii & Aldina in lemmate contrionaria vel concionaria. Et hoc vocabulum cur alteri cederet, causa non erat. Concionarius à concione, ut ab legione legionarius. Sed & quemadmodum stationarius & stationalis à statione, sic à concione concionalis & concionarius.

Neque etiam ut excitarentur] Rott. Regius, Schefferi cum prima Venetaque editionibus: neque autem ut. In Aldina jam mutatum est. Male; sic enim Plautus Aulular. prologo: Illa illam nescit; neque compressam autem pater. Lucretius lib. 6. Nec sunt multa parum tactu fugienda, neque autem Aspectu fugienda. Appulejus in Floridis; nec revocare illud nec autem mutare nec emendare mihi inde quicquam licet. Noster 2, 7. neque autem illa, quam primo in loco diximus, vera & proba videri potest. Excitarentur sane scripti: sed rectè primi editores inde fecerunt excitarentur. nam exsertarentur Gebhardi 1 Antiq. Lect. 15 tam hic ineptum, quam quod apud Quintilianum sibi gaudet inventum in corrupto exemplari: motus corporis exsertat oratorem.

Quod tibicinis numeris temperatur] Sic omnes sane libri. Scribendum tamen censeo, tibicinii numeris comparatur. id est, efficitur. Cicero pro Quinctio: Itaque majores nostri raro id accidere voluerunt; praeiores, ut considerate fieret comparaverunt.

Delectabili atque adeo] Has tres voces addi à melioribus membranis, quarum auctoritatem ille flocci facere noluerit, scribit Carrio. Sed nemo eas agnoscit nostrorum, quorum tamen quosdam ausim in melioribus ponere.

Dissalaticque prouerent] Aut ruerent scripsit Gellius aut se prouerent. nam rō prouere attente locutis ενεργητικόν est, ut ad Livium & Tacitum monuimus.

Καὶ ὀργῆν χαρῆς εὐρεῖς] Regius & Schefferi ὀργῆν, cui patrocinator Carrio: & quod idem in illo, καὶ τῶν αὐδῶν, secutum sese ait, quod apud Thucydidem legitur, non quod in nostri exemplaribus, sciendum in Regio quoque sic legi; non καὶ τῶν αὐδῶν.

Cretenses quoque in praelia] Præpositio nusquam in nostris.

Quid ille vult ardenti[ssimus] Verbum vult insticium censeo. Videtur enim hactenus orationem suspendisse auctor, hoc mo-

do: *Quid ille clamor? contrane institutum fiebat?* Sic autem nostri, non *contra institutum*, ut Carrionii. Neque vero *mutandum tam probabile*: multo minus, *An tum etiam gradu clementi*. Quare enim non appellet illud antiquæ disciplinæ institutum *tam probabile*, quod ipse ratione atque exemplis illustribus approbavit? Quod autem, ubi ad hanc quæstionem responderet, & tum illi veteris disciplinæ instituto, tum mori Romanorum constare rationem, pergit interrogare, quid facit aliud quam Aristoteles in Problematis & Plutarchus in Quæstionibus Romanis? qui solutiones omnium fere quæstionum per modestiam sic quasi deliberando potius quam decernendo expediunt. Memineris autem in illo, *An tum etiam*, tertiam particulam accipi eo sensu, quo vulgo dicunt *adhuc*, vel *etiamnum*: ut sæpe apud Plautum.

Præisse ac præmonstrasse] Fulvianus, Reg. Rottendor. *præministrasse*, ut non male quosdam suos habere ait Carrio. Lib. 10, 3. *magistratibus in provincias euntibus parere ac præministrare*.

Ad deprimentum sedandumque impetum] Et Reg. & Rottend. *deprimendum*.

Ingrédiendi ad tibiçinum modulos prælii] Lincolnienfis, ad *tibiçinum prælii*, sine *tâ modulos*, ut suspicari liceat & hic scripsisse auctorem, *ingrédienti ad tibiçinum prælii*.

Aristoteles in libris problematum] Reg. & Rot. quod mirere, *problemato*. Ergo voluere *problematon*, nisi tamen *problematorum*. nam & hoc audebat interdum.

Ἐπειδὴν πολέμειν μέλλωσι] Regius, *Ἐπειδὴν κινδυνεύειν μέλλωσι*: cujus illud interpretatio est. Demosthenes: *μὴ τὸς ἐν Μακεδῶνι κινδυνεύουσιν*. Xenophon de arte equestri: *τὸ μέλλοντα ἐφ' ἵππων κινδυνεύειν*. Schefferi MS. alludit exhibendo *σθινοῦν*.

Cap. XII. *Aut XV vir S. F. aut qui VII vir epulonum*] Reg. Rott. Lincoln, Schefferi: *aut quindecimvirum sacris faciundis aut qui Septemvirum Epulonum aut Salus est*. Utrumque in aliquot suis repperit Carrio. Et sic haud dubie noster. *Cujus pater est Septemvirum aut Quindecimvirum* exquisite dicitur pro eo, qui est è Septemviris Quindecimvirive, vel qui est Septemvir aut Quindecimvir. Intelligitur enim *τὸ πῆς*, ut in illo, *καὶ οὐ εἰ ἐκείνων*. Lib. 13, 12. Festus in Præfectura: *Alterum, in quas solebant ire præfecti viginti sexvirum pro populi suffragio creati*: Sic legendum. nam male Scaliger. Cato apud Festum in Spatiatorem: *In coloniam me hercules scribere nolim, si triumvirum sim, spatiatorem atque fescenninum*.

Populo Romano Quiritibusque] Et nostri quemadmodum omnes

omnes apud Carrionem præter Bustid. populo Romano *quiritibus* ut. Sed ut Cujacianus apud eum, Urfinianus quoque, populo Romano *Quiritium*. Nec secus ergo lib. 10, 24. scribendum censeo, ubi item libri, populo Romano *Quiritibus*: & apud Festum in *Dici mos erat*: populo Romano *Quiritium*, id est, *Curientium*.

Eum dicit jus pontificium discere noluisse] Mirifice perturbant locum. Quatuor MSS. apud me: *eum dicunt deficere voluisse*: ut & uterque Put. apud Carrionem. Duo optimi: *Tamen dicunt deficere voluisse*. Rectissime: neque apex ullus in his mutandus. Nam de Lusitanis agi quis ignorat? *Tamen* est particula contradictionem proponendi. Quasi diceret: Utrumque hæc ita sese habeant, quemadmodum disputavimus, *tamen*, qui favent Galbæ, putant se rem factam habere, ac devolvere omnem culpam in Lusitanos, cum *dicunt* eos ab societate Romana *deficere voluisse*, coque præveniendos fuisse.

Si volo augurium optime tenere] Sic quidem editi omnes & scripti. Valde tamen probabilis conjectura Aufonii Popmæ in fragmentis historiarum: *jus volo augurium optime tenere*. Vide ad Præfationem.

Quæ prima capta est, hoc fuisse nomine] Rott. & Reg. nomen. Lege: *quoniam, quæ prima capta, ei hoc fuisse nomen traditum est*.

Cap. XIII. *Quæsitum in philosophia*] Editiones ante Carrionem: *in philosophia est*. Regius: *Quæsitum esse in philosophia*.

Quæ Græce ἡ φιλοσοφία philosophi appellant] Voculam Græcæ nec antiquissimas editiones nec membranas ulla (præter unas, in quibus *Græci*) agnoscere testis Carrio. Idem adfirmare possum de Regio. Intellego etiam quemadmodum ea vox irreplebit. nam in Rot. video, *quæ gr. philosophi appellant*. Sic autem semper ille codex, ubi *Graja* vox occurrit: & *τὸ gr.* ponitur loco *ἡ φιλοσοφία*, quod transmissum est; non pro vocabulo, quo Gellius usus esset.

Neque timendum exemplum non parendi crediderunt, si rationes hujuscemodi duntaxat non adessent] Carrionis membranz meliores non *deessent*, quod fortasse rectum ille autumat; si enim hujusmodi rationes adsint, tum non esse culpam imparentiæ timendam: tamen se hoc in medium ponere. At ego, si cætera, ut nunc sunt, mancant, necessario sic legendum esse ajo. Quando enim inexcusabilis, periculosus, formidolosus est solvi vim imperii & jure imperanti non obtemperari, quam quoties id temere ac sine gravissima ratione fit? Sed quum in nostris constanter servetur *non adessent*, suspicari possis *ad h. & Neque* aucto.

auctorem dedisse, *Namque*. Etenim, inquit, censuerunt, non fieri, quod iustum est, nihil habere aut trahere mali, si quid eo fiat melius.

Quod jurisconsultissimus] Schefferinus, *quod jureconsultissimus*.

Ad magistrum δε γραμματικῶν molis Atheniensium] Locus conclamatus. Gifanius ad Muretum scribit in veteri quodam se codice vidisse, *ad magistratum Græcum more Atheniensium*: unde legendum putabat *ad δε γραμματικῶν Atheniensium*. Lipsius venditat è quatuor Vatic. *Moleatensum*: quia penes Stephanum Μαῦλος Διευσα πόλις τὸ ἐθνικὸν Μωλυάτης. Carrio fatetur in Bussid. quoque esse, *magistrum architectona moleatensum*: sed miratus merito rem gerenti in Asia procerioris arboris habendæ causa mittendum in Africam fuisse. Quæ & Gifanii conjecturæ obstat ratio. Salmasius primum *ad magistrum architectonem Eleatensum*, sive *Elaitensium*, sive *Elatensium*. ab *Elæa*, *Ελαία*, cuius ἐθνικὸν *Ελαίτης*. Deinde quia in scripto Regio invenit, *ad mag. G. more atheniensium*, ut & postea, *tum mag. G. comperto*, decernit scribendum, *ad magistratum Eleatensum*, & *tum magistratus comperto*. Sed τὸς *Ελαίτης*, Latine dici *Eleatenses*, *Elaitenses*, *Elatenses*, cui probabo? *Φωκία* certe *Φωκαίτης*, *Φωκιδῆς*, Latine redduntur *Phocæa*, *Phocæensis*, *Phocæicus*; & *Περγία*, *Περγαίτης* Josepho Latinus est *Peræates*: non *Phocæitensis* aut *Peraitensis*. Hoc igitur oppidum (& loco, ubi res gerebatur, propinquum erat) si accipimus, legendum, *ad magistratum Eleatensum*. Nam & Rott. Schefferi & Lincoln. *ad mag. G. mole* (aut *more*) *atheniensium*: tum, *ma. g. G. comperto*. Quæ nota his membranis perpetua est, quoties Græcam vocem, quam formare non poterat, omisit, & ex alio codice supplendam significavit fidus librarius: ut minus mirer id etiam alicubi factum in Regio, & factum alicubi, ubi fieri non debebat. Excerpta è Fulvii Ursini codice, *mole atheniensium*. Sed post omnia diligenter considerata incertior sum quam dudum. Nec desunt conjecturæ, sed nulla est, cui confidere possim.

Cap. xiv. *Neque pro magnitudine dignitateque lautum paratum esse*] Fulv. Reg. Rottend. *pro amplitudine*, ut & quædam apud Carrionem membranæ. Porro non paullo elegantius idem se reddidisse sic putat pro eo, quod erat *lautum paratumque*, ex Bussidiano, quemadmodum *pransum paratum* dixerunt. Admitto scripturam, cui favent & nostri codices: sed *paratum* accipio intransitive, pro apparatu, quemadmodum sæpe apud Tacitum. Annali tertio: *ut quisque opibus, domo, paratu speciosus*. Lib. 6. *Abdageses gazam & paratus regios adjicit*. Noster lib. 17, 2. *Magnum viaticum pro magna facultate & paratu magno*

move positum est. Lib. 19, 1. magno cultu paratuque rerum & familia. Pro eo alii apparatus. Auctor de corrupta eloquentia: non ea solum instrui supellectile, quæ necessariis usibus sufficiat, sed sit in apparatu ejus & aurum & gemmae. Trogus lib. 21. Dionysius cum omni regio apparatu in Italiam profugit tacitus. Hunc paratum Fabricio ait non pro amplitudine ac dignitate ejus laudatum esse: quemadmodum lauta supellex dicitur. Juvenalis Sat. 14. cupiet lauto canare paratu.

Cap. xv. Vitium sit plenumque odii] In superius editis tu plenumque odii adhæserant lemmati sectionis præcedentis. Recte huc transtulit Carrio; & tamen ei commodiorem locum assignat Regius, in quo, Quam importunum vitium plenumque odii sit.

Verbis humidis & lapsantibus] Regius, ubidis, unde Salmasius uvidis. Rot. tamen umidis.

Quo scilicet non ad sonum magis &c. pertineret] Si quid auctor voluerit, video, scribendum est: quod scilicet non ad sonum magis habitumque vocis quam ad sententiarum penitus conceptarum altitudinem pertinet.

1. Εκ η̄θε̄ 'ε̄ι. Τέρον̄ ἐμ̄ον̄, πο̄ιον̄ σε] Schefferinus: Ἐ η̄θε̄ & πο̄ιον̄ σε. Regius, Ἐ η̄θε̄ & IHETEMON πο̄ιον̄ σε. Ut videtur fuisse: Ἐ η̄θε̄ 'ε̄ι. Et, πο̄ιον̄ σε ἔπ̄ον̄ φύραν̄ ἐπ̄ον̄ ἄδ̄ον̄των. Est enim prior ex Iliade, posterior ex Odyssea versus. Itaque debuerunt copula ista separari. De secundo autem sufficit hemistichion, quod posuimus.

2. Non desint esse laudanda] Sic irrepsit, opinor, in Stephanicam, & omnes sunt postea secuti. At scripti & editi alii, ut & apud Ciceronem est, laudandam.

Neque inscitiam illius] Et Regius & Rottend. inscientiam: quemadmodum & in emendatioribus Ciceronis ipsius exemplaribus jam habetur lib. 3 de Oratore cap. 35; unde hic locus depromptus est. Idem vocabulum Cæsari & Livio restituimus. Frustra igitur hic in Lambinum imperum facit Carrio.

Quod si non conveniant, tamen convocari] Rottend. Quod si non conveniantis, cum convocari jubet ita cupidus orationis d. conducat qui auscultet: quemadmodum & Regius: nam in eo quoque τὸ ἐστ̄ & τὸ ὡς desiderantur: quæ tamen necessaria videntur, ut constet oratio. Nisi malis: Quod si non conveniantis, cum convocari jubet, (ita cupidus orationis est) conducat, qui auscultet. Nam illa supervacua litera D prorsus sic formata est, ut ex nota Est nata videatur.

Verum ei se nemo committit, si æger est] Claudicabit comparatio, si hoc mutabimus. Nam si quis æger agyrtæ isti sese committit, is profecto & auscultat, non tantum audit hominem, quippe

quippe qui nihil aliud sequatur, quam ut habeat emungatque imperantes aegrotos. At huic tribuno idem fieri, quod mundinalli & circumforaneo pharmacopolæ ait Cato: audiri ambos, non auscultari; hoc est, homines circumstantes duci & lactari eorum solutitquentia, sed neminem eis credere.

Αμετσοειπή ἀκετόμυθον appellat: modo verba illius] Schefferinus, appellabat verba. sine τῷ modo, quod vel Carrio vel Stephanus addiderunt, insuave, cum sequatur, sine modo. Reg. ἀμετσοειπή & ἀκετόμυθον appellabat, verbaque illius multa & αἰσχυρα.

Οὐ λέγειν δεῖνός] Regius: Οὐ λέγειν τὸν ἑσὶ δεῖνός, ἀλλὰ σιγῶν ἀδύνατος. Quod eo magis placet, quia & metro & phrasi simile est Epicharmio alii, quod exstat apud Plutarchum: Οὐ φιλάηρωπος τὸν ἑσὶ ἔχεις νόστον χαίρεις διδῶς. Alludit Schefferinus, qui Οὐ λέγειν σιγῆσσι δεῖνός.

Significantissimo vocabulo λάλης appellatos] Fulv. vocabulo κελιάγλωσσοι appellatur. Regius, vocabulo κελιάγλωσσοι appellantur. Forte, ἀποεγγλωσσοι appellitantur. Appellitare 17, 20. Sic enim me in principio recens in diatribam acceptum appellitabat. Claudius Germanicus: montem Caelium occupavisti & à duce suo Cælo ita appellitavit.

Cap. XVI. Quod verba istæ Quadrigarii] Regius, ista hæc. Ut & lib. 1, 23 postulatio ista hæc.

Varro in XVIII humanarum] Octavo decimo meliores apud Carriorem libri, qui tamen etiam notat Macrobius, si optimas illius membranas & editiones sequamur, hæc septimo decimo humanarum attribueret. At sic profus & perspicue Rot. Regiusque: XVII humanarum.

In his atque multis aliis] Reg. & Rott. in his atque in multis aliis.

Subcursor nullus] Et oleum & operam perdidit Carrio in hoc suo subcursor nobis probando. Nihil planius & verius eo, quod in vulgatis & apud Macrobius Noniumque, succussor, sive subcursor malis: cum præsertim ipse Lucilius alibi, Succussoribus tardi terrique cavalli. Reg. & Rot. succustior. Uterque etiam, Majore in spatio.

Neque ceteros casus requiri oportere] Id quemadmodum Lucilius ostendat, merito requiras: & tamen oportere accipere non quis sine τῷ ostendat. Rectius immo Rottend. Regiusque novam hinc orsi periodon: Neque ceteros casus requiri oportet, cum sint alia pleraque.

Quæ in nullum declinentur] Hic vulgo erat inclinentur. Et meminit Carrio sic infra, à verbis inclinata sunt. Buslidianam tamen scripturam, declinentur, se servasse, & Aliam qui vollet,

let, sibi habeat. Volunt certe habebimusque, & iubemus
 Buflidianum cum sua pl. beja pulpa plorare. Nostri *inclinentur*,
 exquisitiusque & Gellianum est. Lib. 2, 6. *Vexare autem quod*
ex eo inclinatum est. Item, *Taxare presius crebriusque est quam ran-*
gere, unde inclinatum est.

Cap. XVII. *Irarumque & molestiarum muliebrum &c. sata-*
gebat Rot. & Regius cum Fulviano rerumque. Td *satagebat*
 ingessit Carrio ex uno Buflid. fastus omnes edit. & membr. alias
 habere *scatebat*. quod tamen Latinum non esse existimo, neque
 locutionis illius exempla dari assevero, inquit. Immemor Lucre-
 tium cecimisse lib. 5. *ut ad satiatem terra ferarum Nunc etiam*
scatet, & trepido terrore repleta est. Quod etiam observavit Vos-
 sius de construct. 1, 30.

Cap. XVIII. *Quod M. Varro &c. & ei ἐτυμολογίας differentem*
falsa reprehendit] Sic Carrio, cum haberetur: *Quod M. Varro*
in libro de ratione vocabulorum XIV L. Lelium magistrum suum
& ei ἐτυμολογίας nonnullorum verborum falsa dixisse reprehendit.
 Et adfirmat Regius alia, sed postrema sic edit: *magistrum suum*
& in ἐτυμολογία falsa reprehendit. Et profecto *reprehendit*,
 mutandum non erat. Statim enim: *quodque idem Varro in eo-*
dem libro falsum furis ἐτυμολογίας dicit. Hoc ordine Regius. Et sic
 passim. Illud *falsa* tamen mihi suspectum est. Forte: *L. Alium*
magistrum suum & ei ἐτυμολογίας falsum reprehendit. Schefferi:
magistrum suum G. falsa reprehendendum quodque.

In quartodecimo humanarum libro] Sic Carrio, qui Ro. & Ven.
In primo de ratione vocabulorum libro; Aldus & Gryp. *In quarto-*
decimo rerum divinarum libro; Ascensius, *In quartodecimo de ra-*
tionem vocabulorum libro. Aldinam adfirmant Regius, Rott. Lin-
 coln. Schefferi: adfirmat Nonius Marcellus: *Fures significan-*
tiam habere à furvo, quod Romani veteres atrum appellaverunt,
& quod per obscuras atque atras noctes opportuna sit ejus malè
effectio, eos dictos fures Varro rerum divinarum libro XIV. Sic
 enim ibi è MSS. legendum. In eo autem libro multas vocabu-
 lorum origines eruilic Varronem testis ipse noster lib. 3, 16 &
 15, 30. Atque inde est, quod mox subjicit: *Hæc Varro in pri-*
more libro scripsit de ratione vocabulorum scitissime. Puta in pri-
 more quartodecimo rerum divinarum, in quo per occasionem
 rationes vocabulorum complurium exsequitur.

Verborum antiquorum Græcorum] Rottend. nam aliquot verbo-
 rum Græcorum antiquatorum, proinde atque essent propria nostra,
 reddidit causas falsas. Vellem quorum non nisi excerpta video,
 ipsos mihi codices intueri liceret: vix enim est, ut id non plures
 lanciant.

Est vocabulum antiquum Græcum] Hæret hic Carrio, & voca-
 bulum

bulum istud Græcum desiderari putat. Sed non magis id hue reponi necesse fuit, quam illa, unde *Græcus* ὁ Ἐξην & *puteus* τὸ Φρέαρ dicuntur. Satis erat Varroni alibi hæc tradidisse. Meliores prodissent de re rustica libri; nullus restaret, inquit, scrupulus. Immo ne sic quidem restat. Verba sunt 3, 12. *L. Alius putabat ab eo dictum leporē à celeritudine, quod levipes esset. Ego arbitror à Græco vocabulo antiquo, quod cum Æolis Bæotii λέπειν appellabant.* Est igitur id vocabulum λέπειν. Sed quia scripti Æolis & bonum, possis facere, Æolis & Bæoti, vel Æolis & Iones. Rursus Varro de L. L. lib. 4. *Lepus, quod è Sicaleis quidam Græci dicunt λέπειν à Roma quod orti Siculi, ut annales nostri veteres dicunt, fortasse hinc illud rulerunt, & hic reliquerunt id nomen.* At hic, inquit Carrio, sibi repugnat Varro & sentit cum Ælio. Quî, quæso? quia Siculos ait à Romanis oriundos nomen leporis ab illis accepisse, & λέπειν vocasse: inde in Siciliam transtulisse; neque tamen minus apud Romanos reliquisse. sed Varronis verba, quæ suspecta quidem viri docti habuerint, corrupta esse, neque, ut corrigi queant sese invenire. Mihi aliter videtur. Siculi ante Aborigines tenuerunt loca, in quibus postea Roma condita est. Dionysius: Τὴν ἡγεμόνα τῆς καὶ θαλάσσης ἀπάσης πόλιν, ἣν οὖν καλεῖσθαι Ῥωμαῖοι, παλαιότεροι μνημονοδομένων λέπειν) καὶ ὡς καὶ βάρβαροι Σικελοὶ, ἔθνη αὐθιγέες: καὶ ὅτι ἔστρεβον Ἀβοειγίνες αὐτὴν ἀλαλαμείωνσι πολέμοι μακροῖ τὰς ἐχθρας ἀφελόμενοι. Quorum Siculorum quia erat λέπειν ἀντὶ τῆς λαγῶς, censet Varro eos id vocabulum, jam tum, quum adhuc in Latio habitarent, in usu habitum, non modo secum abstulisse trans fretum, sed & illic locorum, quæ deserebant, reliquisse.

Utantur, & illorum esse plerique ignorent] Non bene coheret hæc oratio. Fortasse: *Multa enim vetera illorum ignorantur, quod, pro iis, aliis nunc vocabulis utuntur. Ut illorum esse plerique ignorant Græcum, quod nunc vocant ἄθηνα.*

Cap. xix. *Mulier nimium immensum poposcit*] Qualia apud Plautum, *Insanum magnum, & Nimio plus, Nimio multo plus, Nimio minus multo.* Nostri tamen *nimium atque immensum*, ut olim vulgabat. Sic cap. 2. *multa atque immodica differebat.*

Apposuit & tres libros ex novem deussit, & secussit] Deussit Carrionis est, cum legeretur *deurit*. Rottend. & Fulvianus apud Muretum lib. 2 epist. 6. *tum illa foculum coram cum igni apponit, tris libros ex novem deurit.* Verba hæc video eadem forma è Regio notata: sed hic præterea: & *si reliquos eodem pretio emere vellet, regem interrogavit.* Notum est τὸ *Si pro An imitatio* Græcorum accipi. Martialis: *Callaicum mandas si quid ad Oceanum?*

Cap. xx. *Quid Geometra dicant schemata*] Regius; *Qua Geometra.*

Triquetra & quadrata, qua in area fiunt] P. Colvius ad Apuleji Apol. contendit legendum, *qua in arena fuerit*, & de docto abaci pulvere intelligendum. Speciosius quam verius. Vitruvius 1, 2. *Ichnographia est circini regulaeque modice contineus usus, ex qua capiuntur formarum in solis arearum descriptiones.* Theorica Geometriae MS. *Aut enim longitudo aut latitudo aut certe crassitudo, qua consueto nomine altitudo a Geometris vocitatur, metiendo indagatur.* Longitudo est, *ut in lineis aliquam figuram agrive aream includentibus, ut in itinere spatii, ut in arborum aedificiorumque sublimitatibus, ut in fluminum curruum aliarumve rerum lineari in directum posita usque ad certum terminum mensuratione: qua videlicet linearis mensura vocatur.* Latitudo *ut in area ipsius vel planicia, qua linearum certis includitur terminis, quantitate: qua constricta vel plana dicitur mensura & Graece eppeda.* Altitudo *autem ut in crassitudine vel spissitudine quarundam certa mensura structurarum, seu capacitate definita quantitatis vasorum; qua mensura solida vocatur.* Atque hinc est, *quod mensuras quasdam, utpote pedes, nunc lineares, nunc constrictos, nunc vero solidos vocitare solemus.*

Quales ferme sunt metra triangula] Gifanius ad Muretum emendat *triangula*, idque in Fulviano sic legi testis Muretus: nec negat in suis esse quibusdam Carrio: adferuntque Regius & Rotendorianus.

Aequaliter in se solvitur] Apud Carrionem & calamo exaratus & antiqua editio, *aequaliter*. Consentit Vaticanus. Et sic saepe mavult Cicero. Ad Quintum fratrem: *Parvi refert abs te ipso jus dici aequaliter & diligenter.*

Qui numerus ternio, qui Graece dicitur] Quatuor apud me, & numerus: volueratque etiam ex suis Carrio, ut prodidit in Notis.

Cap. XXI. *Inventum est: nec est aspernatus auctoritatem*] Unius Bullidiani germanam hanc lectionem censuit Carrio: in qua tamen facile aliquid scabri & male connexi apparet. Antea multo rotundius: *sed in carminibus Lucretii inventum non est aspernatus auctoritate poeta ingenio & facundia praecellentis.* Mulcet tamen magis non aspernari auctoritatem, quam non aspernari verbum auctoritate: & in Rot. Schefferique video, *Lucretii inventus est non aspernatus auctoritatem.* Fortasse, *inveniens non est aspernatus auctoritatem.*

Cap. XXII. *Superesse se ei quod defendis*] Sic Carrio, quum esset, *superesse id quod defendis.* Forte etiam legendum: *superesse se ei quem defendis.*

Ut id quoque videatur non defuisse] Anagnosten audisse veteres inter epulandum notissimum est. Testes Cornelius Nepos in Attico 14, Plinius Paneg. 49, & lib. 3 epist. 1 & 5. lib. 9 epist. 1 & 17. Juvenalis Sat. 11. Nolter 2, 22. & 3, 19. In his autem, quæ legerentur, tria requirit Varro, ut essent βιωφελῆς, ut jucunda potius quam aultera, ut ne nimia. Hoc est, ut id quoque: quibus significat, talia quoque hæcenus, & usque in eum finem, ut lectio omnes numeros convivii liberalis implese, non aliquid supervacui & propter copiam fastidiendi detruisse videatur. Recte igitur Carrio, & frustra Barthius 35 ad vers. 6.

Remque qua agebatur] Non indocte Barthius, qua de agebatur: sed illud tenent scripti & sollicitandi nulla ratio est.

Ego illi, vir clarissime, superflum] Contra primus, quod sciam, Janus Palmerius Mellerus 4 Spicilegiorum docuit ex Suetonio, Ulpiano, Institutionibus, superesse pro præse aut præto esse in iudicio Latine dici. Tentavit ex Cicerone 1 de Orat. 37 Guilelmus, sed infeliciter, opinor. Arnobium auctorem addidit Stewechius. Qui post hos hoc tanquam de suo, aut sero aut malo more egerunt. Carrio Gellii opinionem contra ineptissimas Spicilegi calumnias in Emendationum libro sexto se defendisse ait. Iracundius quam decebat. non enim sunt hæc calumniæ, nec potest aut debet hac parte Gellius defendi. Itaque in ipsum redundat, quod subjicit: ἡ δὲ σαπῶν ἡ λέγειν ἀμείνων.

Superfluit, significare videtur, supra fuit & præstitit] Barbarissimum esse criminatur Barthius: neminem legendo unquam comperisse dici supra esse alicui: ne Afrorum quidem, quod genus aliarum rerum audacissimum sit, ita posuissit. Sed τὸ αὐτῷ nocet apud Gellium: qui supra fuit dixit, quemadmodum ter Virgilius: & toto vertice supra est.

Græcos ἀεὶναι in utramque partem ponere] Sic Carrio, cum esset, Græcos enim ἀεὶναι etiam in utraque parte ponere. Princeps editio: Græcos enim ἀεὶναι id est vivere adesse vicisse etiam in utraque parte ponere. Veneta Pincii similiter, nisi quod tam pro etiam. Facile intelligeres τὸ id est, vivere adesse vicisse interpretis esse: itaque in Aldina sublata sunt. Carrio nescio cui veteri editioni attribuit: Gr. en. ἀεὶναι vivere adesse vicisse tam in utraque. Hoc arripuit vir doctus, & τὸ vivere adesse quidem pro expositione delevit, ac ex vicisse tam conjecit vicissatim. Sed contundunt contemnuntque ista Regius & (qui alioqui pauca suis literis Græca expressa habet, quod unum ei ad summam bonitatem deest) Rotendorfianus exhibendo plane

ac perspicue: Græcos enim $\alpha\epsilon\iota\omicron\varsigma\delta\upsilon$ in utramque partem ponere. Mox etiam uterque, sic nostros quoque veteres.

Pro superfluenti & supervacuo] Tres nostri: pro superfluenti & vacuo. Regius, pro superfluenti & vacuo. hoc est, vacuo. Utrumque doctius. Nam & vacuum pro supervacuo exquisitum, & vacuus pro vacuo antiquum & Plautinum est. Tres libri quoque apud Carrionem vacuo: sed hæc librarium $\sigma\phi\alpha\lambda\mu\sigma\epsilon\alpha$ sunt, inquit ille. Longe secus sentio. Suetonius Claudio IX. In vacuum lege prædatoria venalis penderis.

Virgilius $\alpha\kappa\upsilon\rho\omega\tau\epsilon\rho\omega$ verbo] Sic Carrio. Priores, $\alpha\kappa\upsilon\rho\omega\tau\epsilon\rho\omega$. Nostri: hoc enim in loco Virgilius $\alpha\kappa\upsilon\rho\omega\tau\epsilon\rho\omega$ eo verbo usus est.

Quod quidem divise pronuntiandum est] Binæ membranæ apud Carrionem ut & nostræ primaque & Veneta editio: quod quia id est divise. Videri fuisse in autographo, quod quia idem est, & factum ex idem $\tau\epsilon$ id est (ut quidem voluisse eum puto. nam expressum est, idem ex id est) censet Carrio. Ego verò etiam quid hic sit, quia idem est, prorsus ignoro: certum autem habeo excidisse vocem Græcam, quæ significet id, quod sive Gellius, sive aliquis interpres reddidit divise. Atque id potest fuisse $\delta\iota\upsilon\rho\rho\mu\omega\varsigma$ vel $\delta\iota\upsilon\rho\rho\epsilon\lambda\epsilon\upsilon\omega\varsigma$.

M. Ciceronis ad Plancum] Sic Carrio, cum inveniret ad L. Plancum. Cnæus enim Plancus vocandus erat, inquit, & id contendit non modo I Emen. xviii, sed etiam in his notis. Negligentiam satis supinam! Quis enim ignorat L. Munatium Plancum, bis postea consulem censeoremque bello Mutinensi, è Gallia, quam proconsule obtinebat, se reipublicæ venditantem? quam post paullo deseruit & trium virorum favelles factus diritatem proscriptionis auxit triumpho de Rætis ducto & in tam gravi crudoque luctu merentibus gaudere coactis? Plancium Cnæum novimus, non Plancum. Atinio verum est C. non M. prænomen deberi. Sed quid necesse est copulam exigi? quam & servant nostri & studiose ab auctore interpositam puto: ut in illo, in dies triginta inque denarios centenos. Si qui acceperunt imperite, ipsi luant, non Gellius, qui recte scripsit: in libro epistolarum M. Ciceronis ad L. Plancum, & in epistola C. Asinii Pollionis. Quasi esset, & quidem in epistola.

Cap. xxiii. Cum in senatu res major quæpiam consultata] Valde laborat & in universa hac periodo constituenda & in verbis nonnullis Carrio: parum tamen aut nihil efficit. Nam si compingi unam in periodum oportet, cum in senatu, & Mater Papiis, ut vulgo distinguitur, necessario prolata esset, placuissetque, scribendum est. Itaque non sibi constar in eo quod edidit, adoptatque ex veteri editione. Tunc quidem in senatu.

Afferit tamen & ex Put. membranaceo: *Tum cum in senatum res major quapiam consulta, eaque in diem posterum prolata est. In quo miror eum non vidisse to consulta multo magis Gellianum esse quam consultata. Regius quoque & Fulvianus & Scheff. Tum cum in senatu. Scribe: Mos antea senatoribus Rome fuit in curiam cum praeextatis filiis introire. Tumque in senatu res major quapiam consulta, eaque in posterum diem prolata est, placuitque, ut hanc rem, super qua tractavissent, ne quis enuntiaret, priusquam decreta esset. Mater Papirii &c. Tumque, id est, & illo tempore.*

Silentium deberi puer affirmans.] Suspectus incipit mihi fieri Bullidianus ille ubique supplementis tumens. Quis non videt hoc esse à mala manu? multoque commodius omnes alios libros: Secretum rei & silentium pueri animum ejus ad inquirendum everberat. Ille tamen docet etiam nihil magis proprie dictum, & ex promisso debitum sequi, & in jure civili generale verbum debentis esse, tum republicae debitores ex reliquatione & pollicitatione fieri. Hoc scilicet deerat. Nesciremus alioqui jurisconsultum fuisse. Pro everberat Pricæus evibrat ex cap. 11 hujus libri.

Utilius magisque è republica esse.] Ex Macrobio hoc infixit nostro Ludovicus, cum omnes editi scriptique: utrum videretur utilius exque republica esse. Quod ego exquisitum & simile dicebam illi apud Senecam de const. Sap. 11. Ut quisque contemptissimus & ludibrio est, ita solutissima lingua est. Et apud Livium lib. 1. eo majore gaudio quo prope metum res fuerat. Utilius exque republica est magis utile & è republica.

Ne introeant nisi ille unus Papirius.] Lincoln. introeant præter unus ille Papirius. Rottend. præter ille unus Papirius hocque puero postea. Regius: præter ille unus Papirius, atque puero postea cognomen honoris gratia in litum Præextatis. Nec dubito, quin idem invenerint Carrio & eelogarii mei, sed id tanquam insolens & non ferendum in super habuerunt: perinde ut Macrobius, qui reddidit, præter illum unum Papirium. Muretus certe in Fulviano sibi lectum testatur, ne introeant præter ille unus Papirius. quod in Excerptis, quæ habeo, prætermisum est. At Gellius bonos auctores secutus est. Trogus Pompejus lib. 13. epistola in Græciam scripserat, quibus omnium civitatum exsules, præter cadis damnati restituebantur. Eodemque libro: ut nihil hostis videri suarum rerum præter incendiis spectaculo frueretur. Suetonius Claudio 4. nullo præter auguralis Sacerdotii honore impertitum. Varro 1. de re rust. 41. quare ex terra potius in seminariis surculos de ficeto, quam grana de fico expedit obruere, præter si aliter nequeas. Cicero lib. 5 ad Attic. ep. 3. nullas enim adbus

albac acceperam præter qua mihi bina semel in Trebulano reddi-
ta sunt.

In ætate prætextata prudentiam] Miror hic mutum Carrionem,
cum Reg. & Rottend. in ætate prætextata prudentiam: quemadmo-
dum & apud Macrobius extlat.

Cap. xxiv. Itaque postquam est Orchino) Orcino in Notis recte
Carrio, ut Orcini liberti, Orcini senatores, Orciniana sponda,
Acidalius malit, ita qui postquam. Si quid mutandum, potius
vellem, oblitæ sunt.

Loquier Latina lingua] Sic Ludovicus, cum esset Latina lin-
gua loquier. At quod in unis ejus & illis recentioribus erat mem-
branis, id satis antiquæ & optimæ probant nostræ in Reg. Rot-
tend. Lincoln. loquier Latinalingua. Acidalius cur maluerit lo-
qui, rationes edat ipse.

Postquam morte datus] Sic habere meliores codices
MSS. notat ad Catalecta Scaliger, atque ita legendum esse de-
cernit. Alciatus, postquam est morte captus, vel catus pro alte-
ro: quod rejicit Gerh. J. Vossius, & veram scripturam esse ait
veterum librorum: postquam est morte datus. Morste pro morti,
lib. II. de arte Gram. cap. xvi. Carrio autem scribit esse qui in
veteri nescio quo codice mortem aptus extare monuerint: quam
scripturam in nullo exemplari se reperire potuisse. Quid dicas,
nisi hac parte infelices fuisse? Ego è regio fida manu exsigna-
tum, in Rott. cum maxime his oculis scriptum video: postquam
est mortem aptus Plautus. Fatetur tamen Carrio, si hoc MSS.
fovere verum sit, nihil posse commodius excogitari Mortem
aptus, ut Nepos Cornelius in Attico: nactus est morbum, quem
initio ipse & medici contempserunt. Suetonius in Tito: ad primam
statim mansionem febrim nactus. Et idem forte in vita Virgilio:
dum Megara vicinum oppidum ferventissimo sole cognoscit, lan-
guorem nactus est. Nec dissimile illud Terentii: More hominum
evenit, ut quod sum nactus mali, prius rescisceres tu, quam
ego, quod tibi evenit boni. Higinus Astron. de Ophiucho:
mali plurima perpeffis aliquando mortem adeptus. Quin &
secundo Tristium Ovidius: at nullam crimen adeptus eram.
Suetonius in Domitiano: quod post destitutionem Nero, in adi-
piscenda morte, manu ejus adjunctus existimabatur. Idem signifi-
cat Fulvianus, qui mortem adeptus. Quod igitur omen suis in
Plautum Divinationibus dedit Valens, cum in ipso aditu hoc
Plauti elogium tam immiseri corditer execrarnificabat? Τῶν ἀδο-
ύτων facit sibi versibus longis vel heroicis usum Plautum. Mor-
tem aptus nullo quantumvis insubido scriptore, nedum Plauto
dignum pronuntiat: denique senarios exparat: Postquam Mar-
cus Attius Plautus demortuus, Deserta scena est & luget comæ

dia. postremum, Et numeri innumeri simul omnes conlacrumantur nam tertio fatetur se medicum non esse. Utinam nulli horum esse voluisset!

Uti ad se aspicias] Acidalius: *Uti ad se aspiciens endo quod scriptum est legas.*

Poeta Marci Pacuvii sita] Omnes edd. antiquæ, *Pacuvii Marci*. Scaliger mutavit in] *Catalectis*, & secutus est *Carrio*, non tamen è codd. *Gellianis*, sed è quibusdam collectaneis ponens, *Marci Pacuvii*: & addens nihil referre quomodo scribatur. Si nihil refert, cur non relinquitur vetus? nam haud dubie membrana ejus, ut & nostræ, *Pacuvii Marci*. Et de indultria sæpe sic ordinem nominum invertit antiquos ad *Livium* & *Senecas* diximus.

Cap. xxv. *Quam plena aut proba esse*] *Reg.* quoque & *Rotten. plana*, ut omnes *Carriionis*, præter unas, quas optimas appellat. *Lincoln.* & *Quintus, planata*. *Infra: magis festive quam aperte atque desinite.*

Si induciis in mensum aliquot factis castris concedatur] Sic omnino *Rot. in mensum aliquot*: in *Regio*, ut & *Fulviano*, aberat præpositio: constabat tamen utrique ut & *Schefferino, mensum*, *Ovidio* quoque & *Senecæ* in *Tragœdiis* usurpatum. Dein *reg. & Rot. factis in oppidi castris concedatur*. Recte, modo literam commutes unam, scribatque *in oppida*. Nam concedere castris, ut *vita concedere* *Tacito*, primo annali: *Ut Agrippa vita concessit*. Et *Sæpius*. *Virgilius* 10. *Eneid. Jamque dies concesserat*. *Silius* lib. 3. *Solioque Quirinus Concedet*. *Nofter* 2, 16. *Cum hominum vita discesisset*. Possis etiam legere: *induciis mensum aliquot pactis*.

Significantius consignantiusque] *Reg. & Rotten. consignatiusque*, secus atque *Carriionis*. Sic lib. 2 cap. 1. *Quam lepide designateque dixerit*. Et cap. sequenti: *qui proprie atque signate locuti sunt*.

Exempta una litera sonitus vastioris & subjuncta lenioris] *Rot. & reg. subvita*. Lege, *subdita* vel *subjecta*.

Jam diu est quod querimus] *Fulvianus, Reg. Rott. jam diu est cum querimus*. Ut apud *Plantum* *Mer.* 3, 1. *Jam biennium est, cum tecum habet rem?* Et, *Nam illi quidem haud sane diu est, cum dentes exviderunt*.

Ut in diem certum non paguetur, nihilque incommodi detur] *Tres eadem: nihilque incommodesur*. *Terentii & Ciceronis* verbum. Ille in *Andria: magis id adeo mihi ut incommodet quam ut obsequatur gnato*. Hic pro *Quintio: cum ipsi nihil alteri scientes incommodarint*.

Quod dicitur dies certus præfinitus] *Nihil mali est in hac lectione*:

ne: scripti tamen suspicionem movent. Reg. enim & Rott. & Schefferi: *presinitur*. Ut videantur velle: *Quod igitur certus dies presinitur, pactumque fit.*

Utrumque utraque alteri a l alterum] Quare hoc maluerit Carrio quam alteri ad alteros, quod prius legebatur & exstat in nostris, ignoro: jam enim cessant ejus Notæ, finitæ ad illud *εξεπειρω* dixerunt. Gebhardus hoc quoque ex Pal. revocavit 2. Ant. Lect. 6. sed quod ille amplius, *utrumque ultro citroque*, non apparet in nostris.

Inde ab eo, inquit nomen Sc. quasi initus] Reg. Rot. Vat. Schefferi: *Inde adeo, inquit, nomen esse factum videtur, quasi in via, hoc est, initus atque introitus.* Forte *initia*, ut voluit Lambecius.

Cap. xxvi. *Et in ipsi commentariis]* Sic jam in Aldina. At scripti & prima editio, *in ipsius commentariis.*

Non ita esse Plutarchum, ut diceret] Gebhardus è Pal. *ut deceret: philosophum irasci turpe esse*, 1 Antiq. Lect. 6. Fulvianus *ut deceret philosophum esse. Reg. & Rot. non ita esse Plutarchum, ut Philosophum deceret: irasci turpe esse.* Sic & tollitur ambiguitas, & vera opinor lectio datur. Ipsum enim irasci voluit turpe esse, & cuius; non modo Philosopho. Schefferi *doceret.*

Dum ego atque hic disputamus, hoc tu age] Fulvianus, Reg. & Rot. *tu hoc age.*

Aliud ἀνάλητον καὶ ἀναίδητον. Nam aliorum omnium] Regius: *aliud ἀνάλητον & ἀναίδητον, id est hebetem & stupentem.* Rottend. *aliud Gr. 1. ebetem ac stupentem.* Prima quoque editio: *aliud ἀνάλητον καὶ ἀναίδητον id est hebetem ac stupentem.* Dein uterque calamo exaratus: *nam sicuti aliorum omnium.* Quæ vox omnino desiderabatur.

A D

A. GELLII LIBRUM II.

Cap. 1. *Deque ejusdem viri patientia]* Si sic scripsit auctor, *ταπεινοσύνη*, ubi necesse non est. Scribe: *deque ejusdem viri parcimonia.* Temperantiam ejus in victu frugalitatemque intelligit. Justinus lib. 3. *Parcimoniam omnibus suasit, existimans laborem militia assidua frugalitatis consuetudine faciliorem fore.* Nofter 2, 23. *Parcimoniam & vitus atque cœnarum tenuitas.*

Firmamentum id quoque] Cum Regio, Rottend. Fulviano fac habeas: *corporis adfortuitas patientia vices firmandi, id quoque*

que accepimus Socratom facere insueviffe. Livius lib. 27. Inde cibo corpora firmare iusti, ut si longior esset pugna, viribus sufficerent. Aurelius Victor de Mithridate: quia adversum venena multis antea medicaminibus corpus firmarat.

Inconniuens, immobilis] Sic MSS. Colvius ad 2 Metamorphosin, inconniuus, quo Appulejus solet uti.

In bello Peloponnesiaco imprime ipsam Atheniensium] Quis non delectatus est ~~ad~~ imprime? At ex errore natum & hic duntaxat abolendum est. Iam tamen Romana & Veneta fovent editio, & inde revocavit Carrio cum Aldus & deinceps dedissent ~~in~~primis. Sed scribendum ex Fulv. Reg. Rott. Lincoln. in belli Peloponnesiacci principis Atheniensium civitatem. Secundo enim ejus anno contigit. Agnosco etiam originem corruptelæ in Rot, in quo est: belli Peloponnesi ac ~~i~~ pue ipis atheniensium: & quod ex regio annotatum: belli Peloponensi acri principis atheniensium. Mox lege: iis parcendi moderandique rationibus, non is.

Cap. II. In discumbendo sedendoque atque in id genus rebus] Nihil hic intolerandi. Quia tamen regius, atque in genus, fortasse satis habuit semel præpositionem posuisse, & scripsit: atque ad genus rebus.

Patrem Præsidis ut sederet] Rot. uti sederet.

Patrum jura cum filiorum, qui in magistratu sunt, potestatibus] Sic MSS. Chr. Colerus Parer. cap. 20 ex Salisberienfi: qui in magistratu sunt aut potestatibus. Quod quæ necessitas imperet, non video. Tum satis durum illud, jura patrum cum filiorum collata.

Iis honoribus prius quibus domi] Regius: prius huc usque quibus. Nunquid is honoribus privilegisque quibus domi quoque vestra te uti priorem decet?

Neque descendere voluit quod pater erat] His verbis si fides, Fabius non movit sese, quod patrem non oportere submitti consuli filio judicaret. At id falsum: voluit enim descendere, ac sensit hoc fieri oportere, sed contatus est, ut tentaret filium. Quare suspicabar: Neque descendemem ulro, quod pater erat & quod inter eos seiebant maxima concordia convenire, lictores non ausi sunt descendere jubere. Quod est, & lictores, cum sponte non descenderet Fabius, veriti sunt animadvertere, memores patrem esse consulis & egregie concordem esse. Licitorum hæc argumentatio tacita erat, non Fabii. Neque descendemem, est, & non descendemem. de quo genere ad Stacium. Sic infra cap. 4. neque utra, pro, & neutra.

Cap. III. I'xδov lego multa itidem talia citra morem] Vertebant piscem pauperem: quod reprehendit Badius, & sacrum piscem facit. Sed MSS. I'xδov & lego & multa itidem talia contra morem. Ergo ut I'xδov ἀρι & I'xδov, ita I'egv ἀρι & I'egv.

Inspirantis prima litera] Videtur quæsitus nitor, *inspirans litera*, pro aspirata. Quamquam possis cogitare, *inspirantes primam literam*. Sed nihil ausim mutare.

Fidum Optatum multi nominis] Ita interpolasse Stephanum scribit Barthius 35 advers. 7, cum legeret *fidum optatumque*, unde conjicit *fidum opinatumque*. Sed nosse debuit non illum, sed recentiores interpolasse, quod erat in editione prima, idque reduxisset Carrionem. Video etiam in Rotten. *fidum optatumque* multi *Optatos* autem complures exhibent Lapidæ antiqui. *Optatus* è libertis Claudii præfectus classis, Plinius 9, 17.

Quem ipsius Virgili fuisse credebat] Reg. & Rot. *credebatur*, prægnantius; significat enim non unius Optati, sed commune codicem illum noscentium id iudicium fuisse.

Accusatio subscriptione in reum] Immo *accusatio subscriptione in reum*, ut scripti edicique veteres.

Oroniam divinare quodammodo iudicem oportet] Romana editio, *oportet*. Lincoln. *judex oportet*. Rot. & Reg. *divino quodammodo iudex oportet*. Fulvianus: *divinæ quodammodo iudex oportet*. Hoc verum. Cicero primo de Oratore: *ex rerum cognitione efflorescat & redderet oportet oratio*.

Sed videtur eum significare velle] Ex Reg. Rot. Vat. *videtur tamen significare*.

Judex ea quæ dicit] Jam apud Aldum sic depravatum, non in Romana, non Veneta, quæ ambæ, *didicit*, quemadmodum etiam scripti: & conjecit Guil. Rauchinus 1 Var. 3. Non patronus modo, sed & iudex causam discat. Seneca in ludo: *Quo non alius Potuit citius Discere causas, Una tantum Parte audita, Sæpe & neutra*.

Sed alii quidem divinationem] Lege è scriptis, *alii quidam*.

Cap. v. Atque id commodissime facias] Reg. Lincoln. & Rot. *commodatissime*. Iidem cum edit. Romana & Veneta: *de elegantia tamen detraxeris*.

Cap. vi. Debet vis vera atque natura verbi] Malim, *vera atque nativa verbi*. Sic lib. 9, cap. 9. *nativa dulcedinis*.

Direpta est, ut non ab hoste] Rottend. & Lincoln. *non ut ab hoste*, quemadmodum & apud ipsum Tullium legitur cap. 55. *Ibidem religionum*, ubi nostra exemplaria *religionem*.

Unum est ejusmodi] Rot. & Lincoln. *ejusmodi*. Rott. Reg. & Ascens. *hujusmodi*.

Πολλάκι γὰρ ἐμωχθῆς] Miror unde iste *μωχθῆς* invaserit, nisi forte ex Macrobio Saturn. 6, 7. Regius & Pal. teste Gebhardo, & utraque vetus editio: *Πολλάκι καὶ κηπωχθῆς* vel *κηπωχθῆς*. Frustra muneris omnium plane antiquissimi injuriam insignem, ut fatuim illud *μωχθῆς* defendat, miseratur Gatakerus Advers. miscell. 1. 7.

Sic in actionibus autem civilibus laudari id dicitur] Ita transposuerunt τὸ autem, cum reperissent in scriptis: *Sic in act. civilibus autem*, & addiderunt τὸ id, quod in illis non erat. Verum tenuerunt Macrobiani codices: *sic in actionibus civilibus auctor laudari dicitur, quod est nominari*. Hoc voluit & Gifanius ad Muretum & à Carrione Stephanus edidit. At quod sequitur, Reg. & Rot. *Inlaudatus autem est quasi inlaudabilis*. Macrobius: *Inlaudatus ergo*.

Templum Diana Ephesia] MSS. & prima editio, *Ephesi*, vel *Ephesi incenderat*. Quod cur mutarent, causæ nihil erat. Est enim, ut Græcis τὸ ἐφεσίου τὸν ἱεῖος. Vitruvius lib. 2. *Ephesi in ade simulacrum Diana*.

Et hic quidem Poëta locis aliquot] Apud Macrobius, *hic idem*; & præfert Meursius 4. miscell. 9.

Squallere enim dictum est à squamarum] Rott. & Lincoln. τὸ est ignorant.

Cap. VII. *Subtilissime dijudicaverunt*] Reg. & Rot. *dijudicarunt*.

Omnibus quæ pater imperat] Fulvianus, Reg. & Rot. *Omnia quæ pater imperat parendum*. Quod genus loquendi doctius & à vulgo remotum hic displicuit; at mox toleraverunt. Est autem contractum eo, quod integrum fuit, *per omnia, quæ pater imperat, ei parendum*.

Quæ sua vi recta aut honesta sunt] Meursius trajiciendum censet: *aut honesta sunt aut turpia sua vi, quæ recta aut honesta*, 4 Miscel. 9. Miscere videtur, quæ separanda sunt. Nam illud propositum, *Omnia quæ in rebus humanis fiunt, ita uti* (sic enim optimi codices) *docti censuerunt, aut honesta sunt aut turpia*, hoc, inquam, propositum sophistarum est. Cui subjicit Gellius, *quæ sua vi recta & honesta*, hoc est, se istud admittere in illis, quæ non nisi recta & honesta sunt; & priora oportere fieri sive præceperit pater, sive non præceperit; posteriora nec si præceperit. At tertium esse genus *μίσων & ἀδελφῶν*, (tum MECAΔΙΛΑΦΟΡΑ, regius) quod quia dissimuletur in argutio-la illa, ideo illam reprehendit ut imperfectam.

Catilina aliquo aut C. Bibulo] Gifanius ad Muretum & Lipsius 1 Ant. 19 de conjectura, ut ajunt, *ille aut Tubulo*, hic aut *L. Tubulo* correxere. Nos in Rot. plane ac sine ambiguitate videmus, *aut tubulo*.

Non est ergo integra propositio dicenda] Fulvianus, Reg. & Rott. *dicendum*. Lege *dicentum*, vel *dicensum*, ut voluit & Muretus.

Neque omnes verumque dicitur, prior videri potest] Suspectum hoc

hoc Stephano: cum enim τὸ ὄναι μὲν adjectivum sit, æque atque τὸ ὄναις, particulam connexivam, interjici oportere. Acu rem tetigit, nam regius, ὄναις; ὄναι μὲν.

Deest enim disjunctioni ista tertium] Reg. & Rot. disjunctioni. Varro lib. 1. de re rust. 2. *Dijungamus igitur, inquit, pastionem à cultura.* Noster lib. 16, 8.

Potest ita concludi, *Nonnunquam est igitur*] Regius; *non potest ita concludi, Nunquam est igitur* parendum. Satis commode; nam hæc istorum conclusio fuerat. In Rottend. etiam *Nunquam* est pro *Nonnunquam*.

Cap. VIII. *A Plutarcho peracta sit in syllogismi*] Regius, *peracta in syllogismi.* Lege, *facta.* Et omittitur merito τὸ *fit*, nam pro more suo potius τὸ *Est* intellexit auctor.

Sumere debuit: ὁ δὲ ἀνάλογος ἐστὶν ψυχῆς καὶ σώματος ἀλόγου. Regius, ὁ δὲ ἀνάλογος ἐστὶν ψυχῆς καὶ σώματος ἀλόγου.

Epicurus cuicumodi homo est] Rottend. *cuimodi*, ut voluit Gifanius: qui de hoc multa congestit in Observationibus I. L. sed adeo non distinguit *cuimodi* & *cuicumodi*, ut alterum profus aboleat. Sed cum utrumque in MSS. & quidem emendatissimis reperitur, apparet utrumque in usu fuisse: ubi autem utrum commodius, ex sensu potius quam ex libroriorum inæquali cura judicandum. Ita autem differre videntur, ut *cuimodi* sit qualis vel quale, *cuicumodi* qualiscumque vel qualecumque. Veluti apud nostrum 14, 1. *Atque illud etiam cuimodi esset, considerandum putabat.* Id est, quale esset, cuius generis, quam bene conveniens foret. Eodem libro cap. 6. *Cuimodi sunt, qua speciem doctrinarum habeant.* Lib. 21, 1. *Cuimodi sunt ea, qua reprehendisti.* His omnibus locis certum est τὸ *cuicumodi* non posse poni. At lib. 9, 2. *Demus huic aliquid aris, cuicumodi est,* & Lipsius in membranæ, quas laudat eximie bonas, & nos in binis haudquaquam malis invenimus. Significat, qualiscumque est. Lib. 13, 21. *Ac ne id quidem prætermittendum puro, cuicumodi est.* Sic in unis & nos; in duabus *cuimodi.* Lib. 18, 3. *eandem illam sententiam disertis viris, cuicumodi posset, verbis dicere.* Id est, quibus quibus vel qualibuscumque posset. Lib. 20, 1. *Quoniam satis esset invalido cuicumodi veitabulum.* Sic recte Carrio: etsi nostræ tantum *cuimodi.* Cicero de finibus 3, 9. *his tamen omnibus eos antepono, casusmodi sunt, qui summum bonum in animo atque in virtute posuerant.* Lambinus, *casus/casusmodi sunt*: Gifanius retinet vulgatum. At in membranæ bonæ notæ reperi, *cuimodi sunt*: neque aliud significat ille apud Græterum mutilus, quem ait habere tantum, *eos ante potuimodi sunt*: elisum enim tantum *No.* Ergo scribe, *cuicumodi sunt.* Quo Ciceronem pro Sex. Roscio utum testis locuples Priscianus in

tertiodecimo: quod eidem ad Atticum 3, 22, in fine tertii quartique Tusculanarum, inque secundo de legibus ex certissimæ fidei scriptis restituit Victorius: quem qui falli decrevit & cuiusmodi Latinum non esse, parum cavit ipse, ne quid asperius dicam.

Cap. I X. *Ab Epicuro dictum insectatus sui* Insectatus est solet malle noster.

In Epicuro accrescendo λέξεις τηρεῖ] Ex Fulviano video notatum ἔχει. At Regius plane λέξιθῆρες. Huic enim debet, quod sic legendum præcipit ad Solinum p. 1467 Salmasius. Λέξιθῆρες autem apud Epiphanium dici & λέξιθῆρας vocularum aucupes, qui in sacris literis ὤεις λέξιν accipiebant, quæ traherent ad falforum dogmatum confirmationem, docuit Casaubonus ad Athenæum 3, 19. His obnuntiat Reinesius Var. 1, 6, & deceptum esse Casaubonum dicitur, qui cum in accusandi casu πληθυντικῶς legisset alicubi λέξιθῆρας quintæ declinationis eam terminationem esse opinatus sit; eumque aliter sensurum fuisse, si à simplice θῆρες, θῆρας, θῆρων deducta & composita introspexisset. Equidem θῆρας λέξεις dicit Epiphanius lib. 2 Panarii p. 751. ἐπὶ δὲ πάλιν ὁ αὐτὸς Ἀρειὸς θῆρας λέξεις, ὡς ἀποκαταστάσει πὶ πίντω, καὶ ἀπειρηζόμενον ἑαυτὸ πὶ μυκηθῶ, καὶ ὡς ἔχει τὸ θεῖον γράμμα, ἀλλ' ὡς αὐτὸς νοσῶν &c. Suidas: Θεραλέξιος ὁ πᾶς λέξεις θῆρας μῦθον. Rurfus: Θεραπῆς λέξεων, θῆρας ἑστὶ ζωὴν χροστίων καὶ ἐναλίαν. Sed tamen idem: Θεραῶντες, ἐπιθεροῦντες. Et ipsum si quis Epiphanium diligentius evolverit, facile tantæ negligentiae crimine Casaubonum liberabit. Quid enim? An non nisi λέξιθῆρας accusandi casu alicubi legit, qui legit Panarii libro 2 p. 785. Προπηθήσαντες τῶντων οἱ λέξιθῆρες δίδυς, ὡς ἀπόφασι καὶ ἐχθροῦ δόρα μῦθοι ἐπιθεροῦσι λέγοντες. qui pag. 801. ἀπειλείπετο δὲ τοῖς λέξιθῆρασι τὸ πνεύματ' ἀγίον ἀπόσποιν. Hæc profecto non nisi quintæ declinationis sunt, nec possunt aliunde quam à λέξιθῆρα derivari. Similiter quod invitis illi Musis Gratiisque fictum videtur λέξιθῆραϊν, idem habet Epiphanius lib. 1 p. 149. καὶ πὶ τῷ Ταρσία ἑαυτὸν εἶποι, σὺν δαπὸ τῆς πάντως δίδεται ἀπόφασις τοῖς λέξιθῆρασι πὶ εἰς ἑαυτῶν κρατασθρὸν καὶ τὸ πειθόμενον αὐτὸς ἔχην. Eodem pag. 389. Καχελωταὶ δὲ οἱ τοιοῦτοι καὶ ἀνευρέφοι πῖν, ὡς ἀκηκόαμθον, ἀλλὰ καὶ ἐν μέρει παῖς ῥηταῖς βίβλοις, λέξιθῆραϊντες ἐκείνα μόνα ἄπαντα καὶ καὶ τὸ νοῦν αὐτῶν ὡς ἀποκίοντες ἐτέρως μεταχρῆσιν. Ubi tamen editur λέξιθῆραῶντες. Lib. 2 p. 456. Επαδογταὶ δὲ πάλιν τῇ διανοίᾳ οἱ αὐτοὶ λέξιθῆραῶντες ἀπειρας. Eodemque pag. 771. Ἀλλὰ λοιπὸν λέξιθῆραῶντες πὶ καλῶς καὶ ὀρθῶς εἰρημῶς κατὰ τὸ γράμμα. Socrates histor. Eccles. lib. 6, 20.

καὶ πολλὰ μὲν αὐτῷ βιβλία συγγράμασι λέξιθῆσαι δὲ ἐν αὐ-
 τῷ, καὶ ποιητικῶν ᾠδαμίγυσσι λέξεσσιν. Quod ex eodem repe-
 tit Suidas in Σιδώνιο. Sed repugnat analogia, quæ ὁ λέξιθῆσαι
 nominandi casu requirit & λέξιθῆσθαι. Hic ergo nodus ut solvat-
 ur, cogitandum erat: non temere pronuntiandum auctore
 carere, quod certum ac præsentem habet. Quid dicemus igitur?
 nempe τὸ λέξιθῆσαι esse ἀποκειμένον ex λέξιθῆσαι vel
 λέξιθῆσαι, quemadmodum λίπαι pro λιπαρῶν, κάρα pro κά-
 ρωνος, δῶ pro δῶμα, ῥα pro ῥάδιον. λέξιθῆσαι & λέξιθῆσαι
 placuisse, ut μάρτυρος & μάρτυρ, διάκτορος & διάκτορ, &
 similia: & ab hoc esse formatum λέξιθῆσθαι, non à θηράω.
 Sic πιάω, ἀφ' φιλοπυέουα ἀφ' φιλόπυου· sic πάλμα, ἀφ' ἀπολ-
 μέω ἀφ' ἀπολμου. Tale est & σκιοθηρεῖν apud Helychium:
 Φρέαρ ὄρύττειν, σκιοθηρεῖν· οἱ γὰρ δὲ τὸ μνημότων εἰώθησαν
 τὰς μεσσηρήσας λαμβάνειν καὶ σκιοθηρεῖν ἐν τῷ Φρεάτων.

Cap. x. Ut pluribus gradibus in eandem] Reg. Lincoln. Rot.
 in eadem. Lege, in eadem conscenderetur, id est in ipsum Capi-
 tolium, ut prodidit Salmastius ad Solin. p. 1211.

Quæ in area sub terra essent] Colerus subterrea vel subterranæ.
 Quid opus? Proprie non area magis quam atrium intelligitur
 nisi locus subdivalis. At poterant cisternæ, cellæ, cryptæ ipsa
 in æde sub pavimento esse: non erant hæc tales, sed in area
 ædis sub terra. Nempe area est non modo superficies, sed omne
 illud, quod à solido emunitum est: cujus partem aliquam ne-
 cesse est esse superficiariam & conspicuam, partem sub terra
 relictam.

Quædam religiosa donariis consecratis] Editiones antiquæ: re-
 ligiose donariis consecratis. Rott. religionise donis consecratis. Re-
 gius, Fulv. Lincoln. religiose donis consecratis. Scribe, religiosa
 è donis consecratis, ut præcepit Salmastius.

A litui Capitolini uterentur ad custodiendum] MSS. editui Capi-
 tolii uterentur ad custodiendas. Et posterius quidem antehac vul-
 go edebatur: neque assequor, quare vel Carrio vel Stephanus
 mutaverint.

Cap. xi. Plus quam credi debeat, strenuum] Reg. credi
 queat.

Populi militaria dona habuit] Nihili sunt illa militaria dona
 populi. Regius & Rot. ignorant τὸ dona. Vaticanus spolia pro
 populi. Foran ergo: spolia militaria habuit multi iuga. Nec me
 fugit etiam τὸ militaria delere Salmastium. Sed cur non dixerit
 spolia militaria quæ Valerius Maximus spolia ex hostibus, Soli-
 nus ex hoste spolia? Puto tam constare, licet additum non esset,
 ex hostibus ea fuisse spolia, quam constat bellica vel militaria
 fuisse.

fuisse. Spolia etiam sunt, quæ latro abstulit. Quin & justorum spoliatorum non unum genus: alia certe *opima*, alia *provocatoria*: ut *militaria* possis accipere tralaticia in eo genere virtutis, quæ vulgo milites, fortes viri, capiunt.

Cap. x i i. *Arma caperentur pugnareturque*] Hæc periodos postrema quum verbis legitimis & ex persona legem ferentis terminetur, quam indecorum est eam oratione obliqua & ex persona narrantis incipere? præsertim cum *quod inquit* nusquam interponatur, quod hujusmodi transitiones solum excusat. Opportune igitur quatuor codices, *capientur pugnabiturque*: indicio directam omnem & sibi similem orationem fuisse, & quidem hoc modo: *Si ob discordiam dissensionemque seditio atque discessio populi in duas partes fiet, & ob eam causam irritatis animis utrimque arma capientur pugnabiturque.*

Non alterutræ parti sese adjunxerit] Hanc Carrionis esse conjecturam reor: nam & scripti & antehac editi: *alterutra parte*. Quod vereor, ne fuerit olim, *ad alterutram partem*, quemadmodum & paulo post loquitur, & sæpe mavult Cicero. Ut fam. l. ep. 8. *ad ejus merationes adjungo*. ep. 9. *ad eorum causam me adjungerem*.

Tenuit nos gravis quadam in principio admiratio requirentes] Quatuor membranaceis credo auctorem scripsisse, *requirens*. Sic Justinus 12, 6. *in locum ira successit existimatio modo personam occisi, modo causam occidendi considerans, pigere eum facti cepit*. Regius quoque, *gravis admodum in principio admiratio*.

Usum ac sententiam legis inspexerat] Rot. *introspexerat*. Regius, *introspexerant*, & mox dicebant. Satis placet.

Populumque partium & amentem non deterruerit, ad alterutram partem divisi] Hic late gangræna serpsit. Primum Reg. Lincoln. Rott. *populum*, sine particula copulativa. Dein Reg. & Rott. *percitum*, ut & Palat. apud Elmenhorstium in Appulejano indice, & ante Carrionem editi. Plautus Casina 3, 5. *ne quid in te mali faxit ira percita*. Cicero pro Milone: *sive illud animo irato ac percito fecisset, ut incensus odio trucidaret inimicum*. Ciceroni *percitus & iratus*, qui Plauto *ira percitus*: sic Gellio *percitus & amens*, qui Appulejo *percitus rabie*. Super hæc pro deterruerint iidem deruerint, quod superest, ni fallor, de deseruerint. Post quod verbum excidit adverbativa particula. Denique *dividi* tres pro *divisi*, significantes *dividui*: neque enim *dividus*, opinor, ut *promiscus*, dixerunt. Nam, inquit, *si boni omnes, qui in principio coercenda seditioni impares fuerunt, populum percitum & amentem non deseruerint, sed ad alterutram partem dividi sese adjunxerint*. Deserunt enim *populum*, qui sese medios gerunt,

gerunt, & ab ejus civili pugna procul removent. *Dividui* autem, eligentes alii hanc, alii alteram disidentium partem. *Fuerunt* etiam, non fuerint, Rottendorfianus.

Eoque partes ab iis] MSS. *aque*, vel *equae*. Scribe, *eoque partes*.

Adversarios servatos magis cupiunt] MSS. *sanatos*, ut edidit recte Carrio. Nam quemadmodum seditiosi & qui res novas moluntur, *insanire* ac *furere*, sic ex poenitentia *sanati* & *ad sanitatem redisse* dicuntur. Tabulae Duodecim: *idem juris sanationis quod sortibus*. i. ut Festus interpretatur; *qui cum defecissent à Romanis*, brevi post redierunt in amicitiam quasi sanata mente. Cæsar 5 Gall. nihil hunc se absente pro sano facturum arbitratur, *qui presentis imperium neglexisset*. Et ibidem, plebemque ad ferorem impellit, *ut facinore admissa ad sanitatem reverti pudeat*. Auctor libri 8. *neque ad sanitatem reliquorum deditione esse perductos*. Frontinus Strateg. 1, 9. *L. Sulla*, cum legiones civium Romanorum perniciose seditione furerent, *consilio restituit sanitatem esse ferat*.

Pleraque, inquit, pars utriusque amici] Conjecturam Carrionis esse censeo. Rot. certe ac reg. ut olim editum: *plerique, inquit, partis utriusque amici*. Mox τὰ ὅτ' relinquant Rottendorfianus ignorat.

Cap. XIII. *Id quoque nos cum in complurium*] Scribe ex Reg. & Rot. *Idque nos cum in complurium*. Alioqui molesta Ἔ quoque repetitio est.

Gracchus domo cum proficisceretur] *Proficisceretur* scripti, atque ex illis sic puto edidisse Anton. Augustinum in Fragmentis veterum historicorum.

Orare cepit, ut se defenderent] Ant. Augustinus: *Orare quidem cepit id, ut se defenderent*. Non temere: nam reperit aliquid in MSS. quod sic reddendum esse censeret, quamquam haud attigerit scopum. Reg. & Rot. *Orare cepit id quidem, ut se def.* Uterque *quid* cum *regia* super τὸ D, ut solent τὸ *quidem* significare. Ne putes, solum *quid*, unde fingi *quirites* possit, in Regio reperiri. Credibile est autem scripsisse Gellium *orare cepit; inquit, ut se defenderent liberosque suos*. Neque offendat quemquam, quod τὸ *inquit* supervacuum videtur, quia statim ante præcedit τὸ *scripsit*. Nam sic passim noster. Inter alia lib. 10, 23. & lib. 11, 12. & lib. 13, 12.

Quem virilis sexus tum in eo tempore] Reg. & Rot. *virile secus*. Quæ non modo antiqui moris ac certæ veritatis lectio est, sed etiam nota bonitatis horum exemplarium. non enim nisi præstantissima & ex talibus translata eam scripturam vocabuli hujus servant. Vide ad Livium. Dein Fulvius Ursinus τὰ *in eo tempore*

cen fer

cenfet inducenda, credo quod nihil fignificent aliud quam tam præcedens. Suspiscabar: cumque, quem virile fecus unum in eo tempore habebat, produci juffit. Vel unum eo tempore.

Cap. xiv. Scriptum quidem fic erat] Nullus hic ufus *re* quidem. Tranfmove igitur auctoribus membranis: *scriptam fic erat, Quid fi vadimonium capite obvoluto ftriffes? Recte ille quidem ftriffes.*

Cap. xv. Colebantur ad deum prope & parentum vicem: atque in omni] Haud fcio, ubi Carrio ediderit celebrabatur, quo delectatur Gebhardus 1 Antiq. 10. Scripti omnes colebantur, & tenrandum non eft. At iidem atque omni in loco.

Seniores à minoribus domum deducebantur] Var. Reg. Rot. à junioribus. Et placet, quia altero jam abufus eft.

Major rerum omnium honos majori ætati] Reg. & Rot. major omnium rerum honos ætati majori, non fine quodam auctu dignitatis in oratione. Sempronius Afellio infra 5, 18. Omnium rerum hoc interfuit. Lib. 17, 18, quæ duo verba obfervanda præcepit omnium rerum longe falubria. Lincol. etiam major omni rerum.

Sic capite feptimo legis Julia] Reg. Rot. Lincoln. Sicuti Kap. VII. legis Julia.

Sed fi par utrique numerus] Quidam manu exaratus. Quod fi par.

Cap. xv i. Nam fi hic Silvius, ut in omnium] Fulv. Reg. Rot. Silvius ita ut in omnium.

Prænom. en ei impofitum fuit] Reg. & Rot. prænom. ei Poftumo fuit. Sic, inquam, non Poftumo, uterque; & ut quif jure alius, in quo id nomen occurrit, vel fide vel antiquitate præcellit cõdex: fic nummi & æra: fic marmora, Poftumus & Poftumius. Sic & Græci Πόστουμος, non Πόστουμος. Quamquam explofum jamdudum eft ludibrium diftinguentium, quafi poftumus eſſet ultimus, poſthumus humato patre natus. Neque aut ratio dari ulla aut analogia oftendi poteſt compoſiti ex hujusmodi ſimplicibus tali ſignificatione provenientis. Poſtprincipia, poſtliminium, poſtſcencia, poſtvergeneus dixere. Sed quid his & iſtis ſimile? Tirones ſic habeant. Poſterus, poſterior, poſterrimus antiquis fecit: hoc poſterrimus duobus modis contraxerunt, poſtumus & poſtremus, velut extumus & extremus: nec differens ab initio fuit ſignificatio. Deinde uſus, cujus eſt quantumvis generalia vocabula & formulas certis rebus ac materiis adſignare, obtinuit ut poſtumi dicerentur mortuo patre nati. Εὐφροῦν enim in hanc rem vocabulum habere, in quo neque mortis neque ſepulcri fieret mentio: & neceſſario hi liberorum ultimi erant, neque poſt eos alii eodem patre liberi creari poterant. Et hæc delecta
notio

notio adeo praevaluit, ut nativa poene interiret: nisi quod hic
 cam Virgilius conservavit, & homines docti sequioris ætatis
 revocarunt. Vide Cujacium 3 Observ. 4. Guil. Canterum 2 No-
 var. 10. Vossium 2 de anal. 25. Cum autem *ὀπίσθιον* est id *Postu-*
mus, eo differt à πρὸ *Postumius*, quod hoc gentis est, illud
 antiquissimum prænomen, postea & cognomen fuit. Sic *A. Pos-*
turnus Albinus: sic *Postumus Cominius Auruncus*: sic *M. Agrip-*
pa Postumus. Hoc discrimen dumtaxat fuit ante tempora Cæsa-
 rum. Nam quod *Postumius* cognomen facit And. Schottus, aut
 id pertinet ad inferiora tempora, quæ omnia miscuerunt; aut
 fucum sibi factum in alios propagat. *Albis* tribuit *Postumiorum*
 cognomen, auctore scilicet M. Seneca contro. 21. Sed *Actius*
Postumus nunc ille in libris vocatur. *Cejonis* ex Julio Capitoli-
 no, qui *Cejonium Postunium* Clodii Albini patrem nuncupat.
Junis ob *Junium Postunium* ex triginta tyrannis apud Trebel-
 lium Pollionem, ex corruptis opinor libris. Nullus enim in
 triginta tyrannis neque Junius neque Postumius: sed *M. Cassius*
Labienus Postumus, & filius ejus, qui *Postumus Junior* inter-
 dum nominatur. *Livius* ex Nonarum Caprotinarum fabula, in
 qua commenticius Fidenatium dictator *Livius Postunius* indu-
 citur apud Plutarchum in Romulo & Macrobius: qui tamen
 si existit, nihil ad gentes Romanas nominumque differentiam
 attinet, quippe sic *Livius Postunius* foret, ut *Octavius Mamili-*
us, *Pontius Herennius*, *Decius Magnus*, de quibus ad Livium
 diximus. *Pontis* ob mulierem, quæ Tacito 13 annal. *Pontis*,
 4 histor. *Pontia Postamia* appellatur. *Rabirius* propter illum,
 quem *C. Rabirium Postunum*, non *Postunium*, repetundarum
 reum defendit Cicero. *Sejis* ob *Q. Sejum Postunum* (ut Manu-
 tius & meliores libri) quem veneno sublatum à P. Clodio, ut
 ædibus ejus potiretur, suspicio erat, teste Cicerone in oratione
 pro domo.

Auctorem nullum idoneum nominat] Reg. & Rot. auctorem ido-
 neum nullum nominat. Et mox: in quis Casellium reprehendit.
 non in quibus.

Cap. xvii. Indolens dicimus brevi] Sic & in Rot. conspicio.
 At apud Ciceronem ipsum exhibetur inclitus.

Composuit, conceperit, consecit] Et scripti & editi antehac
 auctius, composuit, consuevit, conceperit, consecit: ut & ipsum
 apud Tullium legere est. Et merito; duo enim utriusque gene-
 ris exempla posuit, breviter pronuntiat, composuit & conce-
 pit; producte consuevit & consecit.

Quare cur ita se dicent jurari] Scripti cum prius vulgaris:
 quare cur ita sit? dicent jurare. At apud Ciceronem datur:
 quare, cur? ita se dicent jurari.

Qua prima est in verbo Felix] MSS. cum editis antehac: *in verbo Fecit.*

Non enim salva συναρτέσι] Fulvian. Rot. Reg. *salva id ἀναλογίᾳ* dicitur à verbo, quod est cogo.

Cap. xviii. *Habuisseque in philosophia disciplinis*] Suavius in regio, aluisseque in philosophia disciplinis. Ut ingenium alere. Sed & alumni pro discipulis. Cicero 4 de finib. *Quid ait Aristoteles reliquique Platonis alumni?* Ad Dolabellam: *te florere laudibus quasi alumnorum disciplinæ meæ.*

Ex libertate in servitutem venum ierat] Vir summus in Floribus Sparfis ad tit. de jure Personarum, scribit jure Romano neminem directe semetipsum vendere potuisse: quod licuerit apud Græcos, & inde hic Diogenem *ex libertate in servitutem venum esse* dici. Aliter Laërtius Diogenes: *Φησὶ δὲ Μένιππος ἐν τῷ Διοζάνῳ περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἀλλὰ καὶ πολλοὶ μὲν ἤρωτιδι τὶ οἰδὲ ποιεῖν. Et clarius infra: Καὶ περὶ αὐτοῦ ἤνεγκε γενναῖός τε πατρῶν γὰρ εἰς Αἰγίον καὶ περὶ ταῖς ἀλλὰ, ὧν ἤρχε Σκίρπαιος, εἰς Κρήτην ἀπὸ χρεῖς ἐπιπέσασκετο.*

Theophrasti Periparetici servus Pompolus] Non enim *Philostрати*, ut apud Macrobiū 1 Saturnal. 11 legitur. Et *Pompylos*, ut olim edi curavimus, non *Pompolos*. Vide Laërtium.

Demiratus emit & manumisi] Rottend. & Regius, *manu emisit*. Sed deest pronomen *Scribe: Eum Xeniasdes responsum ejusdem miratus emit & manu emisit*. Sic enim & Rott. ut edebatur olim, non *ejus demiratus*.

Ejus Epicteti etiam de se] Tota hæc *ᾠδα* una cum duobus distichis, neque in Regio neque in Rottendorfiano neque in Lincolnensi neque Schefferiano comparet. Itaque Salmastius omnino eam spuriam & ab homine inepto attextam & donatam nostro judicat, in Epictetum & Simplicium. Quod si tamen auctoris est, haud dubie scribendum: *non omnimodo deos exosos esse*. Noverat enim ille veteribus *exosum* esse, qui infestus est, non qui invisus; ut & *perosum*, qui odit, non qui est in odio. Et sic ipsemet utitur lib. 15, 20. *mulieres fere omnes in majorem modum exosus fuisse dicitur*. Editiones superiores, non omnes modo diis. Apud Macrobiū, *non omnimodo diis*: & sic Guilhelmius 3 veris, 13. *Omnes omnimodis diis Carrionis est*.

Cap. x 1 x. *Quibus eadem prapositio Re imponitur*] Rottend; quibus eadem prapositio prapponitur.

Dicimus; itidem rescire] Reg. & Rott. *neque ut rescribere, relegere, substituere dicimus, itidem dicimus rescire*. In τῷ substituere, quod & Lincoln. habet, manifestus librariorum error.

Qua aut occulto consilio latuerint] Rot. & Regius, Romana Venetaque editiones, *consulto consilio*. id est, de industria, studiose

id agentibus, quorum interest. Paulus 1 Recept. Sent. 9: Qui sciens prudensque se pro minore obligavit, si id consulto consilio fecit, licet minori succurratur, ipsi tamen non succurratur. Noster 6, 17. non sponte neque opera consulta.

Vel prosperis vel expectatis] Multis libris abesse se videre verbum expectatis, & pro eo substitutum in speratis, injuria & videretur Chr. Colerus Parerg. cap. 20. Ego nullum librum tractavi, cui deesset expectatis: sed post Carrionem subique delidero vel in speratis: quod antea & editiones habebant & confirmant scripti, hoc modo: vel adversis vel prosperis vel in speratis vel expectatis. Nempe in in speratis refertur ad adversis, sicut in expectatis ad prosperis.

Nævius in Triphallo] Ita MSS. Sicubi triphallo illuſit oculis, inde factum, quod ~~regeſia~~ supra T literam significans R; disparuerat, aut non animadversa est. Romana, Veneta, Aldus, in tryphalo. Ascensius in Ithyphallo, secutus Baptistæ Pii conjecturam, quæ & Stephano in fragmentis veterum Poetarum placuit. Sed intecedit Tibullus in carmine ad Priapum: *At q[ui] Triphallo sepe floribus novis Tuas sine arte deligavimus comas.* Quare suus quoque Varroniana Satira apud Nonium Marcellum relinquendus est index, Triphallus ~~q[ui] est q[ui] p[ro]p[ri]o t[ri]phallo~~. Sospiter Charisius lib. 1. Calamistros Cigero in Oratore masculine dixit, & Varro de scenics originibus hunc calamistrum: sed idem in Triphallo calamistra. Et se prodit error Auf. Popmæ, qui legit Triphalus, quia φάλδος sit apex galeæ cui crista innitur, sive conus, argumentum, ut ait, in milite virilis animi & vigoris, unde Triphalos sit hæc Satira laudans in viris habitum gravem & severum, contraque mollem & effaminatum vituperans. Τειφάλλος, ut τριόγγος. sed vis primæ syllabæ ad significandum, quæ in τριφυλία, trifurcifer, & similibus. Sic Aristophanes Comædiam scripsit Τειφάλλος Harpocrati, Atheneo, Polluci, Hesychio, Suidæ memoratam. φάλδος idem quæ φάλδος.

Si unquam quicquam] Vatic. Unquam si quicquam.

Sumpsisse mutuum, Extemplo illo] Recte Fruterius 2 Verisim. II. sumpsit. Recte opinor etiam, Extempulo: & videntur confirmare membrana, habentes L literæ adjunctam notulam, quam in siml & poplo eadem scriptura mediæ vetustatis ostendere solet, quum significat simul & populo. Sed quis est ille locus, ubi non desinitur? Fruterius jubet videri, an hoc postremum aliquam lucem accipere possit a festo, cum ait: Doliola locus in urbe sic vocatur, quia inuadentibus Gallis Senonibus urbem sacra in eodem loco defoderunt, ubi sperere alicui non licebat. Actum agit: nam eodem nos ablegaverat Bapusta Pins Annotat. poster.

ster. II. quanto luculentius, tanto minore specie profectus aut veritatis. Interpretatur enim ad rotam figuralem, ut multo ibi labore vexarentur. *Ubi non despuas*, inquit, id est ad Dolio-la: *dolia* autem significant figulinam. Ego vero simplicissime intelligo, quod servi Plautini nominari nolebant, nisi despuendo detestarentur: ipsum scilicet pistrinum. Ibi despuere non poterant molentes, capistrati propter *παιχρίων*. Pol-lux lib. 7 cap. 4. Τότε μὲν τοῖς οἰκέταις τοῖς ἔσθον ἐρεσζομῶσι ὑπερ ἔ μὴ κρίπην ἢ ἀλφίτων ἀειλέθρον, παιχρίων ὀνομαζέει, ἰσοχρόδες μινάνημα ἂν, τῶν ἰσοχρότων ἀειαρμυζομῶν, αἰς ἀδωαῖες τῶν σῆματι τοῖς χείρας ἀειχρίων.

Cap. XX. *Omnia septa afficta aedificia villæ quæ sunt* Sic in Stephanica Carrio. Priores cum MSS. *omnia septa aedificia villæ*. Apud Varronem lib. 3 cap. 2. *omnia septa afficta villæ quæ sunt*.

Quæ autem leporaria Varro dicit Particulam autem jam Aldus Badiusque admiserunt; non Romana, non Veneta, quemadmodum nec scripti. Sed majori laborat incommodo locus: non enim videtur facturus fuisse Gellius, ut vocem, quam non modo usarpaverit Varro, sed & tritavis notam fuisse pronunciarit, in dubium vocaret, eamque apud vetustiores extare palam negaret. Augent suspicionem membranæ, in quibus specto: *Vivaria a. quæ nunc vulgus quos Græci appellant gr. quæ leporaria Varro dicit, haud usquam m. ap. antiquiores scriptum*. Unde conjicio: *Vivaria autem, quæ nunc vulgus, quos Græci appellant ὠιδεῖς, quæque leporaria Varro, dici haud usquam memini &c.* Ita in vulgus, quemadmodum inceperat, stringitur hæc censura, non in Varronem.

Cultos & villas expolitissimas Reg. & Rot. *cultos atque villas*. Deinde, *excelsissimo locorum m. statuere*. Ita prorsus, non *locorum murum*. Putes librarium, quem secuti sunt, qui utrumque exemplar effecerunt, cum per errorem tres posteriores literas vocis *murum* ante tempus scripsisset, reliquas, quas prætermiserat, deinde tamen subjecisse: ut fuerit, *excelsissimo loco murum*, quemadmodum Romæ & Venetiis jam ediderunt. Nisi malis *turrim*, ut speculam significet. *Lincoln. locorum muro statuere*.

Lacus vero & stagna quæ piscibus [Reg. Rot. Lincoln. *Lacus vero aut stagna piscibus. sine τῶν quæ*. Forte, *stagna piscibus coercendis clausa*].

Cap. XXI. *Tum quispiam ex iis qui eodem in numero* Magnum vitium huic loco additum Carrio, dum demere laborat, aggravavit. Tres voculæ, *quispiam ex iis*, etsi existant omnibus in editis, tamen nec in Regio nec in Rot. nec in Lincoln. sunt conspicuæ. At *τῶν* non accidant allevit Carrio, ubi editi habebant;

bebant: cum & quaedam alia scite tum ista omnia ac perite differebat. In quibus & tum jam a male curiosa manu est, nec apparet in scriptis. Nunc cognoscas licet, quam levi brachio reddatur auctori suum, qui scripserat: Tum qui eodem in numero Graecas res eruditi erant, quid ἀμύξα esset &c. quamobrem Homerus solam eam non occidere dicat, tum & quaedam alia, scite ista omnia ac perite differebant. Nihil hic quod non sit membranarum: praeterquam quod cum in tum vertimus, & unicam literam adjecimus, differebant pro differebat exhibendo. quod qui non animadverterat necessarium esse, totum illud, quispiam ex iis, interposuerunt: quasi non sit satis paullo post id legi.

Sed quid hoc totum, quod septentriones] Varic. quid etiam hoc. Quasi dicitur: sed etiam quid hoc totum.

Qui se ad literas memoriasque veteres dederant] Et hoc parum prudenter Carrio. Scripti cum prius editis, dederat. Ex iis puta Romanis quos Opicos vocaverat, non nemo, qui se dederat illis studiis.

Quod quinquatrus dicimus] Scripti, ut antea editum, dicamus.

Rustico certo vocabulo] Fulvianus, Lincoln. Reg. & Rot. rustico cetero vocabulo. Forte cetera, vel ceteroqui: aut & cetero ea significatione, qua ista, accipiendum est.

Stella triones appellatae sint] Regius appellativae sint. Numquid appellatae. ut cap. sequenti.

Subtilius elegantiusque visum est] Fulv. Reg. Rott. elegantiusque esse visum.

Ut ea forma esse triquetra viderentur] Edebatur: ut ea forma esset, ut triquetra videretur. Rot. ut forma esset ut triquetra v. Regius, ut forma essent ut triquetra viderentur. Fortassis, ut forma esset, quae triquetra videretur.

Cap. XXII. Quaesitum est quis hic ventus] Scripti, ut editi antea, quaesitumque est: neque aut necessitati aut ornatui servit ablata copula.

Exortum, occasum, meridiem, septentrionem] Fulvianus, Lincoln. Reg. & Rot. septentriones, ut statim & ter capite praecedenti. Saepe numero enim sic maluisse dicere animadvertas. Cicero lib. 2 de natura deorum: Inflexes sol cursum tum ad septentriones tum ad meridiem.

Qui appellatur ἰσημερινός aut ἰσημερινός] Regius ignorat & ἰσημερινός aut, Et ea certum habeo inculcasse aliquem male ἰσημερινός. Ut enim Graeci aequinoctium voce non ἰσημερινός declinata sed ἰσημερινός appellant, ita & satis habuerunt aequinoctialem circulum ἰσημερινός κύκλον dicere.

Quae sunt Ἡγεμῶν ἀστρονῶν καὶ Ἀμυξῶν. Item] Regius: quae sunt Ἀμυξῶν ἀστρονῶν item cadit. sine ὅτις Ἡγεμῶν καὶ. Unde suspicor

ea vocabula interposuisse istic, qui alia parte excidisse ea non animadverterant; & scripsisse auctorem: aut *solstitialis*, quæ *θερινή*, aut *brumalis*, quæ sunt *Χαλδαιική* & *Ἰσημιτική*.

Ut *ἰσὶ ἐπιμυθολογίαι* ajunt, ἀπὸ τῶ ἐω πέρων] Reg. *Ἐπιμυθολογία*. deinde, ut & Fulvianus: τῶ ης. Scribe: ut *ἰσὶ ἐπιμυθολογία* ajunt δὲ τὸ τῶ ἡς πέρων.

Ἀπὸ τῶ ης] Regius, ἀφῆλιώτης. & utrovis modo recte scribi volunt.

Tertius ventus, qui ab Oriente hiberno spirat: Vulturium] Sic & scripti, nisi quod *Volturnum*. ut & mox, *aquilo*; *volturinus*, *eurus*.

Is adversus Vulturium stat] Scripti: *is adversus Volturnum facit*. notissima & Ciceroni quoque usitatissima loquendi suavitate: ut *facere cum aliquo*, vel *facere ab aliquo* dicimus, qui sentit idem, aut *stat a partibus* idem. Horatius: *Et sapit & mecum facit & Iove* judicat æquo. Sic *adversus aliquem* facere.

Unum meridionalem ventum] Rot. quoque *meridiamalem*. quod ex Regio jam produxit & probavit Salmasius ad Solin. p. 1248.

Quas quasi primas nominavimus] Regius, *nominabimus*. Scribe igitur: *quos quasi primos nominabimus*, ut voluit & Salmasius. Nam de ventis loquitur, non de partibus cæli & illa, *Versus Homeri sunt* cum duobus subjectis versibus includenda sunt parenthesi. Quippe continens oratio est: *qui solos quatuor ventos noverit, eurum, austrum, aquilonem, favonium, a quatuor cæli partibus: quos quasi primos nominabimus, oriente scilicet atque occidente latioribus, non tripertitis*.

Inter hos quatuor in mediâ loca] Verba in vulgatis editionibus corruptissima corrigere sese atque ex vestigiis antiquæ lectionis reponere *tertios quatuor* præfatur ὁ πῶς ad Solinum p. 1248. Recte ille quidem; sed ostentationis minus esse poterat. neque enim opus fuit difficili & moroso examine vestigiorum præfæ lectionis, cum Regius plane atque aperte, ut & Rottend. Fulvianusque, quod jam Mureto indicatum, præferant *tertios*: *Lincoln. faciant ternos quatuor*. Sed quid est cum *meridie septemtriones*? nam hic quidem quo sensu hæc ponantur, haud facile quemquam demonstraturum puto. Hac ergo parte aliquid e vestigiis præfæ scripturæ veruendum est: nam Fulvianus, Reg. Rott. *cur meridie*. Scribe: *Partim autem sunt, qui pro octo duodecim faciant; tertios quatuor in mediâ loca inserentes circa meridiem & septemtriones*. Duos scilicet circa austrum, & duos ab dextro & sinistro aquilonis latere. *Faciant autem scripti, melius quam faciunt*.

Locorum vocabulis in quibus colunt, aut ex aliqua] Pollent., quod e Pal. refert Gebhardus I Antiq. 10, erat vulgatarum ante

Carrionem: sed scripti meliores adfirmant & colunt. At non male Regius: aut ex alia qua causa

Fapyga ex ipsius Apulia ore proficiscentem eodem & ipsi nomine] Hæc sine dubio contaminatissima sunt. Superiores editiones post & proficiscentem additum habebant quasi sinibus: id sustulit Carri. Regius lapigia ipsius ore proficiscentem quasi sinibus Apulia eodem quo ipsi sunt nomine. Neque aliter Rottendorffianus, nisi quod Lapiga ipsius. Ex Fulviano Apuli eodem quo ipsi sunt nomine produxit & Muretus. Lincoln. ipsius ore proficiscentem apulia eodem quo ipsi. Salmahus conjectat: lapygia sinus ore proficiscentem, qui est Garganus, Apuli eodem: quandoquidem apud Apulejum (ubi propemodum describit hunc locum) legitur in libello de mundo: Appuli lapygem vero ex lapyge sinu, id est, ex ipso Gargano venientem. Apulejum, quæ Favorino accepta refert, à discipulo ejus mutuatum facile concessero: sed ea sua fecit summas rerum persecutus, verborum liber. Nec vero si Apulejus dicere potuit, ex lapyge sinu, id est, ex ipso Gargano, ideo licuit & Gellio Favorinoque dicere, ex ore sinus lapygiae, qui est Garganus. Nam illud Madaurense leporem habet, qualem illud Flori, Senatus, id est, Pompejus. Vide ad Livii epitomen 87. Per quandam similitudinem significat ex Gargano deferri in sinum, & dominari quidem in sinu, sed præcipitari ex monte. At quam belle sonat sinus, qui est mons, vel os sinus qui est mons? Quos sic facimus scribere, eos facile postea est reprehendere & pugnissimè peccare. Sed tamen prodigiosum hoc ulcus est, nec potest a nimium sollicita manu curari. Vide an accipere possis? Fapygia pro terra prætendentem quasi sinibus Appuli eodem, quo ipsi sunt, nomine Fapygem dicunt. Illud quasi ostendit sermone figurato usum: & prætereuntem e militiâ petiitum satis hic locum tutatur. Prætendentem, excubantem quasi in specula & vigiliis agentem. Frontinus 2 Strateg. 3. equites deinde in æquum procedere ac velut prætereuntem peditibus.

Et videtur adversus Eurum flare] Regius: & videtur ex adversum eurum flare. Ut Cornelius Nepos in Themistocle: Quo factum est, ut ab Artemisio discederent & ex adversum Athenas apud Salamina classem constituerent. Sic & ipsi in MSS.prehendimus. Noster notat e Terentio lib. 7 cap. 7.

Κακὸν ἐφ' ἐαυτὸν ἔλκων] Regius ἔλκων ἐφ' ἐαυτὸν ὡς κακίας. Scribe: ἔλκων ἐφ' αὐτὸν ὡς ὁ Κακίας νέφθ. Et sic quoque apud Apulejum & Aristotelem meteorol. 2, 6 scribendum. Quod si placet retineri & κακίᾳ, is finis erit versus præcedentis. Idem Mureto visum in Fulviano cum legisset: λικων φεαυτὸν ὡς ὁ κακίας νέφθ. Apud Plutarchum in Περικτ. Παρωδ. ponitur: εἰς ἡδὴ πάντων ἄλλων βίος ἔλκων ἐφ' ἐαυτὸν, ὡς τε κακίας νέφθ.

Venti commenticii suæ quisque regionis] Lege cum Regio: venti commenticii & suæ quisque regionis indigenæ.

Qui Etesia & Prodrumi appellantur] Fac ex Reg. & Rottend. appellitantur.

Quia plus paullo adbibi effudissem] Reg. effusissem. Rot. effussissem. Recte Gebhardus effutiissem, 1 Antiq. 15. quo verbo noster & lib. 5 cap. 1 utitur.

Ex alia atque alia parte cæli spirant] Nonnemo e scriptis: prospirant. Neque enim sine auctore. Apulejus in Apologia: Ea namque tabes si foras corporis prospiravit.

Sunt in his regionibus] Reg. Rot. Lincoln. sed pro sunt. An fuit? Strictura in his regionibus ferraria. Id enim verbum ei rei proprium. Vide infra.

Quantum demas, tantum adcrefcit] Rott. adorescit. Reg. adorescit. Videtur velle adolefcit. Plinius 6, 32. arborum ibi proceritatem ad 114 pedes adolefcere. Idem 7, 16. adolefcit in tria cubita triennio.

Quod supra autem dixi] Non ipse dixerat, sed Favorinus. Numquid igitur? Quod supra autem dixit etesias ex alia atque alia cæli parte stare, haud scio an secutus opinionem multorum temere dixerit. An vero, dixi? nempe in persona Favorini.

Etesia & austri amiversarii] Lege ex Reg. & Rot. Et etesia & austri. Quod autem Gellius considerandum ait, quid sit secundo sole, quid aliud significat quam ignorantia confessionem, inquit Salmasius, & ostendit ita dici, ut secundo anni desuere, in Solin. p. 1261. Recte, sed post Ioh. Isacium Pontanum Analect. 1, 10.

Cap. XXIII. Menandro ac Posidio aut Apollodoro] Sic Aldina. Ro. & Ven. Posodio, Rot. Posidonio. Forte, Posidippo, quem Comicum nobilem fuisse constat. Et sic habet Badiana.

Atqui cum legimus eas, nihil sane displicent] Lege ex tribus membranaceis: Neque cum legimus eas nimium sane displicent. Hoc est, & cum leguntur sola, non valde displicent, vel, aliquo modo placere possunt. Est enim admiratione Græcorum paullo iniquior Romanis suis, & hoc nomine jam aliquoties, forte nec immerito vapulavit. Lincoln. quoque, neque tamen legimus.

Quantumque mutare a Menandro] Sic MSS. sic Romana & Veneta. Aldus, Badius, Gryphius exhibendo mutare occasionem dederunt Palmerio Mellero illud revocandi in 14 Spicilegiorum. Et notum Catulli: tantum abhorret ac mutat. Quin & noster lib. 13, 3. necessitudinem & necessitatem mutare longæque differre. Regius tamen quæcumque. Itaque non possum quin suspicet edidisse Gellium: quantum stupere atque frigere, quæcumque mutatur

mutatur a Menandro, Cecilius visus est. Nempe stupere ac fringere in illis, que mutuatur.

Diomedis hercle arma & Glauci] Quid sibi volunt, cum in voce notissima tritissimaque vacillant codices? *arma nusquam integrum. Regius herclea merca & Glauci. Rott. hercleamerca & Glauci. Scheff. hercle amecta & glauci. Lincoln. hercle amerta & Gl.* Est præterea qui hercle armamenta. Aliquid latet. Cogitabam, Diomedis hercle ἀμοιβήα & Glauci non dispari magis pretio æstimata sunt. Sic enim, non existimata.

Facie non inliberali] Plautus Epidico: forma lepida & liberali. Persa 4, 3. adduxit simul Forma expetenda liberalem mulierem. Terentius Eunuchō: honesta facie & liberali. Tamen e quodam veteri libro Lipsius, inlevari. Nostræ aves non adducunt.

Nihil dicam ego, quantum differat versus utriusque eximius.] Non nauci hæc oratio. Quod facile sentit Janus Guilelmus 2 Verisimil 24, & non incommode subjicit: quantum differant. Versus utriusque eximios sit satis. Adhuc tamen ὄρω βλακιστέον. Primum, quantum differat mutari metuit. intelligendum enim, inter eos. Cicero act. 1 in Verr. At vide quid differat inter opinionem meam & tuam. Lib. 1 de nat. deor. Si enim nihil inter deorum & deum differt. Deinde Rot. & Regius & Lincoln. utriusque eximius si & aliis ad iudicium faciendum exponi. Scribes igitur: Versus utriusque eximi iussi, & aliis ad iudicium faciendum exponi. Loquitur ut solebant veteres in studiis adjutore anagnosta vel librario utentes. Similiter lib. 1, 23. Ea Catonis verba huic prorsus commentario indidissim, si libri copia fuisset id temporis, cum hæc dictavi. lib. 3 cap. 18. Versum quoque Laberii, in quo id vocabulum positum est, notari iussi. Horatius lib. 11 Sat. ult. I puer atque meo citus hæc subscribe libello.

Επ' ἀμφοτέρων ἢ ἐπιλήρη] Misere adhuc habitus versus: sed iusti sunt jambici senarii & facile in numerum redigendi, nisi ubi valde corrupti sunt. Nihil vetat tentare, quod utcumque cadat, conatus laudabitur:

Επ' ἀμφοτέρων ἢ ἐπιλήρη] ἔατος
Μέλας κροκόδιον, κροκόδιον μέλας
Καὶ κροκόδιον ἔρπον. Εἰς τ' οἰκίαν
Ἐξέβαλε τὴν λυπῆσαν, ἢν ἐβέλετο.
Ἰ' ἐπιλήρη] πείρες εἰς τὸ Κρεαθύλης
Πρόσωπον ἢ γ' ὄρησθαι εἰς με γυνή
Δέσπονα εἰ τὴν ὄψιν, ἢν εἰρήνητος.
Οἱ ἐν πύθης εἰς δὴ τὸ λογαρόν.
Τούτ' ἔστι πᾶν εἶναι, εἰ κροκόδιον.

Βδελύπομαι τὴν νύκτα τὴν παλαιὴν κακῶν
 Ἀρχῶν· Οἷμοι Κρεωδύλων λαοῦν ἐμὲ,
 Καὶ δέησε πύλαισιν. Γυμναίον ἔστα πηχέως
 Οἷν' εἰ τὸ φρύαγμα, πῶς ἀνυπόστατον·
 Μὰ τόν τ' Ολύμπιον κ' Ἀθλευῶν ἐδομαῶς.

Εἰς ἀμοφάστειον] Intelligi potest ἀνυπόστατον. Sed parum constant frequentia. nam ἴν' ἐπίκλησιν ἢ, sonat, ut sit ex asse honorum patriorum haeres, vel dotata, locuples. Tum et si significet, quandoquidem est, ut transfulerunt, id nihil ad rem faceret. non enim Μέλας (sic enim pro Μέλας legimus) καθόδου ἐστίν, quia locuples est, sed ipsa locuples secura omnes contemnet ob rem ex sententia gestam. Νύχ' est Homericum νύκτα.

Ἰν' ὄρνους] Dixerat omnium eam in se conversuram oculos. Ab eo lepide deflectit ad formam vituperandam. Et est illa uxor domina satis conspecta etiam ob vultum, quem sortita est, (ideo καὶ ὀλίγη, non ὄνη) Asinus inter simias est, ut vulgo dicitur, hoc est, deformissima inter turpes.

Εἰς εἰς τὸ φρύαγμα] Fecimus, Οἷν' εἰ τὸ φρύαγμα, Muliercula vix cubitum implens statura, qualis est fastu, ut intolerabilis.

Δια τὸ Ολύμπιον] Lego, Μὰ τόν τ' Ολύμπιον.

Ab hoste captus libere servio] Recte Carrio, Ad hostes, & sic scripti. Propertius: ad vestros sedeam captiva penates. Sed etiam legendum: liber servio. Ego, qui liber sum, servio, & id salva republica, quæ præstat libertatem civibus.

Eo privatum vir me servatum?] Nihil hic sani. Tentabam: eo privatum it vi me ingratiis.

Uti eam Venundarem] Reg. & Rott. eam uti.

Quæ vestrum fuit Integra etatula quæ hoc itidem] Reg. & Rot. Quis vestrarum fuit integra etatula quæ hoc idem. Optime. Nam Quis quo genere & numero declinarent, antiqui non observabant, ut notat Donatus. Terentius Eunuchus 4, 4 introducit ancillam loquentem: hunc oculus suis Nostrarum nunquam quisquam vidit, Phædria. Habes & vestrarum pro vestrum assertum. Vetus Poëta apud Varronem: Quis tu es mulier, quæ me insuetoproprii nomen?

Nequaquam potuit, ne quidem conatus est] Sic Carrio, cum ederetur: & quidem conatus est. Sed tale coheret oratio. Scripti nequa potuit qui conatus est. Lege: neque potuit, neque conatus est enarrare.

Et nescio quæ mimica inculcavit.] Sic jam Romana, sic Badius. Ven. & Gryphius: inimica. Guilelmus 2 Veris. 24 ait olim lectum,

lectum, quasi mimica; unde facit: nescio quae ab se mimica. Illud quasi anius est Aldi. Scripti ut prima editio, utque Carrio restituit.

Οὐκ εἰρησὶ Κοι. Τῶτ' ἐχὶ κυρίων] Distingue: Εχω δ' ἐπι-
αληθον, Δαμῖα. (ἐκ εἰρησὶ Κοι Τῶτ', ἐχ') κυρίων τ' οἰ-
κίας.

Ἐχω δ' ἀφ' ὄλων χυλεπῶν] Vat. Ἐχω δ' Απολλων ὡς χυλε-
πῶν.

Ac sedi, extemplo saviium Dat jejuna anima] Guilelmus, affe-
di, extemplo saviium Datar jejuna anima. Idem, Ut evomas, volt.
Et datat quidem etiam veteres editiones.

Ea res clam patre fuit] Reg. & Rot. clam patrem.

Καὶ παιδωοῖε ὡς ἀλόγισθ'] Hoc fragmentum adsevit &
Stobæus sub titulo Οἱ σὺν ἀσθεὶ τὸ χαμεῖν, inseruitque suo
Florilegio H. Grotius, qui corrigit hic παιδωοῖεται, & ait
hoc postulare versum. Vellem, non ita paucis præcidisset.
Neque enim hoc oraculum intelligo, & jambos metiri prope-
modum scio.

Ὅς μήτε φυλακῶν τ' ἀναγκαίων ἐχ'] Interpretantur: Qui ne-
cessarius quoque res non custodit: Qui neque necessariorum studium re-
rum gerit: Qui neque præsidia in præsens habet. Tolerabilis hoc
postremum: tamen abest aliquid, quod desiderat auctor Græ-
cus; & additum est, quod ille non desiderat. Nam τ' ἀναγκαίων
est ab ὁ ἀναγκαῖοι necessary, amicus. Φυλακῶν τ' ἀναγκαίων,
præsidia necessitudinum, præsidia ab amicis. Eaque significat illa
Cæciliana factio in illo: Nam opulento famam facile occultat factio.
Quod mihi quidem dictum videtur, ut nihil melius, quicquid
fastidiat Gellius noster.

Εἰ μήτε ἀναγκαῖοι] Scribe cum Stobæo & Grotio: Μὴτ' ἀν-
εἰτυχη(ας). Stobæus quoque εἰς τὰ λοιπὰ. Placet satis εἰς τὰ κρι-
νὰ τ' βίης. Cicero Lelio: quæ sunt in usu vitæque communi. Lib. I
de oratore: Aliud est esse artificem cuiusdam generis ἑ ἄρτις, aliud
in communi vita ἑ vulgari hominum consuetudine nec hebetem nec ru-
dem. Eodem communiū temporum graves casus. Hoc cum vide-
ret ὁ πάπυ, asperrareturque ἑ λοιπὰ, cur in superiorem ver-
sum addidit in præsens? Sane cum hoc faceret, nondum videtur
ἑ κρινα potius habuisse.

Ἐπιμυθεῖσθ' ὀνῶσθ'] Stobæus, Ἐπιμυθεῖσθ' ὀνῶσθ', nec video cur
alteri postponatur.

Αχ' ἐν ἀναγκαῖοι] Pessime. Legendum e Stobæo,
Αχ' ἐν ἀναγκαῖοι. Βίῃ ἀναγκαῖοι, vita obnoxia vel opportuna
Romanis.

Χιμαζορῶσθ' ζήλων μὲ ἀνταρὸν δ' ἔχον τὸ μείζον] Ex eodem:

Σημειώματα ζη, η̄ μ̄ ἀνιστῶν ἔχον τὸ μίση ἀπείριστον, τῶν δὲ ἀζω-
δῶν.

[Azabōn ē dwāp̄] Suspectum. Numquid ē γδσάμεν?
 [Ἦτις γδ εἰ ἀλίω] Hic versus in Stobæo non est. Grotius
ἀλλῶν.

[Fortuna & res est, ut continuo pareat] MSS. cui fortuna & res
ut est continuo patet. Unde fecerunt in prima ed. cui fortuna & res
est ut continuo patet. Videtur autem scribendum fuisse: cuius
fortuna transversis continuo patet. Hic est ille βι ἀνάλυσις,
quæ vox satis ostendit alienum esse Carrionium pareat. Cicero
Bruto: cuius in adolescentiam per medias quasi laudes quadrigis ve-
hentem transversa incurrit misera fortuna reipublicæ. Seneca de vita
beata] 15. morbos dico, funera, debilitates, & cætera ex transverso
in vitam humanam incurrentia. Idem epist. 117. quibus animum la-
bantem studiis firmem; quemadmodum quæ me ex transverso ferunt a-
guntque, procul a me repellam.

Cap. 26. In Capitonis Ateji conjectaneis] Rom. & Ven. com-
mentariis. Aldus, Badius, Gryphius, collectaneis. Rottend. pla-
nè conjectaneis, ut edidit Carrio, & ita legendum monuit Ful-
vius Ursinus in appendice Triclinii Ciacconiani.

[Mutitarent, id est, mutua inter sese dominia agitarent] Sic Ro-
mana & Veneta. Aldus, Badius, Gryphius convivia. Ea occa-
sio fuit Fulvio, quo dictum est loco, & Lipsio 1 Saturn. 19
restituendi dominia. Et sic Rottend. Regius domina. Sed ubique
mutitarent, non mutuitarent placitum Turnebo, Fulvio, Step-
hano, verantibus & scriptis lib. 18 cap. 2 & Ovidio 4 Fasto-
rum; Quod bene mutarit sedem Berecynthia, dixit, Captant mutatis
sedibus omen idem.

[Argenti plus pondo quam libras centum] Scribo, plus pondo libras
centum, extrito τῆς quam. quod plurimum in tali loco omitti-
re solent ac subaudire malunt; utique non ἑῖς pondo & libras in-
terponere consueverunt.

[Ludu Romanis item ludis plebejis & Saturnalibus] Rottendorf.
fastidit repetitum ludis.

[Hanc Lucilius poeta legem signat.] Rot. Lincoln. Reg. legem si-
gnificat cum dicit Fannii centussis misellos, sine copulativa. Nempe
s litera more vetustissimorum eliditur. Nam centusse misello lu-
sit Janus Doufa, dum vitrea fracta conglutinabat. Pudenter
autem Gellius, hanc legem significat. Audacius, sed ut excusari
possit, Macrobius, a Lucilio festivitatis suæ more centussis vocatur.
At non ferendus jam Pighius, quum ad annum 595, quam
legem, inquit, Lucilius poeta festive Fannii centussim appella-
vit. Nam Fannii centussis miselli vel Fannii centussis misellum, sunt
centeni aris, quos lege Fannia impendere permissum.

Nu-

Nuptiis ducenos indulsit.] Ex Regio notatum, nuptus. Intueor Rot. ibi vero, ne qua sit dubitatio, nupt⁹. Et auctore nostro dignum censeo. Nuptus enim idem quod nuptiæ. Staius Pietate Abalcantii: *Ulla quidem nuptumque prior lædasque marito Passa alio.* Aurelius Victor in Hostilio Mancino: *Eo die Numantini forte solemi nuptu filias locabant.* Dies nuptus est dies nuptiarum. Sic ergo noster: *quæ cum certis diebus, sicuti Fannia, centenos æris impendi permisisset, nuptus ducenos indulsit, caterisque diebus statuit æris tricenos.* Perinde est, ac si dixisset, nuptiarum ducenos indulsit. Intelligimus enim nuptus diebus vel ex præcedenti vel ex subsequenti membro.

Constituerit: si quicquam esset natum] Editiones priores: sed quicquid. MSS. constituit sed quicquid. Lege: cumque & carnis aridæ & salsamenti certa pondera in singulos dies constituisset, quicquid esset natum e terra, vite, arbore, promisce atque indefinite largita est. Macrobius 2, 13 ne amplius apponeretur quam carnis aridæ pondotria & salsamentorum pondo libra, & quod ex terra, vite arboreve sit natum. Festus: Centenariæ cœnæ dicebantur, in quas lege Licinia non plus centissibus, præter terra nata impendebantur. In scriptis pro aridæ est autem vel a. quod significat autem (numquid asæ?) tamen pro natum.

Leuius poeta meminit in Erotopægnis] Querunt, quis iste Leuius, quæ Crotopægnia? & tentant Livius. Sero: debuissent enim scire ex Scaligeri Aufonianis 2, 27 Leuium Alcestidem & Erotopægnia scripsisse.

Hædum, qui ad epulas fuit allatus] Reg. & Rot. fuerat.

Pecuniamque suam prandiorum gurgitibus proluisset] Reg. & Rot. prandiorumque. Unde Salmasius: familiam pecuniamque cœnarum prandiorumque.

Kalendis, Idibus, Nonisque, diebus ludorum] Lincoln. Ro. Ven. Ald. nonisque diebusque Reg. & Rot. Kalendis, Idibus, Nonis, diebusque ludorum.

Postremo lex Julia ad populum] Reg. & Rot. Postrema lex Julia. Omnino melius. Vide Observat.

Et aliis quibusdam festiuis trecenti, nuptiis autem & repotiis] Reg. & Rot. festis ut censuit olium & Fulvius Urfinus. Dein Rot. nupti⁹ autem & repni. Ex Regio notatum reponi. Lincoln. & reponissent milies. An fuit, nuptus autem & repotii sestetium mille. nam verba antiquaria in ipsa formula legum sic concepta fuisset videri possunt.

Adusque duo millia sumptus] Reg. & Rot. adusque duo SS sumptus.

Cap. 25. M. Varronis ad Ciceronem de lingua] Præpositio ad neque in Regio neque in Rot. admilla est. Nec caret gratia vel quod

quod is, ad quem scribitur liber, doceri dicitur, vel inflexa sic & vermiculata oratio.

Itaque in omnibus pæne verbis] Si quinque membris fides, legendum: docet, inque omnibus pæne verbis consuetudinem dominari ostendit.

Et ab adstringor tamen & extergeor & labor, adstrinxi] Sic Carrio, cum esset, & adstringor. Reg. & Rot. & a desstringor tamen & extergeor & labor destrinxi & extersi & lavi.

Alii raro dicunt, alii rarerent] Tres membranæ, alii rarerent.

Cap. 26. Simpleses isti & rufi & virides colores] MSS. isti rufus & viridi colores. Lege: simplices isti, rufus & viridis, colores. quod nescio unde acceptum jam prodidit Badius. Antè quem vulgo, isti rufi & virides.

Aliter ostrum, aliter crocum] Bene Carrio crocum àstri & Crocus: & Rot. Regiusque confirmant. Sed videtur excidisse, aliter aurum, propter verba sequentia, & croceum & ostrinum & aureum.

Appellatione, cum tamen ex ipsis rebus vocabula colorum mutuatur] Scripti mutuatur, & ignorant rō tamen. Lege, has singulas rufi varietates Latina oratio singulis propriusque vocabulis non demonstrat, omniaque ista significat una ruboris appellatione; tantum ex ipsis rebus vocabula colorum mutuatur, & igneum aliquid dicit.

Nihil a vocabulo rufi differunt, neque proprietates] Salmasius ad Solinum p. 1155 ex veterum librorum auctoritate distinguendum ac legendum ait: nihil a colore rufi differunt neque p. o. e. d. Ζαυθός autem & ἐρυθρός & πυρρός & κόκκινός habere quasdam: haud dubie properans & memoriæ nimis confusus: qui duo solennes morbi tantum virum septennumero peccare iusserunt, Nusquam in vet. lib. a colore rufi differunt, sed Reg. & Rot. a vocabulo rufi dicuntur neque. Lincoln. nihil a vocabulo rufi dicunt neque. Dein regius: Ζαυθός autem & ἐρυθρός & πυρρός & κόκκινός habere quasdam sine rō sed: & hoc recte meminerat Salmasius. Rot. quoque licet hic mutilus: Ζαυθός autem Gr. & κόκκινός habere quasdam. Diximus rō Gr. notam esse Græci vocabuli aut plurium, quæ pingere supra caput librarii hujus esset. Sed ex istis colligimus auctorem scripsisse: Rufus enim color & ruber nihil aliud vocabulo rufi dicunt: ut neque proprietates ejus omnes declarant: Ζαυθός autem & ἐρυθρός & πυρρός & κόκκινός habere quasdam distantias coloris rufi videntur. Illud aliud vocabulo, ut Horatius alium sapiente bonoque, & alius Lysippo duceret are. Adjecimus κόκκινός, neque enim frustra liber optimus & πυρρός & πυρρός. Helychius: κόκκινός πυρρός, ἐρυθρός, Ζαυθός. Varinus Favorinus: κόκκινός, κίτρινός,

de ad lib. 3. cap. 9. Jam illa, *spadici & pœniceo nomen est*, placuisse ante alia, quibus idem significatur, monuimus ad Livium.

Rufus atrore & nigrore multo mixtus] Gebhardus e Pal. offert *atriore nigrore & multo mixtus*, 1 Antiq. 10. Fulvianus, Lincoln. Reg. & Rot. *Rubidus autem est rufus atrior & nigrore multo inustus*. Forſan, ut *iuſta macule, iuſta ſtigmata*. Panis rubidus, *ampulla rubida* apud Plautum & Feſtum.

Luteus contra rufus color eſt dilucidior] Rot. & Regius, *dilucio*. Nempe *dilutior*, ut Salmaſius ad Solin. p. 256. poſt Gebhardum tamen 1 Antiq. 10. hic quoque poſt Muretum, qui ex Fulviano id profert. Neque aliter Lincolnienſis. Statim iidem codices tres unde *ei quoque nomen*, non *ejus*. Ut paullo ante *spadici & pœniceo nomen*.

Non ergo, inquit, mi Favorine] Reg. & Rot. *Non igitur, inquit, Favorine*.

Pluribus ab illis, quam a nobis, vocabulis] In Reg. Rot. Lincoln. non apparent *ab illis quam*. Has tres vuculas inferuerunt rudi illa emendandi ratione, qui cum haberent *pluribus a nobis*, non viderent *ad nobis corruptum eſſe ex vobis*. Sic enim tres illi ſpectati libri: *Sed ne viridis quidem color pluribus a vobis vocabulis dicitur*. *A vobis*, id eſt, a Græcis, quorum tu perſonam ſuſtines & cauſam agis.

Noſtris autem Latinis veteribus] Ocius dele *ad Latinis*, quod mala manus interpoſuit, neque eſt in Regio aut Rott. aut Fulviano. Sic ſolet loqui, *veteres noſtri*. Vide ad lib. 1. cap. 10.

Absque te, inquit, uno forſitan lingua profecto] Suspicor ſcripſiſſe auctorem: *Absque te, inquit, uno foret, lingua profecto Græca longe anteſſet*. Neque enim in hac formula verbum omittunt. Terentius Phormione: *Absque te eſſet, recte ego vidiffem mihi*. Perſa: *Absque me foret & meo præſidio, hic ſaceret te proſtibilem propediem*.

Καὶ νῦν κεν ἢ παρέλασας ἢ αἰμώθεισον ἔθηκας] Ex Homero hauſit Iliados ψ verſu 382.

Καὶ νῦν κεν ἢ παρέλασας ἢ αἰμώθεισον ἔθηκας. Sed paullulum inflexit ſcribendo *παρέλασας & ἔθηκας*. Prorſus enim ſic codex Regius:

Καὶ νῦν κεν ἢ παρέλασας ἢ αἰμώθεισον ἔθηκας. Quod ſuſpicatus etiam fuerat Stephanus. Nam *facis a Carrione noſtri confirmant*, nec neceſſe eſt *feciffi*.

Flavus color viridi & albo] Reg. & Rot. *colore*. Fac: *Flavus color e viridi & albo mixtus*.

Spumas virentis maris flavo marmore appellavit] Reg. & Rot. *ſpuma virentis maris flavo marmor appellavit*. Vatic. *flavum marmor*.

mor. Lege: *spumam virentis maris flavum marmor appellavit.*

Cap. 27. T. Didio imperante.] Sic & Rot. Lincoln. regiusque Fulvianus, imperatore.

Magno usu bello Marfico.] Notum est, Venatu invigilant. Quia tamen Rot. & Lincoln. *usi*, suspicor fuisse magno usui, bello Marfico, paratu militum & armorum fuit.

Deinde per invidiam scriptorum.] Sic quidem libri. Placet tamen Lipsii 4 Epist. Quest. 4. per invidiam proscriptorum. Est enim invidia non tantum invidentis, sed etiam illorum, quibus ea confata est. Sallustius ipse in bello Catilin. qui invidiam Ciceronis, quae postea orta est, leniri credebant atrocitate sceleris eorum, qui poenas dederant.

Quae eminus facie sua ostentabat.] Romana: Cominus faciem suam ostentabant. Ven. Cominus faciem suam ostendebant. Aldus: quae eminus faciem suam ostentabant. Reg. & Rot. quae vivus faciem suam ostentabat. Lipsius: Cominus faciem suam ostentabat.

T. Castritius cum pensitaret.] Reg. & Rot. De utriusque his verbis T. Castritius cum iudicaret.

Cum gaudio efferventiore eventu rerum expetitarum.] Ro. animi gaudio efferventiore eventu rerum expetitarum. Aldus addidit *et cum*. Carrio detraxit *et* eventu. Rot. animi gaudio effervescentiore eventum. Reg. animi gaudio efferventior eventum. Scribe: Leticia dicitur exsultatio animi gaudio efferventis ob eventum rerum expetitarum.

Sincerus & humanis magis rationibus conveniens.] Sic Carrio, cum fuisset, & humanius magisque omnibus conveniens. Scripti: sincerusque & humanis magis communibus conveniens. Lege: quanto illud sinceriusque & humanis magis conditionibus conveniens.

Fortuna producendos daret.] Sic quidem libri, sed id significat haud dubie prodigendos, ut Aldus, Badius, Gryphius jam reddiderunt. Juvat Lincoln. qui prodicendos.

Questu atque compendio gloriarum.] Rott. & Reg. atque compendio atque gloriarum. Lege: questu atque compendio auctique gloriarum.

Cap XXVIII. Oporteat cum terra movet.] Sic fecit Carrio, quod erat satis inepte: Cum terra movetur viribus. Accipimus, quod dedit i Emend. ii. sed hoc amplius censemus Gellium scripsisse: cum terra movit. Sic enim infra ipse hoc capite, & lib. 4. 6. Ut terram movisse nuntiari solet. Suetonius Claudio: observavitque sedulo, ut quoties terra movisset, serias advocata concione praetor indiceret.

Quamobrem terrae motus fiant.] Reg. & Rot. terrae mores. Lege, terrae tremores, ut praecipit Salmastius. Suetonius Nerone cap. 48. statimque terrae tremore & adverso fulgure pavefactus. Galba 18. Urbem quoque & deinde Palatium ingressum excepit terrae tremor & assimilis quidam mugitui sonus.

Compertum non est, sed ne inter] Reg. Lincoln. Rot. ablegant
 non est: ut sit, non modo his communibus hominum sensibus opinionibusque
 compertum, sed ne inter physicas quidem philosophias satis con-
 stuit. Observatum eruditus non modo sepe fuisse et sic antiquis pro
 non modo non: & restitimus Livio lib. 25, cap. 26. defendimus
 Senece de providentia cap. 1.

Undantium fluctibus pulsibusque] Reg. & Rot. pulsibusque flucti-
 busque. Scribe pulsibus fluctibusque.

Neptunum *εὐνοίας* & *εὐνοίας*] Regius ignorat *εὐνοίας*
 & *εὐνοίας*. Vatic. unum *εὐνοίας*.

In omnibus aliis vitæ officiis] Scripti, in omnibus vitæ officiis
 aliis.

Piaculoque ob hanc rem opus esset] Lipfii conjectura certa,
 cum scripti & editi remotus esset. Si deo, si deæ non modo scrip-
 torum, sed & Romanæ, Venetæ, Aldinæ, Badianæ editio-
 num est. In Gryphiana, sive deo, sive deæ: quod corrigendum
 monuit Carrio. Cæterum pro immolabat, Rot. & Regius
 immolabant. Recte: nam *τὸ* si quis pro colectivo est.

Sed de luna motibus solisque defectibus] Quasi lunæ proprii sint
 motus, solis defectiones, & non utriusque sideris & motus & de-
 fectiones. Tolle igitur *τὸ* motibus, cui locus hic nullus, & scribe
 cum Reg. & Rot. Sed de luna solisque defectionibus.

Incerta tamen & incuriosa super] Reg. & Rot. incerta tamen &
 incuriose super ea re opinatus est. Cap. 3 r. si quis non incuriose legit.

Cap. XXIX. Non severe non imperiose præcepit] Reg. & Rot.
 cum Fulviano: neque imperiose præcepit.

Habitat nidulaturque in segetibus] Sic omnes nostri. Habet
 Schegkii nusquam.

In sementes concesserat tempestiviores] Hic vates Schegkii epist.
 6 Premess. legens concesserat.. ex Virgiliano, aëria quo congeste
 sere palumbes.

Fruentis flavescentibus] Reg. flaventibus. Ut supra efferven-
 tis.

Si quid ibi rei novæ fieret] Itā Rot. E Regio notatum, si quid inte-
 rea novi fieret. Neutrum integrum censeo, sed, si quid interibi
 rei novæ fieret. Plautus Captivis: vos lavate interibi. Et sæpe.
 Noster 3, 7.

Hæc ubi ille dixit, discessit, atque ubi rediit] Reg. & Rot. Hæc
 ubi ille dixit, & discessit, atque, ubi rediit casita, pulli trepidant
 circumstrepere. Res levis prima fronte, sed non levis culpa
 inscitæ, quæ scabiam suam huic loco affricuit. Non enim
 tantum quid esset atque, ipsa non cepit, sed & aliis quamvis
 eruditus, intellectum ejus abstulit. Quo non minus hic dele-
 ctatus noster, quam Virgilius, cum caneret, si brachia forte
 revisit,

remisit, Atque illum in præceptis. Vide 10, ult. & nos ad Livium 26.

Properet atque alium in locum.] Quinque membranacei: properet inque alium locum sese asportet.

Misit qui amicos rogaret.] Rott. & Fulvianus roget. Loquitur tanquam de re nondum perfecta, sed quæ esset in pendentibus.

Jubet eos a metu otiosos esse.] Rottendorffianus a motu; sed jubet eos animo otioso esse Fulvianum Muretus olim, Regiumque habere nuper prodidit Lambecius. Placet admodum, & sumpsit a Terentio Andr. 5, 2. Animo jam nunc otioso esse impero. Nihil aliud volunt ambo, nisi quod post paullo dicit noster, sine metu & sine cura esse.

Mensem ad amicos.] Lincoln. mesium. Rot. messim.

Et sit nihil, & amici nulli erant.] Plautus Carcul. 5, 3. Velut decem minas dum solvit, omnis mensas transit. Postquam nihil sit, clamore hominem posco. Cicero ad Trebatium 7, 18. An hoc significas, nihil fieri, fringere te? Cæterum Reg. Lincoln. Rot. & sit nihil & diés & amici. Scribimus: Sol servit, & sit nihil: it diés & amici nulli erant. Hoc posterius membrum quasi exegesis est præcedentis. Plautus Pseudolo 1, 2. It diés, ego mihi cesso. i præ, pueri. Ovidius 1 met. & euntem multa loquendo Detinuit sermone diem. Fulvianus quoque: & sit nihil & diés amici. Unde Muretus fere, ut nos.

Amici isti, inquit, magnam partem.] Editum ante hac, magnam in partem. Scripti: Amici isti magnam partem, inquit, cæsatōres sunt. quin potius imus & cognatos adfines vicinosque nostros oramus. Illud Quam potius Carrionis. Quin potius imus, ut nostri scripti & editi, est. Cur non potius imus? lib. 3, 19. Idem codd. temperi. ut pigneri.

Ut ad laborem capesendum nihil evocentur.] Sic primus Aldus: neque aliter Verus Etymologicon in membranis ex hoc nostro, ut & Varrone, Festo, Nonio &c. excerpta continens, bibliothecæ Academicæ. At Reg. & Rot. & Romana cæteræque editiones. contentur, vel cunctentur. Forte: ut ad laborem capesendum nihil evocati contentur.

Operam quam dare mutuam rogati sunt supersederunt.] Reg. Rot. Fulv. supersederunt.

Afferes prima luce falces duas.] Regius primo luci. Hanc gemmulam ex putissimæ ac penitissimæ antiquitatis armariolis depromptam nostro inviderunt *οἱ κρινοὶ*. Terentius Adelph. 5. 3. cæterum rus crascum filio cum primo luci. Varro lib. 5. & ut in campo cum primo luci adsiet. Idem Synephebo: Hodie si possumus, quod debemus, populo, in foro medio, luci claro decoquere. Et hoc ne Cicero quidem refugit.

Cuja est res] Reg. & Rot. *cuja res est*. Quod sequitur, in iisdem est, ut vulgo. Ex Fulviano notavit Muretus: *cuja est res, non aliunde petitur*.

Et propinquorum levi & inani] Rot. quoque, *levi plerumque & inani*. Nec Fulvianus aliter prodente Mureto lib. 2 epist. 6.

Sed quid aliud sanctiores libri Philosophorum monent quam ut in nobis] Omnino pro interrogatione hæc accipienda, nec potest tolli *quàm*, nisi ut oratio omnis ac sententia concidat. Nam si non interrogatur, *quò* *Sed quid aliud*, erit intelligendum, quasi esset, *sed aliquid aliud*. At non esse aliud vult auctor, quod monent graviores libri philosophorum, aliud quod Ælopus ore fabellæ risum movente prudens consilium dat: sed idem utrosque condocere. Igitur faciendum erat: *Sed nihil aliud: & tum tamen abesse quàm* non posset.

Extraque animum nostrum sunt] Hoc quidem etiam monent philosophi, præsertim qui alia quam animi bona non agnoscunt. Sed hæc quæstio non est hujus loci: illa tanguntur, quæ non sunt animi tantum, sed etiam operæ manusque, & in quibus licet agere vel non agere. Quare longe præfero quod est in regio: *quæ extra nos extraque nostrum arbitrium sunt*. Epicætetus: *Τῶν ὄντων τὸ μὲν ἐστὶν ἐφ' ἡμῶν, τὸ δὲ ἐκ ἐφ' ἡμῶν*. Et mox. *Καὶ τὰ μὲν ἐφ' ἡμῶν ἐστὶ φύσις ἐλευθέρη, ἀκάλυπτα, ἀπαρρημπόδιον· τὸ δὲ ἐστὶ ἐφ' ἡμῶν ἀδύνη, ὀλέα, κολυβί, ἀλόγητα*. *Extra nostrum arbitrium sunt τὰ σὺν ἐφ' ἡμῶν & ἀλόγητα*. Sic lib. 17, 1 distinguunt, quæ de nostra voluntate nostroque consilio possint fieri & quorum nec consilium sit nostrum nec arbitrium. Lib. 19, 1. *Visa animi non voluntatis sunt neque arbitraria, probationes autem eorum voluntariæ sunt, suntque hominum arbitratu*.

Cap. XXIX. *Undarum motibus qui in mari*] Sic Carrio. Piores, *motibus & quæ in mari*. Regius, in *undarum motibus quæ in mari*.

In undarum motu observatum est] Reg. Rot. Lincoln. negant hic novisse *quò* *observatum est*: negant item *quasve*. Dein Rot. & eadem Lincoln. ex earum. Admodum igitur diffido integritati hujus loci. Neque erat necesse aerem fluentem interponi. Vide an fuerit: Hoc sæpe numero in undis notatum, quas aquilones venti, quasque ex contraria cæli regione faciunt in mari austri atque africæ.

Maximi & creberrimi excitantur] Hoc undecumque arripuit Carrio: & subscribit Lincolnienfis. Sed Reg. & Rot. *creberrimi*.

Et a vento quidem jamdudum tranquilla sunt] Gebhardus e Pal. & *a vento quidem jam tranquilla sunt dudum*, 1 Antiq. 2. Rot.

Reg. & Rot. iamdudum tranquilla sunt. Quod valde probo: & perinde est, ac si dixisset, iamdudum tranquillitas est. Hoc enim ^{et ego xla} tranquillum, ut ad Livium 28, 27 notavimus.

Ejus rei causa esse conjectatur] Reg. & Rot. causa esse hæc conjectatur.

Undasque faciunt, non prorsus impulsas, sed vi intus commotas] Lincoln. sed in intus. Regius, sed intus Rott. haud ambigue sed imitus commotas. Quod pari felicitate restituit Lipsius, etsi adhuc non auditus, infra 17, 1. fontes imitus ignis cruciari.

Propelli sursum atque rursus subjici] Sursum prorsus vel rursus prorsus, vel rursus ac prorsus, quid sit scio: sursum quoque deorsum bene habet: sed sursum vel sursum atque rursus Carrionis unius commentum est. Quod tamen etiam si recte diceretur, rei presentis non congrueret. Scripti equidem propelli rursus atque subjici, quod, credo, illum traxit in errorem: sed illi nihil aliud significant, quam quod antehac publicatum fuit, propelli sursum atque subjici. Ille putavit rursus subjici esse decidere quod elevatum ac propulsum forsium esset. At subjici est id ipsum quod propelli sursum, intumescere & altius fieri. Sic Virgilius: Quatum vere novo viridis se subjicit alnus. Et alibi: Parnassia laurus Parva subingenti matris se subjicit umbra. Vide ad Livium 6, 24.

Sicut in alio loco] Rot. & Lincoln. sicut alio in loco.

Cum Aristotelis libros problematum praeceperimus] Lege ex Regio & Rot. problematorum praeceperemus. Vide supra, & infra 3, 6. Praeceperere dictum, ut praeflorare. Ipse lib. 14, 1. & Livius Apuleiusque.

AD LIB. III.

CAP. I. Hieme iam discedente] Corrige ex MSS. decedente. Virgilius ecl. 2. sol decedens duplicat umbras. Primo Georg. Gnosiaque aurata decedat stella Coronæ. Et in quarto: Te veniente die, te decedente canebat. Horatius lib. 1 epist. 6. & decedentia certis Tempora momentis. Curtius lib. 8. noctem, quæ decederet.]

Apud balneas Situs.] Sic & prima editio Romana. Rot. Scitias. Reg. Sticias. Lincoln. Scitias Alius, Scitias. Numquid Titias? Martialis lib. II epig. 52. Hic nullo comitante vel mellesto Thermis grandibus & suis lavatur. Anguste Titius tamen lavatur. Onuphrius quoque in augmento Aurelii Victoris sub titulo, Quæ quo loco quare urbis regione reponerentur; non

liquebat, appellat Balinea Titii, Sophonii Tigellini &c.

Quid enim istuc sit] Regius fit. Forte: Qui enim istuc fiat.

Longe jam diu in eo ipso quærendo fui] Rot. Ego inquam longe diu nec ipse; sine *rot* Et a principio. Suspitor: Eo, inquam, longe diu & ipse quærendo fui. Longe diu est admodum diu vel valde diu. Ut apud Plautum, Diu & longum, diu & multum. Vulgaria sunt longe aliter, longe secus. Fui quærendo, ut cap. 7. esse expectando.

Periphrasin postarum] MSS. periphrasis. hoc est periphrases. nam semel id audi non solent in uno sistere. Et pragnantior hic numerus est.

Et quid haberet] Omnino, eequid, ut olim editum. nam MSS. ubique fere hæc confundunt: eoque non illi, sed ratio in his sequenda est. Rot & Reg. rogatus eo quid haberet. Vox ultima compendium scribendi est: quod non assecutus serior librarius audacissime reddidit horum, idque transposuit, ut in Lincoln. habetur: & quid horum super ea re diceret, quemadmodum Pal. fere apud I. Gebhardum 2 Antiq. lect. 4. Lib. 14, 1. an quod ita serio iudicatoque existimaret, non habeo dicere. Lib. 17, 20. habesne nobis dicere in libris rhetorum vestrorum tam apte compositam orationem?

Quos, inquit, avaritia minuit & corrumpit] Diu quæsisse ait Gebhardus, quid esset minus avaritia, subicitque inquit. Ego eo verbo haudquaquam offendor. Sed Reg. & Rott. Quorum inquit dein Reg. avaritia tenuit & corrumpit: Rot, avaritia intenuit & corrumpit. Scribe: Quorum, inquit, avaritia ingenium corrumpit.

Sese in quærenda undique pecunia] Præpositio neque in MSS. neque in editionibus vetustis Romana, Ven. Aldina, Vascofani, Gryphii conspectui est. Dein Reg. sese quærenda pecunia, sine *rot* undique. Rot. sese quærenda undique pecunia. Lege. quique sese quærenda unice pecunie dederunt. Lib. 19, 2. qui duabus istis belluinis voluptatibus sese dederunt.

Negotiis se plerumque] Rot. Negotiis quæ plerumque. Regius: Negotiis enim se plerumque.

Sicut & alia in his omnia] Præpositio videtur vacare. Bene autem Carrio vel Stephanus, relictui sit, & confirmant scripti, ubi vulgo edebatur relictum sit. Sicut alia sunt his relictui & insuper habentur, ita & labor.

Eosdem cum corpore esse vegeto & valenti] MSS. eosdem tamen corpore esse vegeto ac valenti. Est autem *rot* tamen & in superioribus editionibus, neque mutasse operæ pretium est.

Eum teneri necessarium est] Rot. necesse est. Reg. necessum est. Atque ita reponendum.

Is vere dici potest effeminato esse] In Rot. video tum denique
id vere. Neque aliter Regius, sed hic praterea effeminando.
Conjicio: tum denique id vere dici potest effeminando esse animo
& corpori, qui neque sese neque aliud curet, nisi pecuniam. Intelli-
gendum, animo & corpori ejus, qui. Rot. etiam esse corpore &
animo. Regius, curent post pecuniam. Rot & Lincoln. curent
nisi pecuniam. Quasi rō qui plurativo numero velint significare
intellectum & eorum.

Plus quam potuit eam criminatus est] P. Scriverius malebat,
plus quam oportuit.

CAP. II. M. Varro dicat eorum] In Regio non apparet vox
eorum: neque opus ea est: sed & sæpe illam inculcarunt aucto-
ribus in vitis. Similiter ipsum principium: qui noctis hora tertia
quartave sive alia nati sunt, uter dies natalis haberi appellarique
debeat. Non enim putavit necessario sibi dicendum esse, dies
natalis eorum.

Qui dies noctem consecutus est] Verbum substantivum non
video in Rot. Et sufficit: is ne quem nox ea consecuta est, an qui
dies noctem consecutus.

Qui ex media nocte ad] Olim, qui media nocte. Sed e Macro-
bio, qui totum hoc caput descripsit, addiderunt prepositio-
nem ex. Reg. Lincoln. Rot. qui in media. Rot. amplius: qui
in media nocte nascuntur ad proximam mediam noctem in his horis
XXIII una die nati dicuntur. De particula nolim contendere,
quam Macrobius ex meliori codice, quam nobis sunt, hausisse
videtur.

Qui in sex horis noctis posterioribus nascatur.] Rot. qui in postero-
ribus vi horis noctis nascitur.

Quod quidem, inquit, nimis absurdum est] Iac. Cujacius Ob-
serv. 15, 32 legit minus absurdum. Et sic editum Gryphio.
Nimis haud dubie verum est. Absurdum enim eundem duos
proprie dictos habere natales. Id autem evenit hac Umbria
diei æstimatione. Qui natus est Calendis matutino vel ante
sextam finitam, ejus natalis sunt Calendæ. At idem dies post
sextam incipit censeri Quartus vel Sextus Nonas. Natus igitur
videtur iste & Calendis & quarto vel sexto Nonas. Sed hæc
mera cavillatio est, nam quod ait eum diem, qui post Calen-
das est, etiam videri debere istius natalem, id verum est de die
naturali, non civili Umbrorum. Civiles enim Umbrorum Cal-
endæ cum sexta exierant. Itaque qui post sextam nascebatur,
ejus natalis erat quartus vel sextus Nonas, haudquaquam Cal-
endæ.

Et Kalendarum dimidiatus] Reg. & Rot. dimidiarum. Tum
Rot. ante horam ejus diei sextam. Forte: ante horam ejusdem sextam.

Partim diurna, partim nocturna] A mala manu est. Noster enim Sallustiani moris æmulus scripserat: *partim diurna, alia nocturna*. Sic Reg. & Rot. & Macrobius.

Quæ inter noctem sunt] Sic MSS. non *internoctu*, ut frustra Lipsius & idem Livio ingerens Freinshemius. Vide ad Livium 29, 14. & 32, 29

Qui proximus eam noctem illucescit] Sic sane Plantus, Cicero, Livius. Rot. tamen *lucescit*.

Auspiciantur & post exortum solem agunt] Sic advocat Lipsius, testatus tamen libros plerosque veteres habere, & *post meridiem sole magno*: unde se corrigere: & *post meridiem solem agunt*. Apud Gryphium invenio illud *post exortum solem*: nam Rom. Ven. Ald. Vascos. *post meridiem sole magno*. At Rot. & Reg. & *post meridiem solem agunt*. Unde quid potest commodius heri Lipsiano? Quod tamen non satisfacit Er. Putcano in Genialibus sermonibus, qui multo cum honore magistri, fateur recte restituisse Lipsium, sed erasse vult Gellium, qui dicere debuisset, *post occasum solem agunt*. alioqui licere interpretari Romanos, perinde ut Athenienses, diem a sole occaso ad solem iterum occidentem pro die uno habuisse. Sed cum sol occasus suprema tempestas foret, quid erat, obsecro, quod magistratus publice auspiciato post solem occasum agerent? Dein cum pluribus argumentis Gellius utatur, sufficit hoc argumento demonstrari, tempus a media nocte usque post meridiem unius diei estimationem non excedere: atque ita nec Babyloniorum nec Umbrorum similem Romano morem. Accedunt alia, quæ satis aperte & ab Atheniensibus Romanos separent. At Scioppius de stilo historico, memorabilem vocat Lipsii solæcismum *meridiem solem*, & post multa, ut mos hominis erat, acerba dicta impingit nobis, *post meridiem solum agunt*; vel *post meridiem vel denique post meridiem solem*, omnia nugatoria. Non erat Lipsius tam ridiculus, neque pueriliter sibi persuaserat, *ubi sol occasus* dici ut *Urbs Roma*: & potius turpissimum est Scioppium nescivisse, *meridiem solem* accepisse Gellium pro meridiano, ut *Pontus Scythæ* pro Scythico apud Senecam, *Phryges luci* pro Phrygiis apud Statium, *amor advena* pro peregrino apud Ovidium, *Dialectus Doris* pro Dorica apud Suetonium, *stella errone* pro erraticis Nigidio, quod refert noster hoc libro cap. 10.

Post meridiem solem agunt auspiciati] Manca & mutila hæc esse clamat Tryc. Puteanus, seque restituere: *cum post mediam noctem & post ex. s. agunt auspiciati*. Sed meliores editiones adhibuisse debebat. non enim Stephanus modo, sed & Ro. Aldinaque cum MSS. & Macrobius *auspicati*que.

Egisse ex eodem die dicuntur] Rot. & eodem. Sed neutra particula utilis, atque adeo abolenda: præterea neque aut Regius aut Macrobius eam agnoscit.

Quos nullum diem abesse Roma licet] Er. Puteanus ex Macrobio supplet, nullum integrum diem. Non subscribunt manu exarati. Vide Cojadium 24 Observat. 16, & nostrum 13, 12.

Non dicuntur abfuisse unum diem quando] In Rot. conspicio: non videntur abfuisse unum diem, quoniam. Ex Regio quoque mihi notantur quoniam.

Partem aliquam illius in urbe Romana sunt] Sic Aldus & Gryphius. Sed Regius, Rot. editionesque Ro. Ven. Steph. parte aliqua illius in urbe Roma sunt. Macrobius: partem aliquam in urbe consumunt.

Q. quoque Mucium juris consultum] Reg. & Rot. jureconsultum. Lib. 4, 2. propterea quæ siverunt jureconsulti veteres. Sic & Macrobius.

Dicere solitum legi] MSS. & Macrobius: dicere solitum, lege. Suspiciari liceat: Q. quoque Mucium dicere scilicet, Lege non esse usurpatam. Quod nihil aliud est quam, Q. quoque Mucius dicit scilicet. Vide Observ. 3, 9.

Non esse usurpatam mulierem] Macrobius, lege non esse usurpatam mulierem. Intellige cum effectu. Lege non esse usurpatum est non legitimo more firmasse usufruptionem, vel usum, quo fiebant iustæ nuptiæ. Ut constaret matrimonium usu, trinoctium abesse matronam a viro iuris erat. Quæ itaque it usurpatum a. d. IV Calendas Januarias, non implet trinoctium. Prima quidem nox inter quartum & tertium Calendas integra est. Secunda inter tertium & pridie Calendas, item solida est. At tertia non est integra, quia horæ post meridiem noctis sive post sextam non sunt diei præcedentis, qui annum finit, sed Calendarum Januariatum, quæ novum annum incipiunt. Utrum adamabis, non inepte facies. Usurpatam esse nempe a marito: non effecisse, ut usurpata judicaretur, ut usu uxor fieret. quemadmodum in lemmate: quam maritus non jure usurpavisset. Usurpatum esse si mavis, supinum sumendum est *παρανομίως*, nempe abnoctasse, ut a marito usurparetur. quemadmodum mox, usurpatum esset, & usurpandi causa.

Istæc autem omnia] Reg. & Rot. Iste. & in utroque Ad desideratur. Quid si fuerit: Istas autem omnis de dierum temporibus & finibus observationes, disciplinam antiqui juris continentis, quæ in libris veterum inveniremus.

Cap. III. Atque contente lectitaverunt] Rot. lectitarunt. Reg. lectitarant. Alius & Lincoln. lectitaverant. Mox priores duæ, ambigue crediturum. non credituros, Scribe: qui plerasque Plauti

Comœdias curiose atque contente leſtitarit; non indicibus Elii &c. ſuper his fabulis, quæ dicuntur ambigua, crediturum.

Adductus ſtilo atque facetia] Rot. philo atque. ut tamen ſubjectis punctis π̄ P & π̄ H ſupra ſcribatur eadem manu F. Regius ſilo. Recte atque eleganter. Cicero in Lælio: Nos autem a te potius: quamquam etiam ab illis ſæpe quaſivi & audiui: ſed aliud quoddam ſilum orationis tuæ: de Oratore lib. 2. Omnes etiam tum retinebant illum Pericli ſuccum, ſed erant paullo uberiore ſilo. Lib. 3 ejuſdem operis: Hæc formanda ſilo ipſo & genere orationis. Oratore: ſi tenues cauſæ, tum etiam argumentandi tenue ſilum. Et in epiſt ad Dolabellam, muſculum levidenſe craſſo ſilo. Noſter 16, 19. Celeri admodum & cohibili oratione vocumque ſilo tereſi & candido. Sic Symmacho elaboratam ſoloci ſilo cantilenam reſtitutum virtute Scioppii, fruſtra ſibi vindicantibus aliis.

Ubi iſte monebat eſſe, niſi cum] Distinguendum & legendum cenſeo: Ubi iſte monebat, eſſe, niſi cui nihil erat. nam eſſe eſt edebant, veſcebantur.

Non eſt, niſi ſoli] Ro. Ven. Vaſcos. non eſtur, quod & ſenſus & modulatio carminis requirit. Reddidimus idem verbum Militi Plautino. Epityro, ut apud illum eſtur inſane bene.

Stratæ, ſcrupedæ, ſtrativole] Apud Varronem, ſcrantiæ ſcrupedæ ſtritabilla, tantalæ. Apud Feſtum Scriptæ. Apud Nonium Scriptæ ſcrupedæ ſtritivilla ſordide. Regius: Scratæ ſcripedæ ſtrittivilla ſordide. Rot. ſtrate ſcr. ſtrittivilla ſord. Tertius, Stractæ ſtrupe deſtrati niſbe ſordide. In antiquiſſ. cod. Nonii. eſtrate crupedæ ſtrictibelle ſordide. In quibus omnibus nihil ſani. Nos ad Plauti Caſinam tentavimus.

Quin & Plauti foret & omnium maxime] Priorem copulativam deleverunt nuperrimi. Reg. & Rot. quin ea Plauti foret & omnium quidem maxime genuina. Quidam gemina, alius germana.

Sed M. Acutici] Scriptus M. Hatrutici. Reg. & Rot. M. Accii Titi. Lambecius, M. Aquilii.

Non tamen dubium eſt] Reg. & Rot. Neque tamen.

Reſpiciant dictum Plautinum] Cur receſſerunt a membranarum ſilum Plautinum? Ro. & Ve. recipiant dictum Plautinum. Aldus, Vaſcos. Gryphius Reſpiciant ſtilum Plautinum. Notavit & Juretus ad Symmachi lib. 1. ep. 26.

In mercationibus perdita] Reg. Rot. Lincoln. in mercatibus.

CAP. IV. Baybam & genas radere moris fuit] Sic Aldus, Vaſco. Gryphius. At Ro. Venetaque radere patrii moris fuerit. Regius, radere mos patrius fuit.

Neque non candida veſte uti] Non videtur abundare. intelligitur enim ex præcedenti deſiſſe. Alioqui dicendum fuiſſet: neque non candida veſte uſum.

CAP. V. *Incorruptus tamen & castus & perinteger*] Po fieri rem copulativam editiones priscae agnoscent nulle. Vascos. satis audacter, & castitatis integre. Fulvii codex. castus & stupro integer. Reg. & Rot. tamen & astu perinteger. Puto utrobique conjunctionem delendam; ut sit: qui incorruptus tamen, castus, perinteger dicebatur.

CAP. VI. *Aristoteles in septimo Problematum*] Fulvianus, Reg. & Rot. problematorum, ut supra 2, 30. Fellus in *Naucum*: *Glossematorum autem scriptores fabæ grani* (putamen,) quod hæreat in fabulo. Solipater lib. 1. *Alitera terminata singularia neutra nulla inveniuntur, nisi peregrina, ut poema, toreuma, emblema, de quibus dubitatur, quem casum genitivum & ablativum habeant pluralem.* Legimus enim *toreumatum & toreumatorum: item torumatis & torumatisibus.* Idem eodem: *Poematorum & in secundo & in tertio Varro saepe dicit, & his poematis, tamquam nominativo hoc poematum sit, & non hoc poema. nam & ad Ciceronem undecimo, horum poematorum & his poematis oportere dici ait. Itaque Cicero pro Galio poematorum & in Oratore poematis dixit. Sed & Q. Lælius ex principibus Grammaticis libri suum ita inscripsit. De vitiiis virtutibusque poematorum. Accius quoque Didascaliorum nono. Nam quam varia sint genera poematorum, Bæbi, quamque longe distincta, ab aliis nosce.*

Supra palma, inquit] Reg. & Rot. inquit. Bene, nam & ad Aristotelem & Plutarchum refertur.

Nec intra flebitur] Salisberienensis, *interram flebitur*, ut notavit Chr. Colerus *Parerg.* 20. addito, *Nescio quam bene. Et videtur alterum scitius. nam intra est in sese.*

CAP. VII. *Verbaque ex Originibus M. Catonis*] Reg. de Originibus. Et observavi sepius, ubi utrumque opportunum, hoc illo veteres maluisse.

Hostium circumstantia. Maturum censeo] Fulvii margo dubium e scripto, an ab ipsis ingenio: ostendit exitium de loci importunitate & hostium circumstantia maturum. Censeo, inquit, si rem servare vis, faciendum, Et sic etiam Scioppius de stilo historico. *Maturum, propinquum, imminens.* Cicero 2 de divin. *Edidit hæc Calchas, quæ jam matura videtis.*

Quadringentos aliquot milites] Hoc Carrionis vel Stephani. sed MSS & superiores editi, *aliquos. nec fuit mutandum.* Plautus *Menchmis* 5, 5. *Elleborum potabis faxo aliquos viginti dies.* Ubi perperam Scaliger quoque aliquot. Lambinus] opportune addidit ex Varrone: *esse oportet brassicam crudam ex aceto, & post aliqua folia quinque.*

Consilium quidem fidum atque] Rot. ignorat *fidum.* Regius, *Consilium quidem istud æque providens sibi viderier. quæ vera lectio est.*

Consul tribuno gratias laudesque egit] Reg. & Rot. agit.

Quorsum ire pergant, in expectando sunt] Præpositio nescitur a Regio. Sic supra hoc libro cap. 1. Eo, inquam, longe diu & ipse querendo sui.

Apparuit ad eandem verrucam] In Reg. & Lincoln. particula deest. Rot. quoque, apparuit ad eandem verrucam. Lege, Sed ubi apparuit ad eandem verrucam.

Peditatum equitatumque illos quos in exercitu] Pronomen illos in primo reperio Aldo. Romana & Veneta cum MSS id hinc arcant. Sed præterea Regius: peditum equitatumque quos. Sic igitur scribe: Mittit adversum illos imperator Karthaginensis peditum equitatumque quos in exercitu viros habuit strenuissimos.

Quadringenti omnes tum una perfolli] Io. Pricæus ad 4 Apul. metam. recte iudicavit locum esse corruptum, eoque tentat, omnes ad unum. Eraditius Reg. & Rot. omnes cum uno perfolli. Genus est loquendi, qualia notavimus observatum in Script. Eccles. cap. 3: & Mantilla Pec. vet. cap. 1. redire cum decimo, cum centesimo aufugere, cum sexagesimo capere.

Consul interibi dum ea pugna fit] Lincoln. interibi dum ea pugna se. Rot. Consul inter ibi dum ea pugna se. Reg. Consul interim dum ibi pugnatur se in locos tutos atque editos subducit.

Verba Catonis] Hæc non sunt in Rot. neque manu prima in Regio, ubi ad marginem posita sunt, unde ab imprudenti librario inserta videntur.

Evenit cum saucius] Reg. & Rot. Evenit ut cum. Lege igitur: evenit, ut cum saucius multifariam ibi factus esset, tum vulnus capiti multum evenerit.

Aegreque spirantem] Et hoc a Carrione vel Stephano. nam priores, atque spirantem. Scripti etiam atque, sed ignorant & spirantem. Subest haud dubie aliquid gravioris vitii. nam Rot. defatigatum vulneribus atque quod sanguinem defluserat. Nec aliter Lincoln. nisi quod sanguinem. Regius, defatigatum vulneribus atque quod sanguineis ejus defluserat. Ubi illud, inter mortuos defatigatum vulneribus atque cognovere, integrum & Catonis esse censeo quam quod maxime. Atque enim idem quod cito, celeriter. de quo ad Livii lib. 26, 39. & noster lib. 10, 29. Qui etiam utitur lib. 17, 20. Hæc verba ubi lecta sunt, atque ibi Taurus mihi, Heus tu, inquit, rhetorice. Sed his interjecta monstrum alunt. Suspicebar, ut sanguinem ore ejus effluerent. Est enim caput sauciatum non erat, tamen & suo & hostium cruore faciem poterat habere maculatam. Effingere autem sic Catonianum verbum, de re rust. cap. 68 siccitas spongia effingat. Nec Ciceroni spretum, pro Sextio: e foro spongiis effingi sanguinem. Et fortassis hic quoque Priscus ille: cumque inter mortuos defatiga-

fatigatum vulneribus atque, ut sanguen spongia effuxerant, cognoveres eum sustulere. Quando autem Stephanus edidit defetigatum, ne hoc quidem silendum puto, in Rot. esse defetigatum, sed τῆ A priori subiecto punctulo superscribi E.

Benefactum in quo loco] Aldus, Vascos. Gryphius, loco in quo ponis. Regius & Romana: quo in loco.

Leonidas Lacedæmonius laudatur qui simile] Neque in Regio neque in Rot. conspicuum est & laudatur. Tum uterque, Leonidas lacu qui simile. Lego: Leonidas Laco consimile apud Thermopylas fecit.

Q. Cæditii virtutem] Reg. & Rot. Q. Cæditii tribunt virtutem.

Nomen fuisse refert, sed Valerio] Reg. & Rot. fuisse ait sed Valerio. unde Laberio Ro. Ven. Ald. Vanc. Gryphius. nec video quæ potior auctoritas fuerit sive Carrioni, sive Stephano, ut supponerent Valerio.

Cap. VIII. C. Fabricii & Amilii] Reg. & 2. Amilii. Lege, & Q. Amilii.

Et unam atque alteram pugnam] Cur displicuit, quod est in scriptis: & unam atque alteram pugnas prospere pugnasset.

Satisque angerentur Romani] Uterque MS. agerent, ut olim Lipsius 1 Elect. 12. Lib. 19, 1. complorantibus nostris omnibus atque in sentina satis agentibus. Vide quæ scripsimus ad Plauti Bacchides 4, 3.

Pocula in convivio ministrarent] Facile fero. si quis tamen liber antiquus ablegaret & pocula, non repugnarem. Justinus lib. 12. Cassandrum, qui cum fratribus Philippo & Folla ministrare regi solebat. hoc est, ut ipse mox explicat, prægustare ac temperare regis potum. Tacitus 1 histor. Servili deinceps probro dispersus est, tanquam scyphum aureum in convivio Claudii furatus. Et Claudius postera die soli omnium Vinio fictilibus ministrari iussit. Regius: filius suus pocula in convivio ministraret.

Quos tum habuerit restituisse & reddidisse] Lincoln. habuerit nescivisse & reddidisse. Reg. & Rot. quos tum habuit vestivisse & reddidisse. Quod profecto male mutarunt: nam dona huiusmodi, vestimentorum scilicet, & olim, & hodie præcipue in Oriente frequentia. Sacra literæ meminerunt: & Aelianus inter Δῶρα ἢ ἐν βασιλείῃς διδύματα τοῖς παρ' αὐτῶν ἄλλοις, & τοῖς βασιλείς refert γολῶς Μυθικῶς, lib. 1. περ. 22. Præterea homines ab hostibus capti detractis spoliis quam culti esse ac nitidi veste soleant, nemo ignorat. Ut igitur gratius rex faceret munus suum, merito hanc eis injuriæ notam absterfit.

Continuo animo strenui commoti] Reg. & Rot. animo tenui. Vix audeo

audeo fateri, quod suspicor, nimirum fuisse: Nos pro tuis injuriis continuis animotenus commoti inimiciter tecum bellar studemus. Neque animotenus durius quam pubetenus, capitetenus, oretenus & similia. Animotenus commoti foret imitus, penitus, toto pectore commoti.

Communis exempli & fidei visum est] Omnes antea editi, ut Reg. & Rot. communis exempli & fidei ergo visum est. Fuerit fors aliquis codex, in quo legeretur fidei gratia, aut etiam fidei gratia ergo: non propterea utrumque amovendum est: ut voluit God. Stewechius ad Arnobii sextum, id quod statim Carrio Stephanusque sunt secuti. Quos non minus peccasse puto, quum armis sustulerunt, ubi MSS. & editi, quem armis vincere possemus. Africanus apud Justinum lib. 31. captum ab Antiocho armis se recepturum filium dixit. Cicero Phil. 3. in eam urbem rediit armis, e qua excesserat legibus.

Qui sibi pretium] Rot. & Reg. primum. Quæ est, ubi indifferenter ponantur. Ut in C. Gracchi oratione apud nostrum lib. II, 10. neminem nostrum invenietis sine pretio huc prodire. Et mox: Hi quoque petunt non a vobis bonam existimationem, verum a Mitribri date rei familiaris suæ pretium & prævium. Est ubi alteri locus, alteri non sit. Vide 2 Observ. 25

CAP. IX. Magnitudine inusitata] Reg. invisitata.

Colore phæniceo] Reg. pœniceo. quemadmodum infra quoque & hic & Rot. pœniceum. Vetustissima tabula ænea: quei. eorum. in. amicitiam. populei. Romanei. bello. Pœnicio. proximo. manserunt. Muretus in Fulviano fuisse ait pœniceo. Supra 2, 26

Flava & comanti juba] Rot. flora & comanti juba, ut & Regius: unde jam Salmasius hunc locum emendavit ad Solinum p. 1330. De vocabulo præclare Servius ad Æneid. 12, 605. Flavos Lavinia crines] Antiqua lectio FLOROS habuit, id est, florulentos, pulcros: & est Ennianus sermo. Probus sic annotavit: Neotericum erat FLAVOS, ergo bene FLOROS. nam sequitur, ET ROSEAS LACERATA GENAS. Attius in Bacchis: Nam flori crines videntur propexi jacent? In iisdem, Genas lanugo flora nunc demum irrigat. Pacuvius Antiopa: cervicium floras dispergite crines. Ita enim ibi legendum. Adde Colvium ad 8 Met. Apuleji. Muretus e Fulviano notat florea.

Possideretque, is cum omni domo] Sic quidem & Ro. Ven. Vascos. sive Ascensii. At Aldus Gryphiusque: ut quisquis haberet eum possideretque, ut is cum omni domo &c. Et sic MSS. Diximus de hac ejus particula iteratione ad Livium lib. 28, 9. Et occurreret ea nobis iterum in nostro lib. 6, 10. Athenienses caverant, ut qui Megaris civis esset, si intulisset Athenas pedem prehensus esset, ut ea res homini capitalis esset. Lib. 14, 1. ut quonium astus oceanii

cum

cum luna curriculo congruit, negotium quoque alicujus, &c. ut existimemus id negotium quasi habena quadam de caelo vinculum gubernari.

Emisseque HS centum millibus] Sic Ro. & Veneta. Aldus, Vasco. Gryphius cum MSS. emisseque cum HS centum millibus. Nec video causam, cur deleri pronomen meruerit.

Victus Parthis] Hoc in Ven. Ald. & ceteris reperio. At Romana & Vascolani cum Regio: victus partibus, idque monere praevertit Lipsius i Elect. 7. Gifanium quoque monuerat Muræus sic esse in Fulviano.

Colore exuberantissimo] Reg. & Rot. exsuperantissimo, ut coniecit olim Colvius ad Apulejum de dogmate Platonis. Supra 2, 26.

Phoeniceum Græce partim] Regius: quem colorem nos, sicuti dixi, phoeniceum dicimus. Forfan & malis Græci.

CAP. X. Quem Græci ἐβδομήδεα appellant] Reg. & Rot. ebdomas. ut dubitare possis, ἐβδομήδεα ἀν' ἐπτάδεα voluerint.

Quas Πλάδους vocant] Sic Aldus & Vasco. & Gryphius. Ro. & Ven. quas Græci Πλάδους vocant. Regius: quas Πλάδους Græci vocant.

Atqui neque ipse Zodiacus] Lincoln. Ro. & vetustiores editi: At neque. Regius, Ac neque. Et vix videtur adversativa locus esse.

Quod ejus virile fatus futurum est] Lege cum Lipsio, virile sectis. sic enim plane regius codex. Vide etiam, ni grave est, quæ scriptissimus ad Livium lib. 26, 47.

Gravissima quæque fieri adfirmat septenarius] Regius & Lincolnensis gravissimos quosque, tum septenarios. Quam ob rem Salmasius in libro de annis climactericis corrigit: Periculi quoque vitæ fortunarumque hominum quos climacteras Græci appellant. Sed quid opus facere κλιμακτηρας periculi, cum ipsa pericula sint κλιμακτηρας, & κλιμακτηρας pericula, ut ipse ibidem docet. Quid clarius verbis Valentis: Καὶ νόσος ἐπιπορευλῆς ἰδίωτι κλιμακτηρας ἢ κινδύος. Nimirum turbavit illum mutatio generis, cum gravissimos quosque septenarios non responderet τῶν pericula. Sed hæc nostri elegantia est: quum enim vel ad prius pericula, vel ad posterius climacteras, posset referre, quod dicendum restabat, posterius elegit, tanquam minus vulgare. Quintilianus lib. 5 Inst. 9. Unde Sp. Melii Marcique Manlii popularitas signum affectati regni est existimatum. In Rot. major pars hujus capituli desideratur.

Quasi jam mundo senescente] Non temere est, quod Reg. & Rot. mundum senescentem. Vide an abolendum sit bis verbum substantivum, ut habeamus: nisi, ut Flomerus, opinatus est vana

stiora prolixioraque corpora hominum antiquorum, & nunc quasi jam mundum senescere rerum atque hominum decremento.

Qui conscriuntur ex numero septenarii] Reg. septenario.

Κεῖται, cuique videri] Vetus edd. cuiquam. Regius & Lincoln. tantummodo cui. Forte: κεῖται, eis videri. nempe medicis musicis.

Nec non id etiam est ad vim.] Reg. Neque non id etiam sumit ad vim facultatesque ejus numeri augendas. Varro scilicet.

Septem opera in orbe terrarum miranda] Reg. & Lincol. in orbe terrae miranda. nam Rot. finit hoc caput in verbis rerum atque hominum decremenda sunt.

Ad oppugnandas Thebas duces septem electos] Non invenio in ediris ante Gryphium. Omnes enim ut Reg. & Pal. apud Gebhardum 2 Antiq. 4. delectos.

Ex quibus aliquantum, quum proscriptus] Ro. Ven. Ald. Vascof. Gryph. aliquamdiu. Optime Regius: aliquammultos. Cicero lib. 4 in Verr. Sunt vestrum, iudices, aliquammulti, qui Pisonem cognoverunt. Et restituendum id vocabuli quoque censeo Apulejo lib. V. Sed antequam multum viae laboranti vestigio pererrasset, inscio quodam tramite delabente accedit quamdam civitatem. Florentinus: Sed aliquammultum. Lege: Sed cum aliquammultum viae.

CAP. XI. Uter natus sit prior] Numquid natu. Ut mox: per que ostendi putat Hesiodum natu priorem. Sic enim Reg. & Rot. non solum ostendit.

Idque ex epigrammate ostendit] Reg. & Rot. ostendi. pendet enim ex superiori, Varro dicit.

Nisi ab Hesiodo jam dictum videretur] Rot. & Lincol. videret.

Hesiodi carminibus vulgatum esset] Reg. & Rot. invulgatum. Verbum, quod nesciremus a Cicerone nostrum accepisse, nisi exstaret ad Atticum lib. 2, 1. quo die Allobroges invulgarunt. Nolter & in praefatione non aspernentur, quasi nota invulgataque Lib. 4, 9. reverenda & reformidanda sunt magis quam invulganda. Lib. 12, 1. decreti cuiuspiam ex philosophia perperam invulgati purgatio.

Ex insula Ionatum] Tò natum amandant Reg. & Rot. quorum ille ex insul'cho: alter, ex insul'co. Scribe: sunt qui Egyptium dicant fuisse, Aristoteles tradit ex insula Io. M. Varro in libro C.

Quod ara leta mortuo] Vett. edd. Quod ariete. Reg. Quod aciete. Rot. Quod acietem. Unde belle Salmasius: Quod hac leta. nam & in Rott. primae literae E acietem superposita est aspiratio. Stephanus: Ιος, ἦτος ἢ Κυκλάδων δὲ τῶν Ἰώνων οἰκησάντων. ἄθεν ἡ Ὀμήρου μήτηρ. Εὐαλεῖν ἢ τῆ Φοινική ἢ Ιος. Ἐστὶ τῆ Ἀρδιας. Ο πολίτης, ἰήτης τῆ ἰήτης.

Ἐπὶ πύλῃς διαζέουσι] Ante Aldum ἐπέζουσι. Reg. & Rot. his

his Græcis carent. E Pal. profert Gebhardus 2 Antiq. 27. $\epsilon\pi\lambda\theta\epsilon\iota\ \kappa\lambda\upsilon\varsigma\ \omega\delta\epsilon\iota$, conjicit autem $\epsilon\pi\iota\kappa\upsilon\sigma\iota$. Posset legi $\epsilon\pi\lambda\theta\alpha\iota\ \nu\epsilon\iota\sigma\iota$ aut, si retines $\tau\omicron\ \kappa\lambda\upsilon\varsigma$, quando in editionibus priscis adjecerunt Latine, de stirpe insignis Homeri, placeat, $\epsilon\pi\lambda\theta\epsilon\iota\ \pi\omicron\lambda\theta\epsilon\iota\ \epsilon\pi\lambda\theta\epsilon\iota\ \kappa\lambda\upsilon\varsigma\ \omega\delta\epsilon\iota\ \rho\acute{\iota}\zeta\alpha\sigma\ \omicron\mu\acute{\iota}\rho\omicron\varsigma$. Solent enim $\tau\eta\ \Delta\ \alpha\iota\omega\delta\epsilon\iota\ \tau\ \zeta$ abuti.

CAP. XII. Propemodum absurdo vocabulo] Regius: *Largum atque avidum bibendi* P. Nigidio doctissimo viro nova & prope absurda vocabuli figura bibosum dictum.

Bibosus dictum etiam nusquam reperi] Rot. *bibosum etiam nondum dictum usquam inveni*. Reg. *bibosum dictum nondum etiam usquam inveni*.

Laberius in mimo vel primo] Sic jam Ro. & Veneta. Aldus, Vascol. Gryphius, in mimo libro primo. Reg. & Rot. *Laberius in mimo, qui Salinator inscriptus est*. Recte igitur Phil. Rubenius ea verba censet adextera a scriptore hæsitanti primo scriberet an mimo. Electorum lib. 2, 22.

CAP. XIII. Complurisque populos concurrentes] Hen. Stephanus & Guil. Ranchinus 1 Var. 3. corrigunt, *compluresque e populo concurrentes*.

Percunctatur ejus rei causam] Reg. & Rot. *percontatur*.

Orator in republica fuit.] Reg. *oratorum unus fuit*.

CAP. XIV. In duas partes disiectus sit] Lege vel in vitis scriptis cum Valcosano, disiectus.

Disserit ac dividit subtilissime] Reg. & Rot. *disseritque ac dividit subtilissime*. Jungit enim particula hæc verba cum eo, quod præcessit, dici existimat.

Pars que deest ei vase] Editiones priscæ & Lincoln. *deest a vase*. Reg. & Rot. *ei vaso*. Recte omnino & antique. Caro apud nostrum 13, 22. Neque mihi edificatio, neque vasum, neque vestimentum ullum est manu pretiosum. Sospiter lib. 1. *Vasi*. Genitivo singulari I finita nomina genitivo plurali RVM syllabæ capiunt vasorum. Et nominativus erit hoc vasum. Cledonius: *Antiqui rectius dicebant vasum, quomodo scannum*. Caper de verbis dubiis: *Vas*, alii *vasum*.

Et horæ Dimidio, tribus] Reg. Lincoln. Rot. *Dimidio & tribus confectis*. Item post paullo, *nam quem obvium esset dicere, Dimidia & tribus confectis*, iidem.

Attente verbum non probum mutavit] Reg. & Rot. *vitavit*. nam unde sciri poterat Lucilium prius verbum non probum posuisse, & deinde correxisse.

Plautus in Bacchidibus] Scripti, *Plautus quoque in Bacchidibus*.

M. Cato

M. Cato in libro quem] Hic iterum scripti: *M. etiam Cato.*

Eo crebro terram incernito dimidiatum digitum. Iam id bene] Quæ nunc tractamus exemplaria Catonis, præferunt. *Eo terram cribro incernito, altum digitum transversum. eam terram tabula aut pedibus complana. o, Cap. 49.* Utrumque autem quædam horum non inspecto libro ex memoria fallente facile sic edidisse auctor possit videri, tamen Reg. & Rot. ostendunt eum non mutasse, *Eo cribro terram incernito.*

His verbis secus, quam dixi, usus] Parum interest: sed tamen & Reg. & Rot. sequiur quam. Plautus Aulular. 3. 2. quid diximus tibi sequiur quam velles.

CAP. XV. *Polycritam nobilem feminam]* Fulvianus Polycritan.

Etate jam edita] Sic omnes libri. Lipsius cum fateretur se ignorare an vocis *Edita* vis hæc sit, & subjicit *exita*, passus est aliquid humani. Neque opus est media Scioppii. Est enim edita, quæ Ciceroni acta decursaque, proventa & decrepita, confecta, eidemque & Livio exacta. Sic *edere vitam* pro finire lib. 5. de finibus: *locum ubi Pythagoras vitam ediderat.* Philipp. 12. *libenter extremum vitæ spiritum ediderim.* Pro Sextio: *si tunc in templo Castoris animam, quam vix retinuit, edidisset.* Apulejus de Deo Socratis: *ubi vita edita remeandum est.* Liphio videtur occasionem corrigendi dedisse Festi: *Ad exitam etatem, ad ultimam etatem.*

Eodem Olympiæ die] Commodiori ordine verborum Reg. & Rot. *Vincere coronarique Olympiæ eodem die.* Idem cum Fulviano & Lincoln. eos omnes. non eosque.

Ibi in stadio inspectante populo] Quatuor MSS. ibidem in stadio.

Sed is nuntius non verus fuit, atque is adolescens] Dele cum Regio posterius is.

CAP. XVI. *Postquam mulieris uterus semen conceperit]* Hoc ordine verborum Reg. & Rot. sed uterque præterea, *uterum.* Quod correxerunt, quibus observatum aut in memoria non erat, veteres *Uterum & Uterus* dixisse, ut ex Plauto & Turpilio notavit Nonius. Ille Aulularia: *Perii, mea nutrix, obsecro te, uterum dolet.* Hic Philopatro: *Disperii misera, uterum cruciatur mihi.* Posset igitur alicui nasci suspicio apud Arnobium lib. 1. ubi legitur: *Nome alius hæc utria, alius dicitur hos utres? Cælus & cælum &c. olim scriptum fuisse: hæc utera, alius dicitur hos uteros.*

Nunquam octavo] Jo. Meursius nonnunquam, Animad. miscell. 4. 9. Scripti vulgatum confirmant. Eam enim opinionem vulgi scribit noster, quam postea refutat.

Sapenmero decimo] Reg. Lincoln. Rot. *sapius numero*, ut Carrio fecit, & Stephanus edidit. Cujus etsi exemplum nunc in mundo non est, non tamen dubitamus, quin ex antiquiore aliquo hanc formam vocabuli hauserit. Mox etiam scripsisse cenfeo: *cumque esse hominum gignendi summum finem*. Sic enim & alibi loquitur.

Decimo post mense] Reg. & Rot. *Decumo*. Sic & infra Regius. *Non a, Decuma, morta*.

Pol nono, etiam] Reg. Rot. Lincoln. *Pol nonoque, etiam septimo & octavo*.

Tam obscure atque præcise tanque adverse] Reg. & Rot. *tanquam*. Sed id recte mutatum, & illa particula ab hoc loco prorsus aliena est. Causantur tamen non esse Gellii tam male de Hippocrate judicasse, quasi sibimet his in verbis parum constaret. Quasi non æque liberi sit iudicii aliquid ab eo, ut præcise atque obscure dictum, accusare. Sed non criminatur Coorum & medicinæ principem noster: tantum de una sententia pronuntiat, quod *αὐτὸς ἴδιον* verba solummodo consideranti & latentis sub iis sensus ignaro cuivis in mentem veniret. *Est idem & non est*, quis neget obscure atque *ἀνεπίστωτος* & inconstanter dictum? At non hac stitisse Gellium, nec reprehensionem illam veram putasse, subjecta Cœlii Sabini enodatio ænigmatis hujus demonstrat.

Nomina Parcis tribus fecisse] Quatuor MSS. *nomina Fatis tribus*. quod Salmasius ad Solinum jam ex regio produxit. Nos eandem vocem restituimus Martiano Capelle lib. 1. *Hæc mox, ut Fata conspexit omnia, quæ gerebantur in Fovis consistorio, subnotare, ad eorum libros & pugillarem paginam cucurrit*. Ita lege, quum edatur, facta subnotari. Sed ipse antea dixerat. *Clotho vero, Lacheis Atroposque, quoniam sententias Fovis orthographæ studio veritatis excipiunt, ut pote librariæ superiùm archivique custodes, cum senatum curiamque contrahi & ipsum Tonantem exuviis indusiari publice cernerent, magistratus in acta cœlestiumque consultum silos acunt, cerasque componunt*. Latinus Pacatus: *An ut illi majestatis tuæ participi Deo feruntur assistere Fata cum tabulis, sic tibi vis aliqua divina subservit, quæ, quicquid dixeris, scribat & suggerat*.

Factumque esse negotium] Videtur auctor scripsisse: *factumque ei negotium propter rationem temporis*, Quintilianus lib. 5. *Instit. 12. quando si negotium innocenti facit, liberet noxia, qui admiserit*.

In decimo mense gigni hominem] MSS. *in decem mensibus, ut Carrio & Stephanus*. Mox nollet: *pari eodemque jure esse in decem mensibus natos & in undecim*. Lib. 14. 1. *quum in decem mensibus proximis in lucem ederetur*. L. 29. pr. D. de liberis & post.

Si quis mihi ex eo nepos sive quæ neptis post mortem meam in decem mensibus proximis natus nata erit. Quare Marcellus ad l. XII Tabb. legit etiam, non in undecim. Sed proxime sequitur: D. Hadrianum, causa cognita, decrevisse in undecimo quoque mense partum eam posse.

In Satira M. Varronis] Reg. & Rot. Hodie quoque in satira forte M. Varronis. Et habent forte editiones ante Carrionem & Stephanum.

Proxime sui progressa] Sic Ro. Ven. Gryphii. At MSS. Aldus, Valcos. proxime finem, ut cap. 2. proximus eam noctem. Lib. 15, 16. quercum vidit proxime viam. Alia dedimus ad Livium & in Observationibus.

In Ciceronis oratione fuit quam] Rot. sententiam Cicero in h' fuit quam. Lincol. sent. Cicero in hoc fuit. Reg. sententiam Cicero in hoc fecit. Fortassis: Hoc verbum ad hanc sententiam Cicero in hac posuit, quam dixit de provinciis consularibus. Quis enim non intelligit, quod in hac requirere oratione? Nisi mavis fecit: nec facere verbum minus videtur dici posse quam facere verba. Cogitabam etiam aliquando: Cicero adhibuit, quum dixit.

Καὶ δὲ καὶ μέρῳ.] Apud Hippocratem exstat: καὶ δὲ καὶ μέρῳ. Ut eodem libro: ταῦτα καὶ ὅλα καὶ μέρῳ. Et, ἢ μὲν ἔς ζαῖω καὶ δὲ καὶ μέρῳ. Pro istis autem, καὶ εἰπομεν ὅ καὶ πλείω ἀλλήλων καὶ ἐλάσσονα ἐλασσόνων, illic habetur, ἢ πολλὸν ὅ πλείω καὶ ἐλάσσονα.

CAP. XVII. Quod tres libros Plato] Carrio & Stephanus locupletius: Id quoque esse a gravissimis viris memorie mandatum, quod tres libros Plato. Hoc ne quemquam offendant, sciendum sic legi in codice Regio.

Amicum ejus Dionem Syracusanum] Lincol. Syracusum. Reg. & Rot. Syracosum. Virgilius: Prima Syracosio.

Quem dixeramus tenui admodum pecunia familiari fuisse.] Neque in Regio neque in Rot neque in Lincoln. visuntur, quem dixeramus. Quare & illa, tenui admodum pecunia familiari fuisse cancellanda existimo, tanquam per imprudentiam librarii, postquam iterum Platonem Philosophum scripserat, oculis in superiorem partem aberrantibus repetita. qui quum litura maculare scriptum suum nolisset, & hæc supervacua reliquisset, ubi inculcaverat, sequutus aliquis audaculus allevit quasi ferrum illud, quem dixeramus, ut viderentur commodius coherere iis, quæ præcedunt, quæque sequuntur. Nam impensio pretio sane Regius immenso: sed retinet impensio Rottendorffianus: & id impendio elegantius esse quam alterum, neminem præterit.

Nobilem illum dialogum continuasset] Concinnasset Reg. Rot. Fulvi codex: & ita conjecit olim Io. Meurfius in Cretico Arnobi-

nobiano & Miscellis. Tum

Εἴτε ἀπαρχόμεν ὁ τοιαῦτα γέροντες ἐδοῦχθησθε

CAP. XVIII. *Senatores nondum majoribus honoribus functos*] *Postremum* vocabulum nec in *Regio* nec in *Rot.* comparet. Neque adeo dubito, quin abesse possit, atque elegantius subaudiatur: & *Senatores nondum majoribus honoribus* sit dictum, ut noſter defendit, *Ipsæ Quirinali lituo*, lib. 5, 8. Statim *Rot.* in *satura Menippea*.

In senatum lecti erant, senatores quidem non erant] Non video causam, cur prius illud *erant* *Carrio* & *Stephanus* obrudant nobis, quod neque in *MSS.* olimque editis exstat, & manifeste turbat orationem. Ceterum mirum est tantos viros in re, quam quotidie oculis usurpabant, neque valde ardua & difficili lolo videri. Vix erat quisquam, opinor, senatorum, qui non aliquando pedibus ivisset in sententiam. Numquid igitur omnes *pedarii*? Haudquaquam. Neque enim *pedarii* dicti, quotquot pedibus in sententiam discederent, sed qui tantum pedibus irent, aut rarissime aliter, sive ipsi fiduciam non haberent dicendi, sive non rogarentur, ut qui essent in postremis scripti. Ut *Brutus accusator* vocatus, non quod non alii omnes nobiles adolescentes idem officium reipublice aliquando præstarent, quantumvis invidiosum, sed quod hic toties & quotidie & nonnunquam in fontibus periculum facesseret.

Usi quidem erant] Tolle & *quidem*, quod item non est in *MSS.* & inepte hic repetitur.

Et quia in postremis scripti] *Lego*, & qui in postremis. Duo enim genera sunt diversa, curulis magistratibus functi, & in postremis scripti. hi enim conſequebantur locum per censores, illi per magistratum a populo mandatum.

Positum est notari iussimus] *Reg.* & *Rot.* positum & notarius *sumus*. Videntur velle: *Versum quoque Laberii*, in quo id vocabulum positum, enotari iussimus. Pura per anagnosten vel librarium nostrum. Loquitur enim, ut qui dictasset opus suum. Vide quæ supra diximus ab lib. 2 cap. 23

In mimo, qui Scriptura inſcriptus est] *Rot.* 'ἄτ' ἐ' *cure inf. e.* *Reg.* *Stricturæ inſcriptus est*. Sunt equidem *Stricturæ ferri* aut *aris*. *Cæsar* lib. 3 *Gall.* *Cujus rei* (*cuniculorum agendorum*) sunt longe peritissimi *Aquitani*, propterea quod multis locis apud eos *erariæ Stricturæ* sunt. *Plinius* lib. 34, 14. *Differentia ferri* numerosa &c. *Stricturæ* que vocantur ea omnes, quod non sit in aliis metallis, ab *stringenda acie* vocabulo imposito. *Isidorus* tamen lib. 16 *Or.* 17. *In notitiam autem formarum metalli ita venerunt*. Dum enim

quacumque causa ardentis silvæ excoquerent terram, ex calefactis venis fudit rivos cuiuscumque structurae. Sive igitur as illud fuerat, sive aurum. &c. Harum qualiscumque mentio nomen mimo facere potuit.

CAP. XIX. *Quam ejus vocabuli causam putarit*] Reg. *quam esse ejus vocabuli.*

Servus abstinens mensa legere inceptabat] Reg. & m. p. Rot. *legere tentabat. Forte, legere ceptabat.*

AD LIB. IV.

CAP. I. *Omnis fere ordinum multitudo*] Nimum hoc & quantum turbe ne Caesareum quidem atrium capiat. Rectius Reg. & Rot. *Omnium fere ordinum multitudo.* Etenim, *omnis ordinum multitudo*, sunt omnes, qui sunt in tot ordinibus: *omnium ordinum multitudo*, est ingens hominum quovis ex ordine numerus. Ordines autem multi & varii, quia & plus quam unus *amplissimi*. Quod apud Suetonium viros summos Lipsiam & Casaubonum offendere non debuit. Vespasiano cap. 9. *Amplissimos ordines & exhaustos cæde varia & contaminatos veteri negligentia purgavit.* Sic enim & Cicero pro Sulla: *ut inimicus esse amplissimis ordinibus, infestus bonis omnibus, hostis patriæ videretur.* Pro Milone: *si denique unquam locus amplissimorum ordinum delectis viris datus est, ubi sua studia erga sortes & bonos viros, quæ vultu & verbis sæpe significassent, re & sententiis declararent.* De harusp. responsis: *hæc est fax sæda ac luctuosa reipublice: petita est auctoritas vestra & gravitas amplissimorum ordinum, consensio bonorum omnium, totius denique civitatis status.* Quæ si recte atque acute inspicias, facile colligas, præter senatum, qui *vet' i&oxlu* ordo & ordo *amplissimus*, hunc titulum darum iudicibus, in quorum numero & equestris & tribunorum gratiorum decuriæ, qui non essent de senatu. Sic pro Sextio, *ordinum maximorum homines, quibus patet curia.* Poterant enim venire in senatum non lecti quidam a censoribus senatores. Hinc & pro Milone: Pompejus qui iudicaret, *delegit et florantissimis ordinibus ipsa lumina*

Grammaticæ rei doctor] Quædam edd. *doctior.* Reg. & Rot. & Lincoln. *ditior.* Lege, *Grammaticæ rei scitior* id est, non nihil supra vulgum peritus. Plautus Cistell. 4, 2. *Non sum scitior, quæ hos rogem.* Ovidius 9 de Nesso: *membrisque valens scitusque vadorum.* hoc est, gnarus.

Et, jam, bone, inquit, Magister, quicquid est] Reg. cum Rottend. & ambo inquit *magister.* Lincoln. & *amqbone* inquit. Forte: & Abun-

Abunde, inquit, magister, quicquid est nomen tibi, abunde multa docuisti. Suavis enim & ἐμπαλιμὸν adverbii repetitio.

Si nemo id non nimis barbare fecerit] Reg. & Rott. membranæ, fecerimus, ut se scilicet una ibidem trahat. Poterat autem particula negans abesse: ideo Vascofanus expunxit. Sed Græcos secutus est & Plautum, qui in Milite 5, 2. *Fura te non nociturum esse hominum hac de re nemini.* Περὶ τούτων οὐδὲ τὸ ὄνομα Ἀφίμωλ' οὐκ ἔδειται, inquit Scholiastes Homeri.

Indigeo addiscere quid sit penis & quo sensu] Rursus uterque codex cum Fulvianor. *indigeo discere.* Sed & duo priores: *& quo fani.* Non temere est. Facile suspicari, quod & Salmastius exemplari suo adscriperat: *& qua fini id vocabulum dicitur.* hoc est, quousque sensu sese extendat & porrigat, quantum rerum complectatur.

Qui in venalibus Latine loqui tentant] Ambo, *ceptant.* Fere autem venales e Dacia, Cappadocia, Syria, Ægypto, & hujusmodi regionibus remotis advehebantur, eoque Latini sermonis erant ignari.

Et panicum & glans & hordeum penus est] Iidem ambo glandem. Lincoln. glande. Utrum scripsit *glandes*, an *glandis* nominativo singulari? Certe Nonius: *Glandis est plumbum in modum glandis informatum.*

Quid sit penus. Quot sint penus genera & quas differentias] Sic edebatur, quum Carrio fecit: *Qua genera & quas differentias.* Scripti, *qui sit penus, quod sint penus & quas differentias.* Lege: *definire genere proposito & differentiis appositis qui sit penus.* Quod tu, inquit, *genus & quas differentias dicas, non bene intellego.* Nam & ubi vulgo ἴδ' inquit ponitur, nempe post *lærcle*, in MSS. non apparet.

Rem, inquit Favorinus, plane dicam. postulas quod non est difficillimum] Reg. & Rot. dictam sine τὴν λέξιν ἐπισημαίνω, merito probante Lambecio. Quod sequitur, *Carrio fecit: nam Ro. Ven. Ald. Vasc. Gryp. quod difficillius est. Quatuor calamo exarati: quod difficillimum est.* Unde extrico, *Rem, inquit Favorinus, plane dictam postulas (quod difficile non est) dici planius.* Cur enim difficillimum sit, quod plane dictum est, alio modo & planius dici? Nisi ἐπερωτῶς locutum velimus. *Planius, ἀμαθέστερον τὸ σαφέστερον.*

Sed si item mihi præmandare] Erasmus Desiderius: *sed si idem me tibi præmandere, quod secutus Gryphius. Ios. Mercerus, si id me tibi præmandere. Neuter sine magna specie. Regius: sed seste mihi præmandare.* Unde Salmastius: *si ista mihi præmandare.* In Rot. video: *sed si te mihi præmandate.* Alia excerpta: *si ita mihi præmandare.* Equidem postulas te mihi præmandare videtur esse Plautinum. Ut *Asinaria 1, 3. maledictis te meam du-*

Etare postulas. Casina 1. quod te postules Gustare quidquam. Et ibidem: Nunc ne tu te mihi respondere postules. Eiusdem verbum præmandare Truculento 2, 4. mater ancillas jubet, Quoniam jam decimus mensis adventat prope, Aliam aliorum ire, præmandare & querere Puerum aut puellam, qui supponatur mihi. Sed id verbum hic quam vim habeat, parum allequor: vix & in Plauto. Sic quidem MSS. & retinent spretis conjecturis pervenari & percontari: qui explicet, nusquam. Uno modo videtur tolerari posse, si accipias positum, quasi supra non exstet *habet*. quemadmodum solent abrupta interjectis quibusdam oratione verbum, quod jam adhibuerunt, repetere aut ipsum aut ejus *καὶ ὁμοίως*, de quo ad Senecam & Livium. Sic foret, mater, inquam, ancillas præmandare (i. præmandat sive jubet) aliam aliorum ire & querere Puerum aut puellam. Nam quod ex Cicerone pro Plancio addunt: Emissus aliquis e carcere, & quidem emissus (ut cognovisti) necessarii hominis optimique adolescentis rogatus: idem postea præmandatis requisitus; miror esse quemquam, qui corruptum & omnis sensus expers esse non statim animadvertat. Nec melius Manutianum prope mandatis aut per mandata. Qui sic conicere potest, eum non miror Turnebi, quod solum *πέμπω*, prætoris mandato, vel mandatu, rejicere. In Varinii epistola est sine dubio: ego tamen terra marique ut conquiretur, præmandavi. Et hoc satis allequimur. Sed & *habet* quod ajunt, proverbio quodam usum significat. Itaque subscribam Erasmo & ego legamque: Sed si me tibi præmandere, quod ajunt, postulas. Vidi qui tentaret: Sed si idem *εἰ τι εἰς ἀπαθήσει*, quod ajunt, postulas. At ille nimium sibi licere voluit.

Honoris tui habendi gratia] Hic idem moris tui gerendi gratia. neque enim honorem habere dixisse, nec voluisse Favorinum, sed morem gerere potius. Cur non igitur, moris tibi gerendi? nam alicui morem gerere dicimus, non alicuius. Haud videtur tamen sine causa hic offendisse: quamquam vocabulo honoris offendi non debebat. Redundat *habet*. nam honoris tui gratia vel causa eo sensu quo dicimus alias in tuam gratiam, ut tibi morem geram, ut te demerear, Plauto, Ciceroni, Livio frequens satis.

Ut quid sit penus dicas] Scripti uterque: ut qui sit penus, dicas, quemadmodum supra.

Non ea re literas quoque alias nescio] Quid voces ea re sibi velint, non videre sese ait vir doctus, & credere legendum non propterea literas. At volunt illæ idem quod apud Plautum Aulul. 4, 10. Ea re repudium remisit avunculus causa mea. Et Ciceronem 4 Acad. Quæst.. Est hoc quidem rei illius signum aut argumentum, & ea re id sequor. Sallustius 4 histor. Scio equidem tibi

magnas opes virium, armorum & auri esse: & ea re à nobis ad societatem, ab illis ad prædam peteris.

Non ex nostra magis est philosophia, quam grammatica tua] Reg. & Rot. quam ex Grammatica tua.

Quid Virgilius dixerit penum instruere] Lib. I Æneid. quibus oratione longo Cura penum instruere.

Ut faciam equiore animo ut sis] Et hic deleverunt genus Plautina: in loquendo festivitatis. Nam Reg. & Rot. ut faciam te equiore animo ut sis, pro, æquiore animo esse. Aulular. 4, 10. Quem ego avum feci iam ut esses filia nuptiis. Mostellar. 2, 1. Si ego adveniem em ita patrem faciam tuum, Non modo ut introeat, verum etiam ut fugiat. Epidic. 4, 2. Exitiabilem ego illi faciam hunc ut fiat diem. Perla 5, 1. ego omnes hilaros, lubentes, letificantes faciam ut sint.

Ad demonstrandum penum] Rot. ad demonstrandam penum. Voluit fortasse mutare genus, ut esset aut ad demonstrandum penum, aut ad demonstrandam penum. quemadmodum juris consulti, De penu legata.

Quod enim ipsius patrisfamilias] Particula causalis nec in Reg. nec in Ro. nec in Lincol. est. Dein Rot. liberum, ut plerumque malebant. Rursus Reg. & Rot. patrisfamilias ejus, quam circum eos. Nec cerno, quid opus sit, ejusque familia: quasi religio esset dicere paterfamilias ejusque: & familia, quam effertur paterfamilias, ita foret tanquam glebæ adscriptum, ut de eo nihil possit prædicari & affirmari, sed tantum de patre. Familias utique nihil hic aliud quam familia. Scribe igitur: Quod ipsius patrisfamilias aut liberum patrisfamilias ejus, que circum eum aut liberos ejus est.

Et opus non facit] MS. uterque: & opus eorum facit: quod ex altero jam laudavit Lambecius. Videntur negandi particulam subjecisse ex l. 3, n. 6 D. de penu legata: Sed quod diximus usus sui causa paratum, accipiendum erit & amicorum ejus & clientium & universorum, quas circa se habet: non etiam ejus familia, quam neque circa se neque circa suos habet; puta, qui sunt in villis deputati: quos Q. Mucius sic definebat, ut eorum cibaria contineri putet, qui opus non facerent. Sed materiam præbuit Servio notandi, ut textorum & extricium cibaria adjiceret contineri: sed Mucius eos voluit significare; qui circa patremfamilias sunt. At Mucius verba illa tantum de villaticis facit, qui opus in villis & agris facerent. Eoque respiciunt etiam Basilica. Καὶ ὅτι οἱ τοὶ αἰετῶν καὶ τῶν ἄλλων αὐτῶν καὶ τῶν ἀποσπασθέντων αὐτῶν καὶ τοῖς φίλοις αὐτῶν καὶ τῶν ζώων. ἢ τῶν αἰετῶν καὶ τῶν ἀποσπασθέντων φαμίλιαν ἢ τῶν αἰετῶν ἐπὶ τῶν ἐπιζώοντων ἢ μὴ ἐπιζώοντων ζώων. Ergo qui opus eorum faci-

faciunt, sunt $\alpha\iota$ $\mu\alpha\delta$ $\epsilon\upsilon\delta\omega\sigma\iota$, qui non locantur.

In promptu sint, sed intus & penitus habeantur, penus dicta sunt] Rot. ex eo quod non in promptu est, sed intus & penitus habeantur, penus dicta est. Nec discedere ab hoc Regium & Lincoln. voluisse inde conjicio, quod ex eis excerptum video dumtaxat in promptu est. Fac igitur & habetur. Illud autem, ea potius quæ &c. contrahuntur & reconduntur, penus dicta est, elegans & antiquum. Terentius: *Amantium ira amoris redintegratio est* Ovidius de arte lib. 3. *Vestes, quas geritis, sordida lana sunt.* Seneca de vita beata cap. 21. *seculum illud, in quo censorium crimen erat pauca argenti lamina.* Ubi frustra Freinshemius ad Florum corrigi erant.

Sermones in genus communes] Scripti *commune*. Sed recte opinor Mercerus: *sermones id genus communes*. Mox uterque: *quæ magis utile esset*.

Sejo Aelio placuisse] Ald. Sejo Helio. Ro. & Ven. Saco helio. Reg. & Rot. Sato Aelio. Sed Sex. Cæcilium poscit l. 3 D. de penu leg. Sex. autem Cæcilius etiam thus & cereos in domesticum usum paratos contineri legato scribit. Et meminit ejusdem lib. 20, 1. Vide Menagium cap. 23 Amœnitatum.

Massurius autem Sabinus in libro juris civilis secundo] Sic Carrio. nam priores editt. cum scriptis: in *juris civilis secundo*: excluso $\pi\alpha$ libro. Et cur hoc auctori non permittamus?

Usuaria in locis isdem essent, ea sola esse penoris] Scripti: *Ex his autem, quæ promercalia isdem in locis esse, ea sola penoris putat, quæ fati sunt usui annuo.*

CAP. II. Uti scriptus sit, curato] Guil. Rauchinus i Var. 4. curanto. scilicet mangones sive venaliciarii.

Cæcilius Sabinus in libro] Reg. & Rot. & Lincoln. Cælius Sabinus, quemadmodum Carrio & Stephanus ante annos LXXXV ediderunt. Adde Menagium cap. 22 Amœnitatum.

Veluti phthisis aut febris, partis autem veluti cæcitas] Hæc quoque mutilari necesse non erat. Scripti *veluti sit phthisis*. dein, *veluti sit cæcitas*.

Balbus autem, inquit, & atypus] L. 10 π . 5 D. de edil. edict. balbus & blasus & atypus, isque qui tardius loquitur. Glossarium verus: *Atubus $\mu\omega\gamma\alpha\delta\alpha\sigma$, $\mu\omega\gamma\sigma$* . Et rursus: *Hatubus $\mu\omega\gamma\alpha\delta\alpha\sigma$* . Scaliger 2 Aufon. Lect. 9 *attubus* facit, & Aufonii epist. 22 legi vult: *Canus, comosus, hispidus, trux, attubus*. Satis placet $\tau\omega\delta\pi\sigma$.

Cui morbus est, id etiam vitiosum est] Sic Carrio. Priores, id etiam vitiosus est. Lincoln. id etiam vitiosus est. Reg. & Rott. idem etiam vitiosus est.

Ageretur, nequaquam, inquit, ita diceretur] Lege cum tribus membranis: *Quamobrem, cum de homine morbo ageretur, nequaquam, inquit, ita diceretur.* Quan-

Quanti ob id vitium minoris erit] Non male: sed quia scripti, quando, videtur auctor reliquisse, quanto ob id vitium minoris erit.

Sues autem fœminas si steriles essent] Rot. & Reg. Sues etiam fœminas.

Putasset necesse non oportere ajunt Trebatium ei edicto apposuisse] Locus satis vexatus. Romæ datum & Gryphio repetitum: putasset non oportere Trebatium ex edicto apposuisse. Aldus, putasset necesse autem Trebatium ex edicto apposuisse. Valcosanus & Ascensius: putasset necesse ajunt Trebatium. Fulvii quoque Ursini codex exsulatū mittit r̄a non oportere, & Lincoln. qui necesse autem Trebatium. Rott. & Reg. putasset necesse esset Trebatium ex edicto apose. Lege: Trebatium contra Labeonem respondisse dicunt. nam cum redhiberi eam Labeo, quasi minus sanam, putasset, negavisse Trebatium ex edicto agi posse, si ea mulier a principio genitali sterilitate esset. In illo negavisse intelligimus ex superioribus dicunt: itaque cur interjicerent r̄o ajunt, nihil erat causę. Negavisse autem, ut mox: Labeo in causa esse redhibendi negavit. Ex edicto agi posse, i. redhiberi mulierem posse: ut paullo ante: Sues autem fœminas, si steriles essent & venum isent, ex edicto adilium posse agi Labeonem scripsisse. Genitali sterilitate Reg. Rot. nec non Fulvianus, sine media præpositione *IN*, ut item supra: si nativa sterilitate sit.

Et r̄a v̄o d̄o quoque dissensum] Sic Gryphius. Romæ & Vennetiis: Demum ope r̄a v̄o d̄o id est de edentulo quoque. Aldus & Valcos. omiserunt r̄a id est edentulo quoque. Sed in scriptis nec r̄ & r̄a v̄o d̄o ullum vestigium est. Et sane quæ sequuntur, id additamentum spernunt segregantque: tantummodo enim de myope pronuntiantur: quum si junctim nominasset ambos & quasi divisionem dicendorum fecisset, de priore sic loquendum habuisset: myopem vel lusciosum alii redhiberi debere. Homo non indoctus quum ad marginem posuisset exemplaris sui r̄a v̄o d̄o, hoc tanquam auctoris in id, quod parabat, exemplar retulit librarius.

Alii enim redhiberi omnimodis debere] A Carrione: olim enim omnino. Ego ut illud haudquaquam improbo, ita ex mera libidine inculcare antiquis incivile censeo. Regius, alii eum. & hoc quoque argumentum est r̄a v̄o d̄o quoque supposita esse. Dein Reg. Rott. Lincoln. omnimodo.

Morbus cum accessu discessuque sit] Ambo scripti decessuque. Cornelius Celsus lib. 3 cap. 3. Alia diem noctemque accessione & decessione implent, alia minus, alia plus: alia cum decedunt, sudorem movent, alia non movent.

Qui non longe videt] Reg: Rot. Lincol. Qui natura longe minus videt. Scilicet natura est imbecillitate oculorum, ut supra lo-

quitur, nativa; non orta ex valetudine.

CAP. 3. *Quingentis fere annis*] Numero rotundo: ut Florus à Romulo in Cæsarem Augustum septingentos computat. Neque aliter MSS. Cujacius tamen *sexcentis* malit ex Tertulliani de Monogamia & Apologetico, 1. Observ. 39. Lambecius, *quingentis plus fere annis*.

Anno V. C. DXXIII] Scriptus uterque, *quingentesimo vigesimo tertio*. At lib. 17 cap. 21 eum annum edit quingentesimum undevicesimum. ad quem annum vide Stephanuum Pighium in annalibus.

Liberum querendorum gratia] Regius, *querendum*. Rott. *querendum*. Ut Ennius Andromeda: *Liberum querendum familia matrem suæ*. Cresphonte: *Ducit me uxorem liberum sibi querendum gratia*.

Carissimamque morum ejus gratia habuisse] Christ. Colerus *morum ejus gratiam*, Parergorum cap. 20. Non videtur necessarium.

Probrosamque habitam eam quæ] Nec Regius nec Rott. nec Lincoln. *quæ eam* utuntur.

Pellex asam Funonis] *Aram* Carrio à Festo in Pellices mutuatus est: *asam* fecit ipse, quod antiquissimos hanc pro canina litera tradatur adamasse. Cæterum scripti ambo, ut superiores editi *aedem*: deinde *agnum*, non *arnum*, quod L. Fruterius in epist. ad Muretum finxit ex Festi *Arne caput*.

CAP. 4. *Qui daturus erat, itidem spondebat daturum*] Non aliter Romana & Veneta. Aldus, Vascol, Gryphius ignorant *quod daturum*. Ignorant & Reg. & Rot. qui præterea cum tertio: *cui ducturus erat*. Lego: *cui daturus erat, idem spondebat*. Nam qui collocaret filiam pater aut puellam auctor, stipulabatur à proco ductum iri. Procus id ipsum, nempe ab sese domum ductum iri, spondebat & repromittebat. Quod sequitur, *mancum & numeris defectum* videtur: *Sed si post eas stipulationes uxor non dabatur aut non ducebatur, qui stipulabatur, ex sponsu agebat*. Nam *quod non dabatur* respicit stipulantem, *quod non ducebatur* spondentem: non igitur nec stipulationes solas, nec solum qui stipulabatur, commemorari sufficit; verum dicendum erat: *Sed si post eas stipulationes sponsionesque uxor non dabatur aut non ducebatur, qui stipulatus fuerat aut qui sponderat, ex sponsu agebat, vel agebant*. Sic sequitur: *quamobrem data acceptave non fuisset uxor*. nam ita scripti, non esset. Item, *quantique intersuerat eam uxorem accipi aut dari*. Denique: *qui sponderat, quive stipulatus erat*. Sic enim scribo, quia *quod* aut in utroque scripto *deest*.

CAP. 5. *Oppositu circum undique aliarum ædium*] Reg. quem sol oppositu circum montis aliarumque ædium nunquam illustraret.

CAP. 6. Quid item tempora præcidanea] Lepidum hoc, sed nusquam lectum. Subseciva novimus tempora, non præcidanea. Nisi putarunt, quia & feriarum temporis rationem habent, ut feria præcidanea, sic & tempora dici præcidanea. Sed in hoc toto capite nihil de temporibus præcidaneis. Quid lectorem moror? Prima syllaba *ro* tempora repetita est posteriore vocis præcedentis. Gellius autem scripsit: quid item porca præcidanea.

Opus esset, *Robigus accederet*] Possis interpretari, præter Jovem & Martem ceterosque deos, & Robigo, ne rubigo, non solum frumenta & arbores, sed nec hastarum & armorum Romanorum ferrum, corrumperet adederetque, fieri voluisse Patres. Meminit ejusdem lib. 5, 12. Sed Reg. & Rott. *robis succideret*. quod præfert Salmasius ad Solinum pag. 1359. & explicat acute ex Festi, *Robum rubro colore & que rubro* (corrigit quasi rubro) significari; ut bovem quoque rusticis appellant, manifestum est. Ubi, ut sæpe nimius & vehemens erat, nihil in his succidaneis vidisse Gellium arguit: à succedendo enim eas dici, non à succidendo. Atqui utraque opinio subscriptores præcos habuit. Festus: *Succidanea hostia appellabatur, que secundo loco cadebatur, quod quasi succideretur, dicta. Quidam à succedendo, non à succidendo dictam putant. Et quam facile in SC. potest scriptum fuisse, robis succideretur? Nec videtur ab alia origine hostia succidanea deduci quam præcidanea, de qua non dubitant, quin à præcidendo dicatur. Festus: Præcidanea agna, que ante alias cadebatur. Item porca que Cereri mactabatur ab ea, qui mortuo iusta non fecisset, id est, glebam non objecisset: quod mos erat eis facere priusquam novas fruges gustarent. Rursum: Præcidere, ante cadere, id est, ante immolare. Nonius Marcellus: Præcidaneum est præcidendum. Varro de vita Po. Romani lib. 3. Quod humatus non sit, hæredi porca præcidanea suscipienda Telluri & Cereri: aliter familia pura non est. Denique vix est in talibus aliquid pro explorato decernere. At à *pro* quam intelligenter, quum advocat: satis habendum censuerunt si quid succidaneis? nam tria illa prima vocabula non ad hoc membrum, sed ad præcedens pertinent, hoc modo: uti procurasset, satis habendum censuerunt. Idque eo sensu, quo apud Livium lib. 22 in sacro vere voto: Qui faciet, quando volet, quaque lege volet, facito: quoque modo saxit, probe factum esto &c. Ita sibi cavebant à piaculis.*

Ante fruges captas] Festus: priusquam novas fruges gustassent. Item, antequam novam frugem præciderent. Forfaniguntur, ante fruges captas. Virgilius tertio Georg. Sed frumenta manu carpes sata.

Dicuntur

Dicuntur *E litera per morem*] Reg. & Rott. dicuntur aliter per morem. deinde, in *literam nam quasi*, sine τφ commutata: ut & Lincoln. Forte: *Succidaneæ autem hostiæ videntur A & E literis per morem compositi vocabuli in I literam versis, quasi succidaneæ appellatæ.*

Id, opinor à vulgo remotum est] Vide ut magni viri obliviscantur interdum pudoris & gravitatis suæ, dum insultant aliis, & nimis volunt plus scire videri. Scaliger ad locum Festi, cuius meminimus: Si Gellius considerasset *præcidaneum sacrum* dici, nunquam miratus esset *præcidaneas* etiam *ferias* dictas fuisse. At, o bone, ubi miratur Gellius *ferias* fuisse dictas *præcidaneas*? Ille vero non hoc miratur, sed, ut sibi fatis, vulgo minus notum, non sibi tantummodo credi vult, sed & Atejo Capitone, atque ita operam dat, ut alii mirari desinant.

Composuit, scripsi. Ibi Coruncanio] Sic in Aldo primo reperi. Romæ & Venetiis dederunt: *scripsi Lib. Cornucario.* Reg. & Rott. & Lincoln. *scripsit ibi Coruncanio.* Emenda: propterea verba *Ateji Capitonis ex quinto librorum*, quos de pontificio jure composuit, adscripsi. Ti. Coruncanio pontifici maximo *feriæ præcidaneæ in diem atrum inauguratæ sunt.*

Non habendum religioni] Sic loquitur & M. Tullius 2 de Officiis: *Nec tamen, ut hoc fugiendum est, ita habendum religioni contrarium, nocentem aliquando defendere.* Lib. 1 de divinat. nec eam rem habuit religioni, objecto signo, ut peritis videbatur, ne committeret prælium. Festus: *Salinum cum sale in mensa ponere, figulis religioni habetur.* Convenit autem hoc decretum Pontificum cum illo Livii lib. 22. *Si atro die faxit insciens, probe factum esto.*

CAP. VII. *Circumfleckeret ut testis est epistola ejus*] Reg. & Rott. & Lincoln. *circumfleckeret ut est epistola*, sine vocabulo *testis*. Scribendum est: ita pronuntiabat, ut præultimam circumfleckeret, teste epistola ejus scripta ad Marcellum.

Circumflexa ponatur, numerus claudus est] Reg. & Rott. *circumflexe promatur.* Lege: nisi tertia syllaba de *Hamibalis* nomine circumflexe pronuntietur. Dein uterque idem liber: *numerus clausurus est.* Rectissime. Sic enim dixit pro *claudicaturus*. *Placuisse autem claudere & producta media & correpta pro claudicare copiose ad Livium disputavimus.* Lincoln. eodem alludit exhibendo *clausus est.*

CAP. VIII. *Manus quidem strenuus & bellator bonus*] Regius, *manus quidem strenuus.* quod forte non adspernabile.

Militariſque disciplinæ admodum peritus fuit] Sic Carrio & Stephanus. Priores, *militariſque disciplina peritus admodum fuit.* Rott.

Rott. *militarisque disciplina præditus admodum fuit. Non postum dedignari olim vulgatum, quod & in Regio esse suspicor. Sic epim Suetonius Claudio 42. Quum utroque, inquit, sermone nostro sis peritus. Ubi etiam nonnulli infuscare voluerunt, paratus fingendo. L. 19 D. de instr. & instrum. arte fabrica peritus.*

Cui esset inimicissimus] Subjungitur statim, quem hostiliter oderat: quorum alterum utrum non potest non esse suspectum. Sed prius MSS. habet auctores: posterius an habuerit, ambiguum reddunt exemplaria, quibus utimur, hic mutila. Regius enim & Rott. quod hominem avarum, cui esset inimicissimus, creari compilet quam hostis vendat. Hunc Rufinum & c. Lincoln. creari compilet quam hostino vendat. Hunc Ruf. Schefferi: creari cuperet quem hostino dat hunc Rufinum. Numquid fuit: creari consulem; Malo, inquit, me inimicus compilet, quam hostis vendat.

Quod decem pondo argenti factitaret] Pondo libras argenti recte Carrio & Stephanus. Sic enim & Regius Rottendorffianusque ac Lincolnienfis: & genus loquendi in Pecunia vetere illustravimus. Sed factitaret nihili est, pro quo recte Freinsheimius ad Flori 1, 18 facti haberet. Quod autem Varronis fragmentum e lib. 2 de vita po. Romani nobis conservavit Nonius: Nihilo magis propter argenti facti multitudinem miserat furandum, quod propter censoriam severitatem nihil luxuriosum habere licebat: ei præclare consuluit Ios. Mercerus, scribendo, is erat furandum. Sensus, quem vir doctissimus requirit, hic est. Hodie, quando Unde habeas, querit nemo, sed oportet habere, & nisi exposito argento abacos rumpas, sordidus & *μειλιχός* audis, necessario furandum est viris nobilibus, si bono modo nimias opes invenire non potuerunt. Felicius agebant majores nostri, quibus furandi (hoc est rempublicam depeculandi, privatos aut fraudandi aut concutiendi) nulla erat necessitas: quippe quos luxuriæ instrumentum, propter quod infames divitiæ petuntur, possidere censoria notio atque animadversio non pateretur.

Ita ut in pleraque historia est] Scripti, uti in pleraque historia scriptum est. Sed & *τὸ Scriptum* omnes editi ante Stephanum: qua auctoritate vel ipse vel Carrio id delerint, ignoramus.

Quod ejus gratiam dedignatus non esset] Genus loquendi non reprehendimus. Plautus Captiv. 5, 3. mos est oblivisci hominibus, Neque novisse, *cujus nihili sit facienda gratia. Cicero pro Plancio. Neque enim ad negligendam meam gratiam debet valere, quod dixit idem vos nec nocentes nec litigiosos esse. Rursum*

sum Plautus Curcul. 2, 3. Scires velle gratiam tuam, noluit frustrarier. [Livius lib. 6. quod ex errore gratiam potius ejus sibi quam suam gloriam petiit. Sed tres scripti codices: quod ejus dedignatus esset: sine *in* gratiam & reverendū negandi. Lambecius igitur: quod ejus gratia designatus consul esset. Idem ex Fulvii Ursini libro notatum habeo: sed & hujus conjecturam esse suspicor. Prior vox, fateor, aut aliqua idem significans, abesse non potest: posterior facile intelligitur, & perinde, ut prior, manum antiquam non habet suffragantem. Sit igitur, quod ejus gratia designatus esset. Sive malis, ejus studio, beneficio, opera.

Verba Ciceronis hæc sunt] Horum usque ad finem capituli in MSS. nullum vestigium est: & dubito, an auctor adscribenda ea judicavit.

CAP. 9. Cujus autem id carmen sit, non scribit] Rott. non refert. neque absurde id verbum repetitum videtur.

Nummosus signat copiam.] Prima vox neque in Reg. neque in Rot. conspicua est: dein uterque, licet parum intersit, significat.

Quorum laus immodesta est] Lege cum Reg. & Rott. quorum laus in modo stat. id est, quæ laudantur, si modica & pauca sunt, quorumque cumulus in vituperationem cadit.

In commentariis, quos de indigenis composuit] Lipsius mallet de indigitamentis, 1 Elect. 7.

Cum castitate cerimoniaque adeunda] Rott. adeundem, sed penultimam litteram V superposita significans corrigendam. Regius etiam & Lincoln. adeundum. Quæ adeundum doctè atque antique, ut pœnas in morte timendum. Varro de re rusti. 1, 17. Præfectos alacriores faciendum præmiis. Et mox: de operariis, qui præstabunt aliqui, communicandum quoque cum iis, quæ faciendæ sunt, opera. Eodem lib. cap. 20 de bubus: quos rudes neque minores trimos neque majores quadrimos parandum. Adde si lubet 1 Observ. 7. Dices numquid ergo & reverendum & reformidandum, tum involgandum. Potuisset utique sic etiam hæc efferre: tamen quia vulgatis hic scripti consentiunt, nihil mutem, & crediderim utroque loquendi genere adhibito ludere auctorem voluisse, præsertim cum *in* Quæ sit ambiguum, & commode ad *in* adeundum, casu quarto, ad sequentia primo accipi possit.

Facta sua spectari oportere, dicta non] Quid opus naturalem ordinem orationis inverti, cum scripti non dicta?

Quamquam hæc quoque incrementum] Reg. & Rott. & Lincoln. hæc cum incrementum. Forte: Cur, inquam, ista omnia nunquam in cul-

culpam, sed in laudem dicuntur, quamquam aequae incrementum suum
nimium demonstrant?

Verba si perpetua atque infrumta] Et scripti & antehac editi:
perpetua atque infinita. quod omnino necessarium est. *ἀνεπεξί-
λοζία* enim significat. Si roges Carrionem, cur *infrumta* ma-
luerit, nihil habebit respondere, quam quia minus vulgare
vocabulum est, etsi ad mentem auctoris nihil faciat.

Quanto majora auctioraque sint, etiam tanto] Rott. sunt in ito
etiam tanto. Reg. into etiam tanto. vel inuito. Scribe: sed quanto
majora auctioraque sunt, multo etiam tanto laudatiora sunt. Plautus
Menech. 5, 2. si ille quid deliquerit, Multo tanto illum accusabo,
quam te accusavi amplius. Sticho 2, 2. Nimio impertior multo
tanta plus quam speres. Apulejus Apolog. Accipe aliud pari qui-
dem stulticia, sed multo tanto vanius & nequius excogitatum.

CAP. IO. Ex consulari loco sententiam] Hinc colligit vir & τὸ πρῶτον
primum sententiam rogatum consularem, qui quod plures
consulatus gessisset, primæ sententiæ fuerit, & Princeps senatus
appellaretur, tum princeps sententiæ, teste Cicerone de haruspi-
cum responsis. Atqui non tradit Gellius principem senatus di-
ctum, qui plures consulatus gessisset; neque id verum est, sed
princeps senatus habebatur, qui primus à censoribus esset in
senatum lectus. Rursum Cicero non docet istum talem *princi-
pem sententiæ* appellatum: nihilque ibi reperit, quod huc per-
tineat, nisi senatum aliquid statuisse principe Cn. Pompejo
sententiam dicente. Quem tum primum rogatum facile con-
cesserim: sed is adeo non fuit princeps senatus, ut ne senator
quidem fuerit. *Principes sententiarum* alicubi nominari memini
eos, qui primi aut in primis ut plurimum rogarentur. Ne-
que aliter Cicero 3 de Orat. ab eo viro quem quarimus auctorem
publici consilii & regendæ civitatis ducem & sententiæ atque elo-
quentiæ principem, in senatu, in populo, in causis publicis esse vo-
lumus. Quemadmodum apud Iustinum & alios principes Theba-
norum Ismenias, princeps Elicorum Hellanicus, id est, unus è pri-
moribus. Sed quemquam unum & solum perpetuo fuisse ac
dictum esse principem sententiæ, ut erat per quinquennium &
appellabatur princeps senatus, nusquam ad hoc traditum obser-
vavi.

De officio senatoris] Operarum errorem in Carrionis & Ste-
phani editione censeo, quum & in scriptis & antiquitus im-
pressis sit senatorio.

Rem quam consulebatur] Colerus ad Valerium Maximum
corrigit, quam consulebat. Quid opus? Sed Reg. & Rott. quæ
consulebatur. Cicero 10 famil. 22. propter tarditatem sententiarum
moramque rerum cum ea, quæ consulebantur, ad exitum non perve-
nissent.

nirent. Pro Muraena: *Quae consuluntur autem, minimo periculo responduntur.*

Ejus rei gratia ducende] Colerus expungit *re ducende*. Injuria: est enim ut ducere comitia, ducere bellum, ducere iudicium.

Quicquid vellet alii rei] Jo. Meursius Anim. Misc. 4, 9, tenet *ali rei*, tanquam ab alis pro *alio*. Sed scripti plane: *quicquid vellet alia rei*. Quod mutandum non fuit. Caelius apud Priscianum lib. 6. nullius *alia rei*, nisi *amicitiae causa*. Noster 9, 4. emoriantur repente haec omnia nulli *alia cause obnoxia*.

Prehendi loquentem] Scripti *prendi*

CAP. II. De Pythagora memoria commendavit] Reg. memoria mandavit. Et id sufficere puto, ut cap. 13 hujus libri.

Opinio vetus falsa] Reg. *Opinio vetus & falsa*.

Ἐπεὶ δὲ νῦν ἴσμεν ἅμα ἡμῶν ἵσμεν ἅμα ἡμῶν ut esset ἀπὸ τοῦ ἵσμεν καὶ ἀναμῶν ἵσμεν. Sed forte melius H. Stephanus, ἵσμεν καὶ ἀναμῶν ἵσμεν.

Quod habet inflammationem magnam is cibus] Editiones antehac: *quae res habet inflationem magnam. is cibus tranquillitatem mentis quaerentibus constat esse contrarius*. Ex Ciceronis, quae nunc existant, exemplaribus videtur mutationem sumpsisse Carrio: quamvis ibi quoque sit, *tranquillitati mentis quaerenti vera*. In scriptis nihil video ab editis olim distans, nisi quod *contrariam* Rot. quoque Reg. & Lincoln. non *contrarius*. Itaque suspicor, si non apud ipsum Tullium, apud Gellium dumtaxat fuisse: *ne faba vescerentur, quae res habet inflammationem magnam, tranquillitatem mentis quaerentibus contrariam*. Nam illud, *quae res*, non est plebejum, sed alibi & ipsius Ciceronis, ut notavimus; Observ. 24. Ad Atticum 4, 10. *Ego hic pascor bibliotheca Fausti. Fortasse tu putabas his rebus Puteolans & Lucrinensibus. ne ista quidem desunt. Vix est ut non horum verborum explicatio sit is cibus. quo in contextum interjecit & constat esse, ac barbare fecit contrarius aili & contrariam. Quid est autem, cum triumphet Stephanus inflammatione pro inflatione, quam tenent omnes libri, subjecta? Vide Lud. Nonnium de re cibaria 1, 9*

Aristotelis philosophi auditor] Reg. *Aristoteli*. Ut post paullo carmina Empedocli. Sic enim etiam hujus terminationis vocabula in casu patrio inclinabant. Et Sophocli, Eurupidi, Orestii, similiaque noster alibi.

Verba ista Aristoxeni subscripsi] Regius *ipsa*.

Κινῆσιν τε τὸ εἶναι καὶ Ἀρξοπέλειον] Gebhardus notavit in Latino

Iarino *κυνήκων τε γδ εἰρη* neque aliter Romana & Veneta editio- nes. Aldus mutavit, &, puto, jure.

Cognovisse ex *Xenophilo*] Lenius scripti: e *Xenophilo*.

Comœdia quæ *Pythagoræ Vita* inscribitur] Rot. *pythagoræ via* in- scribitur. Reg. & Lincoln. *pythagoræ via*. Cum *βίη Πυθαγοῦ* historicus, non comicus, titulus videatur, & *Athenæus* lib. 3 laudet *Alexin Πυθαγορείδου*, Gellium quoque edidisse, quæ *Πυθαγορείδου* inscribitur, probabiliter censet Th. Rei- nsius 3 Var. 3.

Qui disciplinas *Pythagoræ* secutus est] Rutgerfius 4 Var. 19 quo. Secutus ab Aldo est & firmant scripti. Ro. & Ven. secta- tus.

Κάμων legumentum vulgo dici] Rot. *cianius*. Lincol. *cianius*. Dein Rot. *legumentum* dicitur. Lincol. *legumentum a vulgo dicitur*. Regius, *legumentum dicitur a vulgo dicitur*. Nimirum le- gendum: *Opinati enim sunt plerique Κάμων* (puta in versu *Empedoclis*) *legumentum* dici, ut a vulgo dicitur.

Qui diligentius *inquisitiusque*] Et hoc *Carrionis*; nam scripti & editi veteres, *diligentius scitiusque*. Alludit Lincoln. qui *satusque*.

Quia sint eis τὸ κύνει δεινὸ καὶ αἰπὸν ἢ κύνει] Rot. quod sint Gr. & *genitura*. Reg. quod sint αἰπὸν ἢ κύνει & *genitura humanæ vim* præbeant. illa eis τὸ κύνει δεινὸ καὶ non agnoscit. Lincoln. quid sint.

Itcircoque in *Empedocli versu*] Hoc ab Aldo est. Ro. Ven. Gry. *iccircoque Empedoclem*. Scripti, *iccircoque in Empedoclem*, vel in *Empedocle*. Lege: *iccircoque & Empedoclem versu isto*, non a fabulo edendo, sed a rei *veneræ proluvio voluisse homines deducere*. Nam in minuta scriptura, quoties compendia secta- tur, inter præpositionem istam & conjunctionem parum in- terest.

Piscibus nonnullis abstinere Pythagoricos Plutarchus] Reg. & Rot. *piscibus nullis*, Lincoln. *piscibus nullis*. dein nomen phi- losophi *Charonenis* nescit hic Rot. atque id sane potest inte- gro sensu abesse. Sed neque de *nonnullis* neque de *nullis* *Plutar- chus*, *Locus est 8 συμποσ*. ubi legis, *ἐπὶ δὲ μέλιττα ἢ ἰχθύων ἀπέχεσθαι*. Et, *ἀλλὰ μὲν ἐστὶν ἐπεὶ μετρίως περιουρημένοι, καὶ γὰρ Δία δίδουσι, ἰχθύων δὲ μὴ γβίσασθαι τὸ παρεπὶν ἰσομένεσιν*. Et, *ἢ ἢ Πυθαγορείων περὶ ἰχθύων ἀπέχεσθαι*. Numquid igitur fuit: *pisci- bus nullis non*: aut *piscibus μέλιττα abstinere*.

Cui nomen fuerit *Alce*] Non incommoda vox *Ἀλκή*, Lin- coln. tamen alio: Reg. & Rort. *Alco*, quasi fuerit *Ἀλκῶ*, ut *Ἀλκῶ*.

CAP. XIII. Proditum hoc a plerisque est] Reg. & Rot. *Cre- ditum*. Melius, nam *proditum & memoriæ mandatum sensu nihil*

differunt. Lib. 9, 7 *Vulgo & scriptum & creditum est folia olearum & c. Ibidem verbum substantivum mihi suspectum.*

[*Ischiaci cum maxime*] Liber uterque *ischia cum maxime*. Scribere, *ischiacis, cum maxime*. ut referatur ad *τὸ μίνυι dolores*.

[*Viperarum morsibus tibicinem*] *Lincoln tibicinum*. Reg. & Rot. *tibicinium scite modulateque adhibitum mederi*. Haud dubie *suavius*. Apulejus in *Floridis*: *Marsyas cum in artificio patrisaret tibicinii*. Et de *Antigenida*: *cum eset in tibicinio apprime nobilis*. Eadem vox forsitan restituenda *Frontoni* apud *Sospitrom* in *Duum* lib. 1. *Vestrorum duum principem & gnarum modulorum & tibicinii*. *Vulgo doctum & navum & tibicinum*. *Vfus quoque noster* lib. 1 cap. 37.

[*Refert etiam idem Democriti liber*] *τὸ idem Carrionis est emblema*. nam priores omnes, *Refert & Democriti*. *Scripti, Refert etiam Democriti*. *Adjectum illud idem, ut sanarent vitium, quod luxando periodos & male distinguendo, verboque est interponendo contraxerant*. Sicigitur omnia concipe: *Creditum hoc a plerisque & memorie mandatum, ischiacis, cum maxime doleant, tum, si modulis lenibus tibicen incinat, minui dolores, ego nuperrime in libro Theophrasti scriptum inveni*. *Viperarum morsibus tibicinium scite modulateque adhibitum mederi, refert etiam Democriti liber*.

[*περὶ λοιμῶν ἢ λοιμικῶν κριῶν*] In utroque scripto hæc Græca defunt. *Ro. Ven. Ald. Vasc. Gryph. ἢ λοιμῶν κριῶν*. Vnde *Hier. Magius ἢ λοιμῶν κριῶν* (quod & *Gryphii* margines habent) reprehensum *Reinesio* 2 *Var. Lect. 1. Carrio, an Stephanus, fecerunt, quod editur*. *P. Lambecius e Diogene Laërtio: περὶ λοιμῶν κριῶν α β γ*.

[*Plurimis hominum morsibus medicinam fuisse*] Ab *Aldo* *morsibus* est: nam *Ro. Ven. Vasc. morbis, Regius cum Rottendorf. plurimis hominum morbidis*. Recte omnino: affectos intelligit, *agrotos*. *Varro, de re rust. 16. cum sunt apes morbida propter primores vernos pastus*. *Plinius lib. 8 cap. 26. atque ita profusio sanguinis morbidum alias corpus exponerat*. Sed & utraque membrana, *medicina fuisse, ut Plinio toties remedio esse*. *Quod cur spernamus, nihil est causæ*.

[*Tanta prorsus est adfinitas corporibus*.] *Parum refert, sed quæ libido mutandi vetera? Scripti enim hoc ordine verborum: Tanta prorsus adfinitas est corporibus hominum, mentibusque & propterea vitii quoque aut medelis animorum & corporum*.

GAP. XIV. De Hostilio Mancino adili & Mamilla] *Reg. Mancino edilium & Numquid adili, ut & Mamilla*.

[*Et in hanc sententiam*] *Rot. Regiusque, & in hac sententia. Delenda præpositio, quæ inserta est ab aliquo dubitan-*

te, ET an IN nota compendii duarum literarum in minus characteribus significaret.

Diem ad populum dixit, quod de ambulacro] Scripti: dixit & quod & ambulato. Lege: Is Mamilie meretrici diem ad populum dixit eo quod de tabulato ejus noctu lapide ictus esset. Juvenalis: tabulata tibi jam tertia fumant. Noster 15, 1. insulam quandam occupatam igni, multis arduisque tabulatis editam. Prævertit hoc monere Salmasius ad Solinum p. 1218. Statim uterque: vulnusque ex eo lapide ostendebat, non ostentabat.

Eum sibi fas recipere non fuisse in æde sua] Carrionis, opinor, est: nam non fas & scriptis & editis prius exfulat. In marginibus Gryphii alii visum non fuisse, alii non voluisse. P. Scriverius, Animum sibi recipere non fuisse. Quæ omnia non intellectu exquisito sermone, de quo diximus 4 Observat. 8. Magis autem foret ex usu loquendi, in ædes suas. etsi Rott. eum sibi recipere non fuisse æde sua. ubi si possis admittere ædes suas, dictum foret, ut recipere domum.

CAP. XV. Verborumque facundia & novandi studium] Reg. & Rot. Verborumque findi. Monstrant, verborumque fingendi & novandi studium. id est, verborum fingendorum & novandorum, vel verba fingendi & novandi. Sic enim loquebantur. Plautus Captiv. 4, 2. Nominandi tibi istorum erit magis quam edundi copia. Varro 2 de r. rust. 1. sive enim aliud quod fuit principium generandi animalium. Cicero Phil. 5. Agitur utrum M. Antonio facultas detur opprimende reipublicæ &c. urbis, agrorum suis latronibus condonandi. Noster lib. 16, 8. sui magis admonendi quam aliorum docendi gratia. Ad rem pertinet, quod Pindarus Ολυμπ. 3 optat εἶναι δημοκρατίας ἀναρχεῖσθαι ποδός φασ & ἐν Μείσων δῖ φρα. Scholiastes, λόγων νετροπρεπῶν ὄψεως ἐν τῷ ἀνωτέρω.

Atque ibi non primum causam sed querelas] Reg. Lincoln. & Rot. ibi cum primam causam. Corrupta hæc certum habeo: ut commode instaurentur, ambigo. Nisi forte: Atque ibi post primam causam pro secunda querelas dicit.

Eam rem dicendam magis ajuunt quam arduam] In scriptis ignoratur particula magis, nota veterum elegantia.

Non opinionis aliene erroribus] Rot. aliæ. ut hoc ipso libro restitimus aliæ rei. Nec pejore sensu opinionis aliæ error dicitur quam diverse opinionis error. Opinio diversa & opinio aliæ, est alius opinio, adversantis aut dissentientis sententia.

Quod Græci δυσχερῆς aut χαλεπὸν appellant] Neuter scriptus habet δυσχερῆς aut. Rott. quod Græci Xalepon appellant. Uterque autem intractabile, ut olim edebatur, non intractabile.

CAP. XVI. Romani generis disertissimos] Carrionis & hoc.

Scripti & olim editi doctissimi. Hæc laus illis convenientior.
Lib. 3, 12. a P. Nigidio doctissimo viro. Hoc lib. 4 cap. 9. Nigidius Figulus, homo, ut ego arbitror, juxta Varronem doctissimus.
Lib. 17, 7. P. Nigidius civitatis Romana doctissimus.

Non aliter locutos esse & scripsisse] Rott. elocutos. Lib. 5, 9. planeque & articulate elocutus est.

Causa quæ est mortua] Reg. & Rott. quæ est emortua.

Dativus singularis litera finitus I] Rott. Dativus singularis I litera finitus.

Cum igitur, inquit, in casu] Verbum nescit Rott.

Non victui & anui] Rot. non victui nec anui.

In Dolabellam actionis III. Ibi isti] Carrionis foetus. Romana, actionis illubusti. Aliæ, actionis illibusti. Reg. & Rott. actionis in libusti. Scribe: Item in Dolabellam actionis III lib. 1. Isti, quorum in ædibus fanisque posita & honori erant & ornata. Quemadmodum Ciceronis duæ sunt actiones in Verrem, & posterioris libri quinque.

CAP. XVII. In hoc quoque prima verbi præpositio] Carrionis manus. Ante illum: In hac quoque prima verbi præpositione ob eandem causam producunt. In quo nihil aliud mutari jubent membranæ quam producitur in producunt & prima in primi, Scilicet quod inchoat versum Lucilii. Nam quod de præcedente versu vulgo additur & jam, nec in Reg. nec Rot. nec Lincoln. visitur. Intelligimus autem producunt literam O: quemadmodum paullo ante, Objiciebat O litera producta.

Hinc humilem & sufferctus posteriorem] Scripti huic. non hinc. Deinde Ro. Ven. Ald. Gryph. suffercatus posteriorem. Vascof. & Ascensius suffeetus. Gryphi margo, suffraetus. Vulgatum Carrionis est, ut puto, & sequitur Fr. Douza: etsi nihil tinniat sufferti. Reg. & Rott. suffer citus. Fortasse: Subjicit huic humilem & Sufes catus posteriorem. Exemplum aut historiolum Carthagine petit, & Magistratum Punicum ait prudenter in locum nescio cujus nobilis & contumacis aut ignavi suffecisse hominem humilem & fortunæ inferioris, sed strenuum atque idoneum.

Et præteritum non icit sed jecit] Reg. & Rott. verbo auctiores: & præteritum non Icit facit, sed lecit. Neque aliter Ro. & Veneta. Aldus delevit primus; cum alii secuti.

Sed reddit eam positu longam] Videtur esse, quam alioqui positione longam dicunt. Rott. tamen & Lincoln. pro situ, quod etiam in Palatino ja. Gebhardus notavit 2 Antiq. l. 4.

Ut quod apud Virgilium] Reg. Rot. Lincoln. ignorant quod. An igitur & invenimus delendum?

Metri causa protendat] Iidem tres, metri gratia.

Deum

Deum sublimes subices] Festus: Subices Emius in Achille pro
 subjectis posuit, cum dixit: nubes * Per ego deum subices humidas
 Unde oritur imber sonitus aërio spiritu. Reg. Rottendorfianus.
 que, sublimes subices humidas: ut & apud Nonium. Non enim
 tantum Sublimis antiqui dicebant. Attius Phinidis: Aut sepe
 ex humili sede sublimes volant. Sallust. 3 histor. sublimes ne-
 bula cælum obscurabat. Idem probarunt & Ios. Mercerus &
 Ger. Io. Vossius. Spiritu e Festo Carrionem sumpsisse puto:
 nam scripti & ante illum editi: Sonitu saevo & strepitu.

Pacuvius item in Anchise] Rott. quoque, in Chryse. quod
 ex Regio jam promptit & merito laudavit Lambecius. Lincol.
 in chise.

CAP. XVIII. Quam fuerit altus animo atque magnificus] Scri-
 be cum Reg. & Rott. altus animi. Ut egregius animi, felix cura-
 rum & similia.

Conscientia nixus pluribus rebus] Ante Carrionem editi cum
 scriptis: conscientia subnixus. Quod male truncatum, quum
 sit idem quod confidens, elatus, in utramvis partem. Livius
 lib. 4. ubi illi patricii spiritus, ubi subnixus & fidens innocentie
 animus. Silius lib. 4. Subnixus rapto plebeji muneris ostro. Dein
 Rott. plurimis rebus que dixit queque fecit declaratum est. Ubi
 rebus que debetur Carrioni, & defenditur iis, que nota-
 vimus; Observ. 2. nam priores, que dixit queque fecit. Al-
 terum sancit & Regius. Lincoln. que dixerit queque fecit.

Quedam item alia crimini daret] Non male. Livius lib. 1.
 Crimini maxime dabant in Numitoris agros ab his impetum fieri.
 Sed tres scripti crimina. Numquid crimina jaceret?

Eamus nunc protinus] Reg. & Rot. hinc. Forfan tota oratio sic
 constitit: Ne igitur sumus adversum deos ingrati, censeo relin-
 quamus nebulonem hunc, & eamus hinc Jovi optimo maximo gra-
 tularum. Habes autem hic verbum gratulari ea proprietate, de
 qua diximus 2 Observ. 19.

Que ad sententiam de Scipione dicendam] Superiores cum
 scriptis: ad sententiam de Scipione ferendam. Et hoc magis ju-
 dicialia verbum, quum alterum senatorium sit. Cicero pro
 Cluentio: sua illum sententia, quam palam omnes latari es-
 sent, condemnatum iri. Lib. 4 in Verrem: de quo vos sententiam
 per tabellam feretis.

Petillius quidam tribunus plebei] Reg. & Rott. Petillii qui-
 dam tribuni: deinde comparati in eum atque inmissi desiderabant.
 ut observavit Salmastius ad Solinum pag. 1222. Sed quod ille
 Petillios dictos vult pro Petillio, ut apud Græcum illum,
 Εἰρηθεῖς Ἐκτοπέρι τῆς ἑξῆς Σαπρωδῶν. sefellit summum virum me-
 moria, Livius lib. 38. P. Scipioni Africano, ut Valerius Antias

auctor est, duo Q. Petillii diem dixerunt. Valerius Maximus lib. 3 cap. 7. Diem ad populum M. Nævius tribunus plebis, aut, ut quidam memorant, duo Petillii dixerant. Ex Livii verbis etiam possis suspicari nostrum scripsisse: Petillii Quinti tribunus plebei, pro eo quod est Petillii quidam. Lincoln. petunt quidam tribuni &c. comparati i. e. a. inmissi desiderabant.

[L. Scipioni Asiatico fratri] Rott. Asiaco fratri. Regius, Asiaticum fratri. Lincoln. Asiaticum fratre. Prorsus puto Gelium scripsisse: L. Scipioni Asiageni. quod cognomen ei & apud T. Livium restituumus.

[Allatum, ut palam recitaretur] Et hoc Carrionium. Ro. & ceteræ: Ille tum ut palam. Scripti, illatum. Repone: Illi tum [sc. Petillii tribuni plebei poscere vel desiderare] ut palam recitaretur & ad ararium deferretur.

[Cui salus imperii ac reipub. accepta ferri deberet] Veneta, accepta fieri. Et hoc malo. Norat enim Gellius auctores, quos ille in scribendo sectabatur acceptum referre quam ferre dicere maluisse. Vide quæ ad majorem Plinium annotavimus.

[Ab eo ratio pecuniæ prædaticæ posceretur] Scripti ejurant tamen ab eo, & pro ratio habent ratione. Recte igitur Carrio: rationem pecuniæ prædaticæ posceretur, nisi rationes malis, ut rationes in eo scriptas esse. Posci aliquid, ut doceri aliquid: quia & poscere aliquem aliquid, ut docere aliquem aliquid, dicimus. Sic exigi portorium, de quo noster alibi.

CAP. XIX. [Advertimusque hinc elici tarditatem] Rott. a due ternius que aut eluci tarditatem. Quod addo, ut agnoscat fides librarii, quod non intelligebat, corrigere religioni habentis, & ut literas adsequi poterat, reddentis, quamquam discerptis vocibus. Nihil enim aliud vult quam quod e Regio doctè collegit Salmasius ad Solinum p. 1780. hebetiores fieri ad veteri usque aut eluci tarditatem. Festus: Elucum significat languidum ac semifomnum, vel, ut alii volunt alucinatorem & nugarum amatorem. Ex Gellio apparet affectum potius quam personam significare, ut sit languor & marcor semifomni. Sic & libro 16, 2 elucum interpretatur tarditatem quandam animi ac stuporem. Neque hinc abest Tertulliani de corona: Liberum apud Egyptios Osirin Harpocraton industria hederatum interpretatur, quod hederæ natura sit cerebrum ab eluco referre Seneca epist. 83, illam ignoratorem sui, vertiginem capitis, tecta ipsa mobilia velut aliquo turbine circumagente totam domum.

[Capyt aut de liberis educandis] Ios. Mercerus correxit Catus,

ut

ut apud Nonium persæpe liber hic appellatur, & Gellio ipsi lib. 20, 10. Idem animadverit Gerh. Io. Vossius in Originibus adversus Aufonium Popmam, qui voluit Cato.

CAP. XX. *Inter censorias [severitates] Scriptus uterque Intercesorum.* Ergo lege: *Inter censorum severitates.*

Censor agebat solenne de uxore] Scripti acebat. Legendum, adigebat Lib. 7, 18. Hos, priusquam proficiscerentur, iusjurandum adigit. Lib. 16, 4. Cum delectus antiquitus fieret & milites scriberentur, iusjurandum eos tribunus militaris adigebat. Seneca epist. 96. deinde facile cætera exiguntur mandanturque iusjurandum adactis. Sic & Fulvius Ursinus, immo P. Ciacconius ad Cæsarem lib. 1 de bello civili. Dein scripti, de uxoribus, quem admodum & editi ante Carrionem. Sed & Rott. Verba erant ita concepta; cum Aldo & Vascosano: nam Rō. & Ven. Verba hæc erant ita concepta.

Et canicula] Probabiliter Lipsius: & canalicola, 2 Ele&. 3. Festus: Canicole, forenses, homines pauperes dicti, quod circa canales fori consisterent. Iuvat Plautus in Curculione:

Is locum esse sibi joci dicendi ratus] Lincoln. joci dici ratus. Rot. sibi oci dicunt ratus. Regius: joci dicunt iratus. Palam monstrant, joci dicundi ratus.

Censor dixisset, Tu ex animi tui sententia] Sic Carrio. priores Et tu, quemadmodum superius quoque. Scripti rursus, censor dixisset, Ut tu ex animi tui sententia. Hæc enim particula huic rei propria est. Vide 4 Observ. 14.

Sed non ex animi tui sententia] Quæ vero causa esset censori invidendi matrimonio hominis? Recte scriptus uterque: Habeo equidem, inquit, uxorem, sed non hercle ex animi mei sententia. Vbi peccavit etiam vel Carrio vel Stephanus, quum non hercle, quod priores editiones salvum habebant, sustulit.

Atque mihi prope, ut plecteretur, fuit] Non putarunt impleri sententiam, nisi prope suo inculcato. Tu vero auctoribus membranis id dele. & veterem scripturam non aliter intellige, parum scilicet abfuisse, quin plecteretur.

Vagi animi foret & allucinantis] Reg. & Rot. alucinantis, ut id verbum scribendum esse disputavit Salmasius.

Sed cum ille dejerasset.] Reg. Rot. Lincoln. dejurasset.

Populum adhortaretur] Accessio Carrionia. nam script. & olim editi hortaretur.

Masfurus in septimo memoriali] Reg. in septimo memorum memoriali. Rott. in septimo memor memoriali. Neuter memorabilem. Lincoln. quoque memoriali.

Equum Staius meus servus] Reg. & Rott. plane: Equum Staius

tius nihil servos. Lege : quoniam , inquit , ego me curo , equum Statius nihili servos. hoc postremum terminatione antiqua pro servus. Sic lib. 17, 6. quod cum servus nihili petendæ pecuniæ causa compellaret. quem paullo ante dixit nequam & nulli pretii. Plautus Menæch. 5, 6. Recordetur (bonus servus) id , qui nihili sunt , quid iis pretii Detur ab suis heris.

A D LIB. V.

C A P. I. Musonium philosophum solitum dicere accepimus] Et Reg. & Rottendorffianus & Lincolnienſis τῶ dicere nuntium remittunt. Aliquid latet. Forte : Musonium philosophum locutum accepimus.

Si clamitant etiam si vocum] Et calamo propagati & typis ante Stephanicam : si clamitant etiam si gestiunt si vocum. Vbi nã gestiunt si induxerunt, quia id verbum paullo post adhibetur. Suspicio pro illo gestiunt alterutro loco fuisse exsiliunt. Hoc enim quoque faciebant. Quintilianus Instit. 2, 2. Minime vero permittenda pueris , ut sit apud plerosque asurgendi exsultandique in laudando licentia. Et mox : At nunc proni atque succincti ad omnem clausulam non exsurgunt modo , verum etiam excurrunt , & cum indecora exsultatione conclamant.

Quibusdam quasi frequentamentis] Sic & lib. I cap. II. si , ut plamipedi saltanti , ita Graccho concionanti numeros & modos & frequentamenta quadam varia tibicen incineret. Scriptus tamen uterque fretamentis. unde Salmasius conjiciebat irritamentis.

Scias & qui dicit & qui audit] Alii , audit. Reg. & Rot. audiunt. Dicit enim unus , audiunt multi.

Neque illic philosophum loqui] Membranacei ambo : neque illi philosophum loqui. Hoc quoque Plautinæ indolis. Amphitruonis prol. Quæ illi ad legionem facta sunt. Captivus 2, 2. Me saturum servire apud te sumptu & vestitu tuo Potius , quam illi , ubi minime honestum est , mendicantem vivere.

Animus is , inquit , audientis philosophum] Scripti nesciunt pronomen ; nec sane , quid huc faciat , apparet.

Si quæ dicuntur utilia] Conditionalem particulam inseruit Carrio. Scripti & prius editi , philosophum quæ dicuntur. Igitur Lipsius 2 Elect. 3 tentat : quæ dicundo utilia. Malim : Animus , inquit , audientis philosophum dicentem , quæ utilia ac salubria sunt.

Prolixe profuseque laudandi] Sic membranæ utræque. non profundeque , quod venditat e Palat. Gebhardus 2 Antiq. lect. 11.

Sucto-

Suetonius Nerone : *A quibusdam ex his rogatus , ut cantaret super canam , exceptusque effusus , solos scire audire Græcos ait.* Plinius lib. 6 epist. 26. *Anno quidem effusse , iudico tamen.*

Atronitos & quasi obstipidos] Quid voluit Carrio cum suo *obstipidos?* nisi occasio præbenda fuit bono Schegkio , ut *obstipidos* juxta in subjiceret. Recte scripti & editiones præcæ , *obstipidos*. Plautus Milite 4, 6. *Quid stas , obstupida ? quare non pultas ?*

Vocis permanantibus] Regius addit *ως φαε* quod indicium videtur Græca quædam suis attextuisse Gellium , quæ perierunt. Sed facile possunt restitui ex *Οδορ*. N principio :

Ως φαετ' οι δ' αρα παύλες αυτην ελενοστο σιωπή
Κηληδμή δ' ελενοστο ηετα μιζαρεχ σιουελα.

CAP. II. *Qui Bucephalus appellatus est]* Regius *Bucephalus*. Et mox in ipsa narratione : *Capite & nomine Bucephalus* , non modo Reg. & Rot. sed etiam Ro. Ven. Aldina editiones. Vascosanus mutavit. Et sic in optimis fere libris id vocabulum terminatur : sic Strabo , Curtius , Oppianus. Sic etiam Plinius lib. 8 cap. 42, etsi vulgo id non appareat : *Bucephalan cum vocarunt*. Ita MSS. etiam vulgares.

Æris nostri summa est HS CCCXII] Reg. & Rot. expressis literis : *sestertia trecenta duodecim*.

Ab alio nisi a rege] Reg. nisi ab rege.

Vulneribus alte in cervice] Scripti *altis*. Seneca Troadibus : *Alto nefandum vulneri ferrum abdidit*.

Et deinde jam *superstitis securus q. cum s. h. solatio exspiravit]* Scripti , Romana , Veneta ; *domini iam superstitis securus* , quasi cum sensus humani solatio , animam exspiravit. Quæ mens Aldo fuit , ut hoc , quemadmodum fecit , interpolaret ? Quæ Carrioni aut Stephano , ut una cum Vascosano & Gryphio interpolanti aurem præberent ? *domini e Palat. etiam protulit Gebhardus 2 Antiq. Lect. 1. Animam autem exspirare dixit & lib. 3, 15. cognito repente insperato gaudio exspirasse animam.*

Atque ob equi honores] Scripti *idque*. Dein *Bucephalon & illi* quidem : vix tamen est , ut non *Bucephalen* scripserit Gellius , quod & Salmasio visum ad Solin. p. 893. etsi sint , qui & isto modo appellant.

CAP. III. *Libro illi suo inclito]* Quis neget operæ pretium fecisse Carrionem & Stephanum , quum sic maluerunt quam cum scriptis editisque ante ipsos , *libro suo illi inclito ?* Reg. Rot. Lincoln. *scripsit pro inscripsit*.

Quod genus Græci βασιλειστας vocant] Excogitatum ab aliquo ,

in cuius exemplari Græca vox deerrat. Præclare Regius : quod genus Græci ἀξδοπίδος vocant.

In *Abdera oppidum*] Ternæ membranæ sine præpositione : rure *Abderam oppidum*. Dicebant autem τῆς Ἀβδῆνῆς. Ergo scribendum : *Is de proximo rure Abdera in oppidum, cuius popularis fuit, &c. Abdera in oppidum ut apud Tacitum, Capreas in insulam se abdedit. Vide ad Livii librum 28, 42. Auctor bello Africano : Itaque postquam castris non potuerant potiri, Uticam se in oppidum coniecerunt. Valerius Maximus lib. 1. cap. 1. Atque in id Virgines, & sacra imposta omisso capto itinere, Care in oppidum pervexit. Vbi non agnosco, quod agnoscit ex uno libro Colerus lubens, Care oppidum.*

Vincturam posituramque ligni] Carrionis hoc. Plinius 16, 37 de salicis generibus : *aliæ (pariunt) virgas sequacis ad vincturas lenticiæ. Scripti tamen & superiores editiones, juncturam.*

CAP. IV. Et *Iulius Paullus vir*] Omnes ante Stephanum : *Paullus poeta vir memoria nostra doctissimus. Nec secus scripti. Hunc titulum Paulo cur inviderint, ipsi viderint. Certe noster & lib. 16, 10. Iulium Paullum poetam memoriæ nostræ doctissimum. Lib. 19, 7. Iulius Paullus poeta vir bonus & rerum literarumque veterum impense doctus.*

Doctissimus confederamus] Scriptus uterque, *consideramus. Et sic interdum malebant. Cicero 3 de Orat. in silvam venit, atque ibi magna cum audientis expectatione considitur. Lib. 2 de Legib. sed si videtur, considamus in umbra.*

Fabii annales, bonæ atque sinceræ vetustatis libri] In omnibus exemplaribus sic interpunctum video. At aut tollendum comma post *annales*, aut alterum addendum post *vetustatis*, si mentem auctoris assequi volumus. Non enim ille dicit *Fabii annales*, qui essent libri bonæ & sinceræ vetustatis, sed libros *annales Fabii*, qui bonæ & sinceræ vetustatis essent. Et ita gaudet loqui cum Sempronio Afellione, ex quo advocat hoc libro cap. 18. *Annales libri tantummodo, quid factum quoque anno gestumque sit, ea demonstrabant. Item, neque seignores ad rem perperam faciendam annales libri commovere quicquam possunt.*

Ni in una nuspiam litera delictum esset] Et scripti & olim editi : *si in una uspiam litera. Carrio alterum de conjectura fecisse videtur, ex eo, quod Pithæus, Brissonius, alii monuerunt sponsones fere particula Ni conceptas fuisse. Neque immemor hujus formulæ potuit esse noster, qui lib. 7, 11, ex verbis Africani minoris ter repetitum ponit : ni hoc ita est, quis spondet mille nummum? Et lib. 14, 2, ex oratione M. Catonis : ni vir melior esset Gellius quam Titius. Sed illud nuspiam meliori*

ariate

etate sermonis Latini nusquam : nec Gellium id adicere voluisse credibile est. Aut igitur faciamus *nusquam*, aut, *ni in nulla usquam litera delictum esset.*

Alio quoque loco ita scripti] Vix est, ut hic non sit aliquid mutili & defecti. nam scripti *nā alio quoque loco* ignorant. Preterea hoc ipsum exemplum non Fabii annalibus, sed Varronis humanarum rerum lib. 16 acceptum refert Nonius Marcellus : etsi vulgo ibi *duodevicesimo*, sed *duoetvicesimo* legendam esse jam monuit Iosias Mercerus.

CAP. V. *Cujusmodi joco cavillatus sit Antiochum*] Vetusiores : *sit in Antiochum.* Regius : *joco incavillatus sit Antiochum.*

Ac satis esse credis Romanis] Rott. *credo.* Regius, *credam.* Quod foret, jubelne me confidere ? auctorne es, ut credam ?

CAP. VI. *Hæ antiquitus e lauru erant*] Rott. *antiquitus laurea.* Forte : *Hæ antiquitus laurea erant.*

Quod in eo loco generatum esset] Reg. & Rott. *gnatum.* Lib. 7, 11 ex Q. Claudio affert : qui adprime summo genere *gnatus* erat.

E fronde querna, quoniam cibus victusque antiquissimus quermis capi solitus sit] Quatuor scripti *quernea.* Reg. & Rott. etiam *ciuis* mutatione literæ frequenti librariis : uterque item fuit. Tum pro *quermis* Reg. *quercus* : sed neutra vox in Rott. habeturque antiquis solitus fuit capi. Possis conicere : e fronde *quernea*, unde *cibus victusque antiquis solitus fuit capi.* Aut etiam, quoniam *cibus victusque antiquis e quercu carpi solitus fuit.*

Quod apparet tam iniquo] Olim edebatur, *apparet e tam iniquo.* Scripti Reg. & Rot. *apparet e tam iniquo.* Lincoln. *apparet e tam.*

Ciceronem consulem donari e republica censuit] Vetusiores *Carrione, a republica* : neque aliter scripti. Et sensu non deficitur. Nam *consere*, apud Latinos sæpe sic ponitur, ut ei præsens infinitivi pro gerundio jungatur. Justinus lib. 13, *Perdicca censet Roxanes expectari partum.* Plinius lib. 23, 1. *his melleis ad purgationem non censuerim uti.* Sic ergo *censuit a republica donari* est *censuit vel pro sententia dixit esse donandum a senatu populoque Romano.*

Armatus vi transilivit] Reg. & Rot. *transiluit.*

Ovalis vero corona] Neuter scriptorum codicum habet *o* vero : neuter ut nec Lincoln. mox *o* autem : & sunt hæ particule, quibus quasi hiantem orationem connectere se male seduli putabant. Sed & vocabula transposuerunt. Hæc enim manus prisca : *Ovalis corona murtea est. ea utebantur imperatores, qui ovantes urbem introibant, Ovandi ac non triumphandi causa est.*

Impulverea, ut dici solet, victoria] Volunt hoc ipsum scripti exhibendo, quibus in pulvere aut dici. Neque inepte tamen Christ. Colerus Parergon cap. 20 suspicatur, *impulvere, ut dici solet, victoria*. Sed juxta bene *impulvereus* formatur $\delta\alpha\delta\acute{o}$ π *pulvereus*, quam *impulvis* $\delta\alpha\delta\acute{o}$ π *pulvis*: quemadmodum a *cœna* fit *incœnis*, a *cœnatus* *incœnatus*. Nam *invulnerea*, quod homo doctus libro suo adscripserat, ludibrium est.

Nam principio quis vidit] Membranarum $\xi\omega\omega\epsilon\iota\varsigma$. *Fam principio*.

CAP. VII. *Collectam coactamque vocem & magis]* Rott. *vocem ciet magis*. Reg. *vocem ciet magisque*. Fiat igitur: *vocem ciet magis, magisque claros*. Sed præterea legendum: *que non vaga*. nempe via emittendæ vocis. non quod, ut vulgo: non quoniam ut Carrio licet cum scriptis manu. *Ciet vocem*, movet, rumpit, emittit, incitat.

CAP. VIII. *Nihil deesse animadvertimus]* Reg. & Rott. *animadvertimus*.

Et quasi Roscius histrio] Sic Carrio, quum esset: atque Roscius histrio. Sed ex scriptis legendum, & Q. Roscius histrio. ut notavit Lambecius.

Statua grandi capite erat] Utraque membrana: *Eatua grandi capite erat*. Quando mentionem fecit Pici, non mirum est addere aliquid de nuru ejus Fauni uxore. Justinus lib. 43. *Fauno uxor fuit nomine Fatua, quæ divino spiritu impleta, velut per furorem futura præcinebat*. Bonam deam putatam scribit eandem Plutarchus in Cæsare.

Ex illo Homericæ versu] Scripti quatuor, *Homericæ verbo*. Mutatum opinor, quia duo verba sunt & initium versus. Sed *verbum* etiam dictum significat complurium vocum. Suetonius Julio: *Verbum M. Catonis est, unum ex omnibus Cæsarem ad evertendam rempublicam sobrium accessisse*.

CAP. IX. *Cum vero in patrem ejus]* Hic quoque fulcrum labanti orationi se supponere crediderunt per $\iota\acute{o}$ vero, quod neque in Regio est, neque in Rottendorffiano neque in Lincoln. primus etiam caret præpositione *In*. Dicimus autem utrumque *invadere aliquem & in aliquem*. Potius erit aliquid demi: nam pro *deducto* legendum viderur *educto*, & *verbum substantivum removendum*, hoc modo: *Mutus adeo & elinguis diu habitus, quum in patrem ejus, bello magno victum, & urbe, in qua erat, capta, hostis gladio ducto, regem esse ignorans, invaderet*. Possemus quoque $\iota\acute{o}$ *Et tollere*: sed maneat, licet accipiatur pro *Etiam*.

Nomen illi fuit Αἰγλαῖος] Rott. *suit etlaos*. Regius *fuit exmoy*. Forte nomen ei fuit Εἰγλαῖος.

Se se videre quid faceret] Reg. & Rott. *videre se se quid face-*
ret.

CAP. X. *Esse vitium videtur eorum qua*] Quatuor scripti: lon-
ge maximum esse vitium videtur, *qua a vispigostra Graci dicunt. sine*
ros eorum, quod infulsisse centeo, qui mirabantur nihil esse,
quo referrent *no qua*. At est id ex genere scitamentorum, de
quibus diximus ad lib. 4, 1. *ea qua reconduntur*, penus dicta
est.

Controvertique potest in eum, a quo dictum est & utrumque]
Scripti & editi ante Stephanum, *convertique in eum potest*. quo-
rum mutandi unde libido vel ipsi vel Carrioni exstiterit, haud
sane intelligo. Melius autem Reg. & Rot. & utrumque pariter
valet. nempe & a parte actoris in reum aut unde petitur, &
hinc adversus illum.

Eloquentia discenda causarumque orandi cupiens] Rectius Sare-
fberientis *causasque orandi*, inquit Colerus cap. 20 Parergon.
Immo pejus. est enim, quale *verborum fingendi*, quod asseru-
imus lib. 4, 14

Quo primo die causam apud iudices orasset & vicisset] Reg. *prim-*
um. Forte: quo primam die causam. Apulejus in Floridis: *Aut*
enim vinco, & *judicio dimittor*; aut *vincor & pacto absolvor*, ex
quo non debeo mercedem, si hanc primam causam fuero penes judi-
ces *victus*. Mar. Becichemo puerilis in his verbis error vide-
tur ita corrigendus, *hac prima causa*: & sic ajunt Florentia legi.
At ego *victus causam* Apulejo dignum hellenismum puto,
quam qui maxime: & tam molliter dici *causam vinci* quam
causam vincere, *judicium vincere*, *Olympia vincere*, *Pythia cantare*
& *certiare*: qua omnia certos auctores habent, Ovidium,
Tullium, Ennium, Horatium, Apulejum ipsum. Etenim in
omnibus his intelligitur praepositio *Per*. At, quod sequitur,
etsi, quod sciam, dissimulent omnes, correctione indiget:
Ita me omnimodo liberat, si vinco, conditio; *si vincor, sententia*. Plane
contrarium verum est: nam vincentem stringebat condi-
tio, non liberabat; ut & victum sententia cogebar solvere.
Scribendum igitur: *si vincor, conditio*; (pactus enim erat, ne
daret, ni vicisset) *si vinco, sententia*, scilicet *judicium lite secun-*
dum me data. Et hoc ex Flor. statim recipere debuerunt.

Petere instituit ex pacto] Sic & Rottendorffianus. Sed Regius
cum prius editis, *instituit*.

Utroque id modo fore ut reddas] Scriptus uterque cum editio-
nibus ante Stephanum, *uti reddas*. In Regio deest *no id*.

Potui, inquit, huic tuae tam ancipiti] Sic Rott. non Opto, ut
Regius adversus auctoris mentem. nam si alio patrono ute-
retur, id signum esset ipsum sibi diffidere, atque ideo necdum
satis

fatis didicisse. At illud, *majus mihi in ista victoria prolubium est*, ita prorsus Rott. ut Regius, atque ex eo Lambecius. *Majus quoque Ro. & Veneta.* Aldus primus magis.

Utroque modo fieri, ut non reddam, quod petis] Rott. *utroque modo fore, ut supra.*

Magister disciplina eloquentiæ inclutus] Regius & Rottendor-
fianus vocem *disciplina* nulli agnoscunt.

Captionis versute excogitatu frustratus fuit] Rott. cum editis antiquitus *versute excogitata.* Colerus Saresberiensis scripturam & hic minime tegendam monet *versute & cogitate.* Stephanus equidem Carriove injuria offensi sunt genere loquendi frustrari *captionis*, quod est, ut Plauti falli *sermonis.* Regius, *versute & excogitata.* Quod maxime probo. Suetonius Caligula: *Templum etiam munini suo proprium & sacerdotes & excogitatissimas hostias instituit.*

CAP. XI. Ητοι κατ'λω εζεις η αιρεση] Ab Aldo provenit hoc. Romana Venetaque, Ητοι κατ'λω αζεις & mox: *Ei π. κατ'λω αζει.* quæ laudat etiam è Pal. MS. Gebhardus 2 Antiq. Lect. 23

Neque justum disjunctum esse ait] Reg. *neque justum disjunctivum esse ait.* Rott. *neque justum disjunctivum ait esse.* Statim Reg. & Rot. *quoniam non necessum sit.* Lincoln. *quoniam non est sit.*

Cujus rationem prospectumque Bias non habuit] Regius *per-*
spectumque. Inde Salmasius conjiciebat *respectumque.*

Media forma quedam est] Hac serie vocum scripti.

Et summo deformitatis odio] Immo *summe*, ut tres membra-
na.

CAP. XII. Dijovis & Vejovis] Non dissimulandum videtur in quatuor calamo exaratis esse, *Dijovis & vedijovis.* neque hic modo, sed & mox, *ades vedijovis:* tum *vedijovem* appellarunt. denique, *simulacrum igitur dei vedijovis.* Sane *Vedius* etiam appellatur Martiano Capellæ, & Papiæ in Glossis: *Vedius Pluto vel Orcus, id est malus divus:* ut ad illum notavit H. Grotius.

Eorum nominum rationem] Regius, *Quorum.*

Nam quod est in elisis aut immutatis] Regius *explosa præpo-*
sitione: Nam quod est *elisis aut immutatis* quibusdam literis *Iu-*
piter.

Item, Iovis Diespater] Ambo scripti: *itemque Iovis Diespiter.*

Quosdam, ne obessent, placabant] Idem ambo, ut & olim
editi: *quosdam ut ne obessent, placabant.*

Et utroque versum dicantur; vescum, vehemens] Reg. & Rott.
cum Fulviano: *dicantur; veluti vescum. vehemens.*

Quam Græci περιτιθον μοελον dicunt] Regius: *quam Græci*
περιτιθον dicunt. Hesychius: Α ψιλῶ, μερον περιτιθον δηλοῖ. Etymo-
logi-

logicon magnum in Ααγας. ἢ τὸ ἀδελφῶν καὶ ἑπισην. Noster lib. 2, 6. nam sicut inlaudatum καὶ laudis ἑπισην, ita inamabilem καὶ amoris ἑπισην detestatus est.

Sagittas tenet, quæ sunt videlicet paratæ] Earum instar videre est in nummis gentis Cæsiæ & Liciniæ

Immolaturque illi ritu humano capra] Tò illi neque in Regio neque in Rottend neque in Lincoln. conspectui. Suspicio autem scribendum quod & Ant. Thyfio visum, ritu Romano.

Versus Virgilii hi sunt] Reg. Rot. Lincol. τὸ hi dant com-
meatum.

Vii mala a nobis vel a frugibus natis amoveantur] Lego cum Reg. & Rott. amoliantur. nempe illi ipsi dii. Petronius : jam-
dudum enim cupiebam amoliri custodem molestum. Tacitus ; histor.
Eaque confessione, sive aptum tempori mendacium fuit, invidiam
crimenque agnovisse & a partibus Vitellii amolitus videbatur. No-
ster 19, 1. His tunc verbis Stoicus divitem illum Asiaticum a sese
amolitus est. Cæterum pro Averruncus Reg. Rot. Lincol. Au-
runcus.

CAP. XIII. Alios alii anteferre, non constabat] Regius &
Lincoln. constituebat. Rott. constatuebat. Sed quodcumque ho-
rum admiseris, si attendas, apparebit orationem parum con-
stare. Quin ego duas illas voces qualescumque improba manu
insertas censeo, postquam cumque quæreretur, per errorem
syllaba repetita, pro cum quæreretur, fecisset antiquus libra-
rius. Quid enim, quæso, consummatus hoc sermone? dis-
putatio quædam fuit præsentē & audiente me de gradu atque ordine
officiorum, cum quæreretur, quibus nos ea prioribus potioribusque
facere oporteret, si necesse esset in opera danda faciundoque officia
alios alii anteferre.

Quod majores sanctius habuere defendi pupillos] Lud. Aurelius ad
tertium Taciti annalem tentat : Quid majores sanctius habuere,
quam defendi pupillos? quam clientem non fallere?

Adversus cognatos pro cliente testatur] Quis? nempe patro-
nus. sed id sic intelligi durum. Malim M. Catonem scripsisse:

Ad-

Adversus cognatos pro cliente testatur.

Patrem primum, deinde patronum] Magnum vero *adversus* Carrionis & Stephani, qui deinde subjecerunt, ubi priores editiones cum scriptis postea. Sic enim illi: patrem primum, postea patronum.

De qua causa femina viris potiores sunt habita] Verbum substantivum tres expellunt membrana.

Pupillarisque tutela muliebri prelata] Reg. mulieris lata. Rotend. mulieri prelata. Guilhelmus Ranchinus divinat pupillarique tutela muliebris prelata, lib. 1. Var. lect. 4.

Ejus filii tutores relict] Reg. & Rot. filius tutores relict.

Clarum isti rei testimonium perhibet] Hoc ordine verborum scripti.

Defugere hoc munus Mumi non potui] Sic edebatur. Carrio & Stephanus maluere *M. V.* non potui. Reg. *M. vince non potui.* Rott. *M. unite n. p. Lincol. & quartus. M. Vincere.* Num fuit, *M. Vmici?* id certe nomen gentis Romanæ. Visumque idem Ant. Thyfio.

Quibus etiam a propinquis nostris opem ferre] Videtur dixisse Cæsar, ante propinquos nostros.

CAP. XIV. Fortasse a vitio studioque ostentationis] Rot. & Reg. fortassean vitio. Quod conjectura olim deprehendit Eulst. Suartius Analect. 3, 3. Habet etiam auctor lib. 7 cap. 3. lib. 11 cap. 9. & restituemus cum Deo volente lib. 17, 5.

Est enim sane quam in prædicandis doctrinis] Hic non ita felix Suartius: caufatus enim nescio quid horridum & molestum auribus ordinem sonumque faciens, corrigit: Est enim sane nequam. Aliter visum veteribus. *M. Cælius ad Ciceronem lib. 8 famil. ep. 1. Sane quam eos sermones repressit. Epist. 5. Sane quam in quodam incili jam omnia adhæserunt. Epist. 6. Appium a Dolabella reum factum, sane quam non ea, qua existimaveram, invidia. Epist. 10. Sane quam literis C. Cassii & Deiotari sumus commoti. Ut alias mirequam, valdequam, Nimisquam, Oppidoquam adhibere solent.*

Savientes fera magnitudine bestiarum excellentes] Lege cum memb. savientes fera, magnitudines bestiarum excellentes. Sic Cicero lib. 3 de orat. distributione partium ac separatione magnitudines sunt artium deminuta. Et sic legendum coniecit Pricæus ad 4 met. Apuleji.

Omniumque inuisitata aut forma] Vterque inuisitata, ut & Pricæus ibidem advocat, contempta invidia Lufinini, cui moribus sunt inuisis, qui ubique pœne inuisitata in inuisitata permutant.

Terrificoque fremitu ac sonoro] Sic & vett. libri: neque est,

cut

cur aspernere. Posset tamen aliquis suspicari fuisse : terrifico fremitu ac sonore. Lucretius lib. 1. quæ belle tangere possunt *Aures & lepido quæ sunt fucata sonore*. Sæpiusque idem & alii.

Oculoque omnium in se convertit] Quanto melius hoc eo, quod libido Carrionis immutavit : in sese converterat. Sic scripti, sic ante illum editi.

Maximus populi clamor excitatur. accersitur] Et hic sibi multum Carrio permisit. Romana editio : *maximos populi clamores excitatos dicit arcessitumque à Cesare Androclum, quæsitum causam, cur ille atrocissimus leonum uni parcisset*. Similiter aliæ vulgares, præter quæ ex Aldina quæsitam adoptarunt. Nec scripti secus, nisi quod nomen *Androclum* reddunt, de quo monuit Lipsius. *Quæsitum* Regius, *quæsitamque* Rott. ut tamen alteram lectionem, foveat in margine. Potest videri ausum dicere, *quæsitum causam* Androclum, ut interrogatum sententiam dicimus. Denique Regius, *leo uni parcisset*; Rott. *leoni parcisset*. Scribe : *cur illi atrocissimus leo uni parcisset*.

Tum sole, inquit, medio] Scriptus uterque : *Tum sole medio, inquit*. Eodemque ordine verborum hæc suis inserit Priscianus lib. 6 Fulvii codex *meridiano*. Parum abest, quin suspicer auctorem nostrum scripssisse, *sole meridie*. Quod sequitur, *Arido & flagranti*, habet Priscianus : unde Lipsius *arido* 2. Elect. 3. Nostræ membranæ, *rapido & flagranti*. Puto non aliter febrim dici *rapidam* lib. 12, 12. Et igneam significat. Quippe ignis ἐν μέγιστα δεινότητα καὶ ὀξύτητα, ut ait Maximus Tyrius dissert. 38.

Mitis & mansuetus accessit] Quare hoc maluerunt, quam quod habent binæ membranæ, & sine dubio quicquid est meliorum : *mitis & mansues accessit*. Attius Meleagro : *Nunc si me matrem mansues misericordia capsit*. Varro *ὄνομα λέγει*. Non vidisti simulacrum leonis ad Idam eo loco, ubi quondam, cum subitio cum vidissent quadrupedem, Galli tympanis adeo fecerunt mansuem, ut tractarent manibus?

Sole meridiano tosta edebam] Carrionis. Edebatur, quod & boni adfirmant codices : *torrens edebam*.

Scripta circumlataque tabella populo declarat] Vellem : eaque omnia scripta circumlataque tabellâ populo declarata. nempe tradit Apion. Eiusmodi tabula est, cujus meminit Suetonius in Claudio : *Quum esfedario, pro quo quatuor filii deprecabantur, magno omnium favore indulsisset rudem, tabulam illico misit, admonens populum, quantopere liberos suscipere deberet, quos videret & gladiatori præsidio gratiæque esse*.

Sparvi leonem, omnes fere ubique obvios dicere] Lincoln. leonem, ubique omnes obvios dicere. Regius, leonem. Omnes ubi-

que obvios dicere. Rotten. leonem. Omnes undique obvios dicere. Nusquam *in* fere. Olim & copulativam adjecerant.

CAP. XV. Corpuse sit vox an incorporeum] Sic & Rott. At Regius an incorpora.

Significare volens Lucretius ita scripsit] MSS. Reg. & Rott. Lucretius poeta ita scripsit.

Plaga ipsa atque percussio vox est] Tres membranæ auctiores vocula : sed plaga ipsa atque percussio, id vox est.

CAP. XVI. Sed & hic ea quæ discrimus imaginandum] Sic Romana cæteræque, nisi quod Gryphiana omittit *in* ea. Regius & Rott. sed hæc eaque non diutius muginandum. Ergo coniecit vir doctus : sed neque hic diutius immorandum. Mitius consulere licet scribendo : sed hæc quoque non diutius muginandum. De verbo habes apud Festum & Nonium Marcellum. Est nugari, inquit ille, & tarde conari. Dixit autem, muginandum est hæc. ut illa, de quibus ad lib. 4, 9 egimus.

CAP. XVII. In quarto de Verborum significatione] Reg. & Rot. significatione. ut & capite sequenti editur.

Tanquam inominalem diem] Regius nominalem. Vnde Salmastius ominalem, hoc est, ominosum, de Climacter. p. 824.

Nihil super ea re scriptum invenimus] Membranæ ambæ: nihil nos super ea re. Mox item : ante diem quartum nonis Sextiles.

CAP. XVIII. Verrius Flaccus refert in libro de significatione verborum quarto] P. Scriverius ad marginem exemplaris sui notaverat : in libro de significatione verborum VIII. hoc est, litera H. ubi de Historia tradiderat, etsi nunc de illa nihil sit in fragmentis superstitibus. Singulos autem libros Verrii singulæ constituebant literæ. Inde capite præcedenti : Verrius Flaccus in quarto de Verborum significatione. hoc est, Litera D. egit enim ibi de Diebus atris.

Quod factum quoque anno gestum sit, id demonstrabant] Regius gestumque sit. Idem cum tribus aliis : ea demonstrabant. Hanc mutationem numeri ferre non quiverunt. Atqui quod gestum quoque anno factumque est, non unum est, sed multiplex, sed multa, ut merito eis plurale pronomen respondeat.

Id est eorum quasi qui diarium scribunt] Tres iterum membranæ non tolerant *in* eorum. Quid si deleamus insuper *in* qui & scribunt ? Longe quidem commodius vulgato videtur : Id est quasi diarium, quam Græci *ἐπιημερίδα* vocant.

Ad rempublicam defendendam] Rot. defendam. Reg. & Lincoln. defendundam. Sed graviore morbo hæc verba laborare videntur. Quæ enim cognita facta majorum, vel nuda, nullam vim habent alacrioribus commovendis ad rempublicam de-

defendendam? habent profecto & quavis in re *omnes* ad
aut *regis* *regis*. Deim quid est *seguiores*: ad rem perperam facien-
 dam commovere? ut ne scilicet nimis ad peccandum segnes sint
 & cunctabundi? At quo quisque ad hoc strenuior & promptior
 est, eo nequiores putabam. Voluit, opinor, dicere, simplicem
 illam narrationem actorum non reddere alacriores, qui per se
 non sint alacres & ingenerata ignavia marcent ac torpent; nec
 seguiores ad flagitia & scelera facere, quos ab iis in suis non
 revocat pudor. Hoc quomodo dixerit, videndum.

Et quomodo *confectum sit*] Regius: *quo* *confectum sit*, nempe
 etiam consule. Aurigatur eodem Rott. in quo est: *quo*
quo *confectum sit*.

Quis triumphans introierit & quae eo in bello gesta sint] Sic Car-
 rio, quum propagaretur: introierit ex quo libro quae in bello.
 Regius & Rott. introierit ex eo libro quae in bello. Emenda:
 & quis triumphans introierit ex SC. quaeque in bello gesta sint
 iterare. Nam *quo* libro adjectum, postquam *quo* ex SC. degenera-
 ravit in ex eo. Livius lib. 5. de Patribus, non de hostibus, con-
 sules triumphare velle. nunquam ante de triumpho per populum
 actum. semper estimationem arbitriumque ejus honoris penes sena-
 tum fuisse.

CAP. XIX. Comitia arbitris etiam pontificibus] Reg. & Rott.
 omittunt etiam. neque in ea particula hic est *ex*.

Filius sibi fiet quam si] Quatuor scripti condemnant *quo* si
 bi. & quid eo est opus, quum dictum sit L. Titio?

Vti patri endo filio est] Edebatur antea, uti pariendo, quod
 se putat asserere Ioh. Livinejus ad 1 Propertii eleg. 3. explican-
 do, qui partu editus est: alterum ait esse Fr. Hotomanni. Et
 est ejus, nec post hanc frugem inventam glans quaerenda est.
 Porro non apice uno plus minusve scripti.

Quae in parentis potestate non est] Sic utraque membrana: &
 ex suis, opinor, edidit Carrio: atque ita etiam legendum negan-
 di aberat.

Si juris ista antiquitas servetur] Lipsius, juris tantum aequitas,
 1 Elect. 21.

Filium adoptivum tam prodesse] Sic perperam Carrio vel Ste-
 phanus pro eo, quod in scriptis & prius editis est procedere.
 Et id quam eleganter dictum sit, monuimus ad Livium
 lib. 5, 49.

Vt ad censum nemini necesse sit venire] Scripti, necessum,
 quod & supra et si parum referat, iisdem auctoribus reposui-
 mus.

CAP. XX. Quod vocabulum Latinum solacismo fuerit Capitonii

Sinnio] Sic *Carrio*. Romana, Veneta, Gryphii *solæcismo* fecerit *Capito Asinius*. Aldus, *solæcismo* fuerit *Capitoni Asinio*. *Vascofanus*: *solæcismus* fuerit *Capitoni Asinio*. Scribendum: *Quod vocabulum Latinum solæcismo fecerit Capito Sinnius*. Loque alludit *Regius*, qui *capit sinnius*.

Solæcismus a Sinnio Capitone] Et hic mutilatum a *Carrione* an a *Stephano*, quod habent & scripti & editi superiores: *Solæcismus* Latino vocabulo a *Sinnio Capitone* (sic scripti: editi ab *Asinio*) ejusdemque ætatis aliis *Imparitas* appellatus.

Quasi strobiligo quedam] *Membranæ strobiligo*. Respicit enim

Neque in Græca neque in Latina solæcismus probe dicitur] Sic *Stephanus*. *Priores*, neque in *Græco* neque in *Latino*. Scripti planissime: neque in *Græca* neque in *Latina* *Lingua*.

CAP. XXI. *Non barbare dici sed Latine*.] Quod hoc *cacoethes* omnia in *pejus* mutandi? *Ro. Ven. Ald. Vascof. non barbare dicere*, ut & *Regius*. *Gryphius* apud me *primus dici*: & hoc secutus est *Stephanus*: deinde *inventus*, qui *subjiceret dicit*.

Non hercle studio ostentandi] Scripti, *Ro. Ven. Ald. Gryphius*, studio *ferens ostentandi*. *Vascof. studio fervens ostentandi*. *Forte*, studio *semet ostentandi*.

Cum adortus quemque fuerat] *Persuasi* mihi *Gellium* scita *meti dixisse*: *quem adortus cumque fuerat*. *Horatius* *od. 16*. *Quem criminosis cumque voles modum Pones Iambis*. Sic in *præfatione* *nostræ*: in *quas res cumque inciderant*.

Neque rationem verbum hoc neque auctoritatem habere] *Membranæ Reg. & Rott. auctoritates*. Ut *mox*, *Tibi habeas auctoritates istas*. Sic apud *Ciceronem* *fecerant* *SC. auctoritas pro Senatus consulti auctoritates*.

Absolutum esse sive simplex] *Reg. Rot. Lincoln. absolutum esse & simplex*.

AD LIB. VI.

CAP. I. *Homines fecisse dicatur*] Hic liber non est in *Rotendorfiano*. contextitur enim *fini libri quinti* statim *initium sexti*, usque ad *capitis XX locum* e *Catullo adductum*: *Inger mi calices amariôres*: *reliquum* ejus *voluminis magno* *nostro malo periiit*. In *Regio* liber hic *septimo* *postponitur*. *Principium primi capitis* *ubique* *deest*.

Si non essent ibidem mala] Sic *sane MSS. Editiones superiores*

res non sine magna specie *itidem*. Ut & in fine hujus sectionis.

Viraque necessarium est] Angl. & Scheff. *necesse*: Regius, *necessum*.

Et quasi mutuo adverso quæque] Regius *adverso quoque*. Lege, ut jam editum Gryphio: *mutuo adversoque sulca nisu*.

Nullum adeo contrarium sine] Sic Carrio. Priores, *contrarium esse sine*. Reg. Angl. Scheff. *Nullum adeo contrarium est sine contrario altero*.

Quid item fortitudo &c. quid continentia] Sic equidem & nostri. Verius tamen olim editum: *qui item fortitudo intelligi possent, nisi ex ignavia oppositione? qui continentia &c.* Hæc postulat, quod sequitur quo modo.

Consideratque dignumque esse id quæri] Lib. 7, 17. *Et affers ea, quæ digna quæri tractarique sunt*. Regius tamen *considerationeque*. Fortalic: *tractat considerationeque dignum & quæsitum putat*.

CAP. II. *Quo itidem modo & vim*] Lege idem, nempe Chrysippus.

Esse tamen in nobis consilii judicique nostri arbitrium] Tò nostri *supervacuum est & inconspicuum in optimo codice*.

Græci περιπέριον vel εμπαρίον] Secundum & tertium vocabulum nec Regius nec Schefferi codex agnoscunt.

Volvens semet ipsa sese & implicans] Tolle *supervacaneum sese*.

Εμπαρίον esse dicit φυσικὸν σύνταξιν] Regius & Schefferi: *φυσικὸν πᾶσα σύνταξιν*. Deinde & posterior: *ἢ κατὰ ποῦδ*.

Non sustentanda neque condicenda] Aldus & Gryph. ut Britanici duo & Schefferi: *non sustentanda neque inducenda*. Sed quid est *sustentanda*? Priscæ Editiones Ro. Ven. Ascensii, *non subsistenda, neque condicenda*; cui si faverent calamo exarati, *controversiam non referrem*: acciperem enim, ut apud Livium *subsistere feras*. Sed Regius, *suscensenda*. Solent autem scripti *suscensere* pro *succensere* exhibere. Videntur autem hæc verba simillima illis, quæ exstant lib. 7 cap. 3 propius finem: *interim autem facta sola censenda dicit atque in iudicium vocanda, sed voluntates nudas inanesque neque legibus neque pœnis fieri obnoxias*. Itaque parum abest, quin aut hic quoque scribendum *decernam*, *delicta non censenda*, aut ibi *facta sola succensenda*: & hoc potius. nam quod ibi dicit *in iudicium vocanda*, pro eo hic ponit *condicenda*. Sic in jure *status condictus dies*. Et apud Livium: *Quarum rerum, litium, causarum condixit pater patratus populi Romani Quiritium*.

Vi ratione quadam principali necessario coacta] Sic & Ro. Ven. Val. nisi quod *transpositus* vocalis *ratione principali quadam*. Aldus

duſ & Gryp. ratione quadam neceſſaria principali & coacta. Vnde Reg. tollit copulativam. Lincoln. ut ratione quadam neceſſario & principali coacta. Schefferi; ut neceſſario ratione quadam & participati coacta atque connexa ſint fato omnia. Capitolinus Vero: participatu etiam imperatorie poteſtatis indulto. Spartianus Iuliano: Claudium Pompejanum e Tarracinenſi ad participatum evocavit.

Et in errores ruunt] Regius, & in erro reſerviunt. Scribe: in aſſidua delicta & in errores ſe ruunt. Sic enim amant interdum. Plautus Trinum. 4, 1. Imbres fluctusque atque procellæ frangere malum, Ruere antemas, ſcindere vela. Terentius Adelphis: ceteros ruerem. Horatius 2 Sat. 3. Unde Divitias æriſque ruam, dic augur, acervos. Ovidius lib. 12. Cedentemque ſequens inſtat turbatque ruitque.

Neceſſaria rerum conſequentia] Non videtur ſpernendum, quod eodem ſenſu, ſed exquisitius, Regius: naturalis illa & neceſſaria rerum continentia. ab ea ſignificatione ꝛ continens, qua vicinum, contiguum, applicitum ſignificat. Ut ſit idem quod nexus, adhæſus, conſequentia, participatus, continuatio. Cicero: Si omnia antecedentibus cauſis ſiunt, omnia naturali colligatione conſerte contextæque ſiunt. Idem: futura, quorum cauſas natura ita contineret, ut ea fieri neceſſe eſſet.

Eſt enim genere ipſo quaſi fatale & conſequens] Suſpicio Gellium Ciceronis voce uſum ſcribendo: quaſi conſatale & conſequens. De fato: At ſi ita fatum ſit, Naſcetur Oedipus Lajo, non poterit dici, ſive fuerit Lajus cum muliere, ſive non fuerit: copulata enim res eſt & conſatalis. Et mox: Hæc, ut dixi, conſatalia ille appellat. Chryſippus *Quæſtiones*.

Huius deinde rei exemplo] Reg. Lincoln. Schef. deinde fieri exemplo. mox Regius illepidio. Lego: Huius deinde figuræ exemplo, non hercle nimis alieno neque illepidio, utitur.

Spacia terra prona atque deruta] Meurſius in Critico Arno-biano & in Miscellaneis derupta, ut & in quibusdam eſt olim editis, in aliis dirupta. Ciceronis eſt ad Atticum, deruere de laudibus cumulum. Itaque non facile moverim. Alioqui ſimplicius foret prona atque declivia. Sed deruta quoque ſunt complanata, quarumuli, verrucæ, colliculi fuerant, deruenda terra declivitatem naſta.

In culpa & in maleſicio reuicti ſunt] Gebhardus ex Pal. mem. reuicti 2 Ant. Lect. 11. Scio jam olim ſic editum, ſed Carrio & ſenſum & meliores libros ſecutus mutavit. Reuicti ſunt comperti & conuicti.

Tanquam in aliquod fati aſylum] Hæc ſcriptura quomodo vel

Car-

Carrioni vel Stephano manum adierit, difficile dictu est. Restitue ocuis e prioribus & scriptis: *in aliquod fani asyllum*. Ecquis est mediocriter doctus, qui ignoret plerisque templis jus asyli fuisse? Sallustius ad Caesarem: *quam multi mortales postea ad Pompejum discesserint, eoque per omne tempus belli, quasi sacro atque inspoliato fano, debitores usi*.

Primus autem Homerus] Regius alia parte uberius, alia recitius: Primus hoc Homerus sapientissimus ille & antiquissimus poetarum dixit hisce versibus.

Intricatur hoc modo] Lud. Carrio vult aut hoc modo deleri, aut pluribus Ciceronis verbis auctorem usum i Emend. 13

CAP. III. De serpente inuistatæ longitudinis] Regius, inuistatæ magnitudinis. Neque aliter mox idem: *inuitatæ immanitatis*.

Serpentem illic stabulantem.] Sic Carrio & Stephanus. Nostri scripti cum prius editis, *serpentem in illis locis stabulantem*.

Romam misisse] Nempe Regulum Atilium. Tamen propter interposita, *eumque oppugnatum*, commodius foret *missum*.

CAP. IV. Quid idem Tubero novæ historia] Edebatur Tubero in historiis. Sed illud restituit Carrio. Neque sane aliter Regia & Schefferi membranæ: Regia quoque *memoriæ pro literis*. Coniiciebam: *Quid idem Tubero nona historia de Atilio Regulo à Carthaginensibus capto memoriæ mandaverit*. Genus loquendi notæ suavitatis pro nono historiarum libro.

Grassante sensim veneno cor tabesceret] Muretus ad Tacitum, *et tabesceret*. Quemadmodum & Regius. Idem quoque *veni*, quasi exciderit *to vi*.

CAP. V. In verbis interpretandis erraverit] Scripti cum editis antehac erravit. Ut passim in his lemmati Gellius.

Alfenus jurisconsultus] Scripti cum Romana & Aldina *jureconsultus*.

Quotquot annis populo] Sic Aldus jam, Vascofanus, Gryphius. Et habet suam venerem. Varro lib. 4 de L. L. *Ager fundus quod fundat quotquot annis multa*. Eodem: *Ager restibilis qui restituitur ac reseritur quotquot annis*. Nec longe: *Quod in agris quotquot annis rursus facienda eadem, ut rursus capias fructus, appellata rura*. Ubi mens igitur aut memoria Gebhardo, cum turpe hoc mendum & Latino jurisconsulto indignissimum pronuntiaret, & quod Popma laudaverit eum locum ad Catonem tanquam purum, revinci eum mem. Pal. auctoritate, in quibus sit *quotannis* lib. 2 Ant. L. 20. Atqui sic olim Romæ ac Veneriis editum fuerat, neque ab eo Aldus sine membranarum auctoritate abcessit. Et tamen, vel si repugnarent omnes codices, nec turpe nec Latino scriptore indignum vocitandum erat, quod si non meminerat Varro-

nem familiare habuisse, à Popma didicisse poterat.

Quid esset argentum purum putum] Gebhardus notat in Pall. abelle 7° *argentum*: ut & in Lincoln. & Schefferi membranis.

Purum putum valde mirum] Frustra contra nostrum & Budæum semetipse coronat Fr. Luifinus 1 Parerg. 26. Scimus *purum argentum* esse nonnunquam sine signis & emblematis. Sic Juvenalis Sat. 9. *argenti vascula puri*. Et alludit aliud tamen significans Martialis lib. 4 epigr. 39. Sed de eo insubidum est hic cogitare. Nec *purum putum* aliter dictum quam per *περὶ τὸν ἄνθρωπον*, ut *sacrosanctum*, ut *sartum tectum*, ut *pransus paratus*, ut in arbitrio rei uxoriæ *quæ melius æquius*, in pteibus *volens propitius*.

CAP. VI. Et Cn. Mattium] Sic recte Scaliger in Conjectaneis: nam libri fere & *trimatium*. Versus Homeri *Ιλ. η. εἰς ὄψα δαίμων κούρην Μανθίνην, δῶν δ' ἰστέροισιό τινος*.

Erucio Claro] Sic feliciter Lipsius, ex lib. 13, 16. nam *Lucio Claro* codices. Lapidis exlat titulus à sacro Paganitarum ordine positus. ΣΕΒΤΩΙ. ΕΡΟΥΚΙΩΙ. ΚΛΑΡΩΙ. Β. ΓΝΕΩΙ. ΚΑΛΑΤΑΙΩΙ ΣΕΒΗΡΩΙ. ΚΩΣ. quibus annum aperientibus Severum Septimum natum testis Spartianus.

CAP. VII. *Id verbum est ipsius legis Horatiæ*] Sic restituimus Plinio lib. 35, 6. *Non prateribo C. Octavium ob unum Senatus-consulti verbum*.

CAP. IX. *Cn. Flavium Anni F. J* Hoc quoque apud Plinium lib. 31, 1, patris prænomen editur. Sed non sine ratione Pighius, *Cn. F.* ut apud Ciceronem & Livium scribitur. Schef. *Anii*.

Eam in limine apposuit] Potius *opposuit*. Huic verbo iniquior, quem minime vellem; orta tamen à librariis injuria, quorum non tanta fuit hic habenda ratio quam sententiæ ac rei, quæ agitur. Passim enim inculcarunt illi *apponere* & *appositus*, ubi *opponere* & *oppositus* auctoribus placuerant. Nec difficile discrimen, nam ubicumque significatur aliquid objectum, obtentum, adversum, obstant, impediens, obvium, ibi *opponere* & *oppositus* scriptitarunt: ubi vicinum, propinquum, adjacens, additum, ibi *apponere* atque *apposuit*. Sic, *Mensibus antiquis apposuitque duos*, item *hoc nostris appone libellis*, bene habent. At etiam bene, *Opposita frondes velleraque alba tegunt*, & *frondem cum apposuisse*, & *Partibus o. apposuisse manus*, & *opposita texit sua corpora myrto*, & *opposita velatur janua lauro*, & *opposita lumina veste tegit*, & *foliorum oppositu p. velatus*, & *ante oculos apposuitque manum*: quæ profecto ἀπερὶα mihi *ἑστῶτα*; ἡ τοῖς ἑσπέραις ἐστῶτα, quicquid promiscui codices delirent. Omnia enim hæc objecta, prætenta, obrenta intelligimus, ut

ut prohibeant videri, quod post ea later; non tantum iuncta vel contigua. Pariter, in opposita lumina fixus humo: est enim aduersa & objacens oculis. Quemadmodum etiam suavius, in oppositi nemoris subiere latebras, opinor, & est obuii, oblati. Nam seras opponi, opposita ianua fulta vel firma vel dura sera, & demperat oppositas insidiosa seras sine contatione recipio, nec quemquam veterum in his apponi vel appositas toleravisse censeo: atque id satis evincere in eadem re aut simili frequentata obex, obdere, obserare, oppilare, obturare, obstruere. non enim applicatio nuda & conjunctio exprimens est, sed adjunctio obstaculi, moræ, impedimenti. Procris etiam meo iudicio oppositas agitato corpore frondes Movit: non enim tantummodo iuxta erant, sed eam quoque operiebant, ut à Cephalo videri non posset nec agnosci. Etiam oppositis vincitur vitibus ulmus, quas non tantum iunctas habet, sed etiam circumfluentes atque obvolutas. Tale & Nigidii apud auctorem nostrum 7.9 Serpens si memordit, gallina deligitur & opponitur. Plautus Vidularia: Opposita est claudix: at ego dicam quid signi fiet. Varro lib. 4 de LL. Ocrea quod opponebatur ob crus. Bellum vero & hic nostri opposuit, sive ianuam respicias, quam pro fore obsidens claudibat; sive nobiles adolescentes, quorum aduersa imminensque invidos & invitos feriebat oculos.

CAP. X. Super Euclide Socratico] Regius Euclidas. Videtur ingerere: super Euclida Socratico.

Esset, ea res homini] Sic Carrio non modo in editione Stephani sed etiam i Emendat. 3. At omnes & editi & scripti; esset, ut ea res: idque mutandum non fuisse ad 3, 9, monuimus. Idem ait in membranarum extra ordinem correctum se reperisse, capital esset. Quæ vereor, ne fuerint Bullidanz, unde tales extra ordinem correctiones, interdum non bonas, hominem adscivisse supra notavimus. Sed & ipse vulgatam se non mutare testatur, quum & calamo exarati libri eam defendant nec meminerit usquam legi eam rem capital esse. Lincol. pressus esset ut ea res.

CAP. XI. Ad officium gravitatis dignitatisque vite decentia] Reg. & Schef. ducentia. Haud dubie melius.

Cn. Manlium tribunum plebei] Lincol. C. Mallium. Schef. C. Manilium. sed C. Manulium legi suadet Pighius in annalibus à V. C. 643.

CAP. XII. Alterum à sacro diminutum] Reg. imminutum.

CAP. XIII. Que symposiæ vocantur] Non male, sed mutandum non erat, quod in Regio est & Schefferiano: symposiæ.

Absurde atque ridicule dixeris] Sic apud me primus Aldus. Romana & Veneta cum Regio & Scheff. ridiculose. Hen. Ste-

phanus in Pseudocicerone negaverat *ridiculosus* Latine dici. Quod arguit Lo. Ladislaus apud Scioppium 4 Verisim. 14. nam in Sticho Plautina a. 2. sc. 1. *Advexit secum parasitos ridiculissimos*. Imitatus Rufinus histor. Eccles. 10, 17. *Tunc omnes ridiculosus pudor habere cepit, quod tam facile, tacente reo, factio compositi criminis paruisset*. Sic enim pro docente eo restituit ex Ms. Gebhardus.

CAP. XIV. *Tantum duarum ex his meminert]* Auget Regius, *meminerit, non trium*.

Cum pœna adhibetur] Ut remedium, curatio, fomenta. Si quis tamen bona fidei codex præferret *inhibetur*, non repugnarem. Vide ad Livium.

Cujus exemplo necessariò metu succurrendum sit] Nisi scripsit *occurrendum*. Nam *occurritur exemplo*, quod prævenitur, ac prohibetur, ne fiat. Cicero act. 1. *Nunc id, quod facimus, ea ratione facimus, ut malitia illorum consilio nostro occurramus*.

CAP. XV. *Cincii & Satyri]* *Sinnii*, opinor, & *Santræ* voluerunt docti viri. Recte posterius, & juvant hæctenus scripti, ut referant *Satire*. Hujus *Santræ de verborum antiquitate* advocat Nonius Marcellus. Festus quoque sapius ejus & Sosipater & Scaurus meminere. Sed & *Cincius de verbis prisca* Festo compluribus memoratur, & nonnunquam ubi & *Sinnii Capitonis* meminit. Inventus est tamen, qui *Satyros* interpretaretur deos nemorum in Latio haud aliter ac *Faunos* celebratos.

CAP. XVI. *Notatum verbum]* Ante Carrionem, *Notum verbum*, In Regio utraque vox abest: neque illas magnopere requirimus.

Quo signo? quasi non totidem] Sic Jos. Scaliger constituit ex vetultis Gellii exemplaribus, quorum se penes ait esse descriptionem. Prius habebatur: *Cui ego quasi eadem totidem*. Lincoln. & Schef. *Quo signo quas in totidem ea deprecor illam*. Sane *Id* quas in mirum non est pro quasi non poni. *Totidem ea* subreplisse videtur pro *totidem mala*. Ut integrum sit:

Quo signo? quasi non totidem mala deprecor illi

Affidue. verum dispeream, nisi amo.

De verbo sic sentio, Compositum valere pro simplici, & deprecor nihil hic aliud esse quam *precor*: ut sapius apud Iustinum. Est autem & *precor* ambiguum, ut non tantum bona & pia preces sunt, sed etiam mala, iratae, *Thyestæ*, *Oedipodionie*. Cicero in Pisonem: *Neque vero ego, si unquam vobis mala precarer, quod saepe feci, in quo dii immortales preces meas audiverunt, morbum aut mortem aut cruciatum precarer*. *Thyestæ illa execratio est*. Valerius Maximus lib. 4, 3. pro monstro eam vocem accepit; continuoque *Pyrrho & Sammitibus istam sapientiam* de-

deprecatus est. At in istis, quæ hinc componit Gellius, est equidem aliquid notatu dignum, non idem tamen, quod apud Catullum. Nam *deprecari vitam*, *deprecari se*, quæ proprie sunt precari, ut vivere, ut impunito esse liceat, effertur istic cum effectu pro eis, quæ sunt saluum præstare ratis & admittis precibus, deprecatione auferre atque eripere periculo. Dein audacior fit translatio, ut solo eventus intuitu, etiam sine illa precum via, *deprecari* sit periculo alicujus intercedere, periculum avertere ac depellere: sic *servitum deprecari* alicui, *letum deprecari*, *invidiam deprecari*, *odium* & *crimen deprecari*. i. ab his omnibus liberare, securum atque inoffensum reddere. Et hoc eo modo, quo, quæ propria sunt oris & sententiæ, ad factum significandum converti. Sic *negare* pro non cedere, *revocare* pro referre aut revincire, *jubere*, *consulere*, *statuere*, *pro facere*, *excusare*, pro purgare rebus & facto ac talia plurima. Sic pro excusare & purgare accipit ipse noster 7. 3. *legatosque Romam miserunt, qui temeritatem quorundam popularium suorum deprecarentur*. Quod si quis malit deprecet illam, à *tristibus* vetusta, vel, ut bene *Messalam* sua quisque ad pocula dicat, & *maledic illam versibus*, facile concedam.

Hic vitam à Sulla] *Lincoln. Schef. Excerpta bibliothecæ publicæ: vitam sit à Sulla*. Legendum: *quam multorum hic vitam est à Sulla deprecatus*. ut apud ipsum Ciceronem habetur cap. 26

Propulsabat invidiam] *Rom. & Ven. propulsabat & defendebat invidiam*. Aldus, Vascos. Gryp. *propulsabat & defensabat injuriam*, quod Scheff. & *Lincoln.* affirmant.

Item pro *A. Licinio*] *Schef. paulo cœna. Lincoln. paulo cœna. Scribe pro A. Cæcina*. nam in ea oratione cap. 11 existant hæc verba.

Querens veniam quod & malediceret] *Schef. que res qui & malediceret. Lincoln. que res viam q. & maled.* Demonstrant opinor: Sic igitur *Catullus eadem se facere dicit, quæ Lesbiam, qui & malediceret ei palam &c.*

AD LIB. VII.

CAP. I. *Admiranda quædam de P.*] *Regius ignorat tri quædam.*

Atque in lecto, cum absente marito cubans sola obdormisset] *Editi scriptique in lecto mulieris; quod cur truncarint Carrio aut Stephanus, ipsi rationem reddant. Dein Reg. & Rot. sola*
con-

ipso capite: Tiro autem Tullius M. Ciceronis libertus. Et inferius: His argumentis Tiro Tullius. Et amasse sic cognomen interdum nomini præponere notavimus alibi.

Et operum nobilitate] Schef. notabilitate. Reg. & Rot. nobilitatibus. Nec justius numero sunt offensi quam apud L. Senecam ad Polybium cap. 36.

Ea Rhodiensis civitas] Scio lib. 9, 13. Ei Manlio cognomentum factum Reg. & Rot. Ea civitas, absque voce media.

Persa tunc Philippi filio] Reg. & Rot. Persa tamen. Recte: nam $\tau\delta$ cum interdum ea vi ponitur, qua *Quamvis, Etsi*. Cicero lib. 4. in Verr. Cum omnia illa victoria sua profana fecisset, tamen religione impediens non attigit. Lib. 1 famil. ep. 9. Qui cum illa sentirent in republica, quæ ego, me tamen non satisfacere Pompejo gaudere se aiebant.

Bellumque eo illis faciendum] Lincol. & Schef. eos illis. Reg. & Rot. & eo & eos aspernantur.

Intenti infestique erant] Reg. Rot. Schef. infensique. Forte, intenti incensique erant.

Et in quinto Originum libro scripta est] Scheff. & Lincoln. Originis. In Rot. versiculus hic deerat. Reg. & in quinta Originis libro scripta est. Elegantius. nam ut prima Origo, sic & prima Originis liber est primus Originum liber.

Quam tum ille reprehendit Catonem] Vetustiores editi, reprehenderit. $\tau\delta$ tum ignorat Schefferianus. Reg. & Rot. cum ille reprehenderit Catonem. Recte: nam hæc ipsa causa est, cur impetrabilior apud quosvis venia Gellio sit reprehensi Tironis, quod Tiro Catonem reprehendere non sit veritus.

Rerum gestarum prospere] Reg. & Rot. rerum prospere gestatum.

Animum excellere, superbiam atque ferociam] Hoc Carrionis est. Prius, excellentem atque superbiam. Rot. & Reg. animum excellere atque superbiam atque ferociam.

Quia hæc res tam secunde processit] Antea, quod hæc res tam secunde processerit. Reg. Rot. Schef. quod hæc res tam secunde processit.

Majore opere edico suadeo] Quid opus $\tau\delta$ edico, cum scripti perinde ut antehac publicati dico?

Persa quoque rege victo] Schef. Lincol. Rot. Reg. Perse. qua inclinatione utitur sæpius Cato, etsi utraque legitima sit.

Ita uti infra scriptum est] Verbo est carent Reg. & Rot.

Non Rhodienses id modo voluere] Reg. & Rot. noluerunt. nempe nos ita depugnare, uti depugnatum est &c.

Quem vereremur & quidquid luberet] $\tau\delta$ Carrionis est, scriptis editisque olim ignotum. Scribe: si nemo esset quem ve-

reremur, quodque luberet, faceremus. i. & quod luberet, faceremus.

In servitute nostra essent] Rot. sunt. Rot. me sunt. Aliquid latet. Forte: ne sub solo imperio nostro in servitute justa essent. id est, plena & mera.

Cogitate quanto nos privatim cautius] Hoc Lipsii est. Romana; Veneta; Ald. Gryp. quanto nos nostri nativi. Vascos. vel Ascensii: quanto nos consternati vi cautius. quæ & Gryphiana; cujusdam margini allinitur. Reg. & Rot. quanto nos inter nostrivatim. Ex quo facillime confit: quanto nos inter nos privatim.

Nihil ad eos simul periculi vel emolument] Quo illud simul? Rot. & Reg. adeo. *Sil emolument.* Tò sil quod acceperunt pro simul (solet enim hoc sic scribi virgula per literam l ducta) leviter corruptum est, & extitit en ꝛ ad eos ut etiam cum virgula per l ducta, quod significat vel. Sic enim scripsit Gellius: nihil ad eos vel periculi vel emolumentum redundaturum est.

Propitiandos laudabiliter ac placabiliter] Rot. & Reg. tò laudabiliter ac non agnoscunt.

Aut fieri jam cepto differendum est] Scripti omnes deferendum. Sed occurrendum auctor edidisse videtur.

Quod cum & utiles illi essent & vellent regi, nihil tamen] Duplex hic peccatum Carrionis; & addidit enim aliquid & detraxit, secus atque oportebat. Adjecit, quod nobis obvium nusquam, tò illi; detraxit esse factum, quod ubique. Sic enim edebatur: quod cum & utiles essent & vellent regi esse factum. Adeo igitur longe aut vile Terentianum Adelp. 5. 7. Dii tibi, Demea, bene faxint, cum te video nostræ familia tam ex animo factum velle? Guidetus ex Donati quibusdam ad hunc locum verbis tò bene subaudiri ait. Immo, quicquid vel quod optamus. Hoc est enim factum alicui velle, cupere ut eveniant, procedant, rebus & facto contingant, quæ desiderat optatque. Et omnis certioris causa factum potius quam fieri alicui velle dixerunt. Appulejus de Philoſophia, ubi de triplici Patonis amore: Illas vero, (animas amantium) facetas & urbanas scilicet animas (non corpora ꝛ ἡρωδίων) bonorum deamare & studere illis factumque velle; uti quam plurimum potiantur bonis artibus, & meliores præstantioresque reddantur. Ita legi suadet oratio proxima, cum vulgo sit: illa vero facetas & urbanæ sunt. Eodem libro infra: Quare suadendum est fundatoribus rerum publicarum, ut usque ad id locorum plebes suas taliter augeant, ut ad eundem rectorem noti esse possint, nec sibi met incogniti: sic enim fiet, ut omnes una mente sint invicemque sibi factum velint. Et hic locus vulgo mire scodatus, quem sic haberi partim jubent, partim significant scripti. Amat & Symmachus, ad cuius lib. 1 ep. 71 hoc quoque ex Gellio advocat Juretus. Simile apud

apud Plautum, *Factum volo*, quod est non Comica magis formula, ut ajunt, quam translaticia humanitatis. quod est, Cupio tibi fieri, quod vis, & quantum in me est, ut fiat, operam dabo. Afu. 3, 3. *Videbitur. factum volo. redito huc concitio.* Bacch. 3, 3. *Serva tibi sodalem & mihi filium.* Mn. *Factum volo.* Tam certum hoc tibi jam esse volo ac si factum sit. Vicinum etiam in Andria, *Factum puta.* Subest tamen aliquid vitii, quod leviori *ἀφαιρέσει* curabitur hoc modo: quod cum id utile esset & vellent regi esse factum, nihil tamen adjuvandi ejus gratia fecerint. Id puta, ut adjuvarent regem.

A quibus ante nos non caverimus.] Supervacuum *ἵ* nos arguunt Reg. & Rott.

Recte, inquit, hoc vitio dat Lucilius Poeta Euripidi.] Rot. *Rectaque, inquit.* Bene omnino. Dein Reg. & Rot. *Euripide. quasi voluerint Euripida prima declinatione.* Sed & uterque: quod ipse ante de nece ejus consilium cepisset, Meropa fratris uxor hisce ad eum verbis eluserit. quamquam Rot. m. p. illuserit.

Εἰ γὰρ σὲ ἔμελεν.] Scribendum: *Εἰ γὰρ σὲ ἔμελλεν, ὡς σὲ φῆς.* Et sequenti, *ὡς γὰρ σὲ ἔμελλεν περιώ,* duabus vocibus transpositis, ne versus sit vitiosus.

Quam nisi feceris pati possis.] Causalis requiri particula videtur, quod, vel quia, vel quoniam, pro quam.

Tantum aberat a po. Romano.] Male & hunc locum *ἐνορέσας* Carrio: nam meliores cum editis olim: a populi Romani mansuetudine.

Ac non viri ejus, qualis fuit.] Reg. & Rot. *viri & qui alio fuit.* Fortassis: ac non viri, si quis alius, gravis, sed vasi, ac fallaciosi & quasi Græcorum sophistarum solertiis. Infra in contrarium: Nihil prorsus hac compellatione dici potest neque gravius neque munitius.

Negavit pæne & ignosci poposcit, quia id non.] Editiones: negavit pæne sed ignosci poposcit quia: præter Ascensianam, cui est, non negavit plene sed ignosci poposcit quia. Lipsius: nec negavit plene sed ignosci poposcit. Reg. Rot. Schef. Lincoln. negavit pene sed ignosci quia. sine τῶν poposcit. Forte: nec negat & poposcit ignosci, quia. Infra: interdum, quasi deliquisse eos concedat, ignosci postulat.

Neque ad veritatem magis quam ad captiones.] Scripti veritatis aut veritates. & hoc quidem optimi.

Et quis tandem est qui nostrorum.] Scripti meliores: *Et quis est tandem qui vestrorum.* tum attineat. & omnes sine τῶν quemquam. Lege: *Ecquis est tandem vestrorum, qui, quod ad sese attineat, æquum censeat pænas dari ob eam rem.* Mox: *Ecquis tandem lex est.* nam vetus scriptura eadem, sive *Et, quis vel-*
lent,

lent, sive *Ecquis*, quæ tamen sensu differunt.

Mille nummis dimidium] MSS. mille minus, alii nummis. Scribendum: *Mille nummei*, vel, ut olim editum, *Mille nummum*, *dimidium familiae*, multa esto. Formula in eis adhiberi solita, in quibus, quæ per se peccabat paterfamilias, mille nummis ei luendum erat; si per quem e familia, quinquagenis.

Tantum damni esto] Anglicanus, *tantum damnum esto*. Reg. & Rot. *damna*. Ingerunt scilicet: *tantum damnas esto* SC. apud Frontinum de aqueductibus: *Si quis adversus ea commisset, in singulas res in dena millia damnas esset*.

Omnia plura habere volumus] Operarum Stephanicarum errorem credo: nam omnes alii cum scriptis, *Volumus*. quod res postulat.

Rhodiensibus tale erit] Fulvianus, *male erit*. sed non secundant alii. Vir doctus corruptam & mutilam causatus posterorem hujus *ἐπιταγήν* partem legendum censuit: nec *Rhodiensibus oberit*. Caute, e vestigiis MS. nam in ipso codice *τὸ nec non* reperitur: est autem, ut & in Rot. tamen: *Rhodiensibus aberit* vel *taberit*. Vnde recte fecit *oberit*. Sed negatio addenda non est, cum sit per interrogationem pronunciatum: *Rhodiensibus oberit &c?*

Voluissent, etsi maxime] Reg. Rot. Schef. cum omnibus ante Henricum editis: *Et qui maxime*. Scribe: *quod hostes quidem esse populi Romani voluissent, at cum maxime non fuissent*.

Præcavisse justum est magis quam] Carrioni expungenti *τὸ magis* subserviunt omnes scripti: & genus loquendi satis probatum est.

Non nimis frigide neque sane inaniter] Sic quidem scripti. At editi olim, *non minus frigide sane quam inaniter*. Quam ego quidem Gellii mentem esse censeo, sed verba ut propius abint a veteri scriptura, legerem: *non minus frigide atque sane inaniter*.

Quin omnium sententiarum] Reg. & Rot. *omni sententiarum via*. Sic apud Tullium 4 famil. 13. certe omnes vias persequar, quibus putabo ad id, quod volumus, perveniri posse. Ad Quintum: *Græci omnes vias pecunie norunt*.

De modo agri præfinito] Edebatur *de domino* aut *de dominio*. Scripti meliores *de domo*. Vnde ante 80 annos Carrio & Stephanus *de modo*. Itaque sero venit, qui nuper sic corrigendum pronuntiavit. At idem homo bonus numero in Appulejo: *Avus illi modum reliquerat*. nam *modus agri* quid sit & *modicum relinquere*, est unde discas: sed *modum relinquere* quid est? aut unde nosces?

Eas res contulit seorsum miscuitque cum eo] Schef. se usum instituitque. Reg. & Rot. sensim miscuitque. Nihil certius. Paullatim enim molliterque ac tacite oratorem eo devenire significat. Lib. 10, 22. proinde tamen accipienda sunt, quæ dicuntur, ut nos sensim moneri intelligamus. ut meminerimus tacito nomine de nobismet ipsis fabulam narrari.

Id solum summa ope nititur] Scripti publicatque antehac, ex summa. Et a Plauto sumptum. Milite 3, 1. Eaque expetere te ex opibus summis mei honoris gratia. Mercatore 1, 2. Ex summis opibus viribusque usque experire, amittere. Symmachus lib. 7 epist. 128. Amor in te meus ex summis opibus annititur, ut in dies singulos bonorum tibi cultus accedat. ex restitutione Gasp. Scioppii.

Quod mihi a liberis meis dici minime velim] Cur a liberis potissimum? Majore vi diceret, a libertis meis. nedum scilicet a civibus. Sed Regius & Scheff. & olim editi, e liberis: idem Reg. caret rã dici, quo nec opus est, cum intelligatur oblectari. Lambecius igitur, quod mihi & liberis meis minime velim.

Distincte nimis nimisque compte] Sic Carrio & Stephanus. Priores, distincte nimis ac compte, ut & Scheff. Sed Regius & Rot. distincte nimis atque compte atque modulare. Tò atque sic iterare ab ipso Catone didicit. Sic hoc libro cap. 19. Pulcrum atque liberale atque magnanimum factum. Ti. Gracchi.

Nunc tanquam si innocenter purgaret] Scripti cum prius editis, purgat. Lege, nunc, tanquam sint innocentes, purgat, ut est omnino in Rot.

Numerosiusque ac comptius fortassean dici potuerunt] Bene Carrio fortassean: sic enim & scripti omnes: sed iidem etiam potuerunt: relegantque rã ac comptus.

Quibus Tullio Tironi respondi modo, existimabit] Reg. & Rot. respondimus, existimabit.

CAP. IV. Sed oculis jam perciperent] Reg. & Rot. praeceperent. puta ante legem venditionis expositam.

Coronis inducta venibant] Immo inducta, ut scripti cum editis. Persius: & illum Hesterni capite induto subiere Quirites.

Est autem alia rationis hujus opinio] Nusquam in MSS. & hujus. Lege: Est autem alia rationis opinio. nam & sic solet Paulicæ. Lib. 9, 4. nulli alia causæ obnoxia.

Quod supra dixi, Cato quoque in libro] Reg. & Rot. addunt prænomen, M. Cato.

CAP. V. Eum luctum cum satis visus est eluxisse] Reg. & Rot. rã est inducunt.

Qui per vim extinctus] Horum quatuor vocabulorum nec

vola nec vestigium in scriptis est, sed tantummodo: *interitum* ejus existimatur. Forte, *commisereaturque interitum ejus existimatum*. hoc est, falso creditum.

Dolor accitus est] Operarum mendum in Stephanica putabam: sed video sic exaratum esse & in codice Schefferi. Prior, *acritatus est*. Reg. & Rot. *actus est*, ut conjecit Thyfius.

CAP. VI. Quos Græci ὄφιν, ἀκόνιν, γέλιον, ἀφιν, ὄφρον appellat] Sic Stephanus, cum esset: quos Græci αἰδῆσθεις, ὄφιν, ἀκόνιν &c. Scheff. quos Græci αἰδῆσθεις appellat, nihil præterea. Reg. quas Græci αἰδῆσθεις appellat. Rot. quas Græci αἰδῆσθεις appellat. Vbi τὸ quas plane pro Gelliano habeo: nam cum utrovis modo loqui liceat, elegantiores tamen consequenti respondere pronomen quam antecedenti malunt.

Inora inauritave] Nonius Marcellus: *Inauditum*, quod non audiatur, in veteribus prudentibus lectum est: quedam animalium aliud alio carent, & a natura gignuntur aut inodora aut inaudita. Vbi Ios. Mercerus non dubitat, quin veteres isti prudentes sint ipse Gellius, & in hoc inde restituendum: aut inodora aut inaudita. Quod admodum probabile est. Atque adeo etiam inodora conjecit Badius Ascensius.

Nullum autem gigni animal] Reg. & Schefferi: *Nullum autem ullum gigni*. Videntur velle: *Nullum autem unum gigni animal*.

CAP. VII. In Plauti Cistellaria] Potius Clitellaria, ut jam viderunt, qui fragmenta fabularum Plauti amissarum collegerunt.

Aliorum est affatim &c. Me volo] Optimi: *Aliorum affatim est*, qui faciant. sane ego *Me nolo fortem*. Est enim sermo hominis, qui non metuit timidus vocari.

Sed hanc particulam, ad, cum intentionem] Superiores editi: *sed hanc particulam, ad, semper cum intentionem*. Carrio vel Stephanus omiserunt τὸ semper. At scripti hoc retinent, negligunt autem τὸ ad: optimi etiam interponunt τὸ si, hoc modo: *Sed si hanc particulam semper, cum intentionem significaret, acui putavit; non id perpetuum videtur*.

Ibi denique vir summus] Reg. *ibidemque*. Rot. *ibidemque*. Conabar etiam aliquando *summis*: ut esset, summis proximis vel apud summos longe *psimus*.

CAP. VIII. Amatores flagrantissimi quidam delphinorum] Rom. Ven. Gryp. *flagrantissimi delphinorum quidam*. Ascens. *amatores flagrantissimi delphini cogniti*. Etiam Aldus caret τὸ quidam, ut & omnes, quibus utimur, scripti. Censeo, reponas: *amatores flagrantissimi delphinorum cogniti compertique sunt*.

Καὶ αἰτὸς δ' οὖν εἶδεν] Hæc in Schefferi membranæ rubrica notata sic sonant: *Αὐτὸς δ' οὖν εἶδεν αὐτὸν ἀνιστῆσαι τὰ κινδύνα*

ἐκλείτο πῶς εἰσπλημένον δελφίνα πρὸς παιδικὴν ψυχὴν πλερούμενον
 ἔντος πέσει ἀκράδως περιέλειαν ἵνα μὴ τὸ ποδουμένη χρωτὸς ἀμύξει
 φειδόμενον ἵππιδὸν ἀπειθεσκότα μέχρι διακοσίων ἀνῆρα σαρδίων. ἐξ-
 κλείτο δὲ οὐδὲν Ρώμην ἢ πᾶσα Ἰταλία τὸ Ἀφροδίτης ἑυνοράντις νεοχέμερον
 ἰχθύν. Vbi sunt quaedam vulgaris elegantiora & quæ ad rem
 pertinere videntur; ceteri quaedam etiam desiderantur. Itaque
 vide an ex utrisque sic possit instaurari locus: Καὶ αὐτὸς δ' ἔν
 εἶδον ἑρῶντα παρὸς (Τακιδὸς ἐκλείτο) ἢ ἐξπλημένον δελφίνα πρὸς
 παιδικὴν φωνήν. Ἀτὰρ οὐδὲν πρὸς νεοχέμερον ὃ ἰχθύν ἀνεδέχετο τὸ παι-
 δι ἐπὶ τὸ νῶτον πτερούμενον τε ἢ τοὺς ἀκράδως περιέλειαν, ἵνα μὴ τὸ
 ποδουμένη χρωτὸς ἀμύξει φειδόμενον, ἵππιδὸν ἀπειθεσκότα μέχρι δια-
 κοσίων ἀνῆρα σαρδίων. Ἐξέλειτο δὲ ἀπὸ Ρώμην ἢ πᾶσα ἢ Ἰταλία τὸ Ἀφρο-
 δίτης ἑυνοράντις νεοχέμερον ἰχθύν. Quis non videt exquisitius esse
 Ρώμην ἢ πᾶσα ἢ Ἰταλία ἑυνοράντις quam διὰ σαρδίων; Ælianus de a-
 nimal. 6, 49. Ο δὴμα οὐδὲν μαδόντις ταῦτα. LXX Deut. 21.
 Καὶ καταβίβασσον ἢ γερυσία τὸ πόλειος ἐκείνης δέμαλιν. Cap. 22.
 Καὶ ἔρπον ἢ γυνὰ ἐπέει. Tum melius est νεοχέμερον νεότερον
 pueri, quam νεοχέμερον; τὸ Ἀφροδίτης (puta ἑνικῆ) quam ἢ τὸ ἑρωτὸς;

Ad hæc adjicit rem non minus mirandam] Omnes scripti,
 Ad hoc. meliores etiam carent negandi particula, quæ tamen
 necessaria est. Forte: Ad hoc adjicit non minus mirandum. vel
 miranda.

Ille puer delphino amœnus] E Fulviano notant amatus. Rot.
 delphineromenos. Reg. delphineromenos. ut monere occupavit Sal-
 masmus in Addendis ad Solinum. Ἐρωμένον & Ἐρωμένην, delicia.
 Diomedes lib. 1. Amicus, amicitius, ἐρωμένοπαροχόν, ἐρωμένοπα-
 ρος, ἐρωμένοπαροχός. Adelphino similiter lib. 6, cap. 15. A ca-
 ne, a graculo lib. 1 cap. 6. ab aspide lib. 4, 54 de animal. ab
 anserē lib. 5, 29 pueros amatos refert Ælianus.

CAP. IX. Poposci & momordi] Reg. Peposci & memordi, pe-
 pugi, strepondi & cecutri. proflus ut editi ante Stephanum,
 nisi quod occurrir.

Doctiores hujuscemodi verbis utuntur] Omnes scripti hujuscemodi
 modi. Lege: atque ita nunc omnes ferme doctiores hisce verbis utuntur.

At si me canis memorderit] Non aliter apud Nonium legi-
 tur, qui descripsit hæc in Memordi. nisi quod ibi membrana
 antiquissimæ, ut si. Reg. & Rot. ac si me canis.

Tribunus plebei perduellionis ei diem dixit] Reg. & Rot. tribu-
 nus plebi perduellionem ei diem dicit. Scheff. tr. plebis perduellio-
 nem ei dum dicit. Sed & editi omnes usque ad Stephanum, perduellio-
 nem, haud dubium argumentum hæc aliquid monstri
 alere. Quod illud? Suspicio auctori fuisse: Licinius tribunus
 plebi perduellionem ei judicavit, & comitiis diem. Neque enim
 solus, opinor, Livius dixit lib. 1. P. Horati, tibi perduellio-
 nem judico. Sed & scripti, a M. Marcio.

Libro historiarum XII] Reg. & Rot. XXII.

Ratio autem dictionum] Scripti, ut & editi ante Stephanum:
Ratio autem istarum dictionum.

Aquila ita, uti prædicant] Rursum scripti & editi: ut hi prædicant. nempe poete.

CAP. X. Usucapio &c. eadem vocabuli forma dictum est] Scheff. Usucapio Regius, dictum esse. Lego: *Ut usucapio & copulate & recto vocabuli casu dicitur, ita pignoris capio conjuncte & eadem vocabuli forma dictum esse. Cur enim usucapionem diceret, quæ est usucapio? Et comparatio est in eo, quod utraque vox est composita, utraque recto casu similiter exit. Sed & in principio capitis Regius: Ut hæc usucapio.*

Junctæ sunt partes & productæ dicebatur] Sic Stephanus. Olim, productæ dicebantur. Scripti nullas hic ferunt partes. Fortasse: ita pignoris capio junctæ A productæ dicebatur. Ut antea, A litera in eo tractim pronunciata.

CAP. XI. Proinde quasi lenitatem] At lenitas in vitio non est. Sed quia leves ait dictos, qui vulgo viles appellantur, credibile est etiam levitati comparasse vilitatem, ut censuerunt olim scribendum Chr. Colerus & Guil. Ranchinus.

ἄσποντον ἢ ἀνάλαστον ἢ ἀζέειον ἢ ἀζενσον ἢ νεκρότερον ἢ μισέον dicunt] Scheff. quod genus Græci fere ἄσποντον ἀνάλαστον dicunt. Regius: quod genus Græci fere ἄσποντον vel ἀνάλαστον dicunt. Nihil amplius.

Ne in libris nimis remotis querat] Parum interest, sed scripti consensu: ne in libris nimium remotis.

Hæc & alia ejusmodi] Optimi, Hæc aliaque ejusdemmodi.

Ista dedecora hoc vitio] Possis dubitare, annon scripserit, hoc convicio.

Omnem se amorem abjecisse illum] Et hoc Carrionium. Apud Ciceronem editur illinc. Scripti omnes Gellii, illi. Verum puto, quod ab Romana usque ad Stephanicam obtinuit: omnem se amorem abjecisse illius.

Ut ex non & volo nolo fit] Sic habetur & apud Varronem lib. 9 extremo. At quos cum maxime versamus, scripti omnes: Ut ex non & ex volo nolo fit.

Instrumentum fundi in censum dedicavisti] Hinc restituendus notabilis locus Varronis lib. 4 de L. L. *Ædes ab aditu, quod plano pede adibant, itaque ex adibus efferrî indictivo finire præco etiam eos dicit, qui e tabernis efferuntur, & omnes in censu villas inde dicimus ædes.* Dion. Gothofredus notavit in V. fuisse inde dicamus, uti edidit Gal. Scioppius. Dionysius allevit; Id est, consecramus, unde dicatio. At tu mihi crede Varronem scripsisse: & omnes in censu villas dedicamus ædes. nam τὰ μὲν

de quis ibi locus? Dedicamus idem quod deserimus, de quo in Pecunia Veteri. Cicero pro Flacco: *At hæc prædia etiam in censu dedicavisti. Sive mavis in censum.*

Perdidisti atque absumpsisti in flagitiis] In Rot. video, perdidisti atque sumpsisti in flagitiis. Nec spernere ausim vel ob Plauti Mil. 3, 1. In mala uxore atque inimico si quid sumas, sumptus est. In bono hospite atque amico quaestus est, quod sumitur. Et quod in rebus divinis sumas, sapienti lucro est. Atque adeo quia & superiore membro eadem membranae, majorem pecuniam ab insumpsisti, suspicor & *to ab & to* in esse iusticia, & ibi quoque scribendum: in uno scorto majorem pecuniam sumpsisti.

CAP. XII. Vestem longe lateque diffusam decorem] Sic Stephanica, quam secuta decoram. MS. Schefferi Ro. Ven. Vasc. Gryp. editiones, indecorem. unde Lud. Aurelius coniecit, ut decoram. Rot. diffusam incedere. Reg. Lincoln. Aldina indecere. Lego: faminisque solis vestem longam lateque diffusam decere existimaverunt. Causa mali nescisse librarios aut non meminisse Plautina in Amphitr. Ornatum capiam, qui potis decet: &, Istuc facinus, quod tu insimulas, nostro generi non decet. Noster 9, 5. arrogantius & elatius quam etati ejus decebat.

Qui adolescentulus cum amatore] Lego adolescentulo, inquit Gontalius ad Petronium. Immo ipsum Sulpicium Gallum, olim adolescentulum, cum amatore, non opinor adolescentulo, sed cum robusto aliquo pædicone jacuisse, atque ab illa detestabili consuetudine, quamvis grandiozem, exfuere mollitiem non quisle significat.

Cum chiridota tunica inferior accubuerit] Hæc verba vir doctus ad Appuleji Apologiam, ut ipse loquitur, aliquantillum emendans & glossemate expurgans fere ad hanc faciem componenda putat: qui in convivii adolescentulus cum amatore in chiridota accubuerit: & operam neque se neque lectorem hic lussisse sperat deprehensurum, quisquis locum inspexerit. Et opinio & spes hominem mire frustrata est. Thracii enim potius rustici sic grassari, quam boni vinitoris. Si chiridota appellata oriofum est addere tunica, qui patimur Tullium 2 Catilin. dicere, manicatis & talaribus tunicis? quare Plautum, Mamuleatam tunicam habere hominem addecet? Si in tunica melius est quam cum tunica, cur Cicero in Bruto: sacrificium publicum cum Lena faceret? cur auctor ad Herennium: Venit iste cum sago, gladio succinctus? Quantum autem demat sententia, qui tollit *to* inferior, nulla realia opus est, quam ut intelligas, quid sit inferioriorem accumbere. de quo Salmasius ad Solinum p. 1295.

CAP. XIV. Nominaque eis fecerunt apponi ad eorum] Quis non offendatur hic *to* apponi? Henr. Stephanus coniecit apposita,

Regius codex & vulneris occasionem & remedium monstrat. Sic enim scriptum habet : nominaque his fecerunt apponit non mecon. ubi vides desiderari primam vocem Græcam, duas alias partim Latinis literis exaratas ; atque τὸ appon factum esse pro iplo ἀδρόν. nam quæ vulgo vocalis ei adhæret, sequentis vocis ἰξυόν principium est. Turo igitur refingas licet : nominaque eis fecerunt ἀδρόν, ἰξυόν, μέσων. Statim idem Regius : Nos quoque quem.

Squalentes & jejuni dicti pro uberibus] Rot. Lincol. Scheff. dici. Sed potius neutro est opus, & ita dicant membranæ Regiæ : squalentes & jejuni pro uberibus.

Vii multam remitterent quam fecerant propter] Regius, quam feceratis. Repono : quam fecerant iis. id est, injunxerant. Lib. II, 1. Cato : Imperator noster, si quis extra ordinem depugnatum iuit, ei multam facit Et ita se legisse satis indicat, qui sublegit hoc, Macrobius lib. 1 Saturn. 5. quos Athenienses quondam ad senatum legaverunt impetratum, uti multam remitteret, quam civitati eorum fecerat propter Oropi vastationem.

Interprete usi sunt Cæcilio] C. Cæcilio fecit auctore Plutarcho Lippius 2 Elect. 3. Et significat Regius exhibendo Cæcilio.

Ante ipsi seorsum quoque quisque] Tò quoque nobis in scriptorum nemine apparuit.

CAP. XV. Furti damnatum esse] Applaudant alii τὸ damnatum Scaligeri. Mihi non videntur hoc ferre, quæ præcedunt, acria & severa judicia de furtis habita esse. Damnatus igitur iudicio & rebus, qui fecerat ; non damnas solum declaratus lege dicitur, si quis faceret.

CAP. XVI. Grues Melica] Aves Melicas Latio Mediam pascere cecinit olim Lutetia Fruterius, ut tradit Scioppius ; Verisim. 3. sed gallinas puto ex Varrone de re rust. 3, 9. Εξερὸν ἐν Μήδῃ inter τὰ ἀδύνατα ἐδοσμάτων refert Pollux 6, 10. Rot. Melica. Scheff. Melite. Et est, qui in fertili ac vicina Cosyra Melita grues has quærat. An invenerit dubium. rara enim cogitationibus hominis fides.

Scari Cilices] An ex Petronio, ubi Siculo Scarus aequore mercus, corrigendus sit Gellius, quærit Pricæus ad Apologiam Appuleji. Parum autem abest, quin ipse sibi responderit, cum addit ex Archelao σκάρων ἐν παρσίῳ Καρχηδόνι ἢ μίσαν.

In succos insuetos inquirentis] Gebhardus, qua in MS. deerrat in, tentat : & succos insuetos inquirentis i Ant. Lect. 15. At nostri omnes præpositionem retinent, non omnes τὸ insuetos.

CAP. XVII. Tam linguæ Latine ignarus est, qui nesciat] Scripti omnes, quin sciat. Et hoc videtur commodius.

Noceri potest ei, qui habeat] Scribe omnino : incommodari & noceri potest ; & qui habeat aliquem noxæ, id est, culpæ suæ

confcium: quod & vidit Acidalius ad Stichum Plauti.

Et cetera, inquam, vir doctissime & graviora remotioraque]
Optimi: Et quæ cetera, inquam, vir doctissime, remotiora gra-
vioraque si discere & scire debuero. Nec supervacuum vel si vel
qua. Perinde est enim ac si dixisset, & si quæ cetera.

Qui dixi sape Obnoxius & quid dicerem nescivi] Rot. qui di-
cerem.

Vi res est, Plautus homo lingua] Reg. & Rot. ut res est, Plautus
quoque homo lingua.

Videtur vobis pervulgatus esse] Rot. nobis pervulgatusque esse.
Significat quod edit Regius: videtur notus pervulgatusque esse,
Lambecio jam notatum.

A tua sententia diverse his versibus] Reg. & Rot. diverse in
his versibus. Ut paullo post quoque loquitur.

Alia res obnoxia] Acidalius cum conjecit obnoxiosæ, acu-
rem tetigit. Sic enim prorsus in Regio & Rot. legitur. Idem
vero obnoxium & obnoxiosum, ut ridiculum & ridiculosum.

Significationem quoque ejus varietatemque recensere] Rot. veri-
tatemque.

CAP. XVIII. Argumentum esse potest. Prælio Cannensi] Lin-
coln. & Scheff. Cannense. Reg. & Rot. prælium Cannense. Proba-
bile igitur voluisse auctorem: & hoc quod dicemus, ei rei non
tenue argumentum est. Post prælium Cannense Hannibal. quod anim-
madvertit etiam Lambecius.

Dari argenti pondo libram S.] Olim darent argenti pondo scilicet
& selibram. Stephanus factat in sua editione particulam scili-
cet librorum veterum auctoritate omisam. Verum hoc depre-
hendimus. Sed darent, ait, retineri potuit. Et debuit nostris
quidem auctoribus, in quibus constanter: darent argenti pon-
do libram & selibram. De libra S. vix ausim contradicere Car-
rioni, etsi non faveant illi membranæ. Sunt nummi sexcenti,
denarii centum quinquaginta. Lipsius non ultra pondo libram
vult, tria sequentia vocabula *δραχμῶν* ratus i Elect. 25.
Ante Cannensæ prælium convenerat inter duces Romanum Pennun-
que, ut quæ pars plus reciperet, quam daret, argenti pondo bina &
selibras in militem præstaret, teste Livio. Consentit Plutarchus:
ei δὲ πλείους οἱ ἕτεροι γίνοντο, ἀδύνας δὲ ἀπαρῆς ὑπὲρ ἐκείνου ἢ νομι-
ζομένην πενήτηντα καὶ διακοσίας. De hac aliquid Hannibalem sum-
ma remisisse post victoriam ad Cannas & visiori licuisse, qui-
bus abundabat, captivos mirum non est. Livius tamen auget
pretium, qui narrat equiti eum statuisset quingentos, pediti
trecentos, servo centum quadrigatos nummos.

Hos priusquam proficiscerentur, jurjurandum adegit] Et hic
potuisse retineri jurjurando adegit censet Henricus, Potuit, sed.

non debuit, quia illud in scriptis, & multo solennius. Nec potuit autem nec debuit substitui, quod ille suspicatur, ad *jusjurandum adegit*, quia vix Latinum est. Sed præterea scripti omnes: *Hoc priusquam proficiscerentur iusjurandum eos adegit*. Quid dicemus? Num *hoc jusjurandum est* hac formula *jusjurandum*? An *faciendum*, *Hos*, ut sit pleonasmus, qualium exempla damus 1. *Observ.* 23. extremo? An denique, *Huc priusquam proficiscerentur*?

Contempti vulgo dispretique sunt] Exultat in hac lectione Stephanus. Sed Lipsii conjectura est. Omnes scripti & editi antehac, *discriptique*. quod ille falsum pronuntiat. Certe, si intelligas, manibus: at quid si oratione, sensu, iudiciis, sanis, sibilis? Falsum, eodem modo si accipias, quod Vellejus lib. 2. *tribunus Canutius continua rabie lacerabat Antonium*. Quid cum Cicero pro domo: *uxor mea, quam vexavistis, raptavistis, omni crudelitate laceravistis*? Cælius ad Ciceronem: *Quod dixi Curionem frigere, jam calet: nam ferventissime concepiur*. Sic in diversam partem diripi dicitur, quem omnes appetunt presentque, ut ad L. Senecam monuimus.

Quod facturos dicitaverant] Priores, *quod se facturos*. Omisum pronomen veterum librorum auctoritate ait Stephanus. Recte: sed præterea Fulv. *pejuraverant*. Rot. *quod facturos degeraverant*. Regius: *quod facturos dejeraverant*. Sic igitur emenda. Lib. 11. 6. *In veteribus scriptis neque mulieres Romanae per Herentem dejerant neque viri per Castorem*.

CAP. XIX. *Omniibus accitis &c. irrogavit prædesque ob eam*] Scripti perinde ut olim editi: *hominibus, ut in interdicto apud Ciceronem pro Cæcina: hominibus coactis armatisque*. Dein iidem omnes: *irrogaverit prædesque eum ob eam rem*.

De ea re nostrum sententia omnium data est] Reg. Fulv. Rot. *sententia omnium ea est*.

Prædes non dantem prehendi] Reg. & Rot. *prendi*.

Hofium duces in carcerem conjectaverit] Reg. & Rot. *conjectavit*.

Ob Antiochenam pecuniam] Reg. & Rot. *Antiochiam*. Sic Cicero de Academicis suis quædam vocat *Aviόγχα* lib. 13 ad Atticum ep. 12. & *Antiochios*, qui sectam Antiochi philosophi sequerentur, 4. *Academ*.

CAP. XX. *Ad aures sit, quam Nola, Ora*] An non etiam *ad aures suavius est, ad aures sit Ora quam Nola*? Sic enim Reg. & Rot.

Quæ appareat novata esse, non fortuita] Reg. Fulv. Rot. *navata*. id est, consulto & de industria posita.

CAP. XXII. *In tam immodicum luxuriasset exuberassetque*] Sic Car-

Carrio
dom. Q
accepti
superbia
beras
superas
nec utiq
21, 16
foliofa
fronde.
Cava
mutet
lib. 1
sacris

C
Estatu
ipsius
rem
ficati
via h

C
videtu
deor
suf
mitti
Hof
vocabu
fecerun
a p
De
se codi
vianis

Carrio & Stephanus : sed scripti & editi, in tam immodicum modum. Quod tenendum mordicus, quando a Catone Prisco id accepit noster. Sic ille: ne Romani Perse quoque rege victo, ad superbiam ferociamque & immodicum modum insolescerent. Exuberasset (si tamen id tentare licet) neque delendum neque exsuperasset faciendum, sed forte extuberasset. Plinius lib. 19, 2. nec utique extuberante loco, ubi gignuntur aut rimas agente. Lib. 21, 16. Helixine rara visus est, neque in omnibus terris. a radice foliosa. ex sativa media veluti malum extuberat, contactum sua fronde. Sic membranaceus Vossianus. Lib. 37, 12 de gemmis: Cavæ aut extuberantes gemmæ viliores videntur equalibus. Sed cur mutemus vulgatum, quod a Virgilio sumpsisse auctor videtur lib. 1 Georg. At si luxuria foliorum exuberat umbra. Verbis sacris, ἐκπαύθη, ἐπερπάθη, ἐκπαύθη, luxuriavit & uberavit.

AD LIB. VIII.

CAP. XV. [Ignominatus tractatusque] Stephanus conjicit. Quibus modis ignominie tractatus. vel, Quam ignominiose tractatus. Alii, ignominia notatus & taxatus. Sed ignominatus, quin ipsius auctoris sit, & quidem ab aliquo vetustiorum, quo careremus, acceptum, nullus dubito. Tractari vero eadem significatione defendimus Plauto Milite a. 2 sc. 6. Meamne hic in via hospitam Tractatam & ludificatam, ingenuam & liberam.

AD LIB. IX.

CAP. I. [Mittas, hoc interest. nam neutrum] Non bene videntur jungi & hoc & nam. Si prius placet, sufficere videtur: deorsum an sursum mittas, hoc interest. neutrum potest deorsum versum recte mitti. Sin posterius, & sit, deorsum an sursum mittas, interest. nam neutrum potest deorsum versum recte mitti, nihil requiras.

[Hostis defendebant facillime] Regius & Vossianus adjiciunt vocabulum funditore. Ex qua scriptura in Badiana Valsosani fecerunt funditores. Sed non de his solis Claudius. Forte: a pinvis hostis defendebant facillime fundis & arcu.

[De omni fere missili telo] Postremam vocem Gisellini abfuisse codici notat Lipsius 5 epist. q. 8. At non abest Regio, Petavianis, Vossiano, aliis. Et Virgilius 19 Æneid. telum quod missile

file libro. Livius lib. 30. telorum maxime missilium vis ingens congeritur.

Præcipitiantia ipsa & pondere] Vossianus, præcipitiantia lucumque ipsa. Regius, præcipitiantia alicuique ipsa. Forte: præcipitiantia plerumque ipsa & pondere cadentis teli opprimitur.

Manum & oculos collineas] Ita scribendum, non *conlines*, quod nuper invasit: non *conlines* aut *convives*, ut olim vulgo. nam scripti meliores *conlines* aut *collinies*, ut monuit primus Lipsius. Dicitur autem à *linea*. Cicero lib. 3 de finibus. *Ut enim si cui sit propositum collineare hastam aliquo aut sagittam. Et, facere omnia, que possit, ut collineet.* Ita & Victorius & Manutius e vet. scriptis. Lib. 2 de divin. *Quis est enim, qui totam diem jaculans non aliquando collineet?* Triplex in his usus verbi. *Collineare hastam*, dirigere ac mittere ex destinatione & arte. *Collineare*, aliquando scopum attingere ac ferre. *Collineare manum & oculos*, intendere ad mittendum certius & felicius. *Ἐπὸς ἄλλου σκοπῶν*, Græci. Ælianus lib. 8 de animal 10. οἱ μὲν ἀνθρώπων δόξα ἰχθυῶν λόγους αἰσῶσι σοφιστικῶς αὐτῶν. Ita legendum. Vulgo *λόγους*. Gellnerus, ἢ *λόγους*.

Quod autem ait idem] Reg. Petav. Voss. Lincol. Schef. exterminant id autem.

Significat ἐμποδῶν ἕχον alterum] Omnes item nostri: ἐμποδῶν ἕχον, id est, incurrere aliquid & incidere, alterum ἐμποδῶν ποιεῖσθαι (quidam, ποιεῖν) id est, avertere atque depellere: ut Vict. Giffelini codex apud Lipsium.

CAP. II. Æs sibi dari eis ἄρτους id est, ad panes emendos scilicet] Sic Romana & Veneta. Aldus, & ab eo Vascol. & Gryph. eis ἄρτους emendos scilicet. Hic quoque duo postrema vocabula iussu codicis sui delevit Lipsius 3 epist. q. 6. Subscribunt omnes nostri. Vossianus, dari ei capto ic tum Herodes. Vides illud eis ἄρτους Latinis literis deformatum. Cicero in Verrem: *Solere ajunt barbaros reges Persarum ac Syrorum plures uxores habere: his autem uxorybus civitates attribuere hoc modo: Civitas hæc mulieri redimiculum præbeat: hæc in collum, hæc in crines.* Herodotus lib. 2. Τάτων ἢ τῶν Ἀνθόλων ἐστὶν ἄλλοις πόλεις εἰς ὑποδηματὰ ἐξαιρεῖσθαι δίδουσι ἢ δει βυβλίον τῆς Ἰωνικῆς. Athenæus lib. 1 de eadem: ἢς τὰς πόλεις οἱ τότε βυβλίον τῆς Ἀθηναίων τε ἢ Πέρσων τῆς γαμψύτης ἰδιδῶσαν εἰς ζώνας. Quibus tamen non commoveor, ut quod apud Athenæum est lib. 8 cap. 10 dictum] Stratonici, ὅτι Μεγαρίων ἐπιπέται τὸν τῶν Ἑλλήνων ἀπάντας, παρ' ὧν ἀρχὴν ἔδειξεν μὲν δὲ ἀμύκτας, corrigere velim cum ingenti viro Casaubono, tanquam magna lux tenebricoso loco accedat, si scribatur ἐπιπέται εἰς τὸν. Contra ut multo suavius Latine dicitur accepisse Græcos vestigial κατὰ ἐπιπέταιον quam in vestigial aut ad vestigial, ita & Græce ἐπιπέταιον τὸν τῶν Ἑλλήνων quam εἰς τὸν. Ori-

Ovidius : *Ars illi sua census erat.* *Ælianus de animal.* 9, 7. Καὶ ὁ ἦ Μενάνδρου Ὀψοῦ μάλιστα φερεται, ὅτι πινὼν τὸς ἀνδράποδος φάρυλλον αὐτὸς ἐνεύετο εἶπε.

Tum Herodes interrogat] Regius, capto *Hic tum Herodes.* Sed illud *Hic* enatum esse ex duabus postremis literis ἦ plus, altera corrupta, cum scriberetur ΑΡΤΟΙC, potes meminisse Vossiani codicis ex scriptura, quam dedimus. Deinde omnes scripti & editi ante Carrionem : *quisnam esset.*

Interibi quum aliquot &c. dicerent & nullius rei] Quicquid est scriptorum & olim editorum sine τὸ quum, item dicere, non dicerent. Quibuscum profecto & Stephano & Carrione seposito legimus : *Interibi aliquot ex iis, qui cum Herode erant, erraticum esse hominem dicere.* At nulli rei, quod primus Lipsius prompsit, Reg. Pet. Voss. Lincol. certatim confirmant. Ut &, *Atque ibi Herodes, e quibus τὸ Atque Carrio & Stephanus male sustulerunt.*

Cuiusmodi est] Rad. Fornerius 2 Quotid. rer. 2, recte sibi videri ait legi, *cujuscujusmodi est* : quamquam sit in editione Stephani, *cuiusmodi est.* Tanto vilius istud alterum. Debit enim scire vir optimus, τὸ cuiusmodi non temere inolevisse, sed deberi membranis & veterum auctorisque nostri mori, & Lipsio, cum Reg. Putav. Voss. faciunt secundas.

Animalia spurca atque probra] Sic Rom. Ven. Ald. Gryph. Badiana Valcosani *probrosa* : unde Lipsio alterum revocandi occasio, &, Vide, inquit, ne veteres ita dixerint. Visum aliis *probra* dici hos homines, ut *scelus* Terentius hominem scelestum appellat. Quod facilius tolerarem, si tantum *probra* dicerentur, nec præponeretur *animalia spurca atque.* Quare suspicor aliquid aliud latere, ac fortasse, *animalia spurca atque inebra.* Id est, inauspicata, mali ominis, quæ obvia viri boni vota & consilium impediunt. Festus : *inebra aves, quæ in auguriis aliquid fieri prohibent : & profusum omnia inebra appellant, quæ tardant & morantur agentem.* Propius literis foret *probra* ejusdem originis, si eo significato valeret : sed id amuletum Varro & Festus interpretantur. Quid si tamen *animalia spurca ac reproba.* Neque enim adeo distat a Tertulliani seculo Gellius, ut qua ille voce utitur, hic uti non potuerit. Is autem dixit in Apologet. *sanguinem reprobi bovis mori optantis, palam irridens probationem victimarum.* Sic *reprobum animal* foret, quod Varroni *rejeculum.*

CAP. III. *Anyntæ filius terræ Macedonia rex, cuius virtute industriaque Macedones]* Scaliger Aufonianarum 2, 3, ex veteri scriptura, ut ait, omittit τὸ *filius*, mutatque *terræ Macedoniae*, dein *Macete.* Cautior & pudentior Lipsius ; epist. q. 6, Scidar,

Scidæ, inquit, *Macet*: & id tu, Scaliger, nos docuisti. Quasi diceret, quæ ultra molitur ὁ πόντος, non habere se pro docendis. Et certe vir in omnibus vehemens scalmio reperto navigium se reperisse prætulit, nam *Maceta* apud me quoque duo Petav. duo Voss. Lincoln. & Regius. omnes terræ *Macedonia* & *Amyntæ filius*: etsi aliquid huic postremo simile Tito Livio 28, 12, restituerimus. Sed in his arbitrariis consensu priscarum manuum, non libidini, parendum. Juxta *καυκὸς* est Hen. Stephani, mirum sibi videri, cur non, sicut *Macedonia* illic dixerat, ira etiam *Macedones* hic, aut certe, cur non terræ *Macetididis* illic, sicut hic *Maceta* dixerit. Nemini facit injuriam, qui jure suo utitur. Nec Ovidium modo, sed omnes utique attentius scribentes exceperunt quædam adversus tales judices, in quæ nihil illis liceret, censeo. *Ælianus* libro 14 de animal. cap. 1. *Θήκεν ἰχθύων Μακίτην*, inquit: & mox: *Μακιδόντας ἐρεδῆ λῶδὸν ἐστὶ*. Miretur etiam, cur non aut prius *Μακιδονικῶ* aut posterior *Μακίτας* dixerit.

Concioneque vocificant] Sic Lipsius. nec temere, sed auctoribus membranis, quibus, quicquid est nostrarum, adstipulantur. Ostenditque non sine exemplo doctissimi Quiritium sic nostrum loqui. Abeat igitur, cui *ἐκ ἐστὶν ὄπως* non suspecta vox sit: abeat *notificant* & *vociferant*: abeat omne Forfan.

Victoriisque affectus] *Plautus Amphit.* *Præda atque agro adoreaque affectit populares suos.*

Ad commovendos parentum animos] Petav. memb. & duo Voss. *commovendos.*

Τὸς τὴν ἀεγμῶτων] Scheff. *τὴν τὴν ἰμελίρων ἀεγμῶτων*. Versio auctoris videtur posse *τὴν τὴν ἀεγμῶτων*. Susceptione autem cum Lipsiano scripti omnes.

CAP. IV. Exitiosis fascinationibus] Reg. Voss. Pet. Schefferi: *effascinationibus*. Plinius lib. 37, 10. *Contra effascinationes auxiliari magi volunt.*

Inaudita, incredibile] Si quid mutandum, (de quo tamen dubito) non *incredibiles* faciendum, sed *incredunda*. Neque enim frustra videtur hoc adamasse Appulejus, aut sibi tantum debere. Lib. 1 met. *historiam magnam & incredendam fabulam*. In *Apolog.* *Magia duodecim tabulis propter incredundas frugum illecebras interdicta*. In *Floridis*, *cerimoniarum incredendas potentias*.

Et Polystephanus] Immo *Philostephanus*. *Animadversum* *Jonsio* lib. 1 *histor. philosop.* cap. 2.

Libros plurimos æve paucò emò] Sic et *Carrio* & quicquid nobis subservit. nam Lipsianus multos.

In istiusmodi rerum auditiones reperitur] Olim *auditionibus*. Sed

Sed Lipsius isto modo ex Gifselini codice, & agnoscere se ait phrasin veterem. Scimus, quo digitum intendat. Forsan & putavit, quale lib. 13, 15. *eruditionem institutionemque in bonas artes.* Gebhardus interim 1 Antiq. 15 *rapiatur legendum* coniecit. Sed obsequendum Regio & Vossiano: *inter istiusmodi rerum auditiones reperiat.*

[Singularis velocitatis] Meliores, ut Lipsianus, *singularie*. Non, ut *ceterorum hominum, prospectantia* Reg. & Vossianus: *hominum proprosum petetant spectantia.* Scribe, *proversum patentiã aut spectantia.* Plautus apud Varronem lib. 6 de LL. *Vi transversus, non proversus, cedit, quasi cancer solet.* Et explicat Varro: *Vi transversus cedit, quasi cancer; non proversus ut homo.* Sive *prosum* aut, quod habetur in Nigidii verbis lib. 10. cap. 4, *porroversum malis:* eadẽ enim his omnibus vis. Sic *russum* *prosum* *meare, rursus, prorsus* reciprocare. Hoc lib. cap. 1. *si vel lapidem vel sagittam sursum versus jacias quam deorsum.* Varro de re rust. 2, 7. *ventre modico, lumbis deorsum versus pressis, scapulis latis.* Lib. 4. de LL. *quod ita flexum, ut redeat sursum versus.* Eodem libro: *Clivus proximus a Flora susus versus Capitolium vetus (vocaturs); quod ibi sacellum Iovis, Junonis, Minervæ; & id antiquius, quam ædis, quæ in Capitolio facta.* Ita legendum. Vulgo, ad *florales usus.* Sed faciendum *susus* pro *sursus* vidit Scaliger & recepit Scioppius, sed male idem a *Flora.* nisi voluit, quod posuimus. Lib. 8. *Omnes enim numeri a Duobus sursum versus multitudinis sunt, neque eorum quisquam habere potest singulare compar.* De re rustica 1, 31. *Vicia dicta a vinciendo, quod item capreolos habet ut vitis, quibuscum sursum versus serpit ad scapum lupini.* Et lib. 2, 7. *ventre modico, lumbis deorsum versus pressis.* Quæ prodesse possunt Plauto in Amphitr. 5, 1. *Ego cunas recessim rursus versus trahere & ducere.* Male corrigunt, sed nec bene tuentur. Non enim *recessim* aliud est quam *rursus* aut *rursus versus*, sed omne hoc, *recessim rursus versus*, unum eundemque motum significat. Nec fecit nunc hoc, nunc illud, ut volunt, sed continenter unum fecit inque unam partem, ipsa ut cessim vadens cunas ab imminetibus anguibs se versus loco moveret. *Patentia* idem, quod *extenta* & *porrecta:* ut *multum in longitudinem & latitudinem patere.* *Spectantia* debet *Horatio.*

[Qui in pueritia canescant] Lipsius e Victoris libro profert *pueria.* Petav. & alter Voss. *puerta.* Vtrum fuit, in *juventa*, quemadmodum apud Plinium & Solinum, an potius, qui *impuberes canescant.*

[Pecudes pastu atque cultu optimas] Omnes quidem & nostri sic, ut Lipsianus, tamen ingratis libratorum retineo *opimas.*

Qui

Qui monocoli appellantur] Non una modo Veneta monomeri, sed ab Romana omnes usque ad Stephanicam. Petav. in charta : *monoruri*. Lincol. *monociuri*. Regius, Voss. major; Schefferi, *monoculi*. Voss. minor *monocoli*. quod primus publicavit Lipsius : *ὄν δ' ἀπὸντος Δωρίωνος*, dum haud dubie decernit emendandum, *monosceli*, ut sit apud Plinium. At nosse poterat nec Græcum sermonem tale vocabulum pati, & in antiquis MSS. Plinii, qui *monocoli* vocantur haberi docuisse jam Turnebum lib. 24. Adver. cap. 42. Quare gravius quoque fecisset atque elegantius vir haudquaquam alienorum indigus, si non jactasset diu esse cum restituerit utrique auctori *monocolos*, quos eorum editores *monosceles* hactenus nominarant : quum ab annis quinque & octoginta sic omnes habuerint Gellii, & eandem lectionem ab annis non multo paucioribus ostentent margines Plinii Dalecampiani.

Neque respuenda neque ridenda sit] Sic Lipsius membro notat auctiorem e membranis se facere scripturam, quasi vulgò desit, neque *ridenda*. Addit sic tamen etiam legi in Veneta. Immo & in Romana, Venetaque altera Phil. Pitii & Aldina & Badiana Vascosani, & Gryphianis duabus, ut mirer, quo exemplari usus fuerit.

I N D E X

Rerum & Verborum quæ in his notis
illustrantur.

A.

A ldera in oppidum.	106
Absque se foret.	62
A καλὸν τὸ βίον.	57
Acceptum referre.	102
Accusator Brutus.	83
Α χροσφει.	106
Actio diuisa in libros.	100
Ad anatum.	16
Adeptus mortem, crimen.	35
Adeundum templa.	94
Adhibere poenam.	122
Ad hostes seruire.	56
Adigere aliquem iurandum.	103, 136
Adiungere se ad partem.	44
Admiratio requirens.	44
Adolescit arbor, metallum.	54
Aditimus.	124
Equabiliter.	31
Equinoctium, ionureta.	51
Estimatio officiorum.	14
Etas prætecta.	35
Efficere victoria.	140
Agere ex edicto.	89
Agere satis.	75
Alcibiada.	22
Alco.	97
Alere, alumus, de discipulo.	48
Alie opinionis 99. rei 96. ratio- nis, cause.	129
Aliquamulti.	78
Aliqui quadringenti.	73
Aliud vocabulo.	60
Alludare.	19
Alta vulnera.	105
Altus animi.	101
Α μοβαζ Diomedis & Glauce.	55
Amoliri mala, custodema.	111
Α μισον.	17
Amplissimi ordines.	84
Α ταραχων φυλακη.	17

Anagnoset in studiis. 55 inter epu- landum.	32
Α ναγνωση.	11
Α ναροσθη.	17
Animalia reproba.	139
Animam expirare.	105
Animi altus. 101 ingenium.	9
Animotenus.	46
Annales libri.	106
Antiochia pecunia.	136
Appellare.	28, 54
Apponere & opponere diversa.	120
Α προδιουον.	17
Aptus mortem.	35
Area ad schemata.	31
Argentum factum.	93
Argentum purum.	120
Aristophana vel Aristophani.	8
Aristoteli auditor.	96
Armis vincere, vindicare.	76
Asiacus, Asiagenes.	102
Atque. 64. 74 iteratum.	129
Atqui, at, in exordia sermonis.	3
Atypus.	88
Auctoritates.	116
Audius gloriarum.	63
Auditiones.	4
Augurium ius.	7-25

B.

Bacchus ἰποφύτων διοδης.	17
Bucephalus.	105

C.

Sex. Caelius.	88
C. Caelina.	123
Caelius Sabinus.	88
Canalicola.	103

Cetera

Rerum & Verborum.

<i>Cantra aqua & ares.</i>	10	<i>Decessus morbi.</i>	89
<i>Cantare Pythia.</i>	109	<i>Decet vestis, ornatus.</i>	133
<i>Carpta fruges.</i>	91	<i>Dedere se alicui rei.</i>	68
<i>Cautio veterum a piaculis.</i>	91	<i>Dedicare ades in censu.</i>	132
<i>Censuit donari, expectari.</i>	107	<i>Defectiones solis & lunae.</i>	64
<i>Chiridota tunica.</i>	133	<i>Defestigatus.</i>	75
<i>Cieue vocem.</i>	108	<i>Dejerare.</i>	136
<i>Kivdyvbiev.</i>	24	<i>Delectatio liberalis in otio.</i>	7
<i>Cinnius & Santra.</i>	112	<i>Δελφικὸν ὄραμα.</i>	131
<i>Kippos color.</i>	60	<i>Deprecor illi mala.</i>	122
<i>Citus, avoisus.</i>	22	<i>Deruere.</i>	118
<i>Clam patrem.</i>	56	<i>Despuere in pistrino nequibant.</i>	50
<i>Claudere pro claudicare.</i>	21, 92	<i>Dico, suadeo.</i>	125
<i>Collineare.</i>	138	<i>Dicere libros.</i>	83
<i>Communis vita.</i>	57	<i>Dies it.</i>	65
<i>Comparare.</i>	23	<i>Differt inter eos.</i>	55
<i>Completus.</i>	101	<i>Dijunctio.</i>	41
<i>Complures.</i>	19	<i>Diogenes captus venditus.</i>	48
<i>Concedere castris, vita, solio.</i>	36	<i>Distinguere.</i>	14
<i>Concionarius.</i>	23	<i>Disterpi.</i>	136
<i>Condicere.</i>	117	<i>Disist causam iudex.</i>	39
<i>Conformiscere.</i>	124	<i>Dividuis.</i>	44
<i>Confatalis.</i>	118	<i>Dolissimus Romani generis.</i>	100
<i>Congerere, de avibus.</i>	64	<i>Ducere rem.</i>	96
<i>Conjectanea Ateii Capitonis.</i>	58	<i>Duo pro duobus.</i>	124
<i>Considere.</i>	106	E.	
<i>Consignate.</i>	36	<i>Ea re.</i>	86
<i>Consultur res.</i>	95	<i>Edita aetas, vita, anima.</i>	80
<i>Consulta res.</i>	34	<i>Effuscinationes.</i>	140
<i>Consulto consilio.</i>	48	<i>Effingere sanguinem.</i>	74
<i>Continari.</i>	4	<i>Effutire.</i>	59
<i>Continentia.</i>	118	<i>Eis apte dare es.</i>	138
<i>Corporis ingenium.</i>	9	<i>Elegantissimus verborum.</i>	20
<i>Ticus Coruncanus.</i>	92	<i>Eloqui.</i>	100
<i>Creditum est.</i>	97	<i>Elucus.</i>	102
<i>Crimini aliqua dare.</i>	101	<i>Emittere manus.</i>	48
<i>Cuicimodi 139 & cuimodi.</i>	41	<i>Ε'μμελεια λέξων.</i>	20
<i>Cum pro tamen.</i>	125	<i>Ephebi templum Dianae.</i>	40
<i>Cum tunica, leana, sago facere</i>	133	<i>Ε'ρως.</i>	131
<i>uno omnes perfesti.</i>	74	<i>Erotopagnia Lævi.</i>	59
		<i>Eruditiones.</i>	4
		<i>Erycius Clarus.</i>	120
<i>Dammare dies.</i>	61	<i>Esse, pro edere.</i>	72
<i>Dammus esto.</i>	128	<i>Esse medicine 98, querendo.</i>	68-73
<i>Dare aliqua crimini.</i>	101	<i>Ε'σχεζοσισα λέξων.</i>	10
<i>De, pro, ex.</i>	73	<i>Etiam, pro adhuc.</i>	24
<i>Deblaterare.</i>	11	<i>Euclida, ablat.</i>	121
<i>Decedens hiems, sol.</i>	67	<i>Euripida.</i>	127
<i>Decere alicui.</i>	133		

Rerum & Verborum.

Exadversum.	53
Exosus, perosus, active.	48
Expavitus.	21
Ex Scto triumphare.	115
Explicabant in laudanda.	104
Expirare animam.	ibid.
Ex summa ope.	129
Exsuperantia.	61. 77
Excogitata captio.	110
Existimatus interitus.	130
Extra arbitrium nostrum res.	66
Extubere.	137
Exuberare.	ibid.

F.

Faba, que res.	96
Facere adversus aliquem. §2. alicui negotium. §1. multam §34. verbum.	82
Facio te ut sis.	87
Factum alicui velle. §26. argentum.	93
Fani asplum.	119
Fanni centusis.	58
Fata tria pro Parcis.	81
Fatua uxor Pici.	108
Feria pracidanea.	91
Ferre sententiam.	101
Filium orationis.	72
Fingendi verborum.	99
Fini §2. §5. qua.	85
Firmare corpus.	38
Cn. Flavius Cn. F.	120
Flora juba.	76
Fortassean.	112
Fraudes vitiorum.	11
Frequentamenta.	104
Frustrare captivitas.	110

G.

Generandi animalium.	99
Generis mutatio.	77
Glandis.	85
Glossematorum scriptor.	73
Gratus summo genere.	107
Gratiam ejus dedignari, mibi face- re, negligere.	93
Gratulari Jovi.	101

H.

Habeo dicere.	68
Habere religioni.	92
Herdo non cito.	22
Historia nona.	119
Histrionius.	16
Honoris tui gratia.	86

I.

Iamdudum est, cum.	36
Id est.	53
Ieta.	78
Ignominatus.	137
Ignosci poscit.	127
Illi facta, philosophum loqui, mendi- cantem vivere.	104
Imitus.	67
Impensum pretium.	82
Impromiscuus.	19
Impulvercus.	108
Incernere.	80
Inclinari, de verbis.	29
In collum, crines, panes prabe- re.	138
Incommodare.	36
Inconvivens.	38
Incredendus.	140
Incuriose.	64
In decem mensibus gigni.	81
Induto capite.	129
Inebria animalia.	139
Inferiorem accumbere.	133
Infinita verba.	95
Inflatio.	96
Ingenium animi corporisque.	9
Inibi esse, ut sine.	103
Inludare.	19
Inodora.	130
Inpurgatus.	18
Inqui, interpositum.	45
In quo dixi libro.	12
Inscentia.	27
Insuperata.	49
Inspirans litera.	39
Institit.	109

K

Instruere

I N D E X

Instruere penam	87
Interibi.	64
Inter noctem	70
Introsficere.	44
Invadere aliquem & in aliquem.	108
Invidia, activum & passivum.	63
Invisitata.	76. 112. 119
Inustus nigrore color.	62
Invulgare.	78
Ira amantium est redintegratio.	88
Ionopocia equinoctium.	51
Ista hac verba.	28
It dies.	65
Judicare alicui perduellianem.	131
Julius Paulus poeta.	106
Jureconsultus.	26. 71

L.

Latinum solidare, expleve, favicere.	12
Lævii Erotopægnia.	59
Lamina arg. est censorium crimen.	88
Lanna.	13
Lautus paratus, supellex.	27
Λεξιῶν, λεξιῶν, λεξιῶν.	42
Liberalis facies, forma.	55
Libri annales. 106. memoriales.	5
Longe diu.	68
Luci primo, claro.	65

M.

Matet.e.	140
Magis omissum.	99
Magnitudines.	112
Mala ratio.	18
G. Mamilius.	121
Mandare memori.e.	96
Mansues.	113
Maturum.	75
Medicine esse.	98
Melius equius.	120
Memoriales, memoriales.	5
Mendum.	19
Mensum, a mensis.	26
Meridialis.	52
Meridiz; sol.	70

Ministrare.	73
Miscellus, misculus.	4
Misile telum.	137
Modus immodicus.	137
Mollis gestatio.	10
Monocoli.	142
Morbidus.	98
Movis terra.	63
Muginandum est hac.	114
Muito tanto.	95
L. Munacius Plancus.	37
Mundi ingenium.	10
Mauimenta utilitatum.	13
Munire rupem, vian.	13
Μῦθος ἄσπυ.	8
Mutare, neutrum.	54
Mutitare.	58

N.

Nactus morbum, febrem, languorem, malum.	35
Nata e terra.	59
Nativa vis, dulcedo.	39
Natura videre minus.	89
Necessum sit.	115
Negare, Icturum vox.	89
Negotium ei factum.	81
Nemo non.	84
Neoy&ψυ.	131
Neque autem.	23
Neque pro & non.	38
Neque non sunt.	6
Ni, in sponsonibus.	107
Nihil fit.	65
Nihili servus.	104
Nimio multo.	95
Nimum immensum. 30 quantum.	21
Nitidus.	16
Nobilitates.	125
Nomen est spadic.	62
Nona historia.	119
Non fuisse sibi recipere.	99
Non modo, pro non modo non.	64
Non quisse.	114
Notri antiqui.	22
Nullus unus.	11
Nuptus.	59

O. Obno-

Rerum & Verborum

	O.
Obnoxiosus.	133
Obsupidus.	105
Occurrere exemplo, malitia.	122
Ὁλον ἢ μῆλον.	82
Ominalis.	114
Omnia parendum.	40
Omnimodo.	89
Oportet iudex divinet.	39
Opponere & apponere differunt.	120
Optatus n. p.	39
Orandi causarum.	109
Orcinus thesaurus.	35
Ordinum omnium multitudo.	84
Origo quinta.	125
Origo animo esse.	65

P.

Pacuvius Marcus.	36
Παξιδικος, vicaria.	50
Paratus, pro apparatus.	26
Parcimoniam.	37
Partim, alia.	70
Partim pro quidam.	5
Pater familias que.	87
Participatus.	118
Pedarii senatores.	83
Penum struere.	87
Penus legata.	87
Percitus.	44
Perdere capitis.	12
Perduellionem tibi iudico.	131
Peritus disciplina, sermone & te.	93
Perse rege.	125
Perilli.	201
Philostephanus.	140
Peris color.	61
Planus dici.	85
Poematorum.	73
Panicus.	61. 76
Pondo libras.	58. 93
Populus Romanus Quiritium.	25

Porca pracidanea.	52
Posci aliquid.	102
Poscit ignosci.	127
Posidippus.	54
Positus adium, regionis, loci.	10
Postrema lex.	59
Postulas se facere.	85
Postumus.	46
Pracidanea ferida.	92
Pracipere dculis.	119
Pro illo.	13
Præmandare.	85
Præministrare.	24
Præmium & pretium.	76
Præstabilis.	12
Prætere.	33
Præter, adverbium.	34
Preces male.	122
Præmam causam orate.	109
Primo luci.	65
Principes sententiarum.	95
Problematorum 24 libri.	67. 75
Probrosæ appellationes.	16
Procedere pro prodesse.	115
Proebra animalia.	139
Profuse laudare.	104
Promiscus.	4
Prorueri.	23
Prorsusum.	141
Proxime finem, viam.	82
Purum argentum.	120
Purum putum.	ibid.
Πυροποιεσθαι.	97

Q.

Quadringenti aliqui.	75
Querendum liberum gratia.	90
Quasitus causam.	112
Quem adortus cunque.	116
Quindecim virum creati, esse.	24
Quin potius.	65
Quinta Origo.	125
Quis vestrarum.	56
Quatquot annis.	119

I N D E X

R.

Rapidus sol.	113
Rariter.	60
Ratio mala, inepta, honesta.	18
Rebus qua dixit.	101
Recessim rursus versus.	141
Recipere ades pro in ades.	99
Referre acceptum.	102
Religioni habere.	92
Reproba animalia.	139
Rerum omnium major honos.	46
Res, de faba & cibus.	96
Reuictus.	118
Ridiculosus.	122
Robus.	91
Ρῶμην κὶ Ἰταλίαν ἔυνοπαύτης.	131
Rubidus panis, ampullā.	62
Ruere se in erroris.	118

S.

Sapius numerō.	81
Sagitta Veiovis.	111
Sanati, n. ab seditione.	45
Sanequam.	112
Santra & Cincius.	122
Satis agere.	75
Scatere molestiarum.	29
Scilicet dicere.	71
Scitior rei grammaticā.	84
Scitius.	97
Secundarius.	8
Secus virile.	45, 77
Senatores magnis honoribus.	83
Sensim conferre, munerī.	129
Sententiam ferre.	101
Sententiarum principes.	95
Septemtriones.	51
Sequius quam.	80
Seruus nihili.	104
Si, pro an.	30
Siculi temuerunt Romae locum.	30
Sincerus vestitus, poticus, corpus.	16
Singularis.	141
Simius Capito.	116
Si quis immalabant.	64
Σικιοῦ ἀπέτυ.	43

Solidare.	12
Sol meridies.	70
Sol rapidus.	113
Sonor.	113
Σοφείτης λόγος.	10
Spadix e Græco Romanus.	61
Spolia militaria.	43
Stare in modo.	94
Στέργισις.	110
Stilum vespere.	72
Strichura æraria. 83. ferraria.	54
Sterobiligo.	116
Subjici.	67
Sublimus.	101
Subnixus conscientia, ostre.	101
Subsistere feras.	117
Succidanea hostia.	91
Successor.	28
Sufes catus.	100
Sumere in flagitiis, sorto pecuni- am.	133
Supra esse.	32
Sursum versus.	141
Sympoticæ.	121
Syracofius.	82

T.

Tabella populo aliquid declarare.	113
Tabulatum.	99
Talentum.	21
Tamen.	25
Telum misile.	137
Temporaria gratia.	13
Terra Macedonia.	140
ἑνεχὸν ἀλαζείας.	42
Theorematis ablativ. plural.	11
Tibicinium.	23, 24, 98
Tiro Tullius.	125
Titia balnea.	67
Tractatus.	137
Tranquilla sunt.	67
Transuersis patens aita.	58
Tremor terre.	63
Tria fata.	31
Triangula metæ.	31
Tripallus.	49
Triumphare ex Scio.	115
Tunica chirodota.	133

Rerum & Verborum.

	significatu validi	
<i>Vacesit.</i>		114
<i>Vacuos, vatius.</i>		7
<i>Varronis rerum dicinarum XIV li-</i>		88
<i>ber.</i>		75
<i>Vasum.</i>		128
<i>Vedius Iupiter.</i>		140
<i>Velle factum alicui.</i>		109
<i>Venales Dacia, Cappadocia Græ.</i>		112
<i>Veneres.</i>		106
<i>Verba infinita.</i>		69
<i>Verba oris propria converti ad fa-</i>		75
<i>ctum.</i>		140
<i>Verborum elegantissimus.</i>		52
<i>Verbum Homericum.</i>		63
<i>Verbum legis, Secti.</i>		71
<i>Verrii Flacci librorum de verborum</i>		80
		34
		76
		103
		18

I N D E X

Auctorum, qui in his notis emendantur
vel illustrantur.

A.

Aelianus correctus. 138
Appulejus correctus. 21. 78
 126. defensus. 128
Arnobius tentatus. 80
Arrianus correctus. 12
Athenaeus defensus in dispo Strato-
nici. 138

C.

Cicero correctus. 41
Cicero firmatus. 7. 86

F.

Festus defensus 24 tentatus. 25
Frontonis fragmentum correctum. 98

M.

Macrobius correctus. 48. 61
Martianus Capella correctus. 81

Mucii verba inspecta. 87

N.

Nonius correctus. 29

P.

Pacuvius correctus. 76
Plantus defensus & explicatus. 141
Plinius correctus. 105. 137

T.

Terentius explicatus. 126
Theorica Geometriae MS. 31

V.

Valerius Maximus defensus. 106
Varro correctus 132. 141. explicatus.
 93 tentatus. 30

F I N I S,